

T.C.

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN PROGRAMLARDAKİ
ALAN DERSLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

DOKTORA TEZİ

Beytullah DÖNMEZ

Tez Yöneticisi

Prof.Dr.Şadiye G. KÜLAHÇI

375
D755b

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Kütüphane ve Dokümantasyon
DAİRE BAŞKANLIĞI
Doküman No : 77-653

ELAZIĞ - EYLÜL 1995

Bu çalışma// 1995 tarihinde aşağıda belirtilen jüri tarafından
oybirliği/oyçokluğu ile Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında **DOKTORA** tezi olarak kabul
edilmiştir.

DEĞERLENDİRME KURULU ÜYELERİ

(Adı - Soyadı)

(İmza)

Başkan :
Üye :
Üye :

Fırat Üniversitesi Merkez Kütüphanesi

0068125

255.07.02.03.00.00/08/0068125

EB D/3

SUMMARY

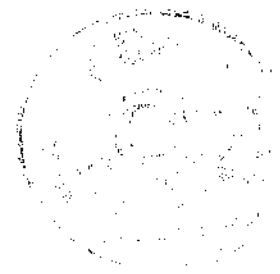
The aim of this study was to develop a curriculum proposal for physical education and sport collages. For this purpose the opinions of graduates of such colleges and educational staff of these colleges were collected, analysed, and compared. The purpose of this comparison was to evaluate the possible differences in views of the subjects.

The data were collected through a questionnaire. The questions included in the questionnaire were designed to investigate;

- a. The differences in the views of the subjects, about the aims of physical education and sport.
- b. The differences in the views of the subjects on credit hours and their distribution in the programme collage education.

In the study, 178 educational staff from 11 universities and 247 graduates working in 12 different city were included who were working as physical education teachers in secondary and high schools. The statistical differences in the data were calculated via χ^2 analysis. The evaluation of data were done with SPSS programme for windows.

Physical education teachers in the secondary and high schools indicated that the aim of physical education and sport was realized. The collage educational staff indicated that the aims of physical education and sport dosent realize. The differences between the views of the collage educational staff and physical education teachers were significant different at ($P < 0.05$) level.

All the subjects agreed on the idea that 6 courses out of 19 which are related to movement, training and health should be included in the general curriculum. The views on the 10 remaining courses were significantly different between the subjects. For the 10 courses the college educational staff expressed a desire to include in the curriculum.

Two of the courses on psycho-social subjects were deemed to be included in the curriculum by all the subjects answered the questionnaire. The views on the remaining six courses on psycho-social field were different between the subjects ($P < 0.05$).

About the courses on sport's management, the subjects differed greatly. Only on one course, the subjects agreed and on remaining nine courses, the groups had different opinions ($P < 0.05$).

In conclusion, all the subjects agreed on only seven out of 52 total courses to be included in the curriculum. On the remaining 45 courses, the subjects had various opinions. The difference between the subjects on 31 out of 45 courses was statistically significant ($P < 0.05$).

A model curriculum was proposed according to the data collected in the study.

ÖNSÖZ

Beden eğitimi ve spor, insanın sağlıklı bir beden ve ruh yapısına sahip olmasında, kişiliğinin bir bütün halinde gelişip güçlenmesinde, bedensel, zihinsel ve duyuşsal yeteneklerinin üst düzeye çıkarılmasında ve ahlaki değerlere sahip olmasında önemli bir eğitim faaliyetidir.

Dünyanın her yerinde beden eğitimi ve spor tarih boyunca insanları, kentleri ve ülkeleri birleştiren, kaynaştıran, dostluk tohumları eken en güçlü sosyal ve kültürel bağlardan birisidir. Bütün bunların ötesinde beden eğitimi ve spor, vatan ve millet sevgisinin, toplumsal uzlaşmanın sağlanmasında çok güçlü ve etkili fonksiyonlara sahiptir.

Ülke sporunun kalkınmasında, tabana yayılmasında, tanıtılmasında önemli roller üstlenen beden eğitimi ve spor öğretmenlerini yetiştiren yüksekokul / bölümlerin öğretim programlarının incelenmesi önemlilik arz etmektedir. Bu araştırmayla, yüksekokul / bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarıyla bu kurumlardan mezun olmuş öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda beden eğitimi ve sporun amaçları ve alan dersleri incelenmeye çalışıldı.

Araştırmanın planlanmasından sonuçlanmasına kadar bir çok kişinin eleştiri ve katkıları oldu. Başta araştırmanın tüm aşamalarında yardımını ve desteğini gördüğüm tez danışmanım Prof. Dr. Şadiye G. KÜLAHÇI 'ya teşekkür ederim. Eleştiri ve yardımlarıyla araştırmaya katkı sağlayan Yrd. Doç. Dr. Mehmet KUTLU'ya, Eğitim Bilimleri Bölümündeki öğretim elemanlarına; anketleri doldurarak araştırmaya büyük katkıları olan öğretim elemanı ve öğretmenlere teşekkür ederim. Bilgisayar işlemlerinde büyük yardımlarını gördüğüm Fahri ÇAKAR'a, istatistiksel işlemlerde yardımlarını gördüğüm Yrd. Doç. Dr. Mualla B. AKSU ile Öğr. Gör. Hafize SEZER'e teşekkür ederim. Ayrıca yazım işlemi gerçekleştirilen HOTAR Bilgisayar elemanlarına teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONAY	I
SUMMARY	II
ÖNSÖZ	IV
İÇİNDEKİLER	V
TABLolar LİSTESİ	IX

BÖLÜM I. GİRİŞ	1
Problem	1
Amaç	8
Sınırlılıklar	9
Önem	9
Tanımlar	11
Eğitim	11
Beden Eğitimi	12
Spor	12
Serbest Zaman	12
Rekreasyon	12
Oyun	12
Program	13
Öğretim Programı	13
Ders Programı	13
Eğitim Programı	13
Fiziksel Uygunluk	13

BÖLÜM II. İLGİLİ LİTERATÜRÜN İNCELENMESİ	14
Beden Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	15
Farklı Kùltürlerde Beden Eğitimi	15
Tùrklerde Beden Eğitimi	18

Beden Eğitimi ve Spor Programı.....	20
Beden Eğitimi ve Sporun Gerekliği	20
Beden Eğitimi ve Sporun Genel Eğitim İçindeki Yeri	22
Eğitimde Farklı Program İhtiyaçlarının Doğuşu.....	24
Program Türleri	25
Ders ve Konu Merkezli Programlar.....	25
Disiplinlerin Yapısına Dayalı Programlar	26
Öğrenciyi Merkeze Alan Programlar	26
Aktiviteye - Etkinliklere Dayalı Programlar.....	26
Sosyal ve Toplumsal Problemleri Merkeze Alan Programlar	26
Yeterliğe Dayalı Programlar	27
Modüler Programlama.....	27
Disipliner Model	30
Sosyal Girişimci Model	30
Bireyselleştirilmiş Model.....	31
Beden Eğitimi ve Sporda Program Geliştirme ve Programın Kavramsal Temelleri.....	31
Program Geliştirme	31
Beden Eğitimi ve Sporda Program Geliştirme.....	33
Beden Eğitimi ve Spor Programlarının Kavramsal Temelleri	38
Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları.....	40
Bilişsel Gelişim.....	42
Psiko-Motor Gelişim	43
Duyuşsal Gelişim	44
Programın Amaçları	46
Programın İçeriği.....	49
Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Aşamalarına Göre Program Örnekleri.....	53
İlkokul Programları (I. Aşama).....	53
Ortaokul Programları (II. Aşama)	54

Lise Programları (III. Aşama)	56
Yüksek Öğretim Programları (IV. Aşama)	57
Ülkemizde Beden Eğitimi Dersinin Tarihsel Gelişimi	57
Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Eğitimi	61
İlgili Araştırma ve İncelemeler	69
BÖLÜM III. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ	73
Araştırma Modeli	73
Evren ve Örneklem	73
Verilerin Toplanması	75
Verilerin Çözümü ve Yorumlanması	76
BÖLÜM IV. BULGULAR VE YORUM	78
Kişisel Bilgiler	78
Beden Eğitimi ve Sporun Amaçlarına Yönelik Bulgular ve Yorum	78
Alan Derslerine İlişkin Bulgular ve Yorum	79
Kişisel Bilgiler	79
Cinsiyet	80
Hizmet Yılları	80
Deneklerin Bitirdikleri Yüksek Öğretim Kurumu	81
Akademik Ünvanlar	81
Beden Eğitimi ve Sporun Amaçlarına Yönelik Bulgular ve Yorum	82
Beden Eğitimi ve Sporun Bilişsel Amaçları	82
Beden Eğitimi ve Sporun Psiko - Motor Amaçları	85
Beden Eğitimi ve Sporun Duyuşsal Amaçları	88
Bilişsel, Psiko - Motor ve Duyuşsal Amaçların Gerçekleşme / Gerekliklik	
Derecelerine İlişkin Deneklerin Toplu Görüşleri	91
Bilişsel, Psiko - Motor ve Duyuşsal Amaçların	
Gerçekleşme ve Gerekliklik Derecelerine İlişkin Olarak Sıralanması	92

Alan Derslerine Yönelik Bulgu ve Yorum	98
Hareket - Antrenman ve Sağlıkla İlgili Dersler	98
Hareket - Antrenman ve Sağlık ile İlgili Derslerin Öncelik Sıralanması	118
Psiko - Sosyal Konularla İlgili Derslere İlişkin Bulgular ve Yorum	120
Psiko - Sosyal Konularla İlgili Derslerin Öncelik Sıralaması	129
Spor Yönetimi ile İlgili Derslere İlişkin Bulgular ve Yorum	131
Spor Yönetimi ile İlgili Derslerin Öncelik Sıralaması	141
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi ile İlgili Derslere İlişkin Bulgular ve Yorum	143
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi ile İlgili Derslerin Öncelik Sıralaması	195
BÖLÜM V. ÖZET SONUÇ VE ÖNERİLER	199
Özet ve Sonuç	199
Kişisel Bilgiler	200
Amaçlar	201
Bilişsel Amaçlar	201
Psiko - Motor Amaçlar	201
Duyuşsal Amaçlar	201
Dersler	203
Hareket - Antrenman ve Sağlıkla İlgili Dersler	203
Psiko - Sosyal Konularla İlgili Dersler	204
Spor Yönetimi ile İlgili Dersler	204
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi ile İlgili Dersler	205
Öneriler	208
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Yükseköğretim / Bölümlerin Alan Derslerine İlişkin Öğretim Programı Model Önerisi	212
Amaçlar	212
Bilişsel Amaçlar	212
Psiko - Motor Amaçlar	213
Duyuşsal Amaçlar	213
KAYNAKLAR	220
EKLER	234

TABLOLAR

Sayfa

I.	EĞİTİM PROGRAMINDA BEDEN EĞİTİMİ DERSLERİNİN HAFTALIK TOPLAM SAATLERİ.....	58
II.	BAZI BATILI ÜLKELERDE VE TÜRKİYE'DE İLK VE ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖĞRENCİLERİN 12 YIL BOYUNCA GÖRDÜKLERİ BEDEN EĞİTİMİ DERS SAATLERİNİN TOPLAMLARI	60
III.	1994 - 95 ÖĞRETİM YILI İTİBARIYLA BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ VEREN YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARI.....	64
IV.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULLARI İLE BÖLÜMLERİN ALAN DERSLERİNİN SAYISI, DERS SAATLERİ VE KREDİ DAĞILIMLARI.....	65
V.	NORTH DAKOTA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BEDEN EĞİTİMİ REKREASYON BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİ.....	68
VI.	ÜNİVERSİTELERE GÖRE ÖRNEKLEMİ OLUŞTURAN VE ARAŞTIRMAYA KATILAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ DAĞILIMI	74
VII.	İLLERE GÖRE EVREM / ÖRNEKLEMİ OLUŞTURAN VE ARAŞTIRMAYA KATILAN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN DAĞILIMI.....	75
1.	DENEKLERİN CİNSİYETİ.....	80
2.	DENEKLERİN HİZMET YILLARI.....	80
3.	DENEKLERİN BİTİRDİKLERİ YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMU.....	81
4.	ÖĞRETİM ELEMANLARININ AKADEMİK ÜNVANLARI	81
5.	BİLİŞSEL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECEŚİ.....	83
6.	BİLİŞSEL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECEŚİ.....	84
7.	PSİKO - MOTOR AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECEŚİ.....	86
8.	PSİKO - MOTOR AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECEŚİ.....	87
9.	DUYUŞSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECEŚİ.....	89
10.	DUYUŞSAL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECEŚİ.....	90

11. BİLİŞSEL, PSİKO - MOTOR, DUYUŞSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME VE GEREKLİLİK DERECELERİ.....	91
12. BİLİŞSEL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECESİNE GÖRE SIRALANMASI.....	92
13. BİLİŞSEL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECESİNE GÖRE SIRALANMASI.....	93
14. PSİKO - MOTOR AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECELERİNE GÖRE SIRALANMASI.....	94
15. PSİKO - MOTOR AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECELERİNE GÖRE SIRALANMASI.....	95
16. DUYUŞSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECELERİNE GÖRE SIRALANMASI.....	96
17. DUYUŞSAL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECELERİNE GÖRE SIRALANMASI.....	97
18. DENEKLERİN SPOR FİZYOLOJİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	99
19. DENEKLERİN ANTRENMAN BİLİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	100
20. DENEKLERİN KİNEANTROPOMETRİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	101
21. DENEKLERİN BİYOMEKANİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	102
22. DENEKLERİN FONKSİYONEL ANATOMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	103
23. DENEKLERİN PSİKO - MOTOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ..	104
24. DENEKLERİN SPORDA GÖZLEM, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	105
25. DENEKLERİN ÇOCUKLARDA SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	106
26. DENEKLERİN YAŞLILARDA SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	107

27. DENEKLERİN BAYANLARDA SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	108
28. DENEKLERİN KONDİSYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	109
29. DENEKLERİN SPORDA BESLENME DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	110
30. DENEKLERİN SPORDA İLK YARDIM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	111
31. DENEKLERİN SPOR SAKATLIKLARI VE REHABİLİTASYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	112
32. DENEKLERİN YÜKSEK İRTİFA VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	113
33. DENEKLERİN HASTALIKLAR VE EGZERSİZ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	114
34. DENEKLERİN SAĞLIK BİLGİSİ VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	115
35. DENEKLERİN DOPİNG VE ERGOJENİK YARDIM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	116
36. DENEKLERİN SPOR MASAJI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	117
37. DENEKLERİN HAREKET- ANTRENMAN VE SAĞLIK İLE İLGİLİ DERSLERİN GEREKLİLİK ORANLARI	118
38. DENEKLERİN HAREKET- ANTRENMAN VE SAĞLIK İLE İLGİLİ DERSLERİN ZORUNLU OLMA ORANLARININ SİRALANIŞI	119
39. DENEKLERİN SPOR PSİKOLOJİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	120
40. DENEKLERİN SPOR SOSYOLOJİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	121
41. DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	122
42. DENEKLERİN SPOR AHLAKI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	123

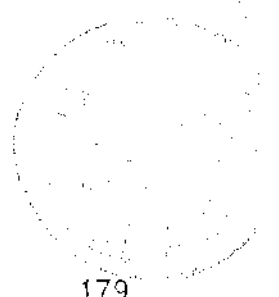
43. DENEKLERİN OLİMPİZM VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	124
44. DENEKLERİN SPOR BİLİMLERİNE GİRİŞ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	125
45. DENEKLERİN SPOR FELSEFESİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	126
46. DENEKLERİN OKULLARDA SERBEST ZAMAN FAALİYETLERİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	127
47. DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA ADAPTASYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	128
48. PSİKO - SOSYAL KONULARA AIT DERSLERİN GEREKLİLİK ORANLARI	129
49. PSİKO - SOSYAL DERSLERE İLİŞKİN ZORUNLU OLMA ORANLARININ SİRALANIŞI	130
50. DENEKLERİN SPOR YÖNETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	131
51. DENEKLERİN SPOR TEŞKİLATI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	132
52. DENEKLERİN SPORDA ORGANİZASYON VE YÖNETİM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	133
53. DENEKLERİN SPOR İŞLETMECİLİĞİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	134
54. DENEKLERİN SPOR TEŞKİLATI VE ORGANİZASYONU DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	135
55. DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA REKREASYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	136
56. DENEKLERİN SPOR TESİSLERİ İŞLETMECİLİĞİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	137
57. DENEKLERİN SPOR TESİSLERİ YÖNETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	138

58. DENEKLERİN SPOR HUKUKU DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	139
59. DENEKLERİN SPOR EKONOMİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	140
60. SPOR YÖNETİMİ İLE İLGİLİ DERSLERİN GEREKLİLİK ORANLARI	141
61. SPOR YÖNETİMİ İLE İLGİLİ DERSLERİN ZORUNLU OLMA ORANLARININ SIRALANIŞI	142
62. DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORA GİRİŞ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	143
63. DENEKLERİN İLKÖĞRETİMDE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	144
64. DENEKLERİN OKUL SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	145
65. DENEKLERİN EĞİTSEL OYUNLAR VE ÖĞRETİM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	146
66. DENEKLERİN OKULLARDA BEDEN EĞİTİMİ GÖZLEMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	147
67. DENEKLERİN SPOR VE SERBEST ZAMAN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	148
68. DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ STAJI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	149
69. DENEKLERİN KARŞILAŞTIRMALI BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	150
70. DENEKLERİN SAHA VE MALZEME BİLGİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	151
71. DENEKLERİN SPOR BİLİMLERİNDE ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	152
72. DENEKLERİN ENGELLİLERDE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	153
73. DENEKLERİN RİTM EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	154

74. DENEKLERİN OYUN, MÜZİK, DANS ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	155
75. DENEKLERİN MODERN DANS ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	156
76. DENEKLERİN FOLKLORİK SPORLAR VE ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	157
77. DENEKLERİN KAMPÇILIK VE LİDERLİK EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	158
78. DENEKLERİN MEZUNİYET SEMİNERİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	159
79. DENEKLERİN HALK OYUNLARI VE ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	160
80. DENEKLERİN SPORDA BECERİ ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	161
81. DENEKLERİN ATLETİZM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	162
82. DENEKLERİN BASKETBOL DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	163
83. DENEKLERİN VOLEYBOL DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	164
84. DENEKLERİN HENTBOL DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	165
85. DENEKLERİN GÜREŞ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	166
86. DENEKLERİN FOTBOL DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	167
87. DENEKLERİN KAYAK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	168
88. DENEKLERİN YÜZME DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	169
89. DENEKLERİN KANO DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	170
90. DENEKLERİN TAEK-WON-DO DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	171
91. DENEKLERİN KARETE DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	172
92. DENEKLERİN JUDO DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	173
93. DENEKLERİN BOKS DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	174
94. DENEKLERİN MASA TENİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	175
95. DENEKLERİN TENİS DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	176
96. DENEKLERİN SU TOPU DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	177
97. DENEKLERİN BADMİNTON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	178

98. DENEKLERİN TEMEL CİMNASTİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	179
99. DENEKLERİN ALETLİ CİMNASTİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	180
100. DENEKLERİN RİTMİK CİMNASTİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	181
101. DENEKLERİN GÖSTERİ CİMNASTİĞİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	182
102. DENEKLERİN REKREASYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	183
103. DENEKLERİN İZCİLİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	184
104. DENEKLERİN DAĞCILIK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	185
105. DENEKLERİN DÜZEN ALIŞTIRMALARI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	186
106. DENEKLERİN ORIENTİRİNG DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	187
107. DENEKLERİN HALTER DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	188
108. DENEKLERİN OKÇULUK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	189
109. DENEKLERİN KÜREK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	190
110. DENEKLERİN ESKRİM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	191
111. DENEKLERİN ÇİM KAYAĞI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	192
112. DENEKLERİN SU ALTI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	193
113. DENEKLERİN BİSİKLET DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	194
114. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ DERSLERİN GEREKLİLİK ORANLARI	195
115. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ DERSLERİN ZORUNLU OLMA ORANLARININ SIRALANIŞI	197

BÖLÜM I

GİRİŞ

Problem

Toplumlar varlığını sürdürmek, gelişip güçlenerek kendisini meydana getiren bireyleri eğitmek ve onlara belirli değerleri kazandırmak durumundadır. İnsanların bedensel, zihinsel ve ruhsal gelişiminin sağlanması, doğru kararlar vererek daha iyi hayat şartlarına sahip olabilmeleri konusunda eğitim-öğretim etkinlikleri temel bir zorunluluktur.

İyi eğitilmiş toplumlarda milli bütünlüğün kolay sağlanabileceği, ekonomik verimliliğin artarak geniş bir kültürel zenginliğin ortaya çıkacağı bilinmektedir. Bu özellikler toplumun gelişmesinde ve ilerlemesinde itici gücü oluşturmaktadır. Zaman içinde her şey gelişip değişmektedir. Buna paralel olarak da toplumlarda eğitim-öğretim etkinlikleri de değişikliklere uğramaktadır. Toplamlar için önemli olan bu değişiklikleri zamanında ve doğru olarak değerlendirmektir.

Fiziksel yapısı ve ruhsal yönü ile bir bütünlük gösteren insanın eğitiminde bir çok bilim dalının katkısı bulunmaktadır. Bu bilim dallarından çoğu insanın zihinsel yeteneklerini geliştirmektedir. Sosyal ve fen bilimleri bu gruba girmektedir. Güzel Sanat ise, bireyin görsel yetenek ve estetik duygularının geliştirilmesinde önemli katkıları vardır. Bunların dışında diğer bir etkinlik türü daha vardır ki, insanın doku, organ ve işleyen tüm sistemleri ile doğrudan ilişkilidir. Bu etkinlikleri içeren disiplin ise beden eğitimi ve spordur.

Eğitim, eğitilmesi gereken insanın gelecekteki davranışlarına yöneliktir ve bu davranışların nasıl gerçekleştirileceği eğitimin amaçlarında belirtilmiştir. Dolayısıyla eğitimin amacı; eğitilen insanın eğitim yoluyla gerçekleştirilmesi gereken gelecekteki

durumunu tanımlayan bir normdur. Beden eğitimi ve spora yönelik olarak eğitimin amacı ise, eğitim ve öğretimde sportif faaliyetlerin niçin anlamlı ve önemli olduğu, bu yolla spor yapanın tutumu ve davranışlarında hahgi değişimlerin bekleneceği sorusuna cevap vermektir. Günümüzde beden eğitimi ve spor yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel, zihinsel, sosyal ve ruhsal gelişimini amaç edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir.

× Beden eğitimi ve sporun insanın genel eğitiminin ayrılmaz bir parçası oluşunun tarihi, okulların öğretim programlarına beden eğitimi ve spor derslerinin girdiği erken klasik çağa (M.Ö.500) kadar uzanmaktadır (Bohus;1986:27). Tarihi süreç içinde beden eğitimi ve sporun genel eğitim içindeki yeri ve önemi sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel değişim ve gelişmelere bağlı olarak değişik düzeylerde süregelmiştir. Ancak, sanayileşmenin toplum hayatında meydana getirdiği köklü değişiklikler, özellikle son yüzyıl içinde beden eğitimi ve sporun insanların kendini ifade etme, gerçekleştirme ve geliştirme yollarının çıkış kapısı olmasına yol açarak, beden eğitimi ve sporun fonksiyonel olarak alanlarını genişletmiştir. Gelişmeler, performans, rekabet ve rekor gibi prensipleriyle kendini fiziksel aktivitelerin daha önceki tüm formlarından ayırarak 18. yüzyıl sonlarında ortaya çıkan sporu gittikçe yaygınlaşarak toplumun her kesimini, değişik amaçlarla da olsa ilgilendiren bir fenomen durumuna getirmiştir. Çağımız insanı sadece bilgi taşıyıcı, tek boyutlu ve durağan yapıda bir kişi değildir. İnsan çevresini ve kendisini değiştirme çabasında olan dinamik bir varlıktır. Diğer bir söyleyişle kendisine ve çevresine karşı duyarlıdır. İnsanın iki ayrılmaz yönünü oluşturan fiziksel ve ruhsal yapısını olabildiği ölçüde geliştirme konusu, başta devlet olmak üzere birçok milli ve milletlerarası kuruluşların yakın ilgi ve görev alanına girmektedir. Okuma hakkı, serbest dolaşım hakkı, fiziksel ve ruhsal varlığı geliştirme hakkı, temel hak ve özgürlükler yasalarca güvence altına alınmaktadır. Bu nedenle ülke insanların fiziksel yeteneklerinin geliştirilmesi bir eğitim konusu olarak devletlerin eğitim-öğretim politika ve programları içinde yer almıştır. Ülkemizde özellikle Cumhuriyet döneminden başlayarak, yetiştirilecek

insanların bedensel ve zihinsel eğitimleri konusunda çalışmaları artarak sürdürülmüştür.✕

Başlangıçta her sınıftaki tüm öğrencilerin bedensel yeteneklerinin gelişimi öngörülerek hazırlanan okul beden eğitimi öğretim programı artık öğrencilerin ilgileri doğrultusunda ve başarılı oldukları spor dallarında etkinlik göstermelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır (Masser;1990: 19). Okul çağındaki çocuklarda her yönüyle sağlıklı bir gelişmenin olabilmesi, onların iyi hazırlanmış nitelikli bir genel eğitim görmelerine bağlıdır. Eğitim bütün organizmayı ilendiren tamamıyla bir bedensel-zihinsel ilişkidir. Dolayısıyla eğitim programlarında beden ve zihin bir bütün olarak ele alınıp değerlendirilmelidir. Çocukların yetişkinliğe geçiş dönemi olan ortaöğretim çağı, onların bedensel, ruhsal ve kültürel gelişiminin en üst düzeye ulaştığı bir dönemdir (Gökmen;1988: 73). Bu dönemde öğrencilerin her türlü ihtiyaçlarına cevap verecek bir eğitime ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaçlar ise, zihinsel ve ruhsal eğitimin yanında fiziksel eğitimin etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasıyla giderilebilir.

Eğitimciler, beden eğitimi ve sporu sadece bir hareket eğitimi olarak ele almamaktadırlar. Hareketler yoluyla bireylerin bir bütün içinde eğitimini amaçlayan bilim dalı veya faaliyetler alanı olarak görmektedirler (Tamer;1988:13). Beden eğitimi ve sporu, boş zamanlarda oynanan oyunlar, okul içinde yapılan spor etkinlikleri ya da okul takımının okul dışında yaptığı spor karşılaşmaları olarak görmenin doğru bir yaklaşım olmadığını söylemek mümkündür. Buradan hareketle, çağdaş bir eğitim sistemi içinde beden eğitimi ve spor eğitimi görmüş bireylerin şu özelliklere sahip olması beklenebilir.

1. Bireyin, kendi fiziki kapasite ve sınırlılıkları hakkında bilgi sahibi olması,
2. Bireyin, çevresindeki imkanları verimli bir şekilde değerlendirebileceği geniş ve çeşitli faaliyetler ile sportif etkinlikler hakkında temel bilgi ve becerilere sahip olması,
3. Bu faaliyetlerin ve sportif etkinliklerin bireye sağladığı fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal faydaları hakkında bilimsel bilgilere sahip olması,
4. Kendi kendisinin ve başkalarının haklarını anlama ve saygılı olması.

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi ve spor aynı zamanda kişiliğin eğitimi durumundadır. Başka bir ifadeyle, öğrencilerin gelişen özellikleri göz önünde tutularak onların, fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi, ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken; milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın getirdiği davranışları kazanmış fertler olarak yetiştirilmelerinde bir eğitim unsuru olarak beden eğitimi ve spor önemli bir faaliyettir. Bu faaliyetlerin gerçekleşmesinde ise, alanın ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş programlardan yetişmiş öğretmen önemli bir yer tutmaktadır.

Eğitimi sosyal bir sistem olarak ele alan bilim adamları, bu sistemin üç temel ögesinin öğrenci, öğretmen ve eğitim programları olduğunu belirtmektedir (Karagözoğlu;1987:211; Oğuzkan;1976:11). Bu üç öge; eğitim sistemini yönlendiren, biçimlendiren önemli olgulardır. Eğitimin etkili olabilmesi, her düzey ve alanda nitelikli insan gücünün yetiştirilebilmesi, bu ögeler arasındaki ilişkinin sağlıklı ve uyumlu olmasına bağlı görülmektedir. Sayılan üç öge arasında öğretmenin, öğrenci ve eğitim programlarını etkileme gücü, diğerlerine oranla daha yüksektir. Çünkü öğrenci eğitim-öğretim sırasında öğretmenle ve onun düzenlediği çevre ile etkileşimde bulunur. Öğretmenin bir konuyu öğretmeye çalışması, o konunun hedef davranışlarını onlara kazandırmaya gayret göstermesi demektir. Diğer yandan, o konuya ilişkin kendisinde bulunan bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışları, öğrencileri ile paylaşmasını yani bu davranışların öğrencilerde de oluşturulmasını sağlamaya çaba göstermesi demektir (Çilenti;1984:17). Bu da öğretmenin hizmet öncesinde iyi yetiştirilmesi gerçeğini gündeme getirmektedir. Çünkü öğretim programları, derslerin içeriği ve buna benzeyen konular ne denli iyi hazırlanırsa hazırlansın, programların uygulayıcısı olan öğretmenler iyi yetiştirilmezse, yapılan çalışmalar ve çabalar amacına ulaşamayacaktır (Cicioğlu;1984:38).

21.yüzyıla girerken öğretmen bilgi kaynağı olma ve bilgi aktarma durumunda olmayacaktır. Öğrencileri bilginin kaynağına yönlendiren ve ihtiyaçları olan bilgiye ulaşmaları için gerekli becerileri kazanmalarını sağlayacak eğitim ortamını hazırlayan kişi olacaktır. Böylece, 21.yüzyılın öğretmenin yetiştirilmesinde bilişsel

alanda geliştirilecek davranışların bilgi ve kavrama düzeyinin üstüne çıkması bir zorunluluk olacaktır. Olgusal bilginin hatırlanması yerine kritik düşünme, problem çözme, iletişim kurma, bilginin kaynağına ulaşma, araştırma yapma, öğrendiklerini değerlendirme ve kullanma becerileri daha da önem kazanacaktır. Öğretmen yetiştirme programlarının da bunları gerçekleştirecek biçimde düzenlenmesi gerekmektedir (Kulahçı ve Kulahçı;1987:120). Zaman içinde öğretmenlerin mesleki formasyon bilgilerinin yanında, sınıfındaki öğrenciyle, okuldaki diğer öğretmen ve yöneticilerle, okul dışından öğrenci velileri ve toplumla olan ilişkilerine yinelik rolleri değişikliğe uğramaktadır (Küçükahmet;1989:18). Üstelik öğretmen sadece ders veren, ders anlatan, sınav yapan ve not takdir eden bir kişi değildir (Oğuzkan;1983:47). Diğer yandan öğretmen, öğrencilerin salt bilgilerini artırmakla da görevli değildir. Öğretmen aynı zamanda öğrencileri bilişsel olarak geliştirmek, onlara rehberlik ve danışmanlık yapmak ve mesleğe yönelmelerinde rol oynamakla da görevlidir. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin bilişsel, kültürel, fiziksel ve duyuşsal gelişmelerine yardımcı olmak durumundadır.

Öğretmenin öğretme işini birçok değişik faktörler etkilemektedir. Bunlar kolayca açıklanabilecek faktörler değildir. Ancak başarılı bir öğretmenliğin, bir çok değişik noktayı, başarılı bir şekilde biraraya getirerek, öğrencinin ilgisini çekebilme ve onu yönlendirebilmekle mümkün olduğu söylenebilir. Öğretme ile yapılan çalışmalara bağlı olarak, başarılı öğretmenlikle ilgili bir kısım faktörlerin belirlenmiş olduğunu ve bunların, öğretmenlik eğitimi içerisinde öğretim programlarına yansıdığını görebilmekteyiz (Açıkkada;1992:4). Bu nedenle, öğretmenin yetiştirilmesinde öğretim programları; toplumun değişik kesimlerine ait ilgi alanlarını ve bilgileri uygulamaya aktarabilecek beceri ve teknolojiyi yansıtmak durumundadır. Öğretmen yetiştirme programlarında üç alanda eğitim-öğretim yapılmaktadır. Bunlar; genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik formasyonudur. Bunların üçü programı oluşturmaktadır. Ancak bu çalışmada sadece alan bilgisi kategorisi üzerinde durulmuştur.

Alana öğretmen yetiştiren Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları ile Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinin bu günkü görünüşleri itibariyle çeşitli problemlerle karşı karşıya bulunduğunu söylemek mümkündür. Bu problemlerden en önemlisi öğretim programlarıdır. Örneğin; 1988 yılında Konya'da düzenlenen I.Milli Beden Eğitimi ve Spor Kongresinde ve yine 1991 yılında İzmir'de düzenlenen I.Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumunda konuyla ilgili sunulan bildirilerde bu durum açık bir şekilde gündeme getirilmiş; beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren kurumların önemli problemleri arasında başta, öğretim programlarındaki dersler ve bunların içeriği ile bu bölümlere öğrenci seçimi konusu ve öğrencilere verilen akademik eğitimin konferans, seminer, panel, gezi, eğlence gibi sosyal ve kültürel faaliyetlerle desteklenmesi üzerinde durulmuştur (Adalı; Imamoğlu; Ekenci; 1992:17).

Aynı şekilde 1990 yılında Ankara'da düzenlenen Spor Şurası'nda beden eğitimi ve spor bölümlerinin programlarında temel konular açısından öğretim programı ve uygulama standartlarının sağlanmasını gerçekleştirmek üzere mevcut programların gözden geçirilmesi istenmiştir (Koç;1990:5). Konu ile ilgili olarak önemli bir açıklama da öğretim programlarının bir beden eğitimi ve spor öğretmeninde bulunması gereken özelliklere göre düzenlenmesi gerektiğini ileri süren görüştür (DPT;1983:75). Öte yandan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu müdürleri ile Beden Eğitimi ve Spor Bölüm başkanlarının bu kurumların mevcut öğretim programları ile ilgili yapmış oldukları ve halen devam eden bir seri toplantılarda (1993 Gazi Üniversitesi;1993 Celal Bayar Üniversitesi; 1994 Hacettepe Üniversitesi;1994 Selçuk Üniversitesi;1995 Çukurova Üniversitesi) öğretim programlarının gözden geçirilip yeniden değerlendirilmesi üzerinde durulmaktadır.

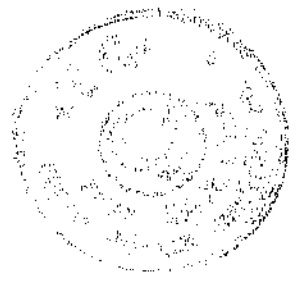
Bütün bunlardan anlaşılabacağı gibi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ile ilgili fakültelerin Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinin lisans programları içinde özellikle de alan eğitimiyle ilgili derslerde uyum, istikrar, tutarlılık, işbölümü ve standartlık problemlerinin var olduğu söylenebilir. Öte yandan beden eğitimi ve spor bölümü mezunlarının beden eğitimi öğretmeni ya da herhangi bir spor branşının

uzmanları olarak mı yetiştirilmesi, yoksa her iki alanda da mı yetiştirilip istihdam edilmesi önemli bir sorun olarak görünmektedir. Bilinen bir gerçek ise, toplumun her iki alanda da elemana ihtiyaç duyduğudur. Bugün bu ihtiyaçlar ilgili beden eğitimi ve spor bölümlerinden mezun kişilerden sağlanmaya çalışılmaktadır. Ancak bu alandaki eğitim problemlerinin güncelliğini de koruduğu bilinmektedir. Çünkü beden eğitimi ve spor yüksekokullarıyla beden eğitimi ve spor bölümlerinin sayısal artışına paralel olarak öğretim programlarındaki farklılaşmaların da arttığı görülmektedir. Nitekim bu farklılıkları azaltmak, programdaki asgari birlikteliği sağlamak ve ortak noktalarda birleşebilmek için daha önce de belirtildiği gibi son iki yıldır yüksekokul müdürleri ve bölüm başkanlarının konu ile ilgili toplantıları probleme çözüm yolları bulmaya yönelik olarak devam etmektedir. Bu çalışmalar bize ülkemizdeki beden eğitimi ve spor yüksekokulları ile beden eğitimi ve spor bölümlerinin öncelikle mevcut programlarının araştırılıp analiz edilmesi ihtiyacını ve eğitimin önemli bir problemini oluşturduğunu göstermektedir.

Öğretim programlarının başarısını etkileyen birçok değişkenin bulunması ve programların dinamik bir süreç içinde olması bazı karşılaştırmaları güçleştirmekte ve soruna kesin bir çözüm yolu getirmeyi zorlaştırmaktadır. Bununla birlikte, bilimsel verilere dayalı ve sistematik araştırmalar her alanda olduğu gibi öğretim programlarının verimliliğini artırma ve yüksekokul/bölümlerin öğretim programları arasındaki farklılıkların en aza indirilmesi çalışmalarında büyük bir katkı sağlayacaktır.

Ülkemizde beden eğitimi ve spor yüksekokulu ve bölümlerin öğretim programlarına yönelik araştırmaların eksikliği bu konuya daha çok ağırlık verilmesini ve bilimsel açıdan yaklaşılmasını gerektirmektedir. Programlar arasındaki farklılıkların ortaya çıkarılması ve yeni bir düzenlemeye gidilmesinde karşılaşılan sorunların çözümünü kolaylaştıracak umulmaktadır. Böylece alanla ilgili olarak öğretim elemanı ve öğretmenlerin görüş ve beklentileri alınarak daha gerçekçi öneriler geliştirileceği ve bunlardan konu ile ilgili olanların yararlanacağı beklenilmektedir.

Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yüksekokul/bölümlerin alan eğitimleri ile ilgili mevcut öğretim programlarından hareketle, yüksekokul/bölümlerde görev yapan öğretim elemanları ve bu kurumlardan mezun olmuş halen ortaöğretimde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin; beden eğitimi ve sporun amaçlarına, alan öğretim programına yönelik olarak görüşlerini belirleyip bu görüşler doğrultusunda bir öğretim programı önerisi hazırlamaktır.

Bu temel amaca ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve öğretmenlere ait kişisel bilgiler nelerdir?
2. Öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun amaçlarına yönelik olarak;
 - a. Bilişsel, psiko - motor ve duyuşsal amaçların gerçekleşme derecesi,
 - b. Bilişsel psiko - motor ve duyuşsal amaçların gereklilik derecesine yönelik görüşleri arasında bir fark var mıdır?
3. Öğretim elemanı ve öğretmenlerin hareket - antrenman ve sağlık ile ilgili derslerin;
 - a. Programda yer alması,
 - b. Zorunlu / seçmeli olması,
 - c. Okutulması gereken yıl,
 - d. Ders saatleri ile ilgili görüşleri arasında bir fark var mıdır?
4. Öğretim elemanı ve öğretmenlerin psiko - sosyal konularla ilgili derslerin;
 - a. Programda yer alması,
 - b. Zorunlu/seçmeli olması,
 - c. Okutulması gereken yıl,
 - d. Ders saatleri ile ilgili görüşleri arasında bir fark var mıdır?

5. Öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve spor yönetimi ile ilgili derslerin;
- Programda yer alması,
 - Zorunlu/seçmeli olması,
 - Okutulması gereken yıl,
 - Ders saatleri ile ilgili görüşleri arasında bir fark var mıdır?
6. Öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve spor öğretimi ile ilgili derslerin;
- Programda yer alması,
 - Zorunlu / seçmeli olması,
 - Okutulması gereken yıl,
 - Ders saatleri ile ilgili görüşleri arasında bir fark var mıdır?

Sınırlılıklar

Bu araştırma aşağıdaki esaslarla sınırlandırılmıştır.

1. Araştırma literatür taraması açısından, kaynakçada belirtilen kaynaklarla sınırlıdır.
2. Araştırma örnekleme giren yüksekokul/bölümlerdeki öğretim elemanları ve beden eğitimi öğretmenleri ile yüksekokul/bölümlerin 1994-1995 öğretim yılı alan dersleri ile sınırlıdır.

Önem

Günümüzde beden eğitimi ve spor; yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insana, fikren ve bedenen sağlık kazandıran bir faaliyetler bütünü olarak kabul edilmektedir. Bu sebeple, henüz çocukluk ve gençlik devresinde olan çeşitli bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar kazanma çağını yaşayan her kademedeki okul öğrencilerinin, çağımızın eğitim anlayışına uygun bir şekilde, kendi kapasitesi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmeleri önemlidir.

Atatürk "Müsbet bilimlerin temellerine dayanan, güzel sanatları seven, fikir terbiyesinde olduğu kadar beden terbiyesinde kabiliyeti artmış ve yükselmiş olan erdemli, kudretli bir nesil yetiştirmek; ana siyasetimizin açık dileğidir." (MEGSB:1988:11) sözüyle beden eğitimi ve sporun fert ve toplum için önemini belirtmiştir. Anayasamızın 59.maddesinde "Devlet, her yaştaki Türk vatandaşının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır. Sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur." denilmek suretiyle konunun önemi açıkça vurgulanmıştır.

Beden eğitimi ve spor dersinin, eğitim programlarının bir gereği olarak planlı bir şekilde yürütülmesiyle gençliğin toplumsallaşmasına paralel olarak aynı zamanda ülke sporunun başarısı ve kalkınması açısından da önemlidir. Öte yandan orta öğretim kurumlarında bulunan gençlik, konumunun gereği olarak hareket etmeye ve oyun oynamaya en fazla ihtiyaç duyduğu bir dönemi yaşamaktadır. Bu ihtiyacı karşılayacak şekilde düzenlenmiş öğretim programlarından gençlerin yeterince yararlanamaması, onların fiziksel ve ruhsal gelişmelerinde eksiklik yaratacağından, iyi bir beden eğitimi ve spor eğitimi vermek isteyen öğretmenlerin bu yöndeki problemlerinin çözümünde yardımcı olacaktır.

Beden eğitimi ve spor alanına öğretmen yetiştiren programların, gençlerin ihtiyaçlarını gözönünde bulunduracak zengin aktiviteleri içine alması gerekmektedir. Kuşkusuz iyi hazırlanmış beden eğitimi ve spor öğretim programı ancak iyi yetişmiş bilgili öğretmen tarafından istenilen yönde verimli bir şekilde uygulamaya konur. Bu da eğitimin bütünlüğü içinde beden eğitimi ve spor öğretmeninin, özellikle de onu yetiştiren programların önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle öğretmenin yetiştirilmesinde öğretim programları; toplumun değişik kesimlerine ait ilgi alanlarını ve bilgiyi, bu bilgileri uygulamaya aktarabilecek beceri ve teknolojiyi yansıtmak durumundadır. Öte yandan her seviyedeki özellikle de ortaöğretim kurumu ülke sporunun alt yapısını oluşturmakta, üst düzey performans sporu için sporcuların seçimi ve yetiştirilmesi bakımından da kaynak durumundadır. Spora küçük yaşta başlanması ilkesi dikkate alındığında alanın ihtiyaçlarına göre hazırlanmış bir

öğretim programı, ortaöğretim kurumlarındaki yetenekli öğrencilerin seçilmesini ve onların bilimsel ilkeler doğrultusunda eğitilmelerine de katkı sağlayacaktır.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren, beden eğitimi ve spor yüksekokulu ile bölümlerin alan öğretim programları içinde yer alan derslerde uyum, istikrar, tutarlılık, işbölümü ve standartlık problemleri vardır. Ayrıca derslerin ilgili kurumlarda farklı yıl/yarıyıl ve saatlerde değişik isimler altında okutuldukları görülmektedir (Yüksekokul ve bölümlerin alan derslerine ilişkin öğretim programları ekte ayrıntılı bir şekilde verilmiştir). Bu durum standartlar yanında programlar arası dikey-yatay geçişleride olumsuz etkilemektedir.

Aradan geçen yıllar içinde konu ile ilgili olarak belirli bir bilgi birikimi sağlanmıştır. Ancak bu deneyimlerden yararlanmak ve öğretim programları arasındaki farklılıkları azaltmada temel oluşturabilecek bilgiyi sağlama bakımından bu araştırma önemlidir. Ayrıca geniş bir grubun görüşlerinden yararlanarak daha gerçekçi öğretim programı hazırlama imkanı sağlayacaktır.

Tanımlar

Araştırmada sözü edilen bazı terimlerin tanımları verilmiştir. Bu terimler; Eğitim, beden eğitimi, spor, serbest zaman, rekreasyon, program, program geliştirme, öğretim programı, ders programı, oyun, fiziksel uygunluk olup araştırmada tanımlarında belirtildiği anlamda kullanılmıştır.

Eğitim

Bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk:1979:12).

Beden Eğitimi

Bireye fiziksel aktiviteler yoluyla fiziksel, zihinsel ve sosyal beceriler kazandırma sürecidir (Lumkin;1986:9).

Spor

Beden eğitimi faaliyetlerini özelleştirerek çeşitli branşlarda somutlaşmış, üst düzeyde yapıldığında fizyolojik, psikolojik, estetik ve teknik özellikleri gerekli kılan yarışmaya dayalı, katı kurallarla çevrili bir etkinliktir (Demirpolat;1988:77).

Serbest Zaman

Bireyin çalışma ve diğer görevlerinden sonra özgür olarak dinlenme, eğlenme, toplumsal başarı ya da kişisel gelişmesi için kullandığı bir zamandır (Erkal;1992:87).

Rekreasyon

Bireyin işten artan zamanını değişik ve faydalı etkinliklerde değerlendirmesidir (Lumkin;1986:10).

Oyun

Çocuğun boş zamanını değerlendirici, yetişkinin ise günlük iş ya da uğraşısı dışında eğlendirici nitelikte olan ve kendini ifade etmeye imkan sağlayan etkinliklerdir (Erkal;1992:88).

Program

Herhangi bir sektörde saptanan politikayı uygulamaya dönüştürecek esasları içeren rehberdir (Varış;1978:333).

Öğretim Programı

Eğitim programının amaçları doğrultusunda öğrenciye kazandırılması istenen bilgi, beceri, tutum ve tavırların ders grupları olarak planlı bir biçimde düzenlenmesidir (Kulahçı;1995:9).

Ders Programı

Öğretim programında yer alan bir dersin amaçlarının öğrenci davranışına dönüştürülmesini, bunların gerçekleşmesi için içeriğin konulara ve alt başlıklara ayrıştırılmasını, buna dayalı öğrenim ortamının organizasyonunun ve değerlendirme araçlarını kapsayan detaylı bir plandır (Kulahçı;1995:9).

Eğitim Programı

Öğrencinin zihinsel, devinsel, duyuşsal ve sosyal yönlerden gelişmesine yardım eden, milli eğitimin ve öğretim kurumunun amaçlarına dönük ve bireyin uzun dönemli eğitim amaçlarına ulaşmasına yardım etmek amacıyla yönelik sınıf içi ve sınıf dışı her türlü öğrenim deneyimlerini kapsayan bir programdır (Kulahçı;1995:8).

Fiziksel Uygunluk

Bireyin fonksiyonel kapasitesini aşmamak koşulu ile vücudun fiziki veya pisişik yüklere karşı uyumu ve yükleme sonucu oluşacak işten, kişinin aşırı yorgunluk duymadan, o işin üstesinden gelmesidir (Sarıalp;1987:10).

BÖLÜM II.

İLGİLİ LİTERATÜRÜN İNCELENMESİ

Eğitim, insanları belli amaçlar doğrultusunda yetiştirmeye yönelik bir süreçtir. Kişi eğitim sürecinin içine girdikten sonra davranışlarında değişiklik meydana gelir. Geleneksel eğitim anlayışı özünde zihinsel gelişimi sağlamaya yönelik iken, çağdaş eğitim anlayışı insanların davranış değişikliklerini zihinsel, duyuşsal, psiko-motor ve toplumsal işlevler bakımından bir bütünlük içinde ele almaktadır. Buradan hareketle, bu bütünlük içinde beden eğitimi, eğitim amaçlarının çoğunun, hareketler yoluyla kazandırılabilceği önemli bir eğitim faaliyeti olduğu söylenebilir.

Tarih boyunca farklı amaçlarla ele alınan beden eğitimi farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bu bakımdan, öncelikle geçmişte beden eğitiminin amaçlarının nasıl ele alındığını incelemek doğru bir yaklaşım olacaktır. Tarih boyunca beden eğitiminin amaçları iki önemli yaklaşımla ele alınmıştır (Bucher ve Wuest;1987:27). Bunlar :

1. İnsan vücudunun eğitilmesi veya hareket etmenin öğrenilmesi: Bu görüş, beden eğitiminin amacının, beden ve beceri gelişiminin sağlanması olduğunu savunmaktadır. Diğer yandan insan vücudunun savaşa hazırlık, güçlü olmak gibi çeşitli amaçlar için eğitilmesi gerektiğine inanılmaktadır.

2. Vücut aracılığıyla eğitim veya hareketler yoluyla eğitim: Bu görüş becerilerin kazanılması ve bedensel gelişimin sağlanması yoluyla gelişimin zihinsel, duyuşsal, psiko-motor ve toplumsal boyutlarında istenilen davranış değişikliğinin sağlanması amacını taşımaktadır. Bu görüşe göre beden eğitimi hareket etmeyi öğrenmek ve hareketler yoluyla öğrenmektir.

Tarih boyunca yukarıda belirtilen iki genel amaç doğrultusunda ele alınan beden eğitiminin farklı kültürlerdeki gelişimi ise şöyledir.

BEDEN EĞİTİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Farklı Kültürlerde Beden Eğitimi

Çinliler, Taoizm, Budizm gibi görüşlerin tesiri altında kalarak daha çok zihinsel gelişim ve faaliyetler üzerinde durmuşlardır. Buna rağmen, aristokrat ailelerin mensupları ve onların çocukları müzik, dans, okçuluk, yakın mücadele sportları, polo ve su oyunları gibi etkinliklere katılmışlardır. Çinliler hareketsizliğin birçok rahatsızlığın nedeni olduğuna inanmış; rahatsızlıklardan kurtulmak için belli nefes çalışmalarıyla birlikte yapılan, bükülme, duruş, uzanma çalışmalarından oluşan tıbbi sayılabilecek cımnastik yapmışlardır (Karagöl;1993:2).

Eski Hindistan'da Hinduizm ve Budizm, bedensel faaliyetlerden uzak durulması, ruh üzerine eğinilmesi üzerinde durmuştur. Yoga, meditasyon, nefes düzenleme çalışmaları dinin bir gereği olarak beden ve zihni disipline etmek amacıyla kullanılmıştır. Ancak Budizmin ruh üzerine yoğunlaşması top fırlatma, at ve fil yarışları, güreş, boks ve dans gibi etkinliklere katılıma engel olamamıştır (Alpman;1971:28).

Mısırlılar, fiziksel etkinlikleri, güçlü ordular oluşturmak, dinsel amaçları gerçekleştirmek ve eğlence amacıyla kullanmışlardır. Savaşçı sınıf avlanma, güreş, silah kullanma, okçuluk, koşu ve buna benzer etkinliklerle ilgilenirken yüzme ve top oyunları bütün sınıfların sportif amaçlarla katıldıkları etkinlikler olmuştur (Alpman;1971:29).

Antik Yunan'da beden eğitiminin eğitimin en önemli yönünü oluşturduğu görülmektedir. Yunan uygarlığının ilk döneminde Homeros'un "İlyada ve Odisea" adlı yapıtında boks, güreş, cirit, disk, okçuluk yarışları yapıldığına dair ilgili kayıtlara rastlanmaktadır. Burada insanın ruh gelişimi için müzik, beden gelişimi için ise cımnastik yapılması üzerinde durulmuştur (Fişek;1980:20).

İsparta'da beden eğitimi güçlü ordular kurmak amacıyla kullanılmıştır. İspartalılar askeri çalışmalara kondisyon amaçlı koşu ve sıçrama çalışmalarıyla başlayıp, yüzme, avlanma, güreş, boks, top oyunları, binicilik, disk ve cirit çalışmalarıyla devam etmişlerdir. Danstaki ritmi askeri ruhu etkilediği için dans çalışmalarına da yer vermişlerdir (Dürüşken;1991:18).

Roma imparatorluğunun yıkılmasını izleyen karanlık çağda Skolastisim'in etkisiyle beden eğitimi hemen hemen ortadan kalkmıştır. Bunu izleyen feodalizm döneminde ise beden eğitimi, askeri amaçlar doğrultusunda ele alınmıştır. Bu dönemde yalnız soylu sınıfların, şövalyeliğin yedi becerisi sayılan ata binme, yüzme, ok atma, eskrim, av, satranç ve iyi şiir okuma becerilerini uygulamalarına izin verilmiştir (Fişek;1985:19).

Rönesans ve yeniden yapılanma döneminde ortaya çıkan felsefi akımlar beden eğitime karşı olan tutumları etkilemiştir. Bu dönemde beden ve ruhun birbirinden ayrılamayacağı görüşü benimsenmiştir. Öğrenmenin ancak iyi bir bedensel sağlıklı gerçekleşebileceği; kişilerin iş yaşamının dışında dinlenmeye ve serbest zaman etkinliklerine katılmaya ihtiyaçları olduğu vurgulanmıştır. Bu dönemde beden eğitimi hümanist düşünürlerin görüşleri çerçevesinde şekil almıştır (Karagöl;1993:4).

J.J. Rousseau (1712-1778) beden eğitimi ve oyunun önemine değinmiştir. Rousseau, fiziksel egzersizlerin kişinin kendi bedenini ve başkalarının bedenini algılamasını yardımcı olacağını belirterek beden-zihin bütünlüğü üzerinde durmuştur (Özmen;1976:16).

Doğacı görüşü benimseyen John Basedow (1723-1790) "Philanthropinum" adını verdiği okulda her gün üç saat cimnastik, spor ve oyunlar gibi fiziksel etkinliklere yer vermiş ve dans, eskrim, binicilik gibi etkinliklerin yapılmasını tavsiye

etmiştir. Bu yüzyılda beden eğitimiyle ilgili bilimsel çalışmalar yapılmaya başlanmış, beden eğitimi akademik anlamda ele alınmıştır (Özmen;1976:17).

1893 yılında Harward ilk olarak beden eğitiminde akademik dereceyi vermeye başlamıştır. Amerika'da 1800'li yıllarda programlara sağlık, kuvvet ve gövde hareketlerinin ağırlık taşıdığı etkinlikler konulduğu ve 1900'li yılların başında oyun sporları öğretim programlarında ağırlıklı olarak yer aldığı görülmektedir (Dalen; Bennett ve Bruce; 1971:28).

1890'lı yıllarda Thomas Wood (1870-1942) beden eğitiminin eğitim amaçlarına ulaşılmasındaki rolünü ön plana çıkarmıştır. Bu dönemde Stanley Hall'un gelişim teorisi ve John Dewey'in fikirleri öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılaması konusunda beden eğitimi ve spor alanında çalışan eğitimcileri de etkilemiştir (Dalen; Bennett ve Bruce; 1971:29).

John Dewey (1859-1952) zihnin düzenli olarak gelişiminin doğrudan kas ve duyumların düzenli gelişimine bağlı olduğunu, hareketin ve duyu organlarının kullanımının bilgi materyalleri ile ilişkiye geçmek için gerekli olduğunu belirtmiş, programlarda oyunlara, ritmik faaliyetlere ve yaratıcı etkinliklere yer vermiştir (Dalen ve Bennett ve Bruce ;1971:32).

Montessori, Fairhope gibi deneme okullarının günlük programlarında beden eğitimi ve oyun etkinliklerine önemli bir yer verilmiştir (Gallahue ;1982: 45).

Dewey'in eğitim anlayışı ve Wood'un eğitimin bütünlüğü kavramından etkilenen J.F. Williams (1886-1966) programlarda fiziksel becerilere, ancak bireyin bir bütün olarak gelişimine katkıda bulunuyorsa yer verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Yine Charles McClay (1886-1959) beden eğitiminin en önemli amaçlarının organik ve psiko-motor gelişimin sağlanması olduğunu savunmuş, Williams'ın "beden aracılığıyla eğitim" görüşünü reddedip, bedenlin eğitilmesi üzerinde durmuştur. Öte yandan Wood, Cassidy ve Williams, 1927'de yazdıkları eserlerde beden eğitiminin

biyolojik, psikolojik temellerine değinip beden eğitiminin genel eğitim içindeki önemini vurgulamışlardır (Karagöl;1993:15).

I. ve II. Dünya Savaşları sonrasında askerlerde görülen kuvvetsizlik, dayanıksızlık dikkatleri fiziksel uygunluğun geliştirilmesi amacıyla beden eğitimi ve spora ağırlık verilmesine yöneltmiştir. Bunu kadınlara, özel eğitime muhtaç kişilere daha yaygın beden eğitimi imkanları sağlanması, okul içi yarışmaların ve yaşam boyu spor anlayışının yaygınlaşması izlemiştir.

Farklı kültürlerde beden eğitiminin gelişimini özet olarak böylece ele alıp inceledikten sonra, Türklerde beden eğitiminin hangi amaçlarla ele alındığını incelemek yararlı olacaktır.

Türklerde Beden Eğitimi

Türklerde, beden eğitimi savaş eğitimi, dinsel amaçlı bir tören olarak ele alınmış ve geliştirilmiştir. Dolayısıyla eski Türklerde günümüzdeki anlamda bir beden eğitimi anlayışına, yani eğitimin bir parçası olması açısından rastlamıyoruz. Buna bağlı olarak da, beden eğitimi öğretmeni kavramına da rastlanmamaktadır (Bilge;1988:9).

Orta Asya'da yaşayan Türkler beden kültürüne ve spora büyük önem vermişlerdir. Avcılık, binicilik, okçuluk, güreş, atıcılık, yaya koşuları, ağırlık kaldırma ve atma, kayak, yüksek ve uzun atlama, kılıç, çöğen Türklerin çok eski dönemlerden beri sevdikleri ve uyguladıkları spor dallarıdır (Fişek;1985:26).

Türkler, iyi ve temiz bir ruhun kuvvetli ve cesur bir insanda bulunacağına inanırlardı. Onun için de beden kültürüne, spora büyük önem vermişlerdir. Ayrıca Orta Asya'daki yaşam koşulları nedeniyle de çevik, dinamik ve atak olmak zorunda idiler. Çünkü tabiat şartları onları zorlamakta ve böyle olmalarını gerektirmekteydi.

Sûrat ve çabukluk toplum hayatına hakim olan tek prensipti (Ögel;1978:67). Çevikliğin, sûratliliğin kazanılması ancak bedenın iyi eğitilmesi ve spor etkinlikleriyle sağlanabilirdi.

Selçuklular'da bedensel etkinlikler savaşçı becerilerin kazanılması amacıyla kullanılmış ve bu anlayış Osmanlı Devletine de yansımıştır. Osmanlı Devletinde savaşçılık eğitiminden soyutlanmış ilk bedensel etkinlik "güreş" sporu olmuştur (Fişek;1985:26).

Tanzimat döneminde okullarda askerî ve siyasal amaçla düzenlenen "John-Amaros" cımnastiğine daha sonra futbol ve basketbol eklenmiştir. II.Meşrutiyet öncesinde her türlü toplantı, gösteri ve örgütlenme yasak olduğu için, kulüpleşme son derece güçlü. 1903 yılında bugünkü adıyla Beşiktaş kulübü kurulmuş ve çalışmalarına Abdülhamit'in çıkarttığı özel bir ferman sayesinde devam etmiştir. Bunu 1905 yılında Galatasaray, 1907 yılında Fenerbahçe kulübünün kuruluşu izlemiştir. 1909 tarihinde çıkan Cemiyetler Kanunu kulüpleşmenin kolaylaşmasını sağlamıştır (Fişek;1983:85).

Beden eğitimci Selim Sırrı Tarcan, John-Amaros cımnastiğine karşı, tehlikesiz, sağlık amaçlı İsveç cımnastiğinin yaygınlaşması için çalışmıştır. 1992 yılında Türkiye İdman Cemiyetleri (TİCİ) özel kulüplerin kendi kendilerini yönetmeleri amacıyla kurulmuş, 1936 yılında kendini feshetmiştir. TİCİ'nin yerini bir süre sonra Türk Spor Kurumu almış (1936- 1938) daha sonra 1938 yılında sporun devlet eliyle yönetildiği Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Beden Terbiyesi batı ülkelerinin sportif gelişmişlik düzeyine kısa sürede yetişme; milli ekonomi yönünden sağlıklı ve genç işgücü kaynaklarını seferber etme ve milli savunma bakımından orduyu, çevik, yürekli, kahraman, anlayışlı, söz dinler, dayanıklı elemanlarla doldurma işlevlerini üstlenmiştir (Fişek;1983: 92).

Görülebileceği gibi beden eğitimi tarih boyunca sağlık, askerî, bazen eğlenme, oyalanma ve işten uzaklaşma amaçları ile ele alınmıştır. Günümüzde ise beden

eğitimi hareket etmeyi öğrenme ve hareketler yoluyla eğitimin amaçlarının gerçekleşmesine dönük bir etkinlik olarak ele alınmaktadır. Buradan hareketle günümüz anlayışı bakımından beden eğitimi ve sporun amaçlarının neler olduğunun bilinmesinde yarar vardır.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR PROGRAMI

Beden Eğitimi ve Sporun Gerekliliği

Motorsal gelişim, okul öncesi ve okul öğrencilerinin gelişimi ve öğrenmesi için önemli bir noktadır. Fiziksel rekreasyon her seviyedeki öğrenci için vazgeçilmez bir faaliyettir. Bu faaliyetler hem okul içi faaliyetleri hem de okul dışı faaliyetleri içermelidir. Öğrenciler için önemli olan fiziksel rekreasyon her yaştaki yetişkinlerin üretim yıllarında da yaşamın bütün bölümlerinde yaşamsal bir rol oynar. Daha sonra bu kişilerin emeklilik yaşamlarında da toplumsal uyumu kolaylaştıracak bir faaliyet alanıdır. Dolayısıyla beden eğitimcilerin bütün bu konuları içine alan alanlarda bilgi sahibi olmaları ve yetişmeleri önemlilik arz etmektedir. Okul programlarının bu durum göz önünde bulundurularak düşünülmesinde yarar vardır.

Günümüz insanının doğası gereği üretken ve verimli bir yaşam sürdürebilmesi için beden eğitimine ihtiyaçları vardır. Çünkü insanın bütün mekanizmalarının sağlıklı ve verimli çalışması istenmektedir. İş yerlerinde düzenli egzersiz yapan çalışanların daha sağlıklı, daha verimli, daha seyrek hastalandıkları, iş kaybının az olduğu ve sağlık giderlerinin azaldığı araştırmalarla tespit edilmiştir (Akgün;1992:32). Fiziksel işlerde optimum olarak vücut üyelerinin uzun süre yorulmadan iş yapabilmesi günümüz insanından istenmektedir. Çünkü karmaşık işlerin çözümü için zihin, kas, sinir koordinasyon ve becerilerine ihtiyaç vardır.

Dünya Sağlık Teşkilatı (WHO);çeşitli tarihlerde organize ettiği uluslararası bilimsel toplantılarda, fizik kondisyon ve / veya fiziksel iş kapasitesi kavramı

üzerinde durmuşlardır. Bu toplantılara katılan bilim adamları (tıpçılar, fizyologlar, sosyologlar, psikologlar ve beden eğitmciler), fiziksel iş kapasitesini, çevrenin çeşitli etkilerine, organizmanın uygun tepkilerinin, toplamı ve organizmanın uygun tepkilerinin, toplamı ve organizmanın morfolojik ve fonksiyonel özelliklerinin çevrenin etkilerine iyi adaptasyon ve diğer olası etkilere de optimal bir direnç yeteneğinin tepki için hazırlıklı olmasıdır (Sarıalp;1987:16) diye tanımlamışlardır.

Fiziksel iş kapasitesi veya kondisyon; gerek genel ve gerekse belirli bir anlam taşıyan kavram olarak önemlidir. Fiziksel iş kapasitesi veya optimal bir sağlık durumu, insanların günlük yaşamlarını mutlu şekilde sürdürme, yaşamlarını kazanma, aile, toplum veya uluslarına pozitif katkıda bulunabilmeleri için, gerekli olan yeteneklerinin gelişimi dayandıkları temeldir (Akgün;1989:105).

Fiziksel iş kapasitesiyle optimal sağlık durumu arasında sıkı bir ilişki vardır. Bireyin tüm yeterliliği, geniş ölçde kondisyon durumuna bağlıdır. Modern iş dünyası yaşamın gittikçe mekaniğe ve otomize olması, fiziksel bakımdan fizik kondisyonunda olmanın önemini azaltmaktan ziyade gün geçtikçe artmaktadır. İnsanların emrinde olan her türlü teknolojik malzemeler, bunları çalıştıran insanlardan daha yeterli değildir. Otomasyon sahasında kaydedilen her yeniliğe paralel olarak, makineleri çalıştıran insanların kalite ve fizik kondisyonlarında da bilinçli bir ilerleme olmalıdır.

Günümüz insanın her türlü baskıdan kurtulup bütün gücünü üretime yönlendirmesi gerekir. Bunun için de insanların algısal ve motorsal uyarılara cevap verebilmeleri için beden eğitimi ve sporun yardımına ihtiyacı olduğu söylenebilir. Çünkü insana modern toplumda sürekli olarak dışarıdan çok çeşitli uyarılar yapılmaktadır. Dolayısıyla, insanın bütün bunlara hazırlıklı olması gerekmektedir. Öte yandan insanın günlük yaşamda karşılaşabileceği ani olaylara karşı kendini savunacak yaşamsal beceriler kazanmaya ihtiyaçları vardır. Bunlar çeşitli saldırılar, kazalar ve buna benzer olaylar olabilmektedir. Bunların yanında insan doyuma ve hayatı severek, anlayarak yaşamaya isteklidir. Bütün bu sebeplerden dolayı okul programlarında beden eğitimi ve sporun önemli bir yeri olmalıdır. Ayrıca buna

paralel olarak okul dışı rekreasyonel faaliyetlere öğrencileri yönlendirmekte yine okul beden eğitimi ve spor programlarının temel amaçları içinde yer almalıdır.

Beden eğitimi ve sporun öğrenilmesinde ve anlaşılmasında özellikle günümüzde medya olumlu bir katkı sağlamaktadır. Medyanın desteği ile insanların değişik şeyleri seçip kullanması mümkündür. Ancak beden eğitimi ve spor tecrübeler yoluyla insana çeşitli deneyimler kazandırır. Bu edinilen bilgi ve tecrübeler daha sonra bireye her konuda yardımcı olabilmektedir. Böylece birey bir bütün olarak kendini tanır ve başkasına tanıtmaya fırsatı bulur. Birey sosyal yaşamdaki yerinin önemini kavrar (Nixon ve Jewett;1974:239).

Günümüzde, insanın hareket fonksiyonlarının öğrenilmesi ve bilinmesi genel eğitim içinde önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü insanın her türlü hareketi birey için planlanan yaygın amaçlara ulaşmaya yardım eder. Bu nedenle beden eğitimi ve spor uzun zamandan beri bireylerin hareket potansiyellerinin kullanımında, geliştirilmesinde okul programlarında yerini almaktadır. Ancak beden eğitimi yaygın bir görüş olarak insan hareketlerinin okul içinde olduğu kadar okul dışında da sürdürülmesini istemektedirler. Bunun içinde bireysel farklılıklara göre düzenlenmiş ve bütün yaşamı içine alabilecek programlara ihtiyaç duyulduğunu belirtmektedirler.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN GENEL EĞİTİM İÇİNDEKİ YERİ

Günümüzün modern eğitim anlayışı zihinsel eğitimin yanısıra sportif aktivitelerin gerekli olduğunu kabul ederek, beden eğitimi ve sporu genel eğitim sürecinin bütünleyici bir parçası olarak görmektedir (Imamoğlu;1992:51).

Tarihsel süreç içinde eğitim, farklı dönemlerde bireyi gelişimin değişik boyutlarına ağırlık vererek ele almıştır. Fiziksel ya da zihinsel gelişime ağırlık veren aşamalar sonunda bu iki boyutun birlikte gelişebileceği ilkesine ulaşılmıştır (Freidmann;1973:30; Ünlü;1974:33). Gökmen'e (1994: 30) göre de fiziki gelişme ile

zihinsel, sosyal ve duygusal gelişme arasında hayati bir bağ vardır. Günümüz bilim anlayışı eğitimi, zihin ve beden bütünlüğü içinde ele almaktadır. Kaldiki, bedensel gelişmenin, bütün eğitim faaliyetleri içinde ancak beden eğitimi ve spor programlarıyla mümkün olması (Tamer;1988: 4), beden eğitimi ve sporun eğitim açısından önemini ortaya çıkarmaktadır. Günümüzde genellikle her toplumda, çeşitli eğitim düzeyinde sporun kişinin bir karakter kazanması, kendi kendine disiplinli olması, sıkıntılara katlanması, özverili olma gibi amaçlar taşıması (İmamoğlu;1992:55), eğitimin zihinsel, fiziksel ve kültürel bir bütünlük içinde olduğunu göstermektedir.

Beden eğitimi ve spor kültür ile de yakından ilişkilidir. UNESCO, beden eğitimi ve sporu, eğitim ve kültürün önemli boyutlarından biri olarak görmektedir (BTGM;1988:12). Gerçekten, beden eğitimi ve spor, kültürü zenginleştirmeye ve yaymaya yardımcı olmaktadır (İmamoğlu;1992:54). Eğitimin kültürü geliştirme ve kuşaktan kuşağa aktarmak suretiyle yaşamasını sağlama (Varış;1978:16) fonksiyonu dikkate alındığında, aynı fonksiyonları içeren beden eğitimi ve sporun bu yönüyle eğitimin kültürel boyutu içinde yer aldığı söylenebilir.

Beden eğitimi ve spor bir sosyalleşme ve toplumla bütünleşme vasıtasıdır. Çünkü beden eğitimi ve spor, kişi açısından sağlığın korunmasına, boş zamanların sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesine katkıda bulunan ve modern hayatın güçlüklerine karşı daha etkili bir mücadeleye imkan veren, toplum seviyesinde ise sosyal ilişkileri zenginleştiren bir faaliyettir (İmamoğlu;1992:55). Bu açıdan bakıldığında, özellikle sanayileşme ile birlikte ortaya çıkan problemlerin giderilmesinde önem arz etmektedir (Erkal;1992:38). Aslında eğitimin de başta gelen amaçlarından biri, modern yaşamın getirdiği problemlere çözüm bulmaktır.

Öte yandan, eğitimin temel bir amacı olan boş zamanların değerlendirilmesi konusunda da beden eğitimi ve sporun özel bir yeri vardır. Aslında çoğu kez bir serbest zaman faaliyeti olan beden eğitimi ve sporla uğraşmak, kişinin boş zamanlarını verimli şekilde değerlendirdiği dürüst bir karakter kazanmalarına neden

olmakta (Tezcan;1977:101), işinden zevk almasını temin etmekte ve verim üzerinde pozitif bir rol oynamaktadır (İmamoğlu;1992:55).

Eğitimde Farklı Program İhtiyacının Doğuşu

Toplumdaki değişmelerin yanısıra psikolojinin sunduğu yeni bilgiler ile 1900-1920'ler eğitimdeki fikirlerin yoğun bir şekilde geliştiği bir dönemdir. Bu dönemde gelişen psikoloji ilminin yardımıyla da çocuğun incelenmesi ve okulların bireysel ihtiyaçları dikkate alacak şekilde organize olması görüşü önem kazanmıştır. Ayrıca herkes için zorunlu eğitime geçişin yarattığı öğrenci sayısındaki artışa paralel olarak okullardaki öğrencilerin farklı ilgi ve yeteneklerde olması okul programlarında farklılıkların yaratılmasını gerekli kılmıştır. Bunlara ilave olarak hızla artan bilgi ve gelişen teknolojinin de eğitim uygulamaları üzerinde önemli bir etkisi olmuştur. Okullarda uygulanan programların çeşitliliğine neden olan faktörler şunlardır (Külahçı;1995:5).

1. Çocuğa verilen önemin artması.
2. Herkes için zorunlu olan eğitimin yaygınlaşması.
3. Buna dayalı olarak öğrenci sayısının artması sonucu öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarında farklılıkların olması.
4. Psikolojide yapılan çalışmalara dayalı olarak programların bireysel farklılıklara uygun hazırlanması isteği.
5. Öğrenmeye ilişkin bulguların okul uygulamalarına yansıtılması gereği.
6. Okul öğretimi ile toplum ihtiyaçları arasında ilişki kurulması gereği .
7. Bilginin değişmesi ve hızla artması.
8. Gelişen teknolojinin eğitime etkisi ve katkısı.

Sayılan bu faktörleri incelemek ve analiz etmek için eğitim programları üzerinde bilimsel olarak çalışılması gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Öğrencilere nelerin nasıl öğretilmesi sorusuna cevap bulma çalışmaları eskilere dayanmasına

rağmen eğitim programlarının bir bilim dalı olarak ele alınması 20. yüzyılın başlarında gerçekleştirilmiş ve günümüze kadar da gelişerek devam etmektedir.

Program Türleri

Öğretme - öğrenme süreçleri geliştirmek ve etkinliğini artırmak üzere çeşitli program modelleri geliştirilmiştir. Önerilen program modellerinden önemli görülen bazıları şunlardır (Macdonald; 1977:5-6).

1. Ders ve konu merkezli programlar.
2. Disiplinlerin yapısına dayalı programlar.
3. Öğrenciyi merkeze alan programlar.
4. Aktiviteye-etkinliklere dayalı programlar.
5. Sosyal ve toplumsal problemleri merkeze alan programlar.
6. Yeterliğe dayalı programlar.
7. Modüler programlama.

Ders ve Konu Merkezli Programlar

Sınıfta öğretim ağırlıklıdır ve geçmişte çok eskilere dayanır. Bireysel farklılıkların dikkate alınmadığı bu programlarda öğretim sırasında doğru tepkiler pekiştirilir, yanlış olanlar ise cezalandırılır. Genelde alan uzmanı ders öğretmenleri tarafından hazırlanan bu programlar öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarından kopukluğu ve okul faaliyetlerinin gerçeklerden ve yaşamın gereklerinden ayrılması ile tanımlanabilir (Kulaççı;1995:12).

Disiplinlerin Yapısına Dayalı Programlar

Bu görüşe göre her disiplin bilgi türlerinden oluşur. Bilgi türleri kendi aralarında verimli bir etkileşim halindedir ve yeni bilgilerin meydana gelmesini sağlar. Bu programda bilgi alanı; disiplinin temel yapısını yansıtacak şekilde düzenlenmiştir. Disiplinlerin yapısına dayalı programlar yaparak-yaşayarak, araştırma yolu ile öğrenme, mevcut bilginin kullanımı ve başka durumlara transfere imkan sağlayacağı için uzun vadede daha ekonomik bir öğrenme yolu olarak görülmektedir (Sezgin;1989:25).

Öğrenciyi Merkeze Alan Programlar

Bu program anlayışında öğrenci programın odak noktasını oluşturur. Programın kaynağı öğrencinin kendisidir. Program öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları yönünde, bireyin kendisini ifade edebileceği rahat bir ortamın yaratıldığı bütünüyle bireysel bir programdır. Burada özgür ortam ve yaratıcılık öğrencinin gelişimi için önemli görülmektedir (Kulahçı;1995:15).

Aktiviteye - Etkinliklere Dayalı Programlar

Burada problem çözme ve aktif katılma esastır. Ayrıca, öğrencilerin sosyalleşmesi için büyük ölçüde okul-toplum ilişkisine önem verilmiştir. Bireyin kendi çevresine istedik öğrenme için aktif katılım önerilmektedir (Kulahçı;1995:17).

Sosyal ve Toplumsal Problemleri Merkeze Alan Programlar

Bu program modelinde en kritik nokta incelenecek problem alanlarının belirlenmesidir. Okulların daha çok etkisi uzun vadeli olan evrensel nitelikte problemlere yönelmeleri gerekir görüşü benimsenmektedir. Bu yaklaşımda bilgi bir

amaç değil, fakat problemlere çözüm ararken başvurulacak önemli bir kaynak ve araçtır. Problemlere çözümler gösterilmeyip öğrencinin bulması istendiği için öğrencinin öğrenmede aktif, öğretmenin ise rehber olarak görev yaptığı bir yaklaşımdır (Külahçı;1995:18).

Yeterliğe Dayalı Programlar

Bu programda bilgi bilgi içindir anlayışının dışına çıkılıp davranışların değişimine ve uygulanabilirliğine yönelmiştir. Bu nedenle öğrenci başarısı bir konu hakkında ne bildiğine bakılarak değil fakat o bilgi ile ne yapılabildiğine bakılarak değerlendirilmesi öngörülmektedir. Yeterlik daha çok kapasite ve yeteneği belirlemekte; bilişsel, devinsel ve duyuşsal davranışların sergilendiği sonuçlarla ilgilenmektedir (Külahçı;1984: 19-26)

Modüler Programlama

Modüler programlama kendi içinde bir bütün olan parçaların birleşmesiyle daha büyük bir bütünün meydana geldiği bir programdır. Büyük bütünün oluşması için parçaların herbiri bireyin ihtiyacına göre çok değişik biçimlerde bir araya getirilebilir (Külahçı;1995:27).

Yeterliğe dayalı programlar ile beraber modül kavramının kullanıldığı görülmektedir. Bu kapsamda modül, bir yazılı materyal olup ilgili yeterliğin tanımını, amaçları, bu amaçlara ulaşabilmek için yapılması gereken etkinlikleri ve ölçme araçlarını içermektedir. Modüler programlama ise daha kapsamlı bir kavramdır.

Modülü kendi içinde bir bütün olarak, fakat ayrıca daha büyük bir bütünün de parçası olan bir birim olarak tanımlanabilir. Bu tanımdan yola çıkılarak eğitimde geleneksel programların parçalara bölünmesine modül dendiği olmuştur. Ancak

gerçek modüler öğretimin anlamı bundan çok farklıdır. Alkan'ın (1989:15) belirttiği gibi modüler programlama öğretme-öğrenme etkinliklerinin kendi kendine öğrenme imkanı sağlayacak tarzda kendi içinde bütünlüğü olan ve birbirini işlevsel olarak tamamlayacak biçimde bağımsız öğrenme elemanları şeklinde düzenlenmesidir. Bu kavramın ifade ettiği öğrenme elemanına "Modül", "Modüler birim", "Ünite", "İşe dönük birim" gibi adlar verilmektedir. Bu öğrenme elemanına dayalı olarak geliştirilen bir programa modüler programlama adı denilmektedir.

Örneğin; modüllerin A, B, C, D, E, F. şeklinde isimlendirildiği düşünülürse bir öğrenci A ve B modüllerini gerektiği bilgi ve beceriye sahip olarak programa başlıyor ise bunu atlayıp diğerlerini alabilir. Bir başkası B modülüne başlarken eksiği olduğu anlaşılır ise yan modüller ile açığını kapatabilir (Kulahçı;1995:27).

Modüler programlama dört temel kriteri olan bir öğretim aracıdır. Bunlar; 1- bir öğretim durumları dizisi olması; 2- her bir modülün özenle belirlenmiş ve çok iyi tanımlanmış davranışsal amaçlara yönelik olan kesin bir fonksiyonunun bulunması; 3- öğrenciye ve / veya öğretmene kılavuzluk eden ve dönüt sağlayan ölçme araçlarının bulunması; 4- çeşitli öğretim - öğrenme ortamlarına uyabilme özelliğinin olması gerekir. Ayrıca modüler öğretim, öğrenci merkezlidir. Öğrenci, öğreneceği materyali ve öğrenme yöntemini seçme hakkına sahiptir (Kulahçı;1995:28).

Öğretmen yetiştirme ve özellikle mesleki eğitimde yaygın kullanım alanı bulan modüler programlama genel ve yaşam boyu eğitim programlarına da kolaylıkla uygulanabilmekte ve esnek yapısı nedeniyle öğrencilerin hem ilgilerine hem de ihtiyaçlarına göre uyarlanabilmektedir. Böylece modüler programlama esnek bir yapıya sahip programlama türüdür. Modüler programlamada programların güncelleştirilmesi kolaydır. Zamanla ihtiyaç duyulmayan modüler programdan çıkarılabilir veya yeni teknolojiler, işlemler kolaylıkla ilave edilebilir (Kulahçı;1995:28).

Mesleki eğitimde modüllerin oluşturulabilmesi için önce mesleğin analiz edilmesi gerekir. Sonra, ortaya konulan işlemlerden yeter sayıda ve birbirini tamamlayan bilgi ve becerilerin gruplanmasıyla işe dönük modüller geliştirilir. Her modül iş hayatında belirli bir işi yerine getirmek için gerekli olan bilgi ve beceriyi (mesleki uygulamalar ve diğer bilgiler) verimliliği ölçmek için ölçme araçlarını, öğretim - öğrenme yöntemini içerir (Doğan;1982:180).

Modüler programlamada uygun öğretim materyallerini geliştirilmesi son derece önemlidir. Genelde bireysel öğrenmeye yönelik olan öğrenme modüllerinin her biri belirli beceri ve /veya bilgiyi kapsar ve şu unsurlardan oluşur (Kulahçı;1995:29).

- 1- Giriş
- 2- Davranışsal amaçlar
- 3- Gerekli araç - gereç, donanım
- 4- Açıklamalar, şekiller, öğrenim etkinlikleri
- 5- Amaçları gerçekleştirilme düzeyini ölçmeye yardım edecek ölçme araçları.

Bunların yanında yeni okul programlarında disiplinler arası işbirliğini sağlamak önemlidir. Yenilikçi bir eğitim anlayışı ile yeni eğitimsel modellerin oluşturulması gerekir. Rogers'e (1979:22) göre bu programlar okul öncesi dönemin eğitimi, aile ve eşlerin eğitimi, seks eğitimi, aile ekonomisi, tüketim ekonomisi ile ilaç ve uyuşturucu gibi eğitimsel yaklaşımlar olabilir. Öte yandan yeni modellerde toplumda yeni oluşturulacak durumlara göre programlar gözden geçirilmelidir. Örneğin; okul toplum işbirliğinin sağlanması, yaratıcı ve boş zaman aktivitelerine yer verilmesi, eğitimin okul dışına çıkarılması ve eğitimin öneminin üzerinde durulmasının yanında insanların meslek yaşamlarına yönelik olarak bunların ortaya çıkardığı problemleri giderici unsurlar üzerinde de durulmalıdır.

Eğitimdeki örnek program modellerinden birisini alıp bir ülke için milli standartları belirlemek oldukça zordur. Günümüz beden eğitimi ve spor programları genel olarak her ülkenin ve bölgelerin koşullarına göre beden eğitimi ve spor programlarını belirlemeye çalışmaktadırlar. Diğer konu alanlarında olduğu gibi beden eğitimi ve sporda da daha yüksek kalitede programlara ulaşabilmek için yeni program modelleri araştırılmalıdır. Programın çerçevesi genellikle belirli bir merkezde çizilmelidir. Ancak çizilen bu çerçeve programların ülke ve bölge insanının ihtiyaçlarına göre değişiklik göstermesi normal bir durum olarak kabul edilmelidir. Çünkü fiziksel ve ekonomik koşullara göre programda ihtiyaçlara yönelik olarak değişiklikler olabilmektedir. Demokratik toplumlarda oluşan problemler ve bunların çözümleri değişik şekillerde çözülmeye çalışılmaktadır. Dolayısıyla seçilecek bir program yeterince esnek ve modelin toplum ihtiyaçlarına göre hazırlanmasına büyük ölçüde dikkat edilmesi gerekir.

Günümüzde beden eğitimi ve sporda çeşitli program modelleri kullanılmaktadır. Nixon ve Jewett (1974:270), beden eğitiminde program modellerini üç ana boyutta ele alınıp değerlendirmişlerdir. Bunlar şunlardır:

1. Disipliner Model: Bu modelde konular insan hareketi kavramının anlaşılması ve bilinmesi üzerinde yoğunlaşmıştır. Daha çok hareket becerilerinin ve fiziksel uygunluğun geliştirilmesine yöneliktir. Yani öncelikle hedef, bireylerin fiziksel gelişimlerinin sağlanmasıdır. Bu modelde öğretmen aktiftir ve öğrencilerin rolü burada sunulanı sadece almaktır. Konular ön plandadır ve hareketlerin bir sıra içinde öğrenilmesi hedeflenmektedir.

2. Sosyal Girişimci Model: Bu model toplumsal işlevlere yöneliktir. Çevre ile öğrenci iç içedir. Beden eğitimi ve spor faaliyetleri ile sosyalleşmeyi ve çevreye uyumu öne çıkarır. Burada öğretmen öğrenciye rehberlik eden bir otoritedir. Öğretmen öğrenciye büyük oranda yardımcı olur ve aynı zamanda grup aktivitelerini

öğretir ve onları yönetir. Bu modele göre öğrenci henüz tecrübesiz birisi olarak görüldüğünden grup aktiviteleri ile onların sosyalleşmesi ve çevreye uyumları sağlanmaya çalışılır. Öğrencilerin, öğretmen yardımı ile gruba uyumları, grup liderine bağlılıkları ve geleneklere saygılı olmaları ön plandadır. Burada sınıf toplumun küçültülmüş küçük bir modeli olarak görülür. Sosyal gelişmede ve iyileştirmede, çevreye uyumda beden eğitimi ve spor aktiviteleri bir araç olarak ele alınıp değerlendirilir.

3. Bireyselleştirilmiş Model: Eğitimin öğrenci merkezli ve hümanist bir felsefeye göre şekillendiği bir modeldir. Bu modelde öğretmen adeta öğrencilerin bir parçasıdır ve uyarıcı, yansıtıcı bir kaynak durumundadır.

Eğitimde, özellikle beden eğitimi ve sporda bu modellerden sadece birisini alıp kullanmak mümkün değildir. Ağırlıklı olarak birisi alınır ve diğer modellerden de yararlanılır. Model seçiminde öğretmenin durumu önemlidir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni kendi eğitim felsefesine göre seçimini yapmalı ve programı uygulamaya çalışmalıdır.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA PROGRAM GELİŞTİRME VE PROGRAMIN KAVRAMSAL TEMELLERİ

Program Geliştirme

Eğitim programlarının düzenlenmesindeki esaslar üzerinde 20. yüzyılın başlarından itibaren durulmaya başlanmıştır. Faaliyet analizine dayalı olarak 1918'de Franklin Bobbitt tarafından formüle edilen eğitim programı bu alanda başlangıç olarak kabul edilmektedir. Bu program, Ralph W. Tyler tarafından (1949) geliştirilerek daha sonra diğer birçok program çalışmalarına öncülük eden klasik bir modele dönüşmüştür (Kulahçı;1995:4).

Tyler'in çalışması ilk önce Thorndike ve Dewey tarafından ortaya atılan ve sonra Bobbitt tarafından açıklanan eğitim görüşlerini izler. Tyler'in program modelinde öğrenmenin kanıtı olarak gözlenebilir davranışlara duyulan gereği Thorndike'ten alır. Tyler ayrıca, programa ilişkin kararlara yansıyan bir kaynak olarak sosyal bilimler ve özellikle psikolojinin eğitimdeki yararlarına inanmaktadır. Dewey'in görüşlerinden de öğrencilerin öğrenmelerini etkileyen temel bir koşul olarak deneyimin önemi konusunda etkilenir. Tyler'a göre davranışsal olarak ifade edilen amaçlar programın en önemli ögesidir; çünkü onlar programın diğer bütün etkinliklerini yönlendirmede en kritik ölçütlerdir. Böylece, Tyler için sonuç önemlidir ve sonuçlar ile bunlara ulaşmayı sağlayan vasıtalar arasında doğrusal bir ilişki vardır. Tyler modeline göre herhangi bir eğitim programı veya planı geliştirmede cevaplandırılması gereken dört temel soru vardır (Külahçı;1995:4).

1. Okul hangi eğitim hedeflerine / amaçlarına ulaşmayı istemektedir?
2. Bu amaçlara ulaşmayı mümkün kılacak hangi öğrenim yaşantıları sağlanmalıdır?
3. Bu öğrenim yaşantıları etkin bir biçimde nasıl düzenlenmelidir?
4. Bu amaçlara ulaşıp ulaşılmadığına nasıl karar verilir?

Tyler'e göre eğitim programları geleneksel olarak üç ana faktörden etkilemektedir (Jewett;1989:37). Bunlar:

1. Konuların incelenmesi.
2. Bireyin incelenmesi.
3. Toplumun amaçlarıdır.

Tyler modelinde en önemli unsur amaçların belirlenmesidir. Çünkü amaçlar belirlenmeden diğer faaliyetlere yön vermek mümkün değildir. Daha sonra ise öğrenim yaşantıları, yaşantıların düzenlenmesi ve değerlendirmeye geçilir.

Görüleceği gibi program geliştirme eğitimin geniş bir alanı üzerinde değerlendirilmekte ve program teorileri göreceli olarak akademik bir özelleşme olarak kabul edilmektedir. Program geliştirme; program öğelerinin sistemli bir şekilde ele alındığı, iyi bir planlamayı, araştırmaları, programı düzenlemeyi, uygulama ve değerlendirmeyi içine alan bir süreçtir.

Beden Eğitimi ve Sporda Program Geliştirme

Beden eğitmciler, insan hareketinin ve çeşitli spor disiplinlerinin temelinde pratiğe yönelmişlerdir. Günümüzde henüz beden eğitimi ve sporda program geliştirme teorileri üzerinde tam bir görüş birliğine varıldığı söylemek zordur. Konu ile ilgili olarak bazı araştırmacılar çeşitli yaklaşımlarda bulunmaktadır.

Jewett (1989:36), beden eğitimi ve sporda program geliştirmede dört önemli aşamanın bulunduğunu söylemektedir. Bunlar:

1. Programa karar verme aşamasında program gerekçesinin belirlenmesi ve değer tayininin yapılması.
2. Programın amaçları.
3. Programın içeriği.
4. Öğrenim ortamının düzenlenmesidir.

Program teorilerinin geliştirilmesinde bireyin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek bir çerçeve kurmak önem taşımaktadır. Özellikle programların amaçlarının toplumun yaşam felsefesi ile ilişkili olması gerekir. Bu nedenle ideal davranışları dile getiren amaçların kapsamlı ve çok boyutlu araştırma bulgularıyla desteklenmesi gerekir. Dolayısıyla program geliştirmede öncelikle program gerekçesinin belirlenmesi bir ön zorunluluktur.

Program gerekçesinin belirlenmesi genellikle zor ve uzun zaman isteyen bir konudur. Program amaçlarının neler olacağı ve değerlerin tayininin nasıl yapılacağı üzerinde fikir birliğine gitmek oldukça güçtür. Günümüzde halen program ve gerekçelerin belirlenip değerlerin tayini hususundaki tartışmalar devam etmektedir (Eisner ve Vallance; 1974:19; Orlosky ve Smith; 1978:32; Giroux, Penna ve Pinar;1981:15; Macdonald;1981:27; Mc Neil;1985:42). Bu araştırmacılar tarafından beden eğitimi ve sporda program geliştirmede farklı terimler ve çeşitli sınıflama şemaları kullanılmaktadır. Ancak bu araştırmacılar konu ile ilgili olarak beş ana yaklaşımı tanımlamaktadırlar. Bunlar:

1. Disiplinel hakimiyet.
2. Sosyal olarak yeniden yapılanma.
3. Kendi kendini gerçekleştirme.
4. Öğrenme süreçleri.
5. Çevresel değişikliklerdir.

Diğer alanlarda olduğu gibi beden eğitimi ve sporda da program geliştirmede disiplinel yaklaşım en önemli geleneksel bir yaklaşımdır. Eğitimciler bu yaklaşımda okullarda verilen konularda disiplinel hakimiyetin anahtar nitelikte önemli bir rol oynadığını belirtmektedirler. Okullarda toplumun kültürel mirasının bir kuşaktan diğer kuşağa geçişi sağlanırken genellikle bu yaklaşımı kullanarak kendi özel disiplinlerindeki anahtar kavramları analiz ederler. Bu kavramlar kullanılarak öğrencilerin uzmanlaştırılmasına gayret gösterilir. Diğer yandan program çeşitli şekillerde basitleştirilmeye ve uygun hale getirilmeye çalışılır. Disiplinsel yaklaşım uzun zamandır beden eğitimi ve sporda program geliştirmede yaygın olarak değer tayinlerini oluşturmaktadır. Bu yaklaşımda ilkökul öğrencilerinden temel hareket kalıplarını, kavramsal motorik becerileri, cimnastik, oyun ve dansla ilerlemeyi içeren motorsal performans görevlerinin geniş repertuarında ilerleme kaydetmeleri beklenmektedir. Ortaokul ve Lise öğrencilerinde ise; cimnastikte, dansda, fiziksel uygunlukta, yakın mücadele sporlarında, atletizm aktivitelerinde ve / veya popüler

sporlardaki performans becerilerinde başarıya ulaşılması hedeflemektedir (Jewett;1989:38).

Sosyal yeniden yapılanma açısından programa bakıldığında sosyal ihtiyaçlar, bireysel ihtiyaçların üzerinde yer almaktadır. Burada kültürel değişim kültürel geçişten çok daha önemlidir ve okul gelecekte sorumludur. Burada eğitimcilerin, okul programlarındaki rolleriyle daha iyi bir toplum oluşturmada aktif bir rol oynayan araçlar olarak görülmektedir. Programda, gelişmekte olan ülkelerin okullarında eğitim kalitesinin yükseltilmesi, halk sağlığının iyileştirilmesi ve ekonomik değişiklikler üzerinde fikirler yoğunlaştırılır. İkinci Dünya Savaşından sonra birçok ülkede okul programları ekonomik toparlanma ve bireysel insan haklarının korunması üzerinde odaklaşmıştır. Beden eğitimi ve spor programları da bu çerçevedeki amaçlara hizmet edecek şekilde yeniden bir sosyal yapılanma sürecinde değerlendirilmiştir. Buradan hareketle ülkeler sporcularını dünya sporlarında başarılı yarışmacı olarak hazırlamaya yönelmişlerdir. Bu arada genel ahlakın yükseltilmesi ve spordaki ahlaki kuralların standartlaştırılması, sağlıkla ilgili fiziksel uygunluğun toplumun tüm kesimlerinde yüksek seviyede sağlanması ve uluslararası yarışmalarda karşılıklı olarak kültürel anlayış ve kavrayışların geliştirilmesine çalışılmıştır (Jewett;1989:38).

Kendini gerçekleştirmeye yönelik (Self - actualization) program, bireyin kendi kendini yönetmesinde ve yönlendirilmesini başarmada önemli bir öncelik teşkil etmektedir. Birey olarak öğrenci kendi sahip olduğu amaçları tanımlamakla kişiliğini, geliştirmekte ve kişisel öğrenmeyi rehber edinmekten sorumludur. İşte bu değer tayini bireysel mükemmelliği teşvik etmelidir. Program deneyimleri, her bir kişinin kendini geliştirmesinde, engelleri aşmada, kendi kendisine yeni algılamalar kazandırmada ve yeni ufuklar aşmada kişiye yardımcı olması tasarlanmıştır (Jewett;1977:87-98).

Spor ve insan hareketlerinde programı okul dışı uygulamalarla desteklemek gerekmektedir. Okul dışı aktiviteler maceraya yönelik insanları cezbedici bir çok

Yeni fiziksel, rekreasyonel faaliyetleri içermelidir. Seçilen aktiviteler bireylere araştırma imkanları sunacak şekilde planlanmalıdır. Ayrıca bireyleri seçilen herhangi bir spor branşında mükemmel veya mükemmele yakın bir performans seviyesine yaklaştıracak uygunlukta olmalıdır. Bu programlarda bireylere verilecek aktivitelerin ya da spor branşının seçenekleri olmalıdır. Yani tek düzelikten uzaklaşmak faydalıdır. Böylece öğrenciler motorsal becerileri değişen seviyelerde yapacaklarından çoklu hareket becerileri kazanmalarına imkan tanıyacak program içinde tutulmuş olur.

Program geliştirmede öğrenme süreçleri yaklaşımının temel varsayımı, bireyin neleri öğreneceğini önemlilik derecesine göre ve nasıl öğreneceği şeklinde planlanmasıdır. Bu açıdan her bir ana konu alanındaki bilgi üretimi süreci programın önemli bir ilgi odağı olmaktadır. Bilgi üretimindeki patlama günümüz okul programlarını zorlamaktadır. Çünkü bilgilerin hepsini bir okul programında öğrencilere sunmak çok zordur. Buradan hareketle sürekli öğrenme için beceri gelişim süreçlerinin elde edilmesi giderek önemini artırmaktadır. Gelişmiş ülkelerde bu durum okul programlarında daha çok öğrencileri problem çözme becerilerine, yaratıcı yeteneklerin gelişimine ve hızla meydana gelen değişikliklere uyum gösterme becerilerine yönelik şekildedir. Bu durum günümüz beden eğitimi ve spor programlarında daha çok motor becerilerin öğrenilmesine, kazanılmasına ve devam ettirilmesine yöneliktir. Yani kavrama, modelleme yapma ve hareketleri estetik hale getirme ile hareketleri yeni koşullara uyarlama gibi hareket işlemlerini kapsamaktadır. Beden eğitimi ve spor programlarındaki değişkenlik hareket gelişimini ve bunların koordinasyonunu kapsayan yaratıcı bir dizi faaliyetler sürecidir (Jewett ve Mullan; 1977 :16).

Çevre biliminin gerçekleri perspektifinden bakıldığında, eğitimcilerin amacı, öğrencileri kendi bölgesel çevreleriyle beraber ele alıp değerlendirmelidir. Böylece okullar bireysel ve toplumsal ihtiyaçlara eşit olarak önem vermeye yönlendirilirler. Öğrenciler okullarda fiziksel çevre ile kendi biyolojik ilişkilerini entegre etmeye çalışırlar. Dolayısıyla programın içeriği bireyin kendine özgü gelişimine yönelmiş olur

(Eisner;1988:25). Böylece bireysel geçerlilik ise sadece global olarak birbirine bağlı toplumlarda kurumlaştırılabilir. Okullar, bireylerin tek bir dünyanın etkili fonksiyon gören vatandaşı olarak gelişiminden sorumludur. İnsanların bireysel yarışma, bölgesel başarı ve milli gururu yanında insanlığa karşı sorumluluğa hazırlar. Böyle bir görüş geleceğin tasarlanmasına yöneliktir. İdeal gelecek ise insan koordinasyonunun hem biyolojik ve hem de sosyal denge içinde toplam bir dış çevrede sağlanmasıdır.

Geniş bir anlamda çevresel geçerlilik noktasından beden eğitimi ve spor program gelişimi, hareketlerin geniş, yoğun ve anlamlı deneyimleri yoluyla kişisel anlamda bireyi araştırmaya yönlendirmede desteklemek için tasarlanır. Böyle bir beden eğitimi ve spor programında birbiriyle ilişkili olarak sağlık ve beceri hareketleri hemen hemen eşit bir oranda yer almalıdır. Hareket çeşitlerindeki yeterlilik seçiminde, bireysel optimum gelişme, doğal ve sosyal çevre ile başarılı bir şekilde mücadele edebilme ve geleceğin global dünyasına uygun sosyal bütünleşme göz önünde tutulur.

Beden eğitimi ve sporda program geliştirme çalışmalarında son yıllarda sistem yaklaşımı kullanılmaya başlanmıştır. Eğitimde sistem yaklaşımı ihtiyaçların belirlendiği, problemlerin seçildiği, problem çözümü için zorunlulukların tanımlandığı ve çeşitli alternatiflerin seçildiği bir modeldir. Bu modelde çözüm yolu tek değildir. Sözü edilen sistem; birbirini düzenli biçimde etkileyen, birbirine bağlı öğelerden oluşan bir bütündür. Bu sistemin dört önemli ögesi bulunmaktadır (Kulaşçı;1995:13-16). Bunlar:

1. Sistemin yaşamasını sağlayan girdiler.
2. İşlemler.
3. Çıktı.
4. Kontroldür.

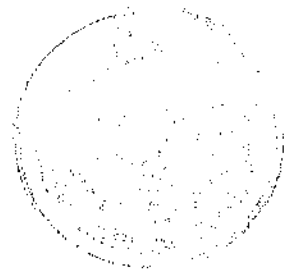

Eğitim, temelde açık bir sistem olarak kabul edilmektedir. Eğitim yoluyla, öğrencilerin istenen yönde davranış göstermeleri amaçlanmaktadır. Eğitilmemiş insanların davranışları genellikle toplum tarafından benimsenmektedir. Demek oluyor ki, eğitim yoluyla öğrencilerde bilgi, tutum ve beceri yönünden özlenen davranışlarda bulunulması hedeflenmektedir. Bu hedefin gerçekleştirilmesi salt öğretme, kitap okuma, konferans düzenleme gibi etkinliklerle mümkün olmamaktadır. Etkili bir eğitim fiziksel mekanlar içinde özenle düşünülüp düzenlenmiş programlar aracılığı ile yapılmaktadır

Bu sistemde öğrencinin bireysel ayrılıkları, kişilik gelişimi, yeteneklerinin tanınması ve o doğrultuda yönlendirilmesi, ilgililerin açık bir biçimde tanınip yönlendirilmesi, çevresel ihtiyaçların dikkatle ele alınması, daha girişken ve sosyal bireyler olarak yetiştirilmesi söz konusudur. Bunu sağlayacak olan sistem içindeki öğretmendir. Bunların yanında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iyi bir program geliştirme bilgisine sahip olmaları gerekir. Çünkü bu sistem daha esnek ve değişken programlar çerçevesinde kurulur. Öğrencilerden alınacak olan dönütlere göre programların yeniden düzenlenmesi söz konusudur. Sistem içinde sürekli yenilikler yapıldığından ihtiyaçlar sürekli gözden geçirilir ve bazıları elemine edilir. Böylece yetersiz ve gereksiz eğitim amaçlarından uzaklaşmış olunur.

Beden Eğitimi ve Spor Programlarının Kavramsal Temelleri

Görüleceği gibi hangi eğitim modelinde olursa olsun eğitim programları yaklaşık olarak aynı konu üzerinde çalışmaktadır. Daha öncede söylendiği gibi bir programı geliştirme işlemine geçmeden önce ilgili alanın açık bir şekilde kavramsal olarak çatısının belirlenmesi gerekir.

La Plante (1973:97), beden eğitimi ve spor programlarındaki kavramsal çatının belirlenmesinde dört önemli kriter üzerinde durmaktadır. Bunlar:

1. İnsan vücudu ile ilgili önemli kavramların bilgisi.
2. İnsanın bir bütün içinde gelişmesi ile ilgili kavramlar.
3. Öğrenilecek konular üzerinde dikkatin toplanabilmesi.
4. Kavramsal çatının sosyal değişiklikleri yansıtacak şekilde dinamik ve esnek bir yapıya sahip olmasıdır. Ancak böylece yeni gelişme ve ilerlemelere ayak uydurulur ve çeşitli bilgilere ulaşır.

Stanley (1969:28); Tillatson (1969:53), beden eğitimi ve spor programlarında her bir konunun bireylerin hareket analizlerinin üzerine oturtulması gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Mackenzie (1969:107), beden eğitimi ve spor programlarında kavramsal çatının okul öncesinden öğrencinin mezuniyetine kadar süren aktiviteleri içine alınmasını önermektedir. Aktivitelerin ve hareketlerin kineziyolojik temeli esas olarak değerlendirilmesini ve her bir amacın ayrıntılı bir şekilde hareketlere göre belirlenmesi istenmektedir.

Pye ve Alexander (1971:109), beden eğitimi ve sporda temel olarak program çatısını bireyin fiziksel uygunluğunun geliştirilmesi ve yaşam boyu devam ettirilmesi üzerinde yoğunlaştırmışlardır. Pye ve Alexander'ın program felsefesi fiziksel uygunluğun bir yaşam biçimi olduğu şeklindedir. Onun için kişinin bireysel performanslarının gelişimi son derece önemlidir. Bu yaklaşım daha sonra Amerikan Florida Üniversitesinde yaşam boyu spor projesi adı altında uygulamaya geçirilmiştir.

Austin (1965:17); Brown ve Cassidy (1967:53), beden eğitimi ve spor programlarında kavramsal olarak çatıyı daha çok insanın bir bütün içinde geliştirilmesi ve bu gelişimin devam ettirilmesi üzerine kurmuşlardır. Yani insanın sadece fiziksel gelişimlerini değil, sosyal ve psikolojik olarak da gelişimleri üzerinde

durmuşlardır. Buradan hareketle sosyal gelişim ve bireyin çevreye uyumunda insan hareketlerini analiz etmişler ve programın amaçlarını bunlara göre seçmişlerdir. Özellikle Brown ve Cassidy'de insani moral değerler yani sosyal uyum ve gelişmeler ön plandadır.

Görüleceği gibi beden eğitimi ve spor programlarını kavramsal olarak çatısı belirlenirken temel amaç, kişilerin bireysel olarak sürekli fiziksel bir aktivite içinde olması ve çevresiyle bütünleşmesidir.

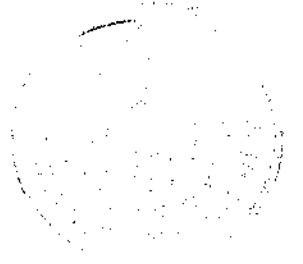
BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN AMAÇLARI

Beden eğitimi ve sporun amaçlarının kategorize etme çalışmaları 20.yüzyılın başından itibaren yaygınlaşmaya başlamıştır. Çalışmalar kronolojik olarak değerlendirildiğinde amaçlar kategorisinde gelişim çizgisi ortaya çıkmaktadır. Bowtlear ve Buskirk (1926,92), ders kitapları, makaleler ve magazinlerden derledikleri çok sayıda amaçları;

1. İyi bir vatandaş olmayı geliştirme.
2. Fiziksel gelişim.
3. Sağlık gelişimi.
4. Zihinsel gelişim.
5. Fiziksel rehabilitasyon.
- 6.Boş zaman değerlendirme eğitimi gibi ana başlıklar altında toplanmışlardır.

Nash (1948:47), beden eğitimi ve sporun amaçlarını dört grupta değerlendirmiştir. Bunlar:

1. Sinir-kas gelişimi.
2. Organik gelişim.
3. Yorumlayıcı gelişim.
4. Heyecansal gelişimdir.

Irwin (1960:27), beden eğitiminin amaçlarını; fiziksel, sosyal, duygusal, rekreasyonel, ve zihinsel amaçlar olarak tanımladı. Williams'a (1964:325) göre beden eğitimi ve spor, bireyleri liderliğe yönlendirmelidir. Bunun için de beden eğitimi programlarının fiziksel bir bütünlük içinde zihinsel gelişmeye ve sosyalleşmeye yönelik olması gerektiğini ileri sürmektedir. Ayrıca beden eğitimi ve sporun sadece bir yetenek gelişimi olmadığını, asıl amacın liderlik ve sosyalleşme olduğunu söylemektedir.

Rösch (1965:27) ise, farklı tanımlarla beden eğitimi ve sporu biyolojik ve estetik, psikolojik, entellektüel, sosyal, etik ve bütünleştirici amaç gruplarında değerlendirmiştir. Nixon ve Jewett (1974:312), genel amaçlardan davranışsal amaçlara yönelerek, amaçları bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal olarak üç gruba ayırmışlardır.

Ülkemiz literatürlerinde ise, beden eğitimi ve sporun amaçlarında genellikle organik gelişim, sinir kas gelişimi, zihinsel gelişim ve duygusal gelişim temel olarak ele alınmıştır (Tamer,1988:7) . Okul beden eğitimi ve sporun amaçları Sel(1993:17) tarafından farklı bir gruplandırmaya tabi tutulmuş ve kişisel amaçlar ve toplumsal amaçlar olarak bir sınıflandırmaya gitmiştir. Buna benzer bir gruplandırmayı Selçuk(1990:27) yapmış ve amaç kategorilerini kişisel, toplumsal ve ekonomik amaçlar başlıklarıyla ele almıştır.

Görüleceği gibi terminolojide birliğin sağlanamaması, öğrenciye sunulacak her türlü etkinliklerin yorumlanmasında çoğu zaman ana problemlerden birini oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra özellikle değişik grup ve cinsiyetlerin beden eğitimi ve sporun amaçlarını anlamalarındaki farklılıkla da ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda yapılan bir çalışmada Jackson (1972:38), lise öğrencileri için beden eğitimiinde öncelikli amaç olarak sırasıyla sportmenlik, işbirliği ve takım oyunu, fiziksel uygunluk, spor öğrenme ve beceri öğrenme konularını belirlemiştir.

Beden eğitimi ve spor derslerinin, yaşam boyu fiziksel aktivitelere katılma konusunda sürekli, sağlam ve olumlu bir anlayışın geliştirilmesini hedefleyen amaca henüz tam olarak ulaşamadığı anlaşılmaktadır. Bu yüzden, bireylerin beden eğitimi ve spor ile fiziksel, zihinsel ve ahlaki yeteneklerini geliştirmeleri eğitim sistemi

yanında toplum hayatının diğer bölümlerinde de sağlanmalıdır. Bu çerçevede günümüzde beden eğitiminin amaçlarını biraz daha ayrıntılı olarak incelemek yararlı görülmektedir.

Bilişsel Gelişim

Beden eğitimi öğretimi ile kazanılan hareket becerileri sonradan öğrenilmektedir. Dolayısıyla, öğrenme sürecinde yer alan algılama, düşünme, depolama, model alma, karar verme, problem çözme ve çeşitli zihinsel beceriler kullanılmaktadır. Ayrıca beceri öğrenilirken kişi hareketin zaman, güç, alan gibi temel elementlerini, bunlar arasındaki ilişkileri, belli kavramları, kuralları, tekniği ve taktiği de öğrenmektedir. Birey hareket etmeyi öğrenirken çok çeşitli zihinsel becerileri de öğrenmektedir (Karagöl;1993:8).

Fiziksel etkinliklerin bilişsel gelişime katkıda bulunması genellikle şöyle olabilmektedir (Singer ; 1980:51).

1. Fiziksel beceriler, öğrencinin beyni ile kasları arasında bir koordinasyon kurmayı ve düşünebilmesini gerektirir. Beceriye öğrenmek otomatik olmayıp zihnin uyanık ve hazır olmasını, ayrıca bir çabayı gerektirir.

2. Düşünmek, sadece fiziksel becerilerin öğrenilmesi ile ilgili değildir. Bu aynı zamanda becerilerin öğrenilmesinde gerekli bilgileri de kapsar. Bilgiler ise, kuralların, tekniklerin, yöntemlerin ve kullanılan terimlerin öğrenilmesi ile ilişkilidir. Bütün bu bilgiler hareketin tamamının iyi yapılabilmesi ve yapılan hareketin öneminin daha iyi anlaşılabilmesi için gereklidir.

3. Fiziksel etkinlikler aracılığı ile öğrenciler, güzel vücut hareketleri ve alıştırma ilkelerinin yaşamlarındaki önemini kavrarlar, Sağlıklı olmanın ve fiziksel uygunluğun değerini ve bunların nasıl geliştirilerek korunduğunu öğrenirler.

Öğrenciler ayrıca beden eğitimi ve spor yoluyla kendilerinin zayıf ve güçlü yönlerini daha iyi tanıma imkanı bulurlar.

Bilgi birikimini sağlayan bireyler yapacakları işleri ilerde daha uygun şekilde uygulamak ve sonuç alma şansına sahip olacak ve böylece bireysel verimlilik artacaktır.

Psiko-Motor Gelişim

Psiko-motor gelişim beden eğitimi ve sporda vazgeçilmez temel amaçtır. Bu, yaşam boyu devam eden fiziksel değişim ve motor becerilerin kazanılması, dengelenmesi ve azalması sürecidir. Psiko-motor gelişim, motorsal becerileri uygulayabilme kapasitesi ile ilgili fiziksel uygunluğun çeşitli bileşenlerinden oluşan fiziksel becerilerin ve belli hareket kategorilerinde yer alan hareket becerilerinin gelişimi ile ilgili bir süreçtir. Fiziksel beceriler hareketin performansı ile ilgilidir. Hareketin performansının geliştirilmesi amacıyla yapılan çalışmalar organik gelişimin sağlanmasına iç organların işlevlerinin artmasına neden olur (Karagöl,1993:6). Hareket becerileri ise dengelenme, lokomotor ve manipulatif kategorilerinde yer alan hareketlerin biçimi ile ilgilidir. Gallahue (1976:49), hareket becerilerinin gelişimini refleks hareketler dönemi, ilkel hareketler dönemi, temel hareketler dönemi, spor ile ilişkili hareketler dönemi olmak üzere dört döneme ayırmıştır. Refleks hareketler döneminde görülen ilkel ve duruşa ilişkin refleksler motor gelişimin temelini oluşturmaktadır. İlkel hareketler döneminde 0 - 2 sürünme, yürüme gibi ilk istemli hareketler vardır. Bunu izleyen 2 - 6 yaş arasında görülen temel hareketler dönemi çeşitli kategorilerde yer alan hareketlerin olgunluk düzeyinde uygulanmasının öğrenildiği dönemdir. Spor ile ilişkili hareketler döneminde ise temel hareketler herhangi bir spor dalının özel ihtiyaçlarına uyulanmaktadır.

Beden eğitimi ve spor faaliyetleriyle motor gelişim boyutunda, öğrencilerin organik gelişimlerinin sağlanması ve çeşitli hareketlerin doğru biçimde öğrenilmesini

sağlamak amaçlanmaktadır. Ayrıca okul çağında elde edilen beden eğitimi becerilerinin çoğu öğrencilerin boş zamanlarını yaşam boyu iyi değerlendirebilmeleri için araç olarak kullanılabilir.

Duyuşsal Gelişim

Bireylerin, çeşitli özelliklerin kendilerinde bulunuş derecesi hakkındaki değerlendirmelerin bütünü olan benlik kavramı, kişinin çevresi ile etkileşimi yolu ile oluşmaktadır. Beden eğitimi etkinlikleri sırasında birey grup üyeleriyle kendisini karşılaştırma, güçlü-zayıf yönlerinin farkına varma, başkasının kendisi hakkındaki görüşleri ile kendisinin kendisi hakkındaki görüşlerini karşılaştırma, özetle yetenek ve yeterliliklerinin farkına varma imkanı bulmaktadır. Beden eğitimi etkinlikleri sırasında yaşanan bu etkileşim, benlik kavramının kazanılmasını olumlu şekilde etkilemektedir (Karagöl;1993: 8).

Gerek grup ile, gerekse kişisel olarak fiziksel etkinliklere katılmanın öğrencinin vücudunda olduğu kadar kişilik gelişimi üzerinde de yapıcı etkisi vardır. Faaliyetlerin demokratik bir ortamda yapılmasıyla öğrencide demokratik değerler gelişir. Bucher (1979:70) gelişen bu değerlerin şunlar olduğunu belirtmektedir:

1. Fiziksel faaliyetler sırasında öğrenciler birlikte çalışmaya yönlendirilir.
2. Öğrencilerin birbiriyle ilişki içinde olmaları arkadaşlık duygularının gelişmesine katkıda bulunur.
3. Öğrenciler, takım arkadaşlarıyla işbirliği yaparak birlikte çalışabilme becerisi kazanırlar.
4. Aktiviteler yoluyla öğrenciler geniş sosyal deneyimler kazanırlar.

Beden eğitimi faaliyetlerine katılma ihtiyacı ve isteği kişiden kişiye farklılık gösterebilir. Birey faaliyetlere hareket etme zevkini yaşamak, kendi sınırlarını yoklamak, macera-gerilim duygusunu yaşamak, sağlıklı olmak, kendisinden emin

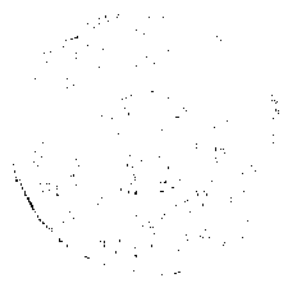

olmak, prestij ve arkadaşlık kurmak gibi çeşitli güdülerle katılıyor olabilir (Gökmen ve Schitger;1984:19). Kişinin istediği deneyimleri yaşayarak kazanma, başarılı olma, tanınma, ait olma gibi çeşitli temel ihtiyaçlarını karşılama imkanı bulması ruhsal dengenin sağlanmasına bir yerde yardımcı olur.

Beden eğitimi ve sporun bu temel amaçlarının yanısıra özellikle işçi, memur ve diğer çalışan kesimlerin emek verimliliğini artırmak, serbest zamanlarını verimli bir şekilde değerlendirmelerini sağlamak suçlu, özürü ve benzeri sorunlu insanların sosyal yaşama uyumlarını temin etmek (Erkal;1992:120) gibi amaçları da vardır. Özellikle, özürü insanların topluma kazandırılmasında beden eğitimi ve sporun rolü giderek artmaktadır. Konuyla ilgili olarak Avrupa Konseyi Gelişim Komitesi bir yayınında (BTGM;1985:5) bedensel faaliyetlere dayalı modern yöntemlerin özürülerin eğitiminde önemli katkılar yapabileceğini, özellikle özürü grupların tedavi sahalarında olumlu sonuçlar elde edildiğini araştırma bulgularına dayalı olarak belirtmektedir.

Beden eğitimi ve sporun yukarıda sayılan genel amaçlarının yanında bir de alt amaçları vardır. Alt amaçlar genel amaçlara sıkı sıkıya bağlıdır. Alt amaçlar, bireylerin ayrıntılı bir şekilde ifade edilmiş davranış değişikliğini içine alır. Alt amaçlar ne kadar pratik ve uygulanabilir şekilde programlanırsa genel amaçlara o kadar çabuk ulaşılır.

Öğretmen eğitiminde ilk otoritelerden kabul edilen Dudley Sargent 1800'ün sonunda ve 1900'ün başlarında egzersizin insan vücudu üzerindeki etkilerini antropometrik olarak pozitif şekilde ölçmüş ve beden eğitiminin eğitimsel amaçlarının yanında bir de sağlık ve rekreasyonel amaçları da olduğunu görmüştür (Lumkin;1986:10). Sargent'in çalışmalarından yola çıkan beden eğitmeni Clark Hetherington egzersizlerin metodik bir şekilde yapıldığı takdirde bireyleri organik, psiko-motor karakter ve zihinsel olarak geliştirdiğini bulmuş ve beden eğitimi programlarının bu amaçları gerçekleştirmeye yönelik olması gerektiğine işaret etmiştir (Lumkin;1986:11).

1934 yılında Amerikan Beden Eğitimi Demekleri Komitesine göre beden eğitiminin alt amaçları sırasıyla fiziksel uygunluk, zihinsel sağlık ve yeterlilik, sosyal moral karakter, duyguların kontrolü ve istenilen amaçları değerlendirmedir (Jewett ve Bain;1987:41). 1950 yılında bu amaçlar yeniden gözden geçirilmiş ve bu amaçlara yeni ilaveler yapılmıştır. Bu ilaveler sırasıyla bireylerin maksimal fiziksel verimliliğinin geliştirilmesi ve korunması, günlük yaşam pratiğine yönelik kullanışlı becerilerin kazandırılması, toplumla kendi kendine iyi ilişkiler kurma ve yaşantı boyunca rekreasyonel faaliyetlerden hoşlanarak katılınmasıdır.

Bu açıklamalar doğrultusunda beden eğitimi ve sporun insanları sadece fiziksel yönleriyle ele almadığı sosyal ve zihinsel açılarından da onlarla yakından ilgilendiğini söylemek mümkündür. Bu nedenle eğitimin genel amaçlarının gerçekleştirilmesinde önemli bir ögedir. Dolayısıyla beden eğitimi ve sporun genel eğitim içindeki yerinin bilinmesinde yarar vardır.

Programın Amaçları

Beden eğitimi ve spor eğitimi tarihi boyunca genellikle iki program amacı yaygın olarak kabul görmüştür (Bain;1988:141). Bunlar;

1. Sağlık ve hareket becerilerine yönelik amaçlar.
2. Kendini geliştirmeye yönelik amaçlardır.

Beden eğitimi ve spor programlarındaki mantıksal tartışma insan becerilerinin geliştirilmesi ve fiziksel uygunluğun ilerletilip devam ettirilmesi gibi iki temel sebepten ele alınmaktadır. Burada başarının sürekli olması ve fiziksel uygunluğun bir yaşam boyunca isteyerek sürdürülmesi arzu edilir. Bu da beraberinde düzenli aktiviteler ve çok fazla zamanı gerektirmektedir. Bilinen bir gerçek de genellikle daha önce tasarlanan beden eğitimi ve spor aktivitelerinin bir beceri haline

dönüşebilmesi için artı zamana ihtiyaç duyulduğudur. Yani normal olarak verilen süreden çok daha fazla pratik yapma zamanını zorunlu kılar. Buradan şu sorun ortaya çıkmaktadır; insanlar bu iki amaç arasında acaba bir tercih yapmalı mıdır?

Bu tartışmalar 1988 yılında AAHPERD (Amerikan Sağlık Beden Eğitimi Rekreatyon ve Dans Derneği)'nin kongresinde tartışılmıştır (Rink; 1988:47). Burada her iki amacın da günlük bir beden eğitimi ve spor programında ulaşılabilir hedefler olduğu ifade edilmiştir. İlave olarak aktif bir yaşam stili özel bilgi ürün başarısına, eğitim süreçleri becerilerine ve davranışsal uygunluk amaçları üzerine bina edilmesi gerekliliğini açık bir şekilde ortaya konmuştur. Burada dikkat edilmesi gereken husus hareket performans beceri seviyelerini bireyin arzu edeceği seviyede ve ilgisi içinde olmasıdır.

Son yıllarda batı ülkelerindeki beden eğitimi program uzmanları; programlarda kişisel bütünleşmeye yönelik amaçlara öncelik vermeye başladıkları görülmektedir. Doğu kültürleri ise geleneksel olarak düşünsel aktivitelerin psikolojik yararlarını ön plana çıkartmaktadırlar. Halbuki batı beden eğitimi programları çok az olarak savaş sanatları olarak kabul edilen aktivitelerde bireysel bir anlam çıkartmaktadırlar. Batı daha çok kendini gerçekleştirmeyi veya çevresel geçerliliği yansıtan aktivitelerin üzerinde durmuştur. Dolayısıyla hareket aktiviteleri yoluyla bireysel anlamlılık araştırması beden eğitimi ve sporda önemli bir amaç olmaya başlamıştır (Bain;1988:141).

Öğrencilerin bireysel anlamlılık durumu her ne kadar okullaşmanın haklı ilgisi olarak gözükmekteyse de, beden eğitimi ve spor programının amaçları mümkün olduğunca fiziksel uygunluk ve becerili hareketin anlam ve önemine yönlendirilmiş olmalıdır. Çünkü beden eğitiminden istenen fiziksel uygunluk, sınırları zorlamayan bir performans ve sosyalleşmedir (Jewett;1977:17; Bain;1988:130). Bain (1988:141), Buna ilave olarak iyi olma, yarışma ve üstün olma terimlerini kullanmaktadır. Burada üstünlük hareketi açıklama, iletişim ve anlamının hoşlanmanın kaynağı olarak görülmektedir (Bain;1988:141). Yine ona göre fiziksel

uygunluk, motor performans becerisi ve kişisel bütünlüğe ilave olarak beden eğitimi ve spor programının diğer bir amacı sosyal bir gelişim ve çok kültürlü anlayış olarak ele alınabilir. Bu sosyal yeniden oluşum veya çevresel geçerliliğinde değer tayinini yansıtmaktadır.

Hellison (1985:25), hareket deneyimleri yoluyla sosyal gelişim kavramını beş başlıkta toplamış ve bunların öğrencilere şu şekilde yardımcı olduğunu belirtmiştir.

Bunlar:

1. Öğrencileri sorumluluk sahibi yapma.
2. Kendi kendini kontrol.
3. Bireysel sorumluluk.
4. Girişimcilik.
5. İyilikseverliktir.

Genel sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk ve hareketlerden zevk alma derecesi spora, dansa ve egzersiz programına katılımın yaygın amaçlarıdır. Öğrencilerin ilköğretim, ortaokul ve yüksek öğrenimleri sırasında ve okul sonrası yetişkinlerde de hareketlerden zevk alma duygusu bir öncelik olarak tanımlanmaktadır (LaPlante;1973:52; Chapman;1974:38; Mangham;1979:27; Pasternak;1981:79; Norton;1982:17; James;1985:82; Speakman;1985:57).

Amaçlar global olarak her ne kadar sabitleşmiş gibi görülsede Chapman(1974:39) ve Mangham (1979:28), program planlayıcılarının öğrenciye yönelik bireysel amaçların farklı topluluklarda göreceli olarak değiştiğini ve önemli bir yer tuttuğunu bilmeleri gerektiğini söylemektedirler. Chapman ve Mangham ortaokul öğrencileri üzerinde genellikle dolaşım sistemi verimliliği, sinir - kas verimliliği, mekanik verimlilik, hareket ve takım çalışmalarına önem veren anlamlı amaçların üzerinde durmuşlardır. Norton (1982:20), Nelkrik (1985:15) ve James (1985:85) ise yetişkinlere yönelik amaçlar üzerinde durmuş ve amaçları mevcut fiziksel uygunluğun korunması ile ilerletilmesi, aktivitelerden yüksek düzeylerde zevk alınması ve takım çalışmalarına yönlendirmişlerdir.

Speakman (1985:61), öğretmen eğitimcileri üzerinde karşılıklı olarak kültürel bir araştırmayı içeren çalışmalarında, Japonya ve ABD'den aldığı örneklerde bu amaçlar arasında farklılıklar bulunmuştur. Bu araştırmaya göre Amerikalıların önceliği; solunum - dolaşım verimliliği, eğlenceye yönelik hareketler ve filli olarak katılmaya önem verdikleri görülmektedir. İngiltere, hareketlerden hoşlanmaya en yüksek değeri ve bunu takiben takım çalışmalarıyla birlikte sinir - kas verimliliğine önem vermişlerdir. Japonya ise, daha çok mekaniksel verimlilik ve toplumsal çalışmalara önem vermişlerdir.

La Plante (1973:53) ve Speakman (1985:58), şimdiki ve gelecekteki öğrenciler için hazırlanan her bir amacın değerlendirilmesi sonucundaki önemlilikleri ifade etmede değil amatör profesyonel uzmanlar arasında bile tam bir görüş birliğinin olmadığını bulmuştur. Speakman (1985:62)'in çalışmasında Amerikan, Japon ve İngiliz beden eğitimi planlamacılarının geleceğe ait amaçların belirlenmesinde benzerlikler bulunmasına rağmen, günümüze ait sıralamada geleceğe nazaran ayrılıklar mevcuttur.

Araştırmaya göre beden eğitimi ve spor aktivitelerine uzun süreli katılımda bir motive edici faktör olarak yarışma anlayışındaki ilgide bir düşünün olduğu vurgulanmaktadır. Bunun yanında bireysel gelişimde ve aktif olarak faaliyetlere katılımın psikolojik yararlarında artış görülmektedir.

Program İçeriği

İnsanın hareket disiplinleri temel olarak beden eğitimi programının içeriğini teşkil etmektedir. Brown ve Cassidy (1963:211)'e göre insan hareketleri bir çok formlardan oluşur. Bunlar:

1. Temel motor beceriler.
2. Günlük yaşam aktiviteleri.
3. Egzersiz.
4. Spor ve dansır.

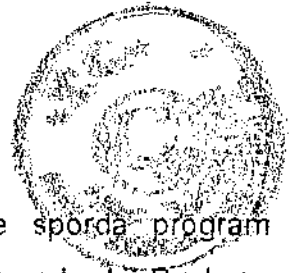
Beden eğitiminde ilk sistematik kapsamlı formülasyon teorisi Brown ve Cassidy (1963) tarafından hazırlanan kitapta sunulduğu belirtilmektedir. İlk defa bu kitapta insan hareketlerinin analizi ve hareketler tarafından etkilenen insanın çevre ile olan ilişkileri konu edilmiştir (Jewett ve Mullan;1977:248).

Şimdiki beden eğitimi ve spor teorisyenleri genellikle insanın hareket fenomenini tanımlamak, sınıflandırmak için teoriler geliştirmekte ve bu fenomenler arasındaki ilişkileri kurumsallaştırmaya çalışmaktadırlar. Genellikle çalışmalar motorsal beceri - fiziksel uygunluk amaçları üzerindeki farklılaşmalar üzerindedir. Bu iki farklı görüntü (motorsal beceri-fiziksel uygunluk) yani insanın hareket aktivitelerindeki ayrılıklar beden eğitimi ve spor programının temel konusu olarak gösterilmektedir (Jewett ve Mullan;1977:249).

Barret (1983:57)'in program içerikleri üzerine odaklandığı çalışmalarında beden eğitiminin asıl sorumluluğunun becerili hareketlerin üzerinde yoğunlaşması gerektiği belirtilmektedir. Bain (1988:137) ise Barret'den farklı olarak program içeriğinin daha çok sosyal içeriğe yönelik insan hareketinin üzerinde yoğunlaşması gerektiği üzerinde durmuştur.

Arnold (1979:179) ise insan hareketlerine yönelik program içeriğinin belirlenmesinde üç önemli yaklaşım olduğunu söylemektedir. Bunlar:

1. Sağlık prensibi,
2. Sosyalleşme prensibi,
3. Ahlaki değerlerdir.

Lukas (1986:104) Ennis (1987:89), beden eğitimi ve sporda program içeriğinin tesbiti için karar vermede beş ana unsurun üzerinde durmuşlardır. Bunlar;

1. İdeolojik yaklaşım.
2. Formal yaklaşım.
3. Görsel yaklaşım.
4. Deneysel yaklaşım.
5. Operasyonel yaklaşımdır.

Günümüzde program içeriklerinin daha iyi bir şekilde anlaşılabilmesi için beden eğitimi ve spor programı içeriklerine tarihsel ve sosyal yönden bakmak gerekmektedir. Bu durum Bain (1988:145) tarafından şöyle özetlenmiştir. Beden eğitimi içeriği bilginin diğer bütün formlarındaki gibi, sosyal olarak oluşturulur. Bu durum kişisel tecrübe, tarihsel ve sosyal içerikten türetilir. Çünkü, hareket deneyimleri öğrencileri bir bütün olarak ele alır ve değerlendirir. Öğrenciler bilginin kaynağını kendilerinden ve çevreden sağlarlar. Fiziksel uygunluk, motorsal beceriler ve hareket formları ile ilgili kavramlar ve becerilerin öğretilmesiyle kendini gösteren beden eğitimi ve spor programı öğrencilerin, iyi olma, yarışma ve üstün olma gibi bireysel amaçlara ulaşmalarına imkan verir. Öğrencilere hareketin sosyal ve bireysel anlamını yansıtmada yardım ederler. Onların bireysel bütünleşme ve sosyal yükümlülüklerinin yeni seviyelerine ulaşmalarına doğru yönlendirir.

Beden eğitimi ve spordaki program teorisyenleri hareket eğitimindeki mükemmelliğin tatbiki için yeni durumları araştırmaya ihtiyaç duymuşlardır. Ancak beden eğitimi ve spor için kavramsal bir iskelet olabilecek kabul edilebilir çok az ortak nokta üzerinde anlaşabilmektedirler. Bunlardan Jewett ve Bain (1985:41), okul programlarının planlanmasında kullanılacak yedi model üzerinde durmuşlardır. Önerilen yedi model sırasıyla şunlardır:

1. Gelişimsel eğitim.
2. İnsancıl (hümanistik) beden eğitimi.
3. Uygunluk (Fitness).
4. Hareket eğitimi.

5. Kinesiyolojik (hareket bilimi) çalışmaları.
6. Oyun eğitimi.
7. Kişisel anlam (kişilik eğitimi) dir.

Pinar (1988:57), programı uzmanlık, otorite ve bilginin yanısıra bir heyecan, zıtlık ve risk alanı olarak da görmektedir. Bu açıdan bakıldığında programın başarısını tamamen garanti altına almak zorlaşmaktadır. Pinar'a göre programlar daha çok karmaşık bir yapıdaki politikalar, değişik hayat hikayeleri, cinsler(kadın-erkek) ile birlikte kültürel anlayışları da içermelidir. Burada yeniden kavramlaştırma üzerinde durulmaktadır. Yeni yaklaşımın ilgi teması üzerinde düşünülmektedir. Bu da tarih, politika, estetik, fenomenik ve feminist düşünceden kaynaklanabilir. Bu hareketleri her biri ya da birlikte gelecekteki okullaşmada programların değişmesinde önemli oranlarda devreye girecektir.

Eisner (1988:27), programın ve öğretim amacının sadece basit bir şekilde öğrencilerin okul ihtiyaçlarını karşılamaktan ibaret olmadığını, aynı zamanda onların öğrendiklerini yaşamaları içinde kullanabilmeleri gerektiğini söylemektedir. Bu noktada beden eğitimi ve spor programlarında yaşam boyu spor kavramı üzerinde önemle durmaktadır. Beden eğitimi ve spor programlarının öğrencilerin okul yaşamları sonrası okulda öğrendikleri aktivitelere katılmalarını sağlamaya yönelik olması vurgulanmaktadır. Burada önemli olan okul programı öyle bir motor öğrenme becerilerine odaklaştırılmalıdır ki öğrenciler edindikleri bu bilgiler sayesinde yeni spor becerileri ve fiziksel rekreasyon aktivitelerini gelecekteki yaşamları süresince kullanmayı seçebilsinler.

Günümüzde çok az okulda program liderlerinin, fiziksel uygunluk eğitim amaçlarının uzun süreli aktif bir yaşam tarzı gözönünde tutulmakta olduğuna dair belirtiler vardır. Program tasarlayıcıları öğrencilerin sadece kondisyon aktiviteleri üzerine yoğunlaşmayıp, aynı zamanda uygunluğun sürekli başarılabilmesi, sürdürebilmesi için öğrencilerin kendi kendilerini gözleme ve kendini motive etmelerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmalıdır.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA ÖĞRETİM AŞAMALARINA GÖRE PROGRAM ÖRNEKLERİ

İlkokul Programları (I. Aşama)

1. Aşama İlkokul Programları

Çocuğun gelişimi bütün insanlarda aynı olan belli bir sırayı izler. Ancak aynı yaştaki çocukların gelişim hızları birbirinden oldukça farklıdır. Çocukların bu farklı gelişimlerini, onları okulda ve aileleri içinde izleyerek görmek mümkündür. Bu nedenle, ilkokulda beden eğitimi ve spor programı, her çocuğun bireysel gelişme hızı ve olgunluk düzeyine göre çok çeşitli etkinlikleri kapsamalı ve bireysel ihtiyaçları giderici nitelikte olmalıdır.

Tamer (1988:12)'e göre çocukların çeşitli gelişim boyutları arasında beden eğitimi ve sporu ilgilendirenler şunlardır:

1. Fiziksel gelişim.
2. Motorsal gelişim.
3. Duygusal gelişim.
4. Sosyal uyumdur.

Bu farklı gelişim boyutları birbiri ile iç içe bulunurlar. Çeşitli gelişim boyutlarıyla çocuklar kendi başlarına birer bütündürler. Bu nedenle, beden eğitimi ve spor programının içeriğini oluşturan etkinliklerin belirlenmesinde bu boyutların tümüyle göz önünde bulundurulması gerekir. Beden eğitimi ve spor derslerinde yer verilecek etkinlikleri, her şeyden önce çocukların gelişim düzeylerine uygun olarak özenle seçilmelidir. Daha sonra bunları planlı bir biçimde düzenleyerek çocukların yaşantı kazanmalarını sağlamalıyız. Bu etkinlikler, çocukların yapılarına göre, onların fiziksel büyüme, motorsal beceri, duygusal olgunluk ve sosyal uyum yönlerinden gelişmelerine imkan hazırlayacak hareketleri içermelidir. (Nixon ve Jewett, 1974:273).

İlkokul çocuklarında motorsal performans aktiviteleri önemlidir. Çeşitli hareket aktiviteleri yoluyla genel eğitime katkı sağlamaya çalışılır. Bu dönemde öğrenciler spora teşvik edilir ve sık sık varsa okullara yakın spor tesisleri ziyaret edilmeye çalışılır. Öğrencilerin, okulda öğrendikleri becerileri yavaş yavaş okul dışına, mümkünse çeşitli spor kulüplerine taşınmaları istenir. Bu dönemde öğrencilere öğretmenlerin her aşamada yardımcı olmaları istenmektedir. Beden eğitimi ve spordaki hareket öğrenmeleri küçük gruplar halinde gerçekleştirmeye çalışılmalıdır. Öğrencilere bu aşamadaki programda vücutlarının farkında olmaları, nesnelerin el ve ayak becerileri ile kullanılması, hareketlerin açıklanması, farklı hareketlerin farklı vücut organlarıyla nasıl yapılacağına öğretilmesi yer alır. Temel hareketlerden olan yürüme, koşma, atlama ve tutmalara sıkça programda yer verilmelidir. Bu yaşlardaki çocukların varsa çeşitli duruş ve hareket problemleri çözülmeye çalışılmalıdır. Çocukta ritim duygusu ve yeteneği ile birlikte kendini test etme becerileri geliştirilir. Ayrıca çeşitli koordinasyon ve algısal becerilere önemli ölçüde programda yer verilmelidir (Tamer,1988:12-16).

Ortaokul Programları (II .Aşama)

Ortaokul beden eğitimi ve spor programları, beden eğitimi öğretmeni için önemli bir değişikliğin başlangıcıdır. Beden eğitimi ve sporun öğretilmesinde ve uygulanmasında modüler programlama kullanılması önerilmektedir. Bu programlarda yetenek gruplaması, küçük ve büyük grup öğretimi, takım çalışmaları açık bir şekilde yavaş yavaş devreye girer. Bütün bunlar etkili bir şekilde programda kullanılır. Ortaokullardaki beden eğitimi ve spor programı iki önemli unsuru içermektedir. Birincisi, kişisel becerilerin ortaya çıkarılması yönündeki hareket anlayışındaki çok yönlülük; ikincisi ise, öğrencinin spor vasıtasıyla organizasyonlara katılmasıdır (Nixon ve Jewett,1974:277).

Ortaokul beden eğitimi ve spor programında pekiştirme ilkesi önemli bir yer tutmalıdır. Daha önce öğrenilen hareketler geliştirilerek devam ettirilir. Bunun yanında ortaokulda öğrencilere kapsamlı aktiviteler sunularak onların kendilerini en üst seviyede gerçekleştirmelerine imkan hazırlanmalıdır. Hareketlerin öğrenilmesinde görsel aletler kullanılarak hareket prensiplerinin gelişimi sağlanmaya çalışılır (Mosston;1981:37).

Ortaokul beden eğitimi ve spor programlarındaki aktivitelerin %20-%35'inin suda gerçekleştirilmesi gerektiği söylenmektedir (Nixon ve Jewett;1974:278). Öğrenciler, su aktivitelerine yönelik biomekanik denge kurallarını öğrenmelidir. Su içinde hayatta kalma teknikleri teorik ve pratik olarak öğrencilere verilmelidir. Su sporlarında ileri seviyede başarı gösterenler çeşitli su sporlarına yönlendirilmelidir.

Ortaokullarda, ilkokulda gerçekleştirilen temel cimnastik hareketleri artık aletlerle yapılması önemli bir yer tutar. Sıçramalar, atlamalar, asılmalar, havada ve yerde çeşitli cesaret geliştirici hareketler en iyi şekilde cimnastikle gerçekleştirilebilir. Bu aşamada öğrencinin kendini gerçekleştirmesine yönelik bağımsız programlara yavaş yavaş geçilebilir. Rutin egzersizler yerine öğrencinin yeteneğini ortaya çıkaracak olan serbest aktivitelere izin verilmelidir. Öğrenciyi ilerde onları başarıya götürecek aktiviteler sunulmalıdır. Ortaokul programlarında okul içi olduğu kadar okul dışı etkinliklere de önem verilmelidir. Bu dönemde atletezim aktivitelerine büyük oranda öncelik tanınmalıdır. Çünkü aerobik dayanıklılığın geliştirilmesi bu gelişim dönemine rastlamaktadır. Atletizim etkinliklerini doğaya bağlılık ve çevreyi tanıma amaçlarıyla kullanılması önemli faaliyetler olmalıdır. Bunun yanında imkanlar ölçüsünde kayak, dağcılık ve izcilik çalışmaları yaz ve kış mevsimlerinde yaptırılabilir. Bu aşamada öğrenciler yavaş yavaş fiziksel rekreasyonel faaliyetlere yönlendirilmelidir (Schurr;1980:45).

Ortaokul beden eğitimi ve spor programları takım sporlarını ve kültürel içerikli çeşitli dans becerilerini içine olmalıdır. Yaygın olan takım sporları programa serpiştirilmeli ve başarılı olan öğrenciler başarılı görüldükleri spor türlerine daha aktif

olmaları için yönlendirilmelidir. Toplumsal uyumun sağlanması açısından futbol, voleybol, basketbol, hentbol ve bunu benzer sporları genellikle teşvik edilmelidir. Bu dönemde öğrencilere kültürel tanıtım açısından yurdun değişik yörelerine ait halk oyunları özgün ve modern şekillerde öğretilmeye çalışılmalıdır.

Lise Programları (III.Aşama)

Liselerdeki beden eğitimi ve spor programı genel eğitimin bütünlüğü içinde çok daha esnek ele alınmalıdır. Beden eğitimi ve spor imkanları ilkokul ve ortaokula göre daha çok artırılır. Lise beden eğitimi ve spor programları bu aşamada daha çok modüler bir yapıya kavuşturulmalıdır. Bireysel ve takım sporlarının öğretilmesi ve uygulamaları programda daha çok yer alır. Herhangi bir spor dalında öğrencinin faaliyette bulunmasına imkan ve izin verilir. Açık havada doğayla iç içe yapılan faaliyetler önemlidir. Her bir öğrenciye sorumluluklar verilir. Öğrencilere yönelik olarak bağımsız çalışma programları hazırlanır. Lise seviyesinde öğrencilere zengin seçenekler sunmak ve karar aşamasında onlara yardımcı olmak önemlidir (Nixon ve Jewett;1974: 281).

Liselerdeki beden eğitimi ve spor programlarının asıl amacı, fiziksel aktiviteleri yaşamın bir parçası haline getirme olmalıdır. Yaşam boyu spor felsefesini öğrencilere benimsetecek programlar geliştirilmelidir. Lise çağındaki öğrencilere yönelik olarak artık günümüzde orjinal olarak kabul gören spor branşlarının öğrenilmesine geçilebilir. Bireylerin kendine has yeni hareket formları geliştirmelerine fırsat tanınır. Hareketlerle müzik birleştirilir ve onların toplu gösteri ve oyunlar sergilemelerine imkan sağlanır (Nixon ve Jewett;1974:285).

Lise beden eğitimi ve spor programlarında birey açısından fiziksel uygunluk bir amaç olarak önemlidir. Bunun yanında öğrencilere seçecekleri spor branşlarında başarılı olabilecek kadar kas, eklem, esneklik, dolaşım ve solunum dayanıklılığını kazandırmak önem arz etmektedir. Dolayısıyla lise beden eğitimi ve spor programlarında çeşitli fizyolojik ve psikolojik antrenman biçimleri öğrencilere

tanıtılmalıdır. Program genellikle bireysel öğrenme ve aktivitelere, her türlü sportif organizasyonlara, rekreasyonel faaliyetlere gönüllü katılım ön planda olmalıdır (Kirkpatrick,1987:46).

Yüksek Öğretim Programları (IV. Aşama)

Yükseköğretimdeki beden eğitimi ve spor programları lise programlarının genişletilmiş ve zenginleştirilmiş bir devamı şeklinde olmalıdır. Polidoro (1985:16), yükseköğretim beden eğitimi programını uygulamada iki önemli faktör olduğunu söylemektedir. Bunlar:

1. Uygun zaman ve fiziki mekanlar ile çeşitli malzemeler.
2. Zenginleştirilmiş her türlü aktivitelerdir.

Bu iki önemli öge ile öğrencilerin tüm yaşam boyu fiziksel, zihinsel ve sosyal olarak yeteneklerinin korunması ve devam ettirilmesi amaçlanır. Program muhtelif tecrübelerden oluşmuş ve öğrencilere seçenekler sunulmalıdır. Sunulacak seçenekler ise her türlü sportif faaliyetler, dağcılık, su altı ve su üstü egzersizleri ile her türlü reaksiyonel faaliyetler olmalıdır.

ÜLKEMİZDE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN TARİHİ GELİŞİMİ

Osmanlı Devleti beden eğitimi atalarında olduğu gibi savaş eğitimi amacıyla, yeni topraklarının savunması, savaş gücünü sürdürmesi olarak uygulamış ve teşkilatlandırmıştır. Dolayısıyla Osmanlılarda Enderun mektebi, askeri eğitim öğretim kurumlarında ve halk eğitimi veren tekkelerde beden eğitimi ve spor talim aracı olarak kullanılmıştır (Unat;1964:138).

Beden eğitimi dersinin ülkemizde sivil okulların programlarına girişi askeri okulların programlarında yer alan cimnastik ve yüzme dersleri vasıtasıyla olmuştur

(Bilge;1988:25). 1869 yılında Osmanlı Devletindeki eğitimi düzenleyen "Maarif-i Umumiye Nizamnamesi" ile bedene eğitimi dersi ilk defa erkek rüştiyelerde cımnastik dersi adı altında okutulmaya başlanmıştır. 1 Eylül 1868 yılında Fransız eğitim sisteminin modelinde kurulan, o zamanki adıyla "Mekteb-i Sultani" bugünkü adıyla "Galatasaray Lisesi"nin eğitim programlarında ilk defa bu dersin yer aldığını görmekteyiz (Fişek;1985:45).

Beden eğitimi dersinin eğitim programlarına hangi yıllarda girdiği, ilköğretim ve yükseköğretimde haftada toplam kaç saat okutulduğu Tablo-I. de gösterilmiştir.

TABLO-I: EĞİTİM PROGRAMINDA BEDEN EĞİTİMİ DERSLERİNİN HAFTALIK TOPLAM SAATLERİ

Yıllar	İlköğretim	Ortaöğretim	Lise	Yükseköğretim
1868	-	-	1	-
1915	3(3yıl)	-	-	-
1922	-	1(4yıl)	1(4yıl)	-
1924	8(5yıl)	3(3yıl)	6(3yıl)	5(5yıl)
1926	9(5yıl)	5(3yıl)	5(3yıl)	-
1931	-	-	3(3yıl)	-
1936	8(5yıl)	3(3yıl)	3(3yıl)	3(3yıl)
1947	-	-	-	3(3yıl)
1948	8(5yıl)	3(3yıl)	3(3yıl)	-
1952	-	-	4(4yıl)	-
1968	-	3(3yıl)	3(3yıl)	-
1970	-	6(3yıl)	-	-
1975	5(5yıl)	-	3(3yıl)	-
1979	Sınıf öğretmeni yetiştiren iki yıllık eğt. enst.	-	-	6(2yıl)
1982	5(5yıl)	5(3yıl)	4(3yıl)	2(4yıl)
1992	10(5yıl)	6(3yıl)	6(3yıl)	2(4yıl)

Kaynak 1: Cicioğlu, H. (1985), Türkiye Cumhuriyetinde İlk ve Ortaöğretim.

2: Millî Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi: 9 Kasım 1992 Tarih ve 2370 Sayı.

Beden eğitimi ve spor dersinin bazen "cımnastik" bazen "beden eğitimi" adı altında eğitim programlarında yer almıştır. Bunun nedeni batı eğitiminin tesiri altında kalan ve eğitimcilerimizin batıda gördüklerini ülkemizde uygulamak istemeleridir. Bu dersi ilk başlarda sadece bir fiziki güç geliştirme aracı olarak görülmüş ve daha

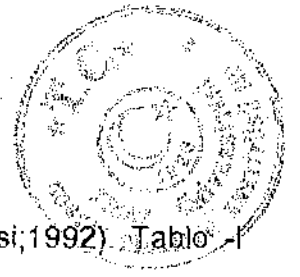
sonra eğitimin bir parçası olarak algılanması sonucu 1913 tarihli kanun ile ilköğretim programlarına "Terbiye-i Bedeniye ve Mektep Oyunları" adı altında girmiş bulunmaktadır (Akyüz;1989:294).

1936 yılındaki ilkokul programında, şehir ilkokullarında cimnastik adı altında açılan ders birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda iki saat, dördüncü ve beşinci sınıflarda birer saat okutulmasına rağmen üç yıllık olarak düzenlenen köy okullarında bu derse yer verilmemiştir. Daha sonra yeniden düzenlenen ve beş yıla çıkartılan köy ilkokul eğitim programlarında da yine bu derse yer verilmemiştir. 1948 yılında yeniden düzenlenen ilkokul programlarında şehir ilkokullarında haftada iki saat olarak okutulan bu ders köy ilkokulları programına da alınmıştır. 1938-1949 yılları arasında uygulanan ortaokul eğitim programlarında ise, beden eğitimi dersi sadece erkek öğrenciler için haftada birer saat okutulmuş, kız öğrenciler her nedense bu dersten muaf tutulmuşlardır (Cicioğlu;1985:91-92).

28 Eylül 3 Ekim 1970 yılında toplanan "Sekizinci Millî Eğitim Şurası" nda orta okullarda haftada bir saat okutulan beden eğitimi dersinin haftada iki saate çıkartılması gerektiği yönünde karar alınmıştır. Bu karar doğrultusunda ders iki saate çıkarılmış ve buna ek olarak da ders dışında öğretmenlerin rehberliğinde bir saat beden eğitimi ve sportif faaliyetlerde bulunulması kararı getirilmiş ve uygulanmıştır (MEB;1991:94).

Talim ve Terbiye Dairesinin 16.11.1990 tarih ve 390 sayılı kararıyla Akşam Ortaokul ve Liseleri yönetmeliğinde yapılan bir değişiklikte oluşturulan programda beden eğitimi dersine yer verilmiştir (Cicioğlu;1985:94).

Günümüzde ise beden eğitimi dersi ilk ve ortaöğretim kurumlarında bütün öğrenciler için haftada iki saat zorunlu ders olarak okutulmaktadır. Ayrıca, ortaöğretimde Ders Geçme ve Kredi sistemine göre öğrenci isterse üçüncü ve dördüncü sınıfta dört saat beden eğitimi dersi alabilir. Yine eğer öğrenci Spor Alanını seçerse dört yıl boyunca toplam 16 saat spor dersi, üçüncü dördüncü sınıfta

da dörder saat beden eğitimi dersi alabilecektir (Tebliğler Dergisi;1992). Tablo -I dikkate alındığında Cumhuriyetin ilk yılları ile günümüz arasında beden eğitimi derslerinin programlarda yer alışı arasında önemli bir farklılığın olmadığı anlaşılmaktadır.

TABLO-II: BAZI BATILI ÜLKELERDE VE TÜRKİYEDE İLK VE ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖĞRENCİLERİN 12 YIL BOYUNCA GÖRDÜKLERİ BEDEN EĞİTİMİ DERS SAATLERİNİN TOPLAMLARI

Ülke Adı	İlköğretim	Ortaöğretim	12 Yıl Toplamı
Fransa	1200	600	1800
İzlanda	720	960	1680
İngiltere	960	600	1560
İsviçre	720	720	1440
Yunanistan	480	960	1440
Lüksemburg	720	600	1320
Portekiz	720	480	1200
Finlandiya	720	440	1160
Danimarka	600	520	1120
Hollanda	480	560	1040
İtalya	480	480	960
Norveç	400	560	960
İrlanda	240	480	720
Türkiye	512	192	704

Kaynak I : Lierda, A.V.(1986).”Tewerks Telling in the Sport” Brussels. 8-9.

Kaynak II : MEB (1992). Tebliğler Dergisi. 26 Ekim 1992 Sayı:2369

Kaynak III: Karaküçük (1989:12). Beden Eğitimi Öğretmeninin Eğitimi. Gazi Üniversitesi Yayın No:146. Gazi Eğitim Fakültesi Yayın No:19. G. Ü. T.E.F. Matbaası, Ankara.

Tablo II’de gelişmiş batı ülkelerinde ilk ve ortaöğretim kurumlarında 12 yıl boyunca öğrencilerin planlı olarak aldıkları beden eğitimi ders saatlerinin toplamı 704 ile 1800 saat arasında değişmektedir. Bu ülkeler içinde 704 saat ile Türkiye son sırada yer almaktadır. Ülkemizde öğrenciler sadece 10 yıl zorunlu beden eğitimi dersi almaktadır. Seçmeli ders ve spor alanı bu sayının dışında tutulmuştur.

Elit sporcu yetiştirmeye yönelik olmayan beden eğitimi dersleri, günümüz ilk ve ortaöğretim kurumlarında çocuk ve gencin oyun ve hareket ihtiyacını karşılamak amacıyla öğretim programlarının zorunlu dersleri arasında yer almaktadır. Ancak bunun nitelik ve nicelik açısından yetersiz olduğu söylenebilir. Okullarda öğretmen ve öğrencileri aşan problemler vardır (Sümer;1983:31). Bu sorunlar; araç-gereç ve tesis yetersizliği, öğretmen sayısının azlığı ve dengesiz dağılımı (Çobanoğlu;1992:287), haftalık ders saatlerinin yetersizliği, haftalık ders çizelgesinin düzenlenmesinde dersin özelliğinin göz önünde bulundurulması, denetim yetersizliği, öğretmenlerde motivasyon eksikliği (Ünlü;1990:240; Bilgin;1990:246), Ders Geçme ve Kredi sisteminde spor alanı bölümünün üniversiteye girişte etkili olmayışı gibi nedenlerden dolayı derse öğrenci katılımı azalmakta ve dolayısıyla eğitim programlarında bu dersten beklenen amaçlar gerçekleştirilememektedir. Bu nedenle Ünlü (1990;241), bütün öğrencilerin katılımıyla haftada yarım gün veya her gün birer saat olmak üzere spor etkinliklerine yönelik (toplu yürüyüş, izcilik, toplu oyun, dağcılık vb.) programlar ve organizasyonlar yapılarak, çocuk ve gençlerde spor yapmayı özendirecek bir ortamın yaratılması gerektiğini önermektedir.

TÜRKİYEDE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİMİ

Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmenlerine hizmet öncesi eğitim veren kurumların ilk kuruluş çabaları Cumhuriyet öncesi dönemlere rastlamaktadır. Özellikle beden eğitimi dersinin ilk defa 1864 yılında Harbiye ve Askeri İdadilerde, 1884 yılından itibaren Bahriye Mektebinde, 1914 yılında Medrese ve Rüştiyelerde okutulmaya başlanmasından sonra beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yetiştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır (Karaküçük;1989:45).

Böylece cumhuriyetten önce açılan askeri ve sivil okulların beden eğitimi öğretmeni ihtiyacı şu üç yerden karşılanmıştır (Bilge;1988:175).

1. Yurt dışından getirilen beden eğitimi öğretmenleriyle.
2. Bu yabancı öğretmenlerin yetiştirdiği yetenekli öğrencilerle.
3. Devlet tarafından beden eğitimi konusunda eğitim görmeleri için yurt dışına gönderilen ve daha sonra yurda geri dönen elemanlarla.

Cumhuriyetin ilanıyla hızlı bir eğitim seferberliğine giren Türkiye Cumhuriyeti'ni, gelecek nesillerin ruhsal ve fiziksel olarak sağlıklı yetişmelerinin nitelikli yetişmiş beden eğitimi öğretmenleriyle olacağını bildiklerinden beden eğitimi öğretmenin yetiştirilmesine önem vermişlerdir. Tevhid-i Tedrisattan (1924) önce 15 Temmuz 1923'te toplanan "Birinci Heyet-i İlmiye" de Terbiye-i Bedeniye öğretmeni yetiştirme konusuna yer verilmiştir (Unat;1964:37).

Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar geçen süre içinde toplam beş farklı tarzda diplomaya yönelik beden eğitimi öğretmeni yetiştiren okul açılmıştır.. Bu okullar açılış sırasına göre şunlardır.

1. Kurslar.
2. Enstitüler.
3. Yüksekokullar.
4. Akademiler.
5. Üniversitelerdir.

Cumhuriyet döneminde ilk beden eğitimi öğretmenleri devlet tarafından açılan kurslardan yetiştirilmiştir (1926-1930). Kursların eğitim ve öğretim süresi toplam bir yıldır (Bilge;1988:176). Kursların öğretim programında sırasıyla; Beden Terbiyesi Nazariyatı ve Tatbikatı, Fizyoloji, Anatomi, Mihaniki Hareket, Hıfzısıhha Dersleri, Spor Nazariyatı ve Uygulamalı dersler yer almıştır (Karaküçük;1989:47).

5 Temmuz 1932 yılında 105 sayılı Talim Terbiye Kurulu kararıyla "Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" bünyesi içinde "Beden Terbiyesi" şubesi açılmış ve bölüm 1933 yılının Şubat ayında eğitim ve öğretime başlamıştır (Karaküçük;1987:19). Bu bölüm ülkemizde beden eğitimi ve sporu genç kuşaklara öğreten, yayan ilk sistemli yükseköğretim kurumu ve öncüsüdür.

Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü 1946 - 1947 yılından itibaren ismi değiştirilerek "Gazi Eğitim Enstitüsü" olmuştur. Bu okulun öğretim süresi 1933 - 1945 yılları arasında üç yıl iken 1945 - 1948 yılları arasında iki yıl olmuş, sonra tekrar 1948 - 1968 yıllarında üç yıla çıkarılmıştır. Ders sayısı sekiz ile başlamış ve zaman içinde artarak 24'e kadar yükselmiştir. Derslerin öğretim programı içindeki ağırlığı özetle şöyledir. Alan bilgisi dersleri %47 - %81 arasında yer almışken, genel kültür derslerine %33 - %12 arasında yer verilmiştir. Öğretmenlik formasyon dersleri ise %20 - %7 arasındadır. (Bilge;1988:178).

1978 - 1979 öğretim yılından itibaren bu okullar dört yıla çıkarılarak adı da "Yüksek Öğretmen Okulu" olarak değiştirilmiştir (Karaküçük;1989:50). Bu okulun öğretim programlarının genel özellikleri şöyledir. Öğrencilere dört yıl boyunca toplam olarak 51 farklı ders gösterilmiştir ve 221 saat ders işlenmiştir. Derslerin program içindeki ağırlığı ise şöyledir. Alan bilgisi dersleri %75, genel kültür dersleri %13 ve öğretmenlik formasyonu dersleri %12 dir (Bilge;1988:180).

Gençlik ve Spor Akademileri 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa Göre Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı olarak, 1974 - 1975 öğretim yılında Ankara'da kurulmuştur (22 Aralık 1974 tarih ve 15100 sayılı Resmi Gazete). Gençlik ve spor akademileri ülkemizde beden eğitimi öğretmeni dışında spor elemanı yetiştiren ilk yükseköğretim kurumu olma özelliğini taşımaktadır. Akademilerin öğretim programının genel özellikleri şöyledir. Eğitim ve öğretim dört yıldır. İlk iki yıl sonunda öğrenci seçtiği esas ve yardımcı branşta uzmanlaşıp ve son iki yıl bunlarla ilgili dersler almışlardır. Derslerin program içindeki ağırlıkları ise şöyledir. Alan bilgisi dersleri %69 - %71, genel kültür dersleri %21 - %20, öğretmenlik formasyon dersleri %10 - %9 arasında yer almaktadır (Bilge;1988:179).

1982'de toplanan XI. Milli Eğitim Şurasında yapılan değerlendirme ve çalışmalar sonucunda, bu tarihten önce Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren öğretmen yetiştiren bütün yüksek okul ve enstitüler 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılan 41 sayılı Kanun Hükmündeki

karamame ile 20 Temmuz 1982'de Üniversitelerin bünyesine alınmıştır (Üçışık;1989:13). Bu karamameye bağlı olarak da, Yüksek Öğretmen Okullarının Beden Eğitimi Bölümleri, Gençlik ve Spor Akademileri ile Orta Doğu Teknik Üniversitesinin Beden Eğitimi, Spor, Rekreasyon Bölümü ortadan kaldırılarak Üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlanmıştır.

Günümüzde beden eğitimi öğretmeni üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor bölümleri ile beden eğitimi ve spor yüksekokullarında yetiştirilmektedir.

TABLO- III: 1994-1995 ÖĞRETİM YILI İTİBARIYLA BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ VEREN YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARI

Üniversite	Bölüm ve Yüksekokul Adı	Bağlı Olduğu Yer
Abant İzzet Baysal	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi
Akdeniz	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Anadolu	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Ankara	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Atatürk	Beden Eğitimi ve Spor	Ağrı Eğitim Fakültesi
Atatürk	Beden Eğitimi ve Spor	Kazım Karabekir Eğit. Fak.
Atatürk	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Celal Bayar	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Cumhuriyet	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Onsekiz Mart	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi
Çukurova	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Dicle	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi
Dumlupınar	Beden Eğitimi ve Spor	Fen-Edebiyat Fakültesi
Ege	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Erciyes	Beden Eğitimi ve Spor	Fen-Edebiyat Fakültesi
Fırat	Beden Eğitimi ve Spor	Fen-Edebiyat Fakültesi
Gazi	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Gazi	Kastamonu Bed.Eğt.ve Spor Y.O.	Rektörlük
Hacettepe	Spor Bilimleri ve Teknolojisi Y.O.	Rektörlük
İnönü	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi
Kafkas	Sarıkamış Bed.Eğt.ve Spor Y.O.	Rektörlük
Karadeniz Teknik	Beden Eğitimi ve Spor	Fatih Eğitim Fakültesi
Marmara	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Mersin	Beden Eğitimi ve Spor	Fen-Edebiyat Fakültesi
Mustafa Kemal	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Niğde	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Ondokuzmayıs	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi
Orta Doğu Teknik	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi
Selçuk	Beden Eğitimi ve Spor Y.O.	Rektörlük
Süleyman Demirel	Beden Eğitimi ve Spor	Burdur Eğitim Fakültesi
Trakya	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi
Uludağ	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi
Yüzüncü Yıl	Beden Eğitimi ve Spor	Eğitim Fakültesi

Kaynak: ÖSYM (1994), 1994 İkinci Basamak Sınavı Kılavuzu. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı.

Sayfa: 48-49. Baskı: Meteksan Anonim Şirketi. Ankara

Tablo III 'de görüldüğü gibi ülkemizde toplam 30 üniversiteye bağlı 33 beden eğitimi ve spor yüksekokulları ile fakültelere bağlı beden eğitimi ve spor bölümü bulunmaktadır. Bunlardan 15 tanesi yüksekokul 18 tanesi ise bölümdür. Bölümlerin dört tanesi Fen - Edebiyat Fakültelerine bağlı iken 14 tanesi eğitim fakültelerine bağlıdır. Hacettepe Üniversitesine bağlı Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokul diğerlerinden farklı bir isme sahiptir.

Bu üniversitelerden Gazi, Hacettepe, Marmara, ODTÜ, Uludağ, Cumhuriyet, KTÜ, Ondokuz Mayıs, Selçuk, Çukurova ve Celal Bayar Üniversiteleri diğer beden eğitimi ve spor eğitimi yaptıran üniversitelere göre en eskisidir ve alana öğrenci mezun etmiş durumdadır. Bu üniversitelerin alan eğitimi ile ilgili olarak öğretim programında yer alan derslerin isimleri, okutulduğu yıl ve kredi / saatleri ayrıntılı bir biçimde (Ek II) 'de verilmiştir.

TABLO IV: BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULLARI İLE BÖLÜMLERİN ALAN DERSLERİNİN SAYISI, DERS SAATLERİ VE KREDİ DAĞILIMLARI

Üniversiteler	Ders Sayısı	Ders Saati	Kredi Top
Gazi Üniversitesi	49	127	126
Hacettepe Üniversitesi	62	159	113
Marmara Üniversitesi	66	154	-
O.D.T. Üniversitesi	35	110	105
Uludağ Üniversitesi	61	180	-
Cumhuriyet Üniversitesi	62	179	137
K.T. Üniversitesi	50	155	128
Ondokuzmayıs Üniversitesi	67	178	144
Selçuk Üniversitesi	86	160	162
Çukurova Üniversitesi	61	145	117
Celal Bayar Üniversitesi	63	141	119

Tablo IV'de görüldüğü gibi 11 üniversiteye bağlı ve alana mezun vermiş beden eğitimi ve spor yüksekokul / bölümlerinde 35 - 86 arasında değişen alan dersi okutulmaktadır. Bu derslerin saatleri ise 110 - 179 arasında değişmektedir. Kredi toplamaları ise 105 - 162 arasındadır.

En az alan dersi 35 tane ile ODTÜ'de olup onu 49 alan dersi ile Gazi Üniversitesi izlemektedir. En çok alan dersi ise 86 ile Selçuk Üniversitesinde okutulmakta olup onu 66 ders ile Marmara Üniversitesi izlemektedir.

O.D.T.Ü.'si 110 saat ile en az alan dersi okutulan üniversitedir. Onu 127 saat ile Gazi Üniversitesi izlemektedir. Cumhuriyet Üniversitesi 178 saat ile en çok ders saatine sahiptir. En yüksek kredi oranı ise 162 ile Selçuk Üniversitesidir.

Mezun veren 11 üniversitenin beden eğitimi ve spor yüksekokulu / bölümlerin alan derslerine bakıldığında derslerin farklı saat, yıl / yarıyıl da okutuldukları görülmektedir. Örneğin; "Spor fizyolojisi" dersi Gazi Üniversitesinde "Egzersiz fizyolojisi" adı altında üçüncü sınıf birinci yarıyıl da beş saat ve dört kredi olarak okutulurken Hacettepe Üniversitesinde "Spor fizyolojisi" adı altında üçüncü sınıfın birinci ve ikinci yarıyıllarında dört saat olarak okutulmaktadır. Yine Selçuk Üniversitesinde bu ders "Spor fizyolojisi" adı altında birinci sınıfta birinci ve ikinci yarıyıl da dört saat olarak okutulmaktadır.

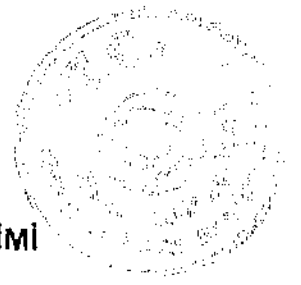
Yine üniversitelerin yüksekokul / bölümlerinde "Fonksiyonel anatomi" ile "Hareket bilgisi" dersi ya aynı ad altında veya ayrı ayrı ya da "Biyomekanik" dersiyle birlikte okutulmaktadır. Diğer bir ifadeyle "Anatomi", "Fonksiyonel anatomi", "Fonksiyonel anatomi ve hareket bilgisi", "Biyomekanik", "Kineziyoloji", "Fonksiyonel anatomi ve kineziyoloji", "Hareket bilgisi ve mekaniği" gibi bir ya da iki grup içinde değerlendirilebilecek dersler farklı isimlerle, farklı kredi / saat ve farklı yıllarda okutulmaktadır. Aynı durum "İlk yardım" dersi için de geçerlidir. Bu ders örneğin; çeşitli üniversitelerde "İlk yardım", "Sporda ilk yardım", "İlk yardım ve spor travmatolojisi", "Spor yaralanmaları ve ilk yardım", "Spor kazaları ve ilk yardım", "Sporda ilk yardım ve masaj" isimleri ile farklı yıllarda farklı saat / kredi olarak okutulmaktadır.

"Spor yönetimi" dersi ise "Sporda organizasyon ve yönetim", "Spor teşkilatı ve yönetimi", "Spor alanları yönetimi ve planlaması", "Spor teşkilatı organizasyonu ve yönetimi", "Beden eğitimi ve sporda organizasyon ve yönetim" adı altında yine farklı yıl / yarıyıl ve kredi olarak okutulmaktadır. "Özürölüler için beden eğitimi ve spor" dersi sadece Gazi, Hacettepe (Seçmeli), Marmara, ODTÜ'de okutulmaktadır.

Yüksekokul / bölümlerin alan derslerine yönelik olarak buna benzer örnekleri çoğaltmak mümkündür. Buradan hareketle, görüldüğü gibi benzer derslerde konuların yakınlığı ve kavramlar bakımından benzerlik olmasına rağmen, programlarda ders isimleri, süreleri ve dönemleri itibarıyla oldukça bir farklılaşma görülmektedir. Bu farklılaşma yetişen elemanlar arasında kalite sorunu yaratırken, okullar arası geçişlerde problemlere neden olmaktadır.

Alan derslerine yönelik olarak Amerika Birleşik devletlerindeki University Of North Dakota Üniversitesinin Beden Eğitimi Bölümü alan dersleri Türkiye dışında bir karşılaştırma yapmak imkanı sağlamak üzere Tablo V' de verilmiştir.

**TABLO V: NORTH DAKOTA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BEDEN EĞİTİMİ
REKREASYON BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİ**

Dersler	Yıl	Saat
Beden Eğitimi Giriş	1	3
Yaşam Boyu Spor	1	5
Hareket Performansının Analizi	2	12
Motor Öğrenme	2	3
Sakatlıkların Önlenmesi		
Korunma ve Bakımı	3	2
Beden Eğitimi Aktivitelerinde		
Metod	3	3
Biomekanik	3	4
Beden Eğitiminde Organizasyon		
ve Yönetim	3	2
Beden Eğitiminde Pratik	3	3
Spor Sosyolojisi	4	2
Egzersiz Fizyolojisi	4	3
Psiko Motor Performansın		
Değerlendirilmesi	4	3
Rekreasyona Giriş	1	2
Rekreasyonel Oyunlar	2	1
Toplum ve Oyun Alanları		
Rekreasyonları	2	2
Kampçılık ve Doğa Aktiviteleri	2	2
İlk Yardım	3	2
Rekreasyon Organizasyonu ve		
Yönetimi	3	3
Özel Rekreasyon	3	2
Toplum Rekreasyon Liderliği	4	2
Rekreasyonel İmkanların		
Planlanması ve Tasarlanması	4	2
Rekreasyon Pratiği	4	2
İlk Okullar İçin Oyunlar ve Spor	1	1
Sağlık Eğitimi ve Spor	2	2
Beslenme Temelleri	2	3
Okul Sağlık Eğitimi	4	2
Spor Psikolojisi	4	2
Antrenörlük Metodları	4	(2 ila 6 saat)
Sportif Antremanın		
Değerlendirilmesi	4	4
Beden Eğitimi için Metod		
ve Meteryall	4	2
Su Emniyeti Dersleri	3	3
Özürlüler için Beden Eğitimi	4	3
Spor Bilimlerinde Uygulamalı		
Araştırma	4	3

Kaynak : University Of North Dakota. Undergraduate Catalog 1988-1991

Vol : 80,USPS 476010, May, 1991

Bu üniversite için gösterilen dersler öğrencilerin zorunlu olarak alması gereken derslerdir. Ayrıca spor dersleri değişik yıllarda öğrenciler üç kredi olarak almaktadırlar. Bunun yanında danışmanın nezaretinde dört yıl içinde dört ayrı dersi ikişer krediden toplam sekiz kredi seçimli dersler almaktadırlar.

Amerika Birleşik Devletlerinde bir kaç büyük üniversiteye temel öğretim programları şunlara dayanmaktadır (Boroviak, 1969, 25).

1. Programların çoğu seçimli derslere dayalıdır.
2. Bütün programlar akademik kredi vermektedir.
3. Çoğu üniversitelerde sömestri sistemi takip edilmektedir.

İlgili Araştırma ve İncelemeler

Beden eğitimi ve sporun geçmişi çok eski olmasına rağmen akademik olarak ülkemizde konu ile ilgili ciddi sayılabilecek çalışmalar 1970'li yıllardan sonra başlamıştır. Yaklaşık olarak 20 yıldır yapılan çalışmalara rağmen konu henüz sağlam temellere oturtulamamıştır. Konunun ciddiyeti son yıllarda yetkililer tarafından anlaşılmaya başlanmış, bunun sonucu olarak üniversitelerde ve ilgili kurumlarda konuya ilişkin birçok konferans, seminer, kurs, sempozyum düzenlenmiş ve problemlere çözüm yolları bulunmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmalara rağmen beden eğitimi ve spor öğretim programlarına doğrudan yönelik çalışmalar yok denecek kadar azdır. Yapılan çeşitli araştırma ve incelemeleri şöyle sıralayabiliriz.

Beden eğitimi ve spora yönelik ilk ciddi çalışma (1965) yılında kurulan Beden Eğitimi Öğretmenleri Demeği Kurulu tarafından yapılmıştır. Bu demek "Örgün Spor Eğitimi Projesi" (1979) adı altında formüle edilen görüşlerin hayata geçirilmesini önermiştir. Bu proje kapsamında, beden eğitimi ve sporda başarılı olmanın temeli

her seviyedeki okullar araç olarak görülüp ele alınmıştır. İlkokullarda geniş kapsamlı bir tarama yapılarak, spora yetenekli çocuklar seçilip, kendine has bir eğitim programı içerisinde genel eğitimlerinin yanısıra spor eğitimlerini de sürdürecektir biçimde planlanması amaç edinilmiştir (BEÖD:1979:7-16). Bu amaç ve kapsam doğrultusunda, ülke genelinde bulunan okullardaki beden eğitimi öğretmenleri spor uzmanlarına anket yoluyla görüşleri sorulmuş ve alınan cevaplara göre, beden eğitimi ve sporun bu projede öngörüldüğü biçimde programlanması yönünde görüş birliği oluşturulmuştur.

Başer (1981:91) beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren eğitim kurumlarının, öğretim programlarında alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi bakımından bazı farklılıklar olduğunu bildirmektedir. Örneğin; eğitim enstitüleri ve sonradan bu okulların uzantısı olan yükek öğretmen okulları beden eğitimi bölümlerindeki son öğretim programlarında alan dersleri toplam 162 saat %74 ağırlıklı, genel kültür dersleri toplam 30 saat ve %13 ağırlıklı, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri toplam 28 saat %13 ağırlıklı olarak yer almaktadır.

Bilge (1988:180), bu bölümlerin 1978-1980 yıllarına yönelik beden eğitimi öğretim programına ilişkin olarak yapmış olduğu incelemede dört yıl boyunca toplam 51 farklı dersin gösterildiğini ve bu derslerin 221 saat okutulduğunu görmüştür. Bu derslerin kredi toplamı 134'tür. Spor branşlarına yönelik herhangi uzmanlaşma söz konusu değildir. Ancak uzun bir süreden sonra bu dönemde öğretim programında ilk defa yakın mücadele sporları yer almıştır. Genel olarak derslerin program içindeki ağırlığı şu şekilde görülmektedir. Alan bilgisi dersleri %75, genel kültür dersleri %13 öğretmenlik formasyon dersleri %12'dir.

Karaküçük (1989:83), gençlik ve spor akademilerinin bilgi kategorilerine göre öğretim programında derslerin şu şekilde dağıldığını göstermektedir. Temel eğitim dönemi olan birinci ve ikinci sınıflarda alan bilgisi dersleri %69, genel kültür dersleri %17,5 ve öğretmenlik meslek bilgisi dersleri %13,5 ağırlık taşımaktadır. Akademilerin sadece dördüncü sınıfının alan bilgisi dersleri %68, genel kültür dersleri %16 ve öğretmenlik meslek bilgisi dersleri %16'dır.

Karaküçük, İmamoğlu, Yıldırım ve Ekenci (1993:64), Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğrenimi veren bazı yükseköğretim kurumlarının bilgi kategorilerine göre analizlerini yapmış ve şu sonucu ortaya çıkarmışlardır. Gazi Üniversitesinin 1986/87 öğretim yılında 251 olan haftalık toplam ders saatleri 205'den 164'e, Selçuk Üniversinde 257'den 191'e düşmüştür. Alan bilgisi dersleri haftalık ders saatleri ise aynı dönemler içinde Marmara, Selçuk ve ODTÜ'de dokuz ila 23 saat arasında bir kayba uğrarken, Gazi Üniversitesinde bir saatlik bir kayıp söz konusudur.

Koruç ve Bayer (1991:165), beden eğitimi ve spor derslerinin açık sistem açısından incelenmesi gerektiğini ve bunun içinde öncelikle beden eğitimi ve spor derslerinin amacının ortaya çıkarılmasını istemişlerdir.

Yıldırım ve Yetim (1994:17), lise ve dengi okullar beden eğitimi dersi öğretim programında belirlenmiş olan "Beden Eğitiminin Amaçları'ndan hareket ederek; öğrenci, öğrenci velisi, beden eğitimi öğretmeni ve bunları eğiten öğretim elemanlarından oluşan dört gruba yönelik olarak bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada grupların amaçlara yönelik farklı cevaplar verdiği ortaya çıkmıştır.

Demirhan (1991:178)'ın "Lise Beden Eğitimi Müfredat Programın Çağdaş Program Geliştirme İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi" başlığı adı altında yaptığı çalışmada ortaöğretim program tasarısında genel olarak hedeflerin ve davranışların tutarlı olduğunu ancak değerlendirme bölümünün eksik kaldığını belirtmektedir. Bunun yanında önemli bir soru olarak beden eğitimi öğretmeninin eğitimini görmektedir. Farklı yaklaşımlarla yetişen öğretmenin alana gittiğinde ya umduğunu bulamadığını ya da hiç karşılaşmadığı programı uygulamaya koymasının kendisinden istendiğini söylemektedir.

Acar (1991:189), beden eğitimi öğretmenlerinin mezuniyet süresi milli eğitim bakanlığı dışında çalışma alanlarına yönelik olarak yaptığı bir çalışmada halen ülkemizde beden eğitimi ve spor eğitimi yaptıran kurumların öğretim programlarının

zenginleştirilmediğini ileri sürmekte ve mevcut programlarda ihtisas branşları olarak açılan spor dallarına ek olarak piyasa geçerlilikleri bir hayli yüksek olan kayak, sörf, body-building, mücadele sporları, tenis, sportif turizm gibi derslerin ilave edilmesini istemektedir.

Açıkada (1992:11), Ankara'da bazı orta dereceli okullarda beden eğitimi öğretmenliği yapan 22 beden eğitimi öğretmenine, eğitimleri sırasında almış oldukları derslerden en çok hangilerinin yararlı ve onlara yardımcı olduğunu bir ankette sormuş ve öğretmenler en çok cimnastik ve düzen alıştırmaalarının en önemli dersler olduğunu söylemişlerdir. İkinci olarak ise, basketbol, ilk yardım, kondisyon çalışmaları ve beceri öğrenimi olduğunu belirtmişlerdir. Buna karşılık kayak, doğa sporları, orientiring, okçuluk, eskrim, çim kayağı ve taek-won-do, judo, temel fizik, matematik gibi dersler tamamen gereksiz bulunmuştur.

Çamlıyar (1991:201), "İlkokullarda Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarının Öğretim Programları Kapsamında İncelenmesi" ne ilişkin bir araştırma yapmış ve araştırmaya 100 ilkokul öğretmeni katılmıştır. Ankete katılan ilkokul öğretmenlerinin %76-77'sinin mezun oldukları okullarda görmüş oldukları dersler itibariyle ilkokullardaki beden eğitimi dersini verimli bir şekilde işleyebilecek bilgi ve formasyonla donanık olmadan mezun olduklarını söylemektedir. Bunun giderilmesi için ise, öğretmen yetiştiren lisans programlarına çocukların hareket becerileri ile ilgili derslerin konulmasını önermektedir.

Görüldüğü gibi ülkemizde beden eğitimi ve sporun amaçlarına, buna paralel olarak da öğretim programları ile ilgili öğretim elemanı ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerini yaygın olarak kapsayan araştırmaların sayısı son derece azdır. Bu çalışma ile konu hakkında daha geniş bir grubun görüşü alınacağı için daha somut önerilerin geliştirileceği umulmaktadır.

BÖLÜM III

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu araştırmanın temel amacı, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yüksekokul / bölümlerin alan eğitimleri ile ilgili mevcut öğretim programlarından hareketle, yüksekokul / bölümlerde görev yapan öğretim elemanları ve bu kurumlardan mezun olmuş halen ortaöğretimde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin; beden eğitimi ve sporun amaçlarına ve alan öğretim programına yönelik olarak görüşlerini belirleyip bu görüşler doğrultusunda bir öğretim programı önerisi hazırlamaktır.

Bu bölümde araştırma modeli, evren, örneklem, verilerin toplanması, verilerin çözümü ve yorumlanması üzerinde durulmuştur.

Araştırma Modeli

Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma olduğundan bu çalışmada da konu olan olay, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılmıştır (Karasar;1986:80-81).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini; Yükseköğretim kurumuna bağlı 30 üniversitede bulunan 33 beden eğitimi ve spor yüksekokulu / bölüm ve bu bölümlerde görev yapan öğretim elemanları ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim kurumlarda görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemine giren öğretim elemanları tablo VI'da öğretmenler, ise Tablo VII'de gösterilmiştir.

Öğretim elemanları ile ilgili örneklem seçiminde kuruluşları itibarıyla en eski ve oturmuş olarak kabul edilen, halen mezun vermiş 11 beden eğitimi ve spor yüksekokulu / bölümlerde görev yapan 230 öğretim elemanıdır.

Beden eğitimi öğretmenlerine yönelik örneklem ise 76 ilin yüzde 15'i olan 12 il ve bu illerdeki ortaöğretim kurumlarında çalışan toplam 623 (Çobanoğlu;1992:292), beden eğitimi öğretmenin yüzde 50'sini oluşturan 320 kişi olarak tesbit edilmiştir. İllerin seçiminde anketlere dönüt alma olasılığı yüksek görülen illere yönelinmiştir.

**TABLO VI: ÜNİVERSİTELERE GÖRE ÖRNEKLEMİ OLUŞTURAN VE
ARAŞTIRMAYA KATILAN ÖĞRETİM ELAMANLARININ DAĞILIMI**

Üniversiteler	Örneklem n	Ankete Cevap Verenler n
Gazi Üniversitesi	30	25
Hacettepe Üniversitesi	20	14
Marmara Üniversitesi	30	28
O.D.T. Üniversitesi	15	11
Cumhuriyet Üniversitesi	15	10
KT Üniversitesi	15	12
Ondukuz Mayıs Üniversitesi	15	10
Selçuk Üniversitesi	15	10
Çukurova Üniversitesi	15	10
Celal Bayar Üniversitesi	30	26
Uludağ Üniversitesi	30	22
TOPLAM	230	178

**TABLO VII : İLLERE GÖRE EVREN / ÖRNEKLEMİ OLUŞTURAN VE
ARAŞTIRMAYA KATILAN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN
DAĞILIMI**

İller	Evren N	Örneklem n	Ankete Cevap Verenler n
Konya	86	35	22
İçel	138	40	30
Malatya	60	40	28
Muş	15	10	13
Yozgat	29	15	14
Giresun	22	20	20
Gaziantep	44	30	25
Kahramanmaraş	45	25	20
Afyon	35	25	15
Kütahya	35	25	15
Elazığ	48	35	35
Bolu	66	20	10
TOPLAM	623	320	247

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında anket tekniği ve tarama yöntemi uygulanmıştır. Anket örneği (Ek.III)de verilmiştir. Bilgi toplama amacıyla ilgili kaynaklar, süreli yayınlar, araştırmalar ve raporlar taranmıştır. Elde edilen bilgiler ışığında ve araştırmanın amacına uygun olarak üç bölümden ve toplam 130 sorudan oluşan anket formu geliştirilmiştir. Bu bölümlerde:

1. Kişisel bilgiler ile ilgili altı soru.
2. Beden eğitimi ve sporun amaçlarına yönelik 34 soru.
3. Beden eğitimi ve spor alan derslerine yönelik 90 soru sorulmuştur.

Beden eğitimi ve sporla ilgili seçilen amaçlar Milli Eğitim Bakanlığının ilköğretim okulları, Lise ve Dengi okullar beden eğitimi dersi için öğretim programında belirlediği amaçlar ile mevcut yerli ve yabancı literatürlerden seçilmiştir. Alan dersleri ise, halen 11 yüksekokul / bölümlerin 1994-1995 yılı öğretim programlarında yer alan derslerdir.

Hazırlanan anket formunun geçerliliğini ve amaçları test etme bakımından uygunluğu uzman görüşü alınarak belirlenmiştir. Hazırlanan bu anket formunun işlerliği bakımından da 20 beden eğitimi öğretim elemanı 10 beden eğitimi öğretmeni ve üç alan dışı toplam 33 kişinin görüşleri doğrultusunda anketde gerekli düzeltmeler yapılmış ve daha sonra çoğaltılmasına karar verilmiştir.

Hazırlanan anket formları örnekleme alınan üniversitelerin ilgili kurumlarının müdür/bölüm başkanlarına sunuş mektubu ile birlikte öğretim elemanlarına dağıtılmak üzere posta pulu ve dönüş adresi yazılmış biçimde gönderilmiştir. Örnekleme alınan beden eğitimi öğretmenlerine ise Milli Eğitim Bakanlığından alınan (Ek IV) izin onayının fotokopisi ile birlikte anket formları araştırmacı tarafından her ilde tesbit edilen bir beden eğitimi öğretmeni aracılığı ile dönüş adresi ve posta pulu yapıştırılmış biçimde tekrar geriye dönmek üzere gönderilmiştir. Daha sonra her iki gruba gönderilen anket formları önceden hazırlanan dönüş çizelgesine göre takip edilmiştir.

Tablo-VI ve VII'de görüldüğü gibi örnekleme alınan 230 öğretim elemanından %77,40 178 kişi, toplam 320 beden eğitimi öğretmenin %76'sı 247 kişi ankete cevap vermiştir.

Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Veri toplama aracı olarak hazırlanan anket formlarının geriye dönüşünden sonra gerekli kontrolden geçirilerek önceden hazırlanan kayıt çizelgesine anket formlarındaki bilgiler üniversitelerden ve illerden geliş sırasına göre gündelik olarak kaydedilmiştir. Daha sonra elde edilen bu bilgiler öğretim elemanları ve öğretmenler için ayrı ayrı bilgisayara işlenmiştir.

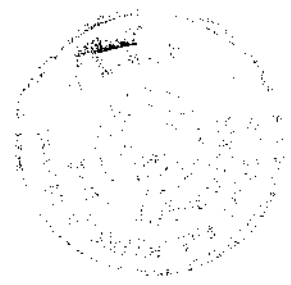
Anketin birinci bölümünde, kişisel bilgiler ve mevcut durumu belirlemeye yönelik soruların frekans dağılımları çıkarılmış ve yüzdelikleri hesaplanmıştır.

Anketin ikinci bölümünde, öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçlarının gerçekleşme/gereklilik derecelerine ilişkin görüşlerine yönelik olarak her bir amaca (X^2) Ki-Kare testi uygulanmış ve daha sonra amaçların gerçekleşme/gereklilik derecelerine yönelik olarak görüşler toptu olarak tekrar (X^2) Ki-Kare ile değerlendirilmiştir. Ayrıca deneklerin amaçlara yönelik olarak gerçekleşme / gerekliklik önceliklerinin ($\bar{X}$) Aritmetik ortalaması ve (SS) Standart Sapması alınarak büyük değerlerden küçüğe doğru bir sıralamaya gidilmiştir.

Amaçlar ve alan dersleriyle ilgili hazırlanan sorulara ait tablolarda (X^2) Ki-Kare, (sd) serbestlik derecesi verilmiş ve bu değerlerin (0.05) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı belirtilmiştir. Daha sonra elde edilen değerler sonucunda iki grup görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuş ise ayrıntılı açıklama yapılmaya çalışılmış; eğer anlamlı bir fark bulunmamış ise durumun kısaca belirtilmesiyle yetinilmiştir.

Anketin üçüncü bölümünde ise, öğretim elemanı ve öğretmenlerin alan derslerine yönelik olarak, derslerin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşlerine ayrı ayrı (X^2) Ki-Kare testi uygulanmıştır. Daha sonra derslerin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olmasına yönelik yüzde olarak büyükden küçüğe doğru bir sıralamaya gidilmiştir.

Araştırmayla ilgili tüm hesaplamaların ve istatistiksel çözümlemelerin gerçekleştirilmesinde Fırat Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezindeki (IBM uyumlu ALR 386 SL marka ve model bilgisayar) SPS for windows adlı paket program kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yükseköğretim / bölümlerin, alan eğitimleri ile ilgili mevcut öğretim programlarından hareketle, yükseköğretim / bölümlerde görev yapan öğretim elemanları ve bu kurumlardan mezun olmuş halen ortaöğretimde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin; beden eğitimi ve sporun amaçlarına, alan öğretim programına yönelik olarak görüşlerini belirleyip bu görüşler doğrultusunda bir öğretim programı önerisi hazırlamak amacı ile yürütülen araştırmanın bu bölümünde deneklerle ilgili kişisel bilgiler, beden eğitimi ve sporun amaçlarına, öğretim programındaki alan derslerine yönelik görüşlere ait bulgular ve bunlara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Bunlar üç başlık halinde incelenmiştir.

I. KİŞİSEL BİLGİLER

1. Deneklerin cinsiyeti.
2. Deneklerin hizmet yılları.
3. Öğretim elemanlarının akademik ünvanları.

II. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN AMAÇLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

1. Beden eğitimi ve sporun bilişsel amaçları.
2. Bilişsel amaçların gerçekleşme derecesi.
3. Bilişsel amaçların gereklilik derecesi.
4. Beden eğitimi ve sporun psiko-motor amaçları.
5. Psiko-motor amaçların gerçekleşme derecesi.
6. Psiko-motor amaçların gereklilik derecesi.
7. Beden eğitimi ve sporun duyuşsal amaçları.

8. Duyuşsal amaçların gerçekleşme derecesi.
9. Duyuşsal amaçların gereklilik derecesi.
10. Bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçların gerçekleşme / gereklilik derecelerine toplu görüşler.
11. Bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçların gerçekleşme / gereklilik derecelerine ilişkin olarak sıralanması.

III. ALAN DERSLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

1. Hareket-antrenman ve sağlıkla ilgili dersler.
2. Hareket-antrenman ve sağlıkla ilgili derslerin gereklilik / zorunluluk öncelikleri.
3. Psiko-sosyal konularla ilgili dersler.
4. Psiko-sosyal konularla ilgili derslerin gereklilik / zorunluluk öncelikleri.
5. Spor yönetimi ile ilgili dersler.
6. Spor yönetimi ile ilgili derslerin gereklilik / zorunluk öncelikleri.
7. Beden eğitimi ve spor öğretimi ile ilgili dersler.
8. Beden eğitimi ve spor öğretimi ile ilgili derslerin gereklilik / zorunluluk öncelikleri.

1. KİŞİSEL BİLGİLER

Bu bölümde araştırmaya katılan öğretim elemanı ve öğretmenlerin cinsiyetlerine, hizmet yıllarına, bitirdikleri lisans seviyesindeki yüksek öğretim kurumu ile öğretim elemanlarının akademik ünvanlarını içine alan bilgilere ait bulgu ve yorum yer almaktadır.

Cinsiyet

Araştırmaya katılan deneklerin cinsiyetlerine göre dağılımı tablo 1'de gösterilmiştir. Deneklerin % 74.4'ü erkek, % 25.6'sı kadındır. Erkek öğretim elemanlarının oranı % 79.8) erkek öğretmenlerin oranı %70.4'tür. Kadın öğretim elemanlarının oranı % 20.2 öğretmenlerin ise % 25.6 dır.Kadın öğretim elemanı ve öğretmenlerin oranı erkeklere göre daha azdır. Bu durum bölümlere alınan bayan öğrenci sayısının erkeklere göre daha az olmasıyla açıklanabilir.

TABLO 1: DENEKLERİN CİNSİYETİ

Cinsiyet	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Erkek	142	79.8	174	70.4	316	74.4
Kadın	36.0	20.8	73	29.6	109	25.6
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

Hizmet Yılları

Tablo 2'de görüldüğü gibi deneklerin % 34.8'i beş ve daha az hizmet yılına sahiptir. 26 yıl ve üstünde hizmet yapanların oranı ise oldukça düşük olup %3.8 dir. Öğretim elemanlarının %28'i 11 - 15 yıl, öğretmenlerin ise %47'si beş ve daha az hizmet yılına sahiptir. Öğretmenlerde % 3.8 gibi düşük bir oranla 26 yıl ve üstü hizmet yılına sahip olunması fiziksel olarak yıpranan öğretmenlerin yaş ilerledikçe yöneticilik görevi veya benzer işleri tercih etmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

TABLO 2 : DENEKLERİN HİZMET YILLARI

Hizmet Yılları	Öğretim Elemanı	Öğretmen	Toplam			
	n	%	n	%	N	%
5 yıl ve altı	32	18.0	116	18.0	148	34.8
6 - 10	47	26.4	51	26.4	98	23.1
11 - 15	50	28.1	34	13.8	84	19.8
16 - 20	22	12.4	33	13.4	55	12.9
21 - 25	16	9.0	8	3.2	24	5.6
26 yıl üstü	11	6.2	5	2.0	16	3.8
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

Deneklerin Bitirdikleri Yükseköğretim Kurumu

Araştırmaya katılan deneklerin %55.1'i eğitim fakültesi, Eğitim enstitüsü, %19.8'i Gençlik ve Spor Akademisi %2.8'i Eğitim Yüksekokul mezunudur. Öğretim elemanı ve öğretmenlerin büyük çoğunluğu Eğitim Fakültesini bitirmiştir. Bu oran öğretim elemanlarında %41.6 olup öğretmenlerde %64.8'dir. Öğretim elemanlarının %4.5'i yurt dışında lisans öğrenimi yaptığını belirtmiştir. (ABD, İngiltere, Almanya) Öğretim elemanı ve öğretmenlerin büyük bir kısmının eğitim fakültesi mezunu olmaları bu fakültelerin sayıca fazla öğrenci mezun etmeleri ile açıklanabilir. (Tablo3)

TABLO 3: DENEKLERİN BİTİRDİKLERİ YÜKSEKÖĞRETİM KURUMU

Yükseköğretim Kurumu	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Eğitim Enstitüsü	31	17.4	56	22.7	87	20.5
Eğitim Y.okulu	3	1.7	9	3.6	12	2.8
Eğitim Fakültesi	74	41.6	160	64.8	234	55.1
Genç. ve Sp.Ak.	62	34.8	22	8.9	84	19.8
Başka	8	4.5	-	-	8	1.9
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

Akademik Ünvanlar

Tablo 4'de görüldüğü gibi Yüksekokul/bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu %46.6 ile öğretim görevlileridir. Bunu %20.8 ile yardımcı doçentler takip etmektedir. Profesör ve Doçent oranları oldukça düşük olup profesör %1.1 doçent %5.1'dir. Okutman oranı %13.5, araştırma görevlisinin oranı ise %12.9'dur. Öğretim elemanlarının akademik ünvanlarına bakıldığında profesör ve doçent oranlarının düşük, öğretim görevlisi oranının ise yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuç yüksekokul ve bölümlerin akademik çalışmalarına yeni başlamaları ve bu kurumların eski eğitim enstitülerine dayanmasıyla açıklanabilir.

TABLO.4: ÖĞRETİM ELEMANLARININ AKADEMİK ÜNVANLARI

Profesör		Doçent		Yrd. Doç.		Öğrt. Gör.		Okutman		Arş. Gör.	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
2	1.1	9	5.1	36	20.8	83	46.6	24	13.5	23	12.9

II. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN AMAÇLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Deneklere beden eğitimi ve sporun bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçlarına yönelik olarak ayrı ayrı 34 amacın gerçekleşme ve gereklilik dereceleri sorulmuş ve bunlara verilen cevaplar değerlendirilmiştir. Toplam 34 amacın 13 tanesi bilişsel 12 tanesi psiko-motor ve 9 tanesi duyuşsal amaçlardır.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN BİLİŞSEL AMAÇLARI:

1. Beden Eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama.
2. Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler yaratabilme.
3. Kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirmeyi bilme.
4. Zihinsel gelişimi sağlama.
5. Fiziksel etkinlikler yoluyla başkaları ile ilişkide bulunmanın önemini kavrama.
6. Estetik duygu ve moral gelişimi sağlama.
7. Güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak, sınırlılıklarını bilme.
8. Eğitimcilerin beden eğitimi ve sporla ilgili görüşlerini açıklayabilme.
9. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgileri kavrama.
10. Olimpizm kavramının önemini açıklama.
11. Amatörlük ve profesyonelliğin anlamını kavrama.
12. Beden eğitimi ve sporda sosyal hareketliliğin önemini kavrama.
13. Yeni kurallar geliştirebilme ve duruma göre kurallarda değişiklik yapmanın önemini bilme.

Deneklerin beden eğitimi ve sporun bilişsel amaçlarının gerçekleşme ve gereklilik derecesine ilişkin görüşleri tablolarda ayrı ayrı verilmiş olup χ^2 değerleri gösterilmiş ve her bir bilişsel amaca yönelik gerçekleşme ve gereklilik derecelerine ilişkin tabloları ise ayrıntılı bir biçimde ek III'de sunulmuştur (Tablo 116- 141).

TABLO 5: BİLİŞSEL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECESESİ.

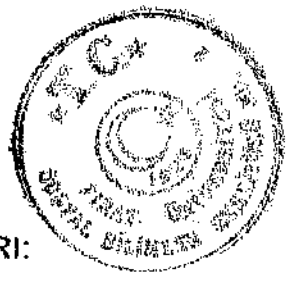
Amaçlar No	Öğretim Elemanı N:178				Öğretmen N:247				χ^2
	Büt %	Orta %	Az. %	Gerçekleşmiyor %	Büt %	Orta %	Az %	Gerçekleşmiyor %	
1.	19.7	51.7	28.6	-	30.4	34.8	34.8	-	12.825
2.	11.2	46.1	38.8	3.9	22.7	29.1	40.9	7.3	7.833
3.	9.0	32.6	50.0	8.4	24.7	30.4	37.2	7.7	18.271
4.	7.3	38.2	45.5	9.0	26.3	33.6	34.4	5.7	25.863
5.	18.0	47.8	32.0	2.2	30.0	36.8	29.1	4.0	10.228
6.	11.8	32.6	51.1	4.5	30.0	25.5	37.2	7.3	23.031
7.	14.6	41.6	33.7	10.1	29.1	33.2	30.0	7.7	12.622
8.	17.4	47.2	29.8	5.6	33.2	35.2	23.9	7.7	15.388
9.	31.5	48.3	20.2	-	40.1	37.7	22.2	-	5.102
10.	13.5	19.7	50.6	16.3	20.2	23.9	34.8	21.1	10.971
11.	18.0	32.0	38.2	11.8	28.7	32.8	27.1	11.3	8.982
12.	11.8	37.6	43.3	7.3	24.3	37.7	32.4	5.7	12.216
13.	9.6	26.4	39.9	24.2	24.7	25.5	32.4	17.4	16.928

Tablo.5. de görülen öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun bilişsel amaçlarının gerçekleşme derecesine ilişkin görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). Ancak öğretmenler bilişsel amaçların daha çok bütünüyle gerçekleştirdiğini söylerken öğretim elemanları ise orta derecede gerçekleştiğini bildirmektedir. İki grupta "Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama" ⁽¹⁾ ve "Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgileri kavrama"⁽⁹⁾ amacının gerçekleştirilmediğini söyleyen çıkmamıştır. Araştırma sonuçları öğretim programını uygulayan öğretim elemanları ile programdan mezun olan öğretmenler arasında bilişsel amaçların gerçekleşme derecesine ilişkin görüş, farklılığının olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum alandan mezun olan öğretmenlerin konular ile ilgili olarak yeterince bilgilendirilmedikleri ile ve öğretim programlarının alana yönelik olarak bilgi birikimini yeterince sağlayamadığı ile açıklanabilir.

TABLO 6: BİLİŞSEL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECESİ.

Amaçlar No	Öğretim Elemanı N:178				Öğretmen N:247				χ^2
	Gerekli %	Orta %	Az %	Gereksiz %	Gerekli %	Orta %	Az %	Gereksiz %	
1.	94.9	2.0	2.8	-	60.8	17.0	14.1	-	43.848
2.	90.4	6.7	2.8	-	60.3	21.1	18.6	-	48.501
3.	91.6	5.1	3.4	-	66.4	18.2	15.3	-	37.05
4.	88.2	8.4	3.4	-	68.4	16.2	15.4	-	24.522
5.	93.7	12.9	3.4	-	61.1	22.3	16.8	-	28.761
6.	81.5	15.2	3.4	-	59.1	26.7	14.2	-	26.363
7.	82.0	16.3	1.7	-	66.4	21.5	12.1	-	19.471
8.	86.5	10.7	2.8	-	68.4	23.1	8.5	-	18.837
9.	91.0	6.2	2.8	-	66.8	14.6	18.7	-	36.034
10.	69.1	21.3	9.5	-	47.8	25.1	27.2	-	25.329
11.	65.2	24.7	10.1	-	53.4	21.5	25.1	-	15.592
12.	77.5	14.6	7.9	-	63.2	12.6	24.3	-	19.445
13.	71.3	24.2	4.5	-	53.8	27.5	18.6	-	21.884

Tablo 6'da özetlenen deneklerin beden eğitimi ve sporun bilişsel amaçlarının gereklilik derecesine ilişkin görüşleri arasındaki farklılık da istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). Ancak öğretmenlere oranla öğretim elemanları amaçlara daha çok gerekli demektedir. İki gruptan da amaçlara gereksizdir diyen çıkmamıştır. Yine de öğretmenlerin öğretim elemanlarına göre daha az oranda amaçlara gerekli demeleri düşündürücüdür. Oysa pek çok ülkede araştırma bulguları ile de desteklenen, fiziksel ve devinimsel gelişimin temelini hazırladığı ve akademik başarıyı arttırdığı görüşü kabul görmektedir (Gökmen;1994:30). İki grup arasındaki bu görüş farklılığın öğretmenlerin beden eğitimi ve sporu daha çok psiko-motor gelişmelere yönelik olarak görmesinden ileri geldiği ile açıklanabilir. Çünkü ülkemiz literatürlerinde beden eğitimi sporun amaçlarında genellikle fiziksel gelişim ön planda tutulmuştur (Tamer;1987:19).

BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN PSİKO-MOTOR AMAÇLARI:

- 1- Fiksel gelişimi sağlama.
- 2- Motorsal beceri gelişimi sağlama.
- 3- Organik gelişimi sağlama.
- 4- Sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılma.
- 5- Motor becerileri geliştirecek günlük etkinliklere katılma.
- 6- Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma.
- 7- Fiziksel etkinlikleri zevk olarak yapma.
- 8- Hareketler yolu ile çevreye uyum sağlama.
- 9- Hareketler yolu ile iyi ve arzu edilen sosyal alışkanlıkları kazanma.
- 10- Grup ve takım etkinliklerine katılma.
- 11- İyi bir lider olma.
- 12- İyi bir izleyici olma.

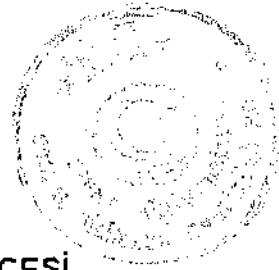
Öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun psiko-motor amaçlarının gerçekleşme genellik derecesine yönelik görüşleri tablolarda ayrı ayrı verilmiş ve X^2 değerleri gösterilmiştir. Her bir psiko-motor amaca yönelik gerçekleşme ve gereklilik derecelerine ilişkin ayrıntılı tablolar ise ek III'de sunulmuştur (Tablo 142 - 165).

TABLO-7: PSİKO-MOTOR AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECESESİ

Amaçlar No	Öğretim Elemanı N:178				Öğretmen N:247				χ^2
	Büt %	Orta %	Az. %	Gerçekleşmiyor %	Büt %	Orta %	Az %	Gerçekleşmiyor %	
1.	15.2	55.6	26.4	2.8	32.4	40.5	23.9	3.2	17.568
2.	11.8	30.6	32.0	5.6	30.8	32.8	32.8	3.6	25.351
3.	9.0	39.9	38.8	12.4	25.5	34.0	34.4	6.1	21.400
4.	16.9	36.5	39.9	6.7	34.8	33.6	27.1	4.5	18.672
5.	11.2	33.1	41.6	14.0	25.1	31.6	33.2	10.1	13.716
6.	20.2	42.7	28.7	8.4	40.5	37.2	20.2	2.0	26.137
7.	20.2	45.5	28.7	5.6	38.5	34.8	22.3	4.5	16.143
8.	14.6	37.6	36.5	11.2	31.6	35.6	26.3	6.5	18.576
9.	16.3	31.5	42.7	9.6	30.8	32.4	32.0	4.9	15.379
10.	20.9	44.1	31.6	3.4	34.4	38.9	23.9	2.8	9.607
11.	13.0	31.1	42.4	13.6	31.6	29.6	29.1	9.7	21.574
12.	15.7	44.4	31.5	8.4	34.8	36.8	21.5	6.9	19.805

Tablo 7'de listelenen deneklerin beden eğitimi ve sporun psiko-motor amaçlarının gerçekleşme derecesine ilişkin görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P < 0.05$). Öğretmenler öğretim elemanlarına göre daha çok amaçların bütünüyle gerçekleşmediğini söylemektedir. Öğretim elemanları ise amaçların büyük bir oranda orta derecede gerçekleştiğini ileri sürmektedir. Öğretmenler ve öğretim elemanları diğer amaçlara göre "Motor becerileri geliştirecek günlük etkinliklere katılma"⁽⁵⁾ amacının daha az gerçekleştiğini belirtmektedirler. Bu durum öğretim elemanlarında daha belirgindir. Oysa öğrencileri fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek eğitimin temel ilkelerindendir. Bu ilke Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından birisidir (MEGSB;1988:15; MEB;1973:17).

TABLO 8: PSİKO-MOTOR AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECESİ

Amaçlar No	Öğretim Elemanı N:178				Öğretmen N:247				χ^2
	Gerekli %	Orta %	Az. %	Gereksiz %	Gerekli %	Orta %	Az %	Gereksiz %	
1.	81.5	16.9	1.7	-	63.2	21.1	15.8	-	26.662
2.	79.2	18.0	2.8	-	61.5	18.2	20.3	-	28.988
3.	70.2	23.0	6.7	-	56.7	30.4	13.0	-	8.939
4.	93.1	12.9	4.0	-	66.8	12.1	21.0	-	25.643
5.	74.7	21.9	3.3	-	61.1	27.9	10.9	-	4.672
6.	82.0	14.0	3.9	-	69.2	19.4	11.3	-	10.903
7.	81.5	15.2	3.4	-	61.9	22.3	15.8	-	23.39
8.	75.3	18.5	6.2	-	57.5	25.1	17.4	-	18.431
9.	81.5	17.4	1.2	-	65.2	24.3	10.5	-	19.974
10.	83.1	14.7	2.1	-	63.6	14.6	21.9	-	34.427
11.	85.3	12.4	2.3	-	63.2	27.5	9.3	-	26.118
12.	81.1	13.5	5.0	-	59.5	17.8	22.6	-	29.455

Tablo 8'de görülen öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun psiko-motor amaçlarından "Motor becerileri geliştirecek günlük etkinliklere katılma"⁽⁵⁾ amacına vermiş oldukları cevaplar arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Ancak diğer psiko - motor amaçlara verilen cevaplar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$).

İki gruptan da amaçlara gereksizdir diyen çıkmamıştır. Öğretim elemanları öğretmenlere oranla amaçlara daha çok gerekli demektedir. Bu sonuçlardan öğretim elemanlarının öğrenenlere göre daha yüksek düzeyde psiko-motor amaçların önemini kavradıklarının göstergesi sayılabilir.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN DUYUŞSAL AMAÇLARI:

1. Sosyal ve duyuşsal gelişimi sağlama.
2. Sorumluluk kabul etme özelliklerini geliştirme.
3. Otoriteye ve kurallara saygı duyma
4. Başkalarının varlığını kabul ederek onlara saygılı davranma.
5. Kendine güven duyma, kendini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etme.
6. Boş zamanlarını yararlı bir şekilde kullanma
7. Eleştirilere açık olma.
8. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme, yenme ve yenilmeyi kabul etme.
9. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun duyuşsal amaçlarının gerçekleşme / gereklilik derecelerine yönelik görüşleri tablolarda ayrı ayrı verilmiş ve χ^2 değerleri gösterilmiştir. Her bir duyuşsal amaca yönelik gerçekleşme ve gereklilik derecelerine ilişkin tablolar ise ayrıntılı bir biçimde ek III'de sunulmuştur (Tablo 166 183).

TABLO 9: DUYUŞSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECEİ

Amaçlar No	Öğretim Elemanı N:178				Öğretmen N:247				χ^2
	Büt %	Orta %	Az. %	Gerçekleşmiyor %	Büt %	Orta %	Az %	Gerçekleşmiyor %	
1.	12.4	39.9	38.8	9.0	21.5	38.9	34.8	4.9	8.000
2.	11.2	38.2	45.5	5.1	30.8	32	31.6	5.7	24.065
3.	15.2	41.6	38.8	4.5	37.2	39.7	20.2	2.8	31.583
4.	14.6	37.1	40.4	7.9	34.8	37.7	23.5	4.0	28.449
5.	17.4	48.3	29.8	4.5	41.3	33.2	23.5	2.0	28.462
6.	12.9	25.8	47.2	14.0	33.6	29.1	30.8	6.5	31.699
7.	12.4	26.4	43.8	17.4	34.0	21.1	35.2	9.7	27.418
8.	12.9	37.6	38.2	11.2	34.4	27.5	30.0	8.1	25.318
9.	12.4	30.9	40.4	16.3	35.2	28.3	27.5	8.9	31.258

Tablo 9'da özetlenen öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun duyuşsal amaçlarına yönelik görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). Öğretmenlerin ve öğretim elemanlarının "Eleştirilere açık olma"⁽⁷⁾, "Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme ve yenilgiyi kabul etme"⁽⁸⁾ ile "Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme"⁽⁹⁾ amacına yönelik olarak yüksek sayılabilecek oranda hiç gerçekleşmediğini söylemektedirler. Bu bulgular öğretim programlarının sosyal yaşam pratiğinden uzak olduğu şeklinde yorumlanabilir. Diğer ülkelerde de beden eğitimi ve spor öğretim programlarında benzer problemlerin olduğu ileri sürülmektedir. Taylor ve Chiogioji (1987:22) mevcut okul beden eğitimi ve spor öğretim programlarının gerçek yaşamdan uzak olduğunu ve süratle tekrar gözden geçirilip demokratik yaşam biçiminin, toplumsal bilinç gelişim normlarına kavuşturulmasını istemektedirler.

TABLO 10: DUYUŞSAL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECEİ

Amaçlar No	Öğretim Elemanı N:178				Öğretmen N:247				χ^2
	Gerekli %	Orta %	Az %	Gereksiz %	Gerekli %	Orta %	Az %	Gereksiz %	
1.	77.5	18.5	3.9	-	54.7	28.7	16.6	-	27.524
2.	87.1	11.2	1.7	-	68.8	20.2	10.9	-	22.13
3.	83.7	14.0	2.3	-	64.4	24.3	11.3	-	22.117
4.	86.0	10.1	4.0	-	72.5	18.2	9.3	-	11.235
5.	91.0	6.2	1.8	-	69.2	11.7	19.0	-	31.905
6.	87.6	9.0	3.3	-	67.6	15.8	16.6	-	25.527
7.	87.1	8.4	4.5	-	66.8	19.4	13.7	-	23.1
8.	90.4	3.9	5.6	-	70.0	19.4	10.5	-	27.632
9.	93.3	3.9	2.8	-	94.9	3.2	1.9	-	2.13

Tablo 10'da verilen deneklerin duyuşsal amaçlarda "Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme"⁽⁹⁾ amacına deneklerin vermiş oldukları cevaplar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Diğer amaçlar arasındaki farklılık ise istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). İki gruptan da amaçlara gereksiz diyen çıkmamıştır. Elde edilen sonuçlardan öğretim elemanlarının öğretmenlere oranla duyuşsal amaçları daha çok önemseddiği ve yüksek sayılabilecek oranlarda gerekli olduğunu söyledikleri görülmektedir.

BİLİŞSEL, PSİKO-MOTOR VE DUYUŞSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME / GEREKLİLİK DERECELERİNE İLİŞKİN DENEKLERİN TOPLU GÖRÜŞLERİ

Burada beden eğitimi ve sporun bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçlarının gerçekleşme ve gereklilik derecelerine ilişkin olarak deneklerin görüşleri toplu olarak verilmiş, χ^2 değerleri hesaplanmış ve değerlendirilmiştir.

Tablo 11'de toplu olarak görüldüğü gibi bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçların gerçekleşme derecelerine yönelik olarak öğretim elemanı ve öğretmenlerin görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). Aynı şekilde bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçların gereklilik derecelerine yönelik olarak iki grup görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$).

Lashuk ve Vickers (1987:18)'in ortaöğretim beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilere neler kazandırdığı veya kazandırması gerekliliği konusunda Kanada'da yaptıkları bir araştırmada; öğrenci, öğrenci velileri, beden eğitimi öğretmenleri ve bunları yetiştiren öğretim elemanları arasında önemli beklenti farklılıklarının olduğu ortaya çıkmıştır. Biz de öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve spor amaçlarının gerçekleşme ve gereklilik derecelerine yönelik olarak farklı şekillerde cevap vermeleri Lashuk ve Vickers'in görüşlerini paralellik göstermektedir.

TABLO 11: BİLİŞSEL, PSİKO-MOTOR DUYUŞSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME VE GEREKLİLİK DERECELERİ

Amaçlar	Gerçekleşme χ^2	Derecesi sd	Gereklilik χ^2	Derecesi sd
Bilişsel Amaçlar	51.178	33	54.713	29
Psiko-Motor Amaçlar	50.169	33	51.30	25
Duyuşsal Amaçlar	67.743	26	38.161	19

BİLİŞSEL, PSİKO-MOTOR VE DUYUSSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME / GEREKLİLİK DERECELERİNE İLİŞKİN OLARAK SIRALANMASI

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun bilişsel, psiko-motor ve duyussal amaçlarının gerçekleşme / gereklilik derecelerine ilişkin olarak belirttikleri görüşler doğrultusunda $\bar{X}$ (Aritmetik ortalama) ve ss (Standart sapma) alınarak bir sıralamaya gidilmiştir.

Tablo 12'deki sıralamaya bakıldığı zaman "Beden eğitimi sporla ilgili temel bilgileri kavraması amacı öğretim elemanı ve öğretmenlerde birinci sırada yer aldığı görülmektedir. Ancak diğer bilişsel amaçların gerçekleşme oranları bakımından öğretim elemanları ve öğretmenlerde farklı bir sıralama vardır.

TABLO 12: BİLİŞSEL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECESİNE GÖRE SIRALANMASI

Amaçlar	Öğretim Elemanı N:178			Öğretmen N:247		
	$\bar{X}$	SS	SN	$\bar{X}$	SS	SN
*Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgileri kavrama.	3.09	0.76	1	3.15	0.82	1
*Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama.	2.89	0.72	2	2.91	0.88	4
*Fiziksel etkinliklerin yolu ile başkaları ile ilişkide bulunmanın önemi kavrama	2.81	0.75	3	2.93	0.87	3
*Eğitimcilerin beden eğitim ve sporla ilgili görüşlerini açıklayabilme.	2.76	0.80	4	2.94	0.94	2
*Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler yaratabilme.	2.64	0.74	5	2.68	0.90	9
*Güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak sınırlılıklarını bilme.	2.61	0.86	6	2.84	0.94	5
*Amatörlük ve profesyonelliğin anlamını kavrama.	2.57	0.93	7	2.78	0.98	7
*Beden eğitimi ve sporda sosyal hareketliliğin önemini kavrama.	2.54	0.80	8	2.80	0.87	6
*Estetik duygu ve moral gelişimi sağlama.	2.52	0.76	9	2.78	0.96	7
*Zihinsel gelişimi sağlama	2.44	0.76	10	2.80	0.90	6
*Kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirmeyi bilme	2.43	0.77	11	2.72	0.92	8
*Olimpizm kavramının özünü açıklama	2.30	0.50	12	2.43	1.04	11
*Yeni kurallar geliştirebilme ve duruma göre kurallarda değişiklikler yapmanın önemini bilme	2.22	0.92	13	2.57	1.05	10
TOPLAM	2.60	0.23		2.79	0.17	

Tablo 13'de görüleceği gibi öğretmen elamanları "Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama" amacını birinci sırada öncelikli amaç olarak kabul ederken öğretmenler de "Eğitimcilerin beden eğitimi ve sporla ilgili görüşlerini açıklayabilme" amacını birinci öncelikli amaç olarak görülmektedir. Kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirmeyi bilme" amacı öğretmen elamanlarında ikinci sırada iken öğretmenlerde altıncı sıradadır. Yıldırım ve Yetim (1994, 19-21)'in Ankara'da beden eğitimi ve sporun amaçlarına yönelik olarak öğretmen elamanları, öğretmenler ve öğrenci velileri ile öğrencilere yönelik yaptıkları bir çalışmada bilişsel amaçlarda benzer bir sıramaya gittikleri görülmektedir. Bu sıralamanın Yıldırım ve Yetim'in çalışmalarını destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

TABLO 13: BİLİŞSEL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECESİNE GÖRE SIRALANMASI

Amaçlar	Öğretim Elemanı N:178			Öğretmen N:247		
	$\bar{X}$	SS	SN	$\bar{X}$	SS	SN
*Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama.	3.92	0.72	1	3.51	0.88	3
*Kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirmeyi bilme.	3.88	0.77	2	3.50	0.92	4
*Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler yaratabilme.	3.87	0.74	3	3.40	0.90	6
*Zihinsel gelişimi sağlama.	3.85	0.76	4	3.51	0.90	3
*Eğitimcilerin beden eğitim ve sporla ilgili görüşlerini açıklayabilme.	3.84	0.80	5	3.59	0.94	1
*Fiziksel etkinlikler yoluyla başkaları ile ilişkide bulunmanın önemini kavrama	3.80	0.75	6	3.40	0.87	6
*Güçlü ve zayıf yönlerini tanıtarak sınırlılıklarını bilme.	3.80	0.86	6	3.53	0.94	2
*Estetik duygu ve moral gelişimi sağlama.	3.78	0.76	7	3.43	0.96	5
*Beden eğitimi ve sporda sosyal hareketliliğin önemini kavrama.	3.78	0.80	8	3.29	0.87	8
*Yeni kurallar geliştirebilme ve duruma göre kurallarda değişiklikler yapmanın önemini bilme.	3.67	0.92	9	3.34	1.05	7
*Olimpizm kavramının özünü açıklama	3.59	0.90	10	3.15	1.04	10
*Amatörlük ve profesyonelliğin anlamını kavrama.	3.54	0.93	11	3.21	1.93	9
TOPLAM	3.78	0.11		3.41	0.12	

Tablo 14'de verildiği gibi öğretim elamanları tarafından birinci sırada gösterilen "Fiziksel gelişimi sağlama" ile "Grup ve takım etkinliklerine katılma" amacı öğretmenlerde dört ve üçüncü sıradadır. Öğretmenlerde birinci sırayı "Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma" amacı almaktadır.

**TABLO 14 : PSİKO-MOTOR AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME
DERECELERİNE GÖRE SIRALANMASI**

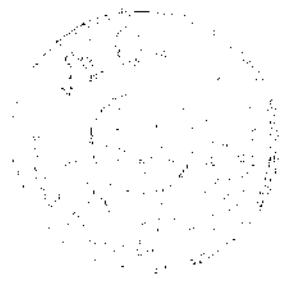
Amaçlar	Öğretim Elemanı N:178			Öğretmen N:247		
	$\bar{X}$	SS	SN	$\bar{X}$	SS	SN
*Fiziksel gelişimi sağlama.	2.84	0.71	1	3.02	0.83	4
*Grup ve takım etkinliklerine katılma.	2.84	0.80	1	3.04	0.84	3
*Fiziksel etkinlikleri zevk alarak yapma	2.81	0.81	2	3.06	0.89	2
*Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıklarını kazanma.	2.76	0.88	3	3.15	0.82	1
*Motorsal beceri gelişimi sağlama.	2.69	0.75	4	2.90	0.88	7
*İyi bir izleyici olma.	2.69	0.84	4	2.99	0.92	5
*Sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılma.	2.63	0.84	5	2.99	0.89	5
*Hareketler yolu ile çevreye uyum sağlama.	2.57	0.88	6	2.91	0.92	6
*Hareketler yolu ile iyi ve arzu edilen sosyal alışkanlıklar kazanma.	2.56	0.88	7	2.88	0.90	8
*Organik gelişimi sağlama	2.47	0.83	8	2.78	0.89	10
*Motor becerileri geliştirecek günlük etkinliklere katılma.	2.47	0.86	8	2.71	0.96	11
*İyi bir lider olma.	2.45	0.84	9	2.82	0.99	9
TOPLAM	2.64	0.15		2.94	0.127	

Tablo 15'de görülen psiko-motor amaçlardan "iyi bir lider olma" öğretim elamanlarında birinci sırada gerekli olarak sıralanırken öğretmenlerde ikinci sıradadır. Öğretmenlerde gereklilik sıralamasında birinci olan "Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma amacı" öğretim elamanlarında beşinci sıradadır. Öğretim elamanlarında son sırayı "Organik gelişmeyi sağlama" amacı alırken öğretmenlerde ise son sırayı "iyi bir izleyici olma" amacı almaktadır.

TABLO 15: PSİKO-MOTOR AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECELERİNE GÖRE SIRALANMASI

Amaçlar	Öğretim Elemanı N:178			Öğretmen N:2478		
	$\bar{X}$	SS	SN	$\bar{X}$	SS	SN
*İyi bir lider olma.	3.82	0.45	1	3.53	0.70	2
*Grup ve takım etkinliklerine katılma	3.81	0.45	2	3.41	0.85	7
*Fiziksel gelişimi sağlama.	3.80	0.44	3	3.45	0.80	5
*Hareketler yolu ile iyi ve arzu edilen sosyal alışkanlıklar kazanma.	3.80	0.46	3	3.53	0.71	2
*Sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılma.	3.79	0.52	4	3.45	0.85	5
*Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma.	3.78	0.50	5	3.57	0.72	1
*Fiziksel etkinlikleri zevk alarak yapma.	3.78	0.49	5	3.46	0.76	4
*Motorsal beceri gelişimini sağlama.	3.76	0.49	6	3.36	0.91	8
İyi bir izleyici olma.	3.75	0.58	7	3.34	0.89	9
*Motor becerileri geliştirecek günlük etkinliklere katılma.	3.70	0.57	8	3.49	0.73	3
*Hareket yolu ile çevreye uyum sağlama.	3.67	0.62	9	3.41	0.76	7
*Organik gelişmeyi sağlama.	3.62	0.65	10	3.43	0.72	6
TOPLAM	3.76	0.06		3.45	0.07	

Tablo 16'da sıralanan duyuşsal amaçların gerçekleşme derecesinde ğretim elamanı ve öğretmenlerde birinci sırayı "Kendine güven duyma, kendini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etme" amacı almaktadır. İkinci sırayı ise iki grupta da "otoriteye ve kurallara saygı duyma" amacı almaktadır. Son sırayı ğretim elamanlarında "Eleştirilere açık olma" amacı alırken ğretmenlerde "Sosyal ve duygusal gelişimi sağlama" amacı almaktadır.

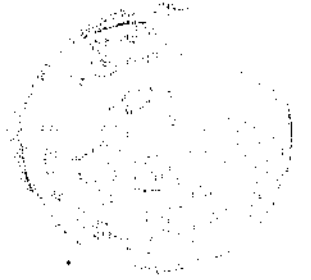
TABLO 16: DUYUŞSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECELERİNE GÖRE SIRALANMASI

Amaçlar	Öğretim Elemanı N:178			Öğretmen N:247		
	$\bar{X}$	SS	SN	$\bar{X}$	SS	SN
*Kendine güven duyma, kendini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etme	2.80	0.78	1	3.13	0.85	1
*Otoriteye ve kurallara saygı duyma.	2.69	0.79	2	3.11	0.70	2
*Başkalarının varlığını kabul ederek onlara saygı duyma.	2.59	0.83	3	3.03	0.89	3
*Sosyal ve duygusal gelişimi sağlama.	2.57	0.82	4	2.76	0.71	7
*Sorumluluk kabul etme özelliklerini geliştirme.	2.57	0.77	4	2.87	0.85	5
*Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme, yenme ve yenilmeyi kabul etme.	2.53	0.86	5	2.87	0.87	5
*Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme	2.40	0.90	6	2.89	0.85	4
*Boş zamanlarını yararlı bir şekilde kullanma.	2.39	0.88	7	2.89	0.91	4
*Eleştirilere açık olma	2.34	0.91	8	2.89	0.82	6
TOPLAM	2.54	0.14		2.93	0.12	

Tablo 17'de görüldüğü gibi duyuşsal amaçların gereklilik derecesine göre sıralamada öğretim elamanı ve öğretmenlerde birinci sırayı "Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme" amacı almaktadır. Öğretmenlerde ikinci sırada yer alan "Başkalarının varlığını kabul ederek onlara saygılı olma" amacı öğretim elamanlarında altıncı sıradadır. "Kendine güven duyma, kendini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etme" amacı öğretim elamanlarında ikinci sırada iken öğretmenlerde altıncı sıradadır. İkinci grupta da son sırayı "Sosyal ve duygusal gelişimi sağlama" amacı almaktadır.

TABLO 17: DUYUŞSAL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECELERİNE GÖRE SIRALANMASI

Amaçlar	Öğretim Elemanı N:178			Öğretmen N:247		
	$\bar{X}$	SS	SN	$\bar{X}$	SS	SN
*Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme	3.89	0.44	1	3.94	0.32	1
*Kendine güven duyma, kendisini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etme.	3.87	0.49	2	3.49	0.83	6
*Sorumluluk kabul etme özelliğini geliştirme.	3.85	0.43	3	3.57	0.69	3
*Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve tavır ve alışkanlıklar edinebilme, yenme ve yenilmeyi kabul etme.	3.84	0.54	4	3.57	0.76	3
*Boş zamanlarını yararlı bir şekilde kullanma.	3.83	0.50	5	3.48	0.84	7
*Otorite ve kurallara saygı duyma	3.81	0.47	6	3.53	0.70	4
*Başkalarının varlığını kabul ederek onlara saygılı olma.	3.81	0.50	6	3.63	0.70	2
*Eleştirilere açık olma.	3.81	0.56	6	3.51	0.79	5
*Sosyal ve duygusal gelişimi sağlama.	3.73	0.53	7	3.38	0.76	8
TOPLAM	3.83	0.04		3.57	0.15	

III. ALAN DERSLERİNE YÖNELİK BULGU VE YORUM

Öğretim elamanları ve öğretmenlere değişik beden eğitimi ve spor yüksekokulu / bölümlerinde halen okutulan alan derslerinin , zorunlu seçmeli olması, okutulması gereken yıl ile haftalık ders saatlerinin ne kadar olması gerektiği sorulmuş ve bunlara verilen cevaplar değerlendirilmiştir. Öğretmenlik uygulaması (staj) dersi pedagojik ders olmasına rağmen önemli bulunmuş ve dersle ilgili öğretim elemanı ve öğretmenlerin görüşleri alınmak istenmiştir. Alan dersleri hareket-antrenman ve sağlık, psiko-sosyal, spor yönetimi ve beden eğitimi spor öğretimi ile ilgili dersler olmak üzere dört ayrı grupta ele alınmıştır.

1. Hareket-Antrenman ve Sağlıkla İlgili Dersler

Bu bölümde 19 ders ele alınmış ve programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve haftalık ders saatleri değerlendirilmiştir.

Tablo18'de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve öğretmenlerin tamamı "Spor Fizyolojisi" dersine gerekli demişlerdir. Bu sonuçtan iki grup tarafından da bu dersin çok önemli ve programda yer alması gerektiği anlaşılmaktadır. Dersin zorunlu-seçmeli olması yönünde iki grub görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elamanları %97.7 oranında derse zorunlu derken öğretmenler %76.9 oranında zorunlu demektedir. Okutulması gereken yıl konusunda öğretim elemanı ve öğretmenlerin görüşleri arasındaki farklılık anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elamanları %65.1 öğretmenler %54.6 oranında dersin ikinci yılda okutulmasını uygun görmektedir. İki grupta da ikinci yılda okutulmasını isteyenlerin oranı yüksek olup %59.3 dür. Ders saatlerinin süresi hakkında iki grub arasındaki görüş farklılığı istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elamanları %44.9 oranda dersin haftada üç saat okutulmasını isterken öğretmenler %59.1 oranda haftada iki saat okutulmasını istemektedir. Görüleceği gibi öğretim elamanları ve öğretmenler "Spor fizyolojisi" dersinin programda yer almasını ve

zorunlu olarak ikinci yılda okutulmasını söylemekte, ancak öğretim elamanlarının dersi öğretmenlere göre daha çok önemsedikleri anlaşılmaktadır.

TABLO 18: DENEKLERİN SPOR FİZYOLOJİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen Toplam N:247				İstatistik
	n	%	n	%	n	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	-
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	173	97.7	190	76.9	363	85.4	$\chi^2=34.105$
Seçmeli	5	2.3	57	23.7	62	14.6	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	36	20.2	53	21.4	89	21.0	
2.Yıl	116	65.1	135	54.6	251	59.3	$\chi^2=5.796$
3.Yıl	26	14.6	57	23.1	83	19.6	SD=2
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	P<P<0.05
Ders Saatleri							
2 Saat	57	3.2	146	59.1	203	48.0	$\chi^2=39.531$
3 Saat	80	44.9	48	19.4	128	30.3	SD=3
4 Saat	33	18.5	45	18.2	78	18.4	P<0.05
5 ve üstü	8	4.4	6	2.4	14	3.3	

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin tamamı "Antrenman Bilimi" dersinin programda yer almasını istemektedir. Zorunlu seçmeli olması bakımından iki grup arasındaki görüş farklılığı istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Ancak öğretim elemanları %96.7 ile öğretmenler %74.8 gibi çoğunlukla dersin zorunlu olması gerektiğini belirtmişlerdir. Deneklerin dersin okutulması gereken yıl hakkındaki görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Yüzde farkı bulunmasıyla beraber iki grupta da dersin üçüncü yılda okutulmasını istemektedir. Bu oran öğretim elemanlarında %56.1, öğretmenlerde ise %43.7 dir.

Ders saatlerinin süresi bakımından iki grup arasındaki fark anlamsızdır ($P>0.05$). Sonuçlardan anlaşılacağı gibi öğretim elemanları ve öğretmenler farklı oranlarda olmasına rağmen dersin programda yer almasını, zorunlu ve üçüncü yılda okutulmasını istemektedir (Tablo.19).

TABLO 19: DENEKLERİN ANTRENMAN BİLİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen Toplam N:247				Istatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	-
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	171	96.7	185	74.8	356	83.8	$\chi^2=34.087$
Seçmeli	7	4.0	62	25.1	69	16.2	SD=1
							P<0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	13	7.3	30	12.1	43	10.2	
2.Yıl	51	28.6	38	15.3	89	21.0	$\chi^2=37.823$
3.Yıl	100	56.1	108	43.7	208	49.2	SD=3
4.Yıl	13	7.3	70	28.3	83	19.6	P<0.05
Ders Saatleri							
2 Saat	52	29.2	81	32.7	133	31.4	$\chi^2=2.1481$
3 Saat	70	39.3	80	32.3	150	35.4	SD=3
4 Saat	46	25.8	71	28.7	117	27.6	P>0.05
5 ve üstü	10	5.6	14	5.6	24	5.7	

TABLO 20: DENEKLERİN KİNEANTROPOMETRİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:147		Öğretmen		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	104	58.5	93	37.7	197	46.4	$\chi^2=35.415$
Gereksiz	31	17.4	111	44.9	142	33.4	sd=22
Kararsızım	43	24.1	43	17.4	86	20.2	p<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	123	69.1	223	90.2	346	81.4	$\chi^2=30.672$
Seçmeli	55	30.9	24	9.8	79	11.6	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							p<0.05)
1.Yıl	36	34.2	24	46.1	60	38.2	
2.Yıl	39	37.1	13	25.0	53	33.1	$\chi^2=2.830$
3.Yıl	30	28.6	15	28.8	45	28.7	SD=2
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	P>0.05
Ders Saatleri							
2 Saat	94	88.6	72	72.0	166	80.6	$\chi^2=9.148$
3 Saat	12	11.3	28	28.0	40	19.4	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Biyomekanik" dersinin programda yer alması, zorunlu - seçmeli olması ve ders saatleri ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). Ancak deneklerin dersin okutulması gereken yıl hakkındaki görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Derse gerekli diyen öğretim elemanlarının oranı %96.6 öğretmenlerin ise %74.9 dur. Zorunlu diyen öğretim elemanlarının oranı %80.9 öğretmenlerde %67.2dir. Öğretim elemanları bu dersin %36.4 oranında ikinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler %37.8 oranında birinci yılda okutulmasını istemektedir. İki grupta farklı yüzdelerde olmasına rağmen dersin haftada iki saat okutulmasını söylemektedir. Bu oranlar öğretim elemanlarında %74.5 öğretmenlerde %82.2 dir (Tablo 21).

TABLO 21: DENEKLERİN BİYOMEKANİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen 247		Toplam		İstatistik χ^2
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	171	96.6	185	74.9	356	83.8	$\chi^2=35.070$
Gereksiz	7	3.9	62	25.1	69	16.2	SD=2
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	$P < 0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	140	80.9	119	67.2	259	74.0	$\chi^2=8.526$
Seçmeli	33	19.7	58	32.7	91	26.0	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P < 0.05$
1.Yıl	51	29.4	67	37.8	118	33.7	$\chi^2=3.989$ SD=3 $P > 0.05$
2.Yıl	63	36.4	61	34.4	124	35.4	
3.Yıl	54	31.2	42	23.7	96	27.4	
4.Yıl	5	2.8	7	3.9	12	3.4	
Ders Saatleri							
2 Saat	129	74.5	162	82.2	291	78.6	$\chi^2=9.069$
3 Saat	38	21.9	22	11.1	60	16.2	SD=2
4 Saat	6	3.4	13	6.5	19	5.1	$P < 0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 22'de görüldüğü gibi deneklerin tamamı "Fonksiyonel anatomi" dersinin programda yer almasını istemektedir. Öğretim elemanı ve öğretmenlerin dersin zorunlu-seçmeli ve okutulması gereken yıl ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık ise anlamlıdır ($P<0.05$). İki grubun haftalık ders saatleri ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Dersin zorunlu olmasını isteyen öğretim elemanlarının oranı %96.5 dir. Bu oran öğretmenlerde %85.4 dır. Öğretim elemanları dersin %55.1 oranında birinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler %47.2 oranında ikinci yılda okutulmasını istemektedir. İki grubdan da dersin dördüncü yılda okutulmasını isteyenler çıkmamıştır. Denekler farklı yüzdelerde olmasına rağmen dersin iki saat olarak okutulmasını istemektedir. Bu oranlar öğretim elemanlarında %48.8, öğretmenlerde 54.8 dir.

TABLO 22: DENEKLERİN FONKSİYONEL ANATOMİ DESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=12.883$
Zorunlu	171	96.6	211	85.4	382	89.9	SD=1
Seçmeli	7	3.9	36	14.6	43	10.1	$P<0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	97	55.1	99	42.4	196	47.9	$\chi^2=6.799$
2.Yıl	62	35.2	110	47.2	172	42.1	SD=2
3.Yıl	17	9.6	24	10.3	41	10.0	$P<0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	86	48.8	131	54.8	217	52.3	$\chi^2=3.647$
3 Saat	64	36.3	66	27.6	130	31.3	SD=2
4 Saat	26	14.7	42	17.6	68	16.4	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Sporda gözlem ölçme ve değerlendirme" dersinin programında yer alması, zorunlu-seçmeli olması ve okutulması gereken yıl ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Ders saatlerine yönelik görüşler arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları bu derse %96.6 oranında gerekli derken öğretmenler %83.4 oranında gerekli demektedir. Gereksiz diyenlerin oranı öğretim elemanlarında oldukça düşük olup %3.4 dür. Bu oran öğretmenlerde biraz daha yüksek olup %16.6dır. Öğretim elemanları %85.4 oranında zorunlu olarak dersin okutulmasını isterlerken bu oran öğretmenlerde daha düşük olup %68.4 dür. Öğretim elemanları ve öğretmenler birinci yılda dersin okutulmasını istemelerine rağmen bu oran öğretim elemanlarında %96.6 gibi yüksek bir düzeydedir. Öğretmenlerde ise bu oran %83.4 ile daha düşüktür. Bu sonuçlara göre deneklerin farklı yüzdelerde de olmasına rağmen dersi önemli bulmaktadır (Tablo 24).

TABLO 24: DENEKLERİN SPORDA GÖZLEM ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	172	96.6	206	83.4	378	88.9	$\chi^2=18.404$
Gereksiz	6	3.4	41	16.6	47	11.1	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	147	85.4	141	68.4	288	76.2	$\chi^2=14.965$
Seçmeli	25	14.6	65	31.6	90	23.8	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P<0.05$
1.Yıl	172	96.6	206	83.4	378	88.9	$\chi^2=18.404$ SD=1 $P<0.05$
2.Yıl	6	3.3	41	16.5	47	11.1	
3.Yıl	-	-	-	-	-	-	
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	145	84.3	164	79.6	309	81.7	$\chi^2=2.647$
3 Saat	22	12.7	29	14.0	51	13.5	SD=2
4 Saat	5	2.9	13	6.3	18	4.8	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Bayanlarda spor" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatleri ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Derse gerekli diyen öğretim elemanlarının oranı %75.8 öğretmenlerde daha düşük bir orana %42.1'dir. Her iki denek grubunun çoğunluğu seçmeli olarak dersin okutulmasını söylemektedir. Bu oranlar öğretim elemanlarında %82.3 öğretmenlerde ise %66.6 dır. Öğretim elemanları dersin %53.6 ile dördüncü yılda okutulmasını isterken bu oran öğretmenlerde %30.4 ile birinci ve ikinci yıla eşit olarak dağılmaktadır. İki grup da dersin haftada iki saat olarak okutulmasını istemektedir. Bu sonuçların öğretmenlere göre öğretim elemanlarının özel içerikli derslere daha çok önem verdiklerini göstermekte olduğunu söyleyebiliriz (Tablo 27).

TABLO 27: DENEKLERİN BAYANLARDA SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	135	75.8	104	42.1	239	56.2	$\chi^2=47.881$
Gereksiz	22	12.3	76	30.7	98	23.1	SD=2
Kararsızım	21	11.7	67	27.1	88	20.7	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	24	17.6	35	33.3	59	24.5	$\chi^2=7.886$
Seçmeli	112	82.3	70	66.6	182	75.5	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P<0.05$
1.Yıl	27	19.8	32	30.4	59	24.5	
2.Yıl	11	8.0	23	21.9	34	14.1	$\chi^2=18.120$
3.Yıl	25	18.3	18	17.1	43	17.87	SD=3
4.Yıl	73	53.6	32	30.4	105	43.6	$P<0.05$
Ders Saatleri							
2 Saat	130	95.5	83	79.0	213	88.4	$\chi^2=15.787$
3 Saat	6	4.5	22	20.9	28	11.6	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

TABLO 28: DENEKLERİN KONDİSYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	149	83.7	109	44.1	258	60.7	$\chi^2=68.286$
Gereksiz	17	9.5	70	28.3	87	20.5	SD=2
Kararsızım	12	6.7	68	27.5	80	18.8	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	69	46.3	79	72.4	148	57.4	$\chi^2=17.625$
Seçmeli	80	53.6	30	27.5	110	42.6	SD=1
							P<0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	30	20.1	18	16.5	48	18.6	
2.Yıl	24	16.1	28	25.6	52	20.2	$\chi^2=3.706$
3.Yıl	36	24.1	23	21.1	59	22.9	SD=3
4.Yıl	59	39.5	40	36.6	99	38.4	P>0.05
Ders Saatleri							
2 Saat	123	82.5	58	53.2	181	70.2	$\chi^2=25.879$
3 Saat	26	17.4	51	46.7	77	29.8	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P<0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 29'da görüldüğü gibi öğretim elemanı ve öğretmenlerin tamamı "Sporda beslenme" dersinin programda yer almasını ve gerekli olduğunu bildirmektedir. Deneklerin dersin zorunlu-seçmeli olmasına yönelik görüşleri ve ders saatleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamsız bulunurken ($P>0.05$), okutulması gereken yıl konusundaki görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanı ve öğretmenler dersin üçüncü yılda okutulmasını istemelerine rağmen yüzdeler farklıdır. Bu oranlar öğretim elemanlarında %41.5 iken öğretmenlerde %43.5'dir. Bu sonuçlardan "Sporda beslenme" dersine yönelik olarak deneklerin yaklaşık benzer görüşleri paylaştıklarını söylemek mümkündür.

TABLO 29: DENEKLERİN SPORDA BESLENME DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=1.543$
Zorunlu	162	91.1	210	87.1	372	88.8	SD=1
Seçmeli	16	8.9	31	12.8	47	11.2	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	35	19.6	36	14.9	71	16.9	$\chi^2=7.363$
2.Yıl	33	29.7	59	24.4	112	26.7	SD=3
3.Yıl	74	41.5	105	43.5	179	42.7	$P<0.05$
4.Yıl	16	8.9	41	17.1	57	13.6	
Ders Saatleri							
2 Saat	133	74.7	185	76.7	318	75.9	$\chi^2=1.856$
3 Saat	37	20.7	40	16.5	77	18.4	SD=2
4 Saat	8	4.4	16	6.6	24	5.7	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin tamamı "Sporda ilk yardım" dersinin programda yer almasını ve zorunlu olarak okutulmasını söylemektedir. Okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ilişkin görüşleri arasındaki farklılık ise istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). İki grup da dersin birinci yılda okutulması gerektiğini söylemekte, ancak oranlar öğretim elemanlarında %52.5 öğretmenlerde ise %47.1 dir. Öğretim elemanları %71.7 öğretmenler %68.5 oranında dersin iki saat olarak okutulması gerektiğini belirtmektedir. Bu sonuçlardan deneklerin dersin Okutulması gereken yıl ve ders saatleri bakımından farklı düşüncelerine rağmen yaklaşık olarak benzer görüşleri paylaştıkları söylenebilir (Tablo 30).

TABLO 30: DENEKLERİN SPORDA İLK YARDIM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	-
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	178	100	247	100	425	100	-
Seçmeli	-	-	-	-	-	-	
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	93	52.5	114	47.1	207	49.9	$\chi^2=9.960$
2.Yıl	51	28.8	75	30.9	126	30.1	SD=3
3.Yıl	24	13.5	21	8.6	45	10.7	P<0.05
4.Yıl	9	5.8	32	13.2	41	9.8	
Ders Saatleri							
2 Saat	126	71.4	166	68.5	292	69.7	$\chi^2=9.977$
3 Saat	44	24.8	46	19.1	90	21.5	SD=2
4 Saat	7	4.5	30	12.3	37	8.8	P<0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

TABLO 31: DENEKLERİN SPOR SAKATLIKLARI VE REHABİLİTASYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	148	83.1	102	41.2	250	58.8	$\chi^2=74.804$
Gereksiz	17	9.5	82	33.1	99	23.3	SD=2
Kararsızım	13	7.3	63	25.5	76	17.9	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	72	48.0	65	63.7	137	54.4	$\chi^2=6.051$
Seçmeli	78	52.0	37	36.2	115	5.6	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	31	20.6	17	16.6	48	19.0	
2.Yıl	23	15.3	23	22.5	46	18.3	$\chi^2=3.986$
3.Yıl	58	38.6	31	30.3	89	35.3	SD=3
4.Yıl	38	25.3	31	30.3	69	27.4	P>0.05
Ders Saatleri							
2 Saat	111	74.0	74	72.5	185	73.4	$\chi^2=9.525$
3 Saat	34	22.6	15	14.7	49	19.4	SD=2
4 Saat	5	3.3	13	12.7	18	7.1	P<0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Yüksek İrtifa ve spor" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması ve okutulması gereken yıl ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elemanı ve öğretmenlerin ders saatleri ile ilgili olarak tamamının benzer görüşleri paylaştıkları görülmektedir. Öğretim elemanları derse %51.6 oranında gerekli derlerken öğretmenler % 56.2 oranında gereksiz demektedir. Bu durum öğretmenlerin ortaöğretimde buna benzer bilgilere yeterince ihtiyaç duymadıkları ile açıklanabilir. Bunun yanında denekler dersin seçmeli olarak okutulması gerektiğini bildirmektedir. Bu oran öğretim elemanlarında % 92.6 ile büyük bir oranda iken öğretmenlerde % 69.7 ile daha düşük orandadır. Öğretmenler %42.4 ile dersin birinci yılda okutulmasını isterken öğretim elemanlarının %70.9 ile üçüncü yılda okutulmasını istedikleri görülmektedir. Burada öğretmenlere özel konulu derslerin içerik olarak yeterince anlatılamadığı söylenebilir. Çünkü derslerin bir birini takip etmesi ve tamamlaması gerektiği belirtilmektedir (Açıkkada;1992 :2) (Tablo 32).

TABLO 32: DENEKLERİN YÜKSEK İRTİFA VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	92	51.6	32	12.9	124	29.2	$\chi^2=76.804$ SD=2 P<0.05
Gereksiz	48	26.9	139	56.2	187	44.0	
Kararsızım	38	21.3	76	30.7	114	26.8	
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	7	7.4	10	30.3	17	13.4	$\chi^2=11.005$ SD=1 P<0.05
Seçmeli	87	92.6	23	69.7	110	86.6	
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	13	13.9	14	42.4	27	21.4	$\chi^2=16.020$ SD=2 P<0.05
2.Yıl	14	15.0	8	24.2	22	17.5	
3.Yıl	66	70.9	11	33.3	77	61.1	
4.Yıl							
Ders Saatleri							
2 Saat	93	100	33	100	115	100	
3 Saat	-	-	-	-	-	-	
4 Saat	-	-	-	-	-	-	
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 34'de görüldüğü gibi deneklerin "Sağlık bilgisi ve spor" dersinin programda yer alması ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Zorunlu-seçmeli ve okutulması gereken yıla ilişkin görüşler arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanları öğretmenlere oranla daha düşük bir düzeyde dersin zorunlu olarak %72.1 okutulmasını isterken öğretmenler %89.2 gibi büyük bir oranda zorunlu olarak okutulmasını söylemektedir. Bu durum öğretmenlerin bağımsız olarak sağlık ve sporla ilgili konuları öğrenmek istemelerinden, bunun yanında öğretim elemanlarının ise bu konuların değişik derslerin içinde verilmesi görüşünde olduklarından kaynaklandığı söylenebilir (Yükseköğül / bölümler koordinasyon toplantısı; 1995 ELAZIĞ). Denekler dersin yaklaşık olarak aynı oranlarda birinci yılda okutulmasını isterlerken ikinci ve üçüncü yıllarda okutulmasını isteyenler arasında değişik oranlar söz konusudur.

TABLO 34: DENEKLERİN SAĞLIK BİLGİSİ VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	147	82.5	195	78.9	342	80.5	$\chi^2=2.897$
Gereksiz	14	7.8	32	12.9	46	10.8	SD=2
Kararsızım	17	9.5	20	8.9	37	8.7	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	106	72.1	175	89.2	281	81.9	$\chi^2=16.736$
Seçmeli	41	27.8	21	10.7	62	18.1	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P<0.05$
1.Yıl	92	62.5	127	64.7	219	63.8	
2.Yıl	28	19.4	49	25.0	77	22.4	$\chi^2=5.475$
3.Yıl	27	18.3	20	10.2	47	13.7	SD=2
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
Ders Saatleri							
2 Saat	126	85.7	165	84.1	291	84.8	$\chi^2=0.153$
3 Saat	21	14.2	31	15.8	52	15.2	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

TABLO 35: DENEKLERİN DOPİNG VE ERGOJENİK YARDIM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	111	62.3	58	23.4	169	39.8	$\chi^2=70.737$
Gereksiz	31	17.4	122	49.3	153	36.0	SD=2
Kararsızım	36	20.2	67	27.1	103	24.2	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	15	13.3	22	37.2	37	21.6	$\chi^2=13.013$
Seçmeli	97	86.6	37	62.7	134	78.4	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	11	9.9	17	28.8	28	16.5	$\chi^2=20.038$
2.Yıl	13	11.7	15	25.4	28	16.5	
3.Yıl	19	17.1	9	15.2	28	16.5	
4.Yıl	68	61.2	18	30.5	86	50.6	P<0.05
Ders Saatleri							
2 Saat	102	91.8	50	84.7	152	89.4	$\chi^2=2.078$
3 Saat	9	8.1	9	15.2	18	10.6	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 36'da görüldüğü gibi deneklerin tümü "Spor masajı" dersinin programda yer almasını ve gerekli olduğunu bildirmektedir. Zorunlu- seçmeli olması ve okutulması gereken yıl ile ilgili görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamsız bulunurken ($P>0.05$) ders saatleri ile ilgili görüşler anlamlı olarak farklı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanı ve öğretmenler dersin haftada iki saat okutulmasını isterken bu oranlar öğretim elemanlarında % 47.7 öğretmenlerde ise % 52.6'dır. Bu sonuçlardan ders saatlerinin süresi hakkında deneklerin farklı görüş belirtmelerine rağmen diğer görüşlerinin yaklaşık olarak paralellik gösterdiği söylenebilir.

TABLO 36: DENEKLERİN SPOR MASAJI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	-
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=1.886$
Zorunlu	149	83.7	217	87.8	366	88.2	SD=1
Seçmeli	25	14.3	24	9.7	49	11.8	P>0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	16	9.1	15	6.2	31	7.5	$\chi^2=3.165$
2.Yıl	50	28.7	68	28.2	118	28.4	SD=3
3.Yıl	93	53.4	126	52.2	219	52.8	P>0.05
4.Yıl	15	8.6	32	13.2	47	11.3	
Ders Saatleri							
2 Saat	83	47.7	127	52.6	210	50.6	$\chi^2=10.687$
3 Saat	79	45.4	78	32.3	157	37.8	SD=2
4 Saat	12	6.8	36	14.9	48	11.6	P<0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

2. Hareket-Antrenman ve Sağlık ile İlgili Derslerin Öncelik Sıralanması

Tablo 37’de görüldüğü gibi deneklerin “Spor fizyolojisi, Antrenman bilimi, Fonksiyonel anatomi, Sporda beslenme, Sporda ilk yardım ve Spor masajı dersine aynı derecede öncelik verdikleri görülmektedir. Ülkemizdeki beden eğitimi ve spor yüksekokulu / bölümlerin öğretim programlarının tamamında bu dersler yer almaktadır. Öte yandan benzer şekilde aynı derslerin değişik Avrupa ülkelerindeki beden eğitimi bölümlerinde de yer aldığı görülmektedir (Walter;1991:21).

TABLO 37: HAREKET - ANTRENMAN VE SAĞLIK İLE İLGİLİ DERSLERİN GEREKLİLİK ORANLARI

Dersler	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		
	Gerekli %	Sıra No	Gerekli %	Sıra No	Gruplar %
Spor Fizyolojisi	100.0	1	100.0	1	100.0
Antrenman Bilimi	100.0	1	100.0	1	100.0
Fonksiyonel Anatomi	100.0	1	100.0	1	100.0
Sporda Beslenme	100.0	1	100.0	1	100.0
Sporda İlk Yardım	100.0	1	100.0	1	100.0
Spor Masajı	100.0	1	100.0	1	100.0
Biyomekanik	96.60	2	74.90	5	85.75
Sporda Ölçme ve Değ.	96.60	2	83.40	3	90.00
Psiko- Motor Gelişim	94.30	3	90.20	2	92.25
Kondisyon	83.70	4	44.10	8	63.90
Spor Skt. ve Rehab.	83.10	5	41.20	9	62.15
Sağlık Bilgisi ve Spor	82.50	6	78.90	4	80.75
Yaşlılarda Spor	80.30	7	41.20	11	60.75
Bayanlarda Spor	75.80	8	42.10	10	58.95
Hastalıklar ve Egzersiz	74.70	9	43.70	7	59.20
Doping ve Ergojenik Yrd.	62.30	10	23.40	13	42.85
Kineantropometri	58.50	11	37.70	12	48.10
Yüksek İrtifa ve Spor	51.60	12	12.90	14	32.25
Çocuklarda Spor	9.10	13	73.20	6	41.15

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Sporda ilk yardım" dersinin aynı derecede zorunlu olarak okutulmasını istedikleri görülmektedir. "Spor fizyolojisi ve antrenman bilimi" dersi öğretim elemanlarında ikinci ve üçüncü sırada zorunluluk önceliğini alırken bu dersler öğretmenlerde yedinci ve dokuzuncu önceliktedir. "Sağlık bilgisi ve spor" dersi öğretmenlerde üçüncü öncelikli olurken öğretim elemanlarında 10. öncelikli yeri almaktadır. "Yüksek irtifa ve spor" dersi ise öğretim elemanlarında ve öğretmenlerde son sırayı almıştır. Öğretim elemanı ve öğretmenlerde "Sporda ilk yardım" dersinin birinci öncelikli sırayı alması Açıkada (1992:11) nın Ankara'da beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

TABLO 38: HAREKET-ANTRENMAN VE SAĞLIK İLE İLGİLİ DERSLERİN ZORUNLU OLMA ORANLARININ SIRALANIŞI

Dersler	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		
	Gerekli %	Sıra No	Gerekli %	Sıra No	Gruplar %
Sporda İlk Yardım	100.0	1	100.0	1	100.0
Spor Fizyolojisi	97.70	2	76.90	7	87.30
Antrenman Bilimi	96.70	3	74.80	9	85.75
Fonksiyonel Anatomi	96.60	4	85.40	6	91.00
Sporda Beslenme	91.50	5	87.10	5	89.30
Sporda Ölçme ve Değ.	85.40	6	68.40	12	76.90
Spor Masajı	83.70	7	87.80	4	85.75
Biyomekanik	80.90	8	67.20	13	74.05
Psiko- Motor Gelişim	80.30	9	75.70	8	78.00
Sağlık Bilgisi ve Spor	72.10	10	89.20	3	80.65
Kineantropometri	69.10	11	90.20	2	79.65
Çocuklarda Spor	48.40	12	73.00	10	60.70
Spor Sak. ve Rehab.	48.00	13	63.70	14	55.85
Kondisyon	46.30	14	72.40	11	59.35
Bayanlarda Spor	17.60	15	33.30	17	25.45
Yaşlılarda Spor	17.30	16	26.20	19	21.75
Hastalıklar ve Egzersiz	14.10	17	44.30	15	29.20
Doping ve Ekonik Yrd.	13.30	18	37.20	16	25.25
Yüksek İrtifa ve Spor	7.40	19	30.30	18	18.85

3. Psiko-Sosyal Konularla İlgili Derslere İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde psiko-sosyal konularla ilgili toplam dokuz ders ele alınmış ve değerlendirilmiştir.

Tablo 39'da görüldüğü gibi deneklerin tamamı "Spor psikolojisi" dersini gerekli görmektedirler. Zorunlu-seçmeli ve okutulması gereken yıl ile ilgili görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($P>0.05$). Ders saatlerine ilişkin görüşler arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanı ve öğretmenler bu dersin iki saat olarak okutulmasını istemektedir. (% 64.2 - % 80.4). Bu sonuçlardan deneklerin spor psikolojisi dersine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu kanısına varılabilir.

TABLO 39: DENEKLERİN SPOR PSİKOLOJİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=0.454$
Zorunlu	162	92.0	225	93.8	387	93.0	SD=1
Seçmeli	14	8.0	15	6.3	29	7.0	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	29	16.5	25	10.4	54	13.0	$\chi^2=4.578$
2.Yıl	100	56.8	150	62.5	250	60.1	SD=3
3.Yıl	40	22.7	50	20.8	90	21.6	$P>0.05$
4.Yıl	7	4.0	15	6.3	22	5.3	
Ders Saatleri							
2 Saat	113	64.2	193	80.4	306	73.6	$\chi^2=13.791$
3 Saat	56	31.8	41	17.1	97	23.3	SD=2
4 Saat	7	4.0	6	2.5	13	3.1	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin tamamı "Spor sosyolojisi" dersine gerekli demektir. Zorunlu-seçmeli olması ile ilgili görüşler arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($P>0.05$) okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ilişkin görüşler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanları % 46 öğretmenler ise % 54.7 oranında bu dersin üçüncü yılda okutulmasını istemektedir. İki grub da dersin haftada iki saat olarak okutulmasını belirtmekte olup bu oranlar öğretim elemanlarında % 85.6 öğretmenlerde ise %92.8 dir (Tablo 40).

TABLO 40 : DENEKLERİN SPOR SOSYOLOJİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

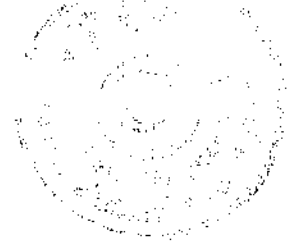
	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	-
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	-
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=1.523$
Zorunlu	143	82.2	172	77.1	315	79.3	SD=1
Seçmeli	31	17.8	51	22.9	82	20.7	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	31	17.8	23	10.3	54	13.6	$\chi^2=6.125$
2.Yıl	51	29.3	59	26.5	110	27.7	SD=3
3.Yıl	80	46.0	122	54.7	202	50.9	$P<0.05$
4.Yıl	12	6.9	19	8.5	31	7.8	
Ders Saatleri							
2 Saat	149	85.6	207	92.8	356	89.7	$\chi^2=5.460$
3 Saat	25	14.4	16	7.2	41	10.3	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 43'de görüldüğü gibi deneklerin "Olimpizm ve spor" dersinin programda yer alması ve zorunlu-seçmeli olması görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı ($P<0.05$) bulunurken okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşler farklı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları dersi % 66.9 oranında gerekli görürken öğretmenler düşük bir oranda % 27.5 ile gerekli bulmuştur. Bu derse öğretim elemanları % 18.5 ile gereksiz derlerken bu oran öğretmenlerde % 35.2 dir. Kararsızların oranı öğretim elemanlarında %14.6 öğretmenlerde ise % 37.2 dir. Bu sonuçlar düşündürücüdür. Çünkü önümüzdeki yıllarda Olimpiyat Oyunlarının organizasyonuna talip ülkemizde konunun yeterince özellikle de öğretmenler tarafından anlaşılmadığı ortaya çıkmaktadır. Öğretim elemanları dersi % 81.8 gibi yüksek bir oranda seçmeli olarak okutulmasını isterken öğretmenler daha düşük fakat yine de yüksek bir oranla % 63.8 seçmeli olarak okutulmasını istemektedir.

TABLO 43 : DENEKLERİN OLİMPİZM VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

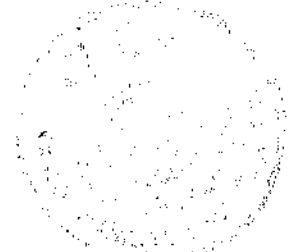
	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	119	66.9	68	27.5	187	44.0	$\chi^2=65.652$
Gereksiz	33	18.5	87	35.2	120	28.2	SD=2
Kararsızım	26	14.6	92	37.2	118	27.8	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=7.689$
Zorunlu	22	18.2	25	36.2	47	24.7	SD=1
Seçmeli	99	81.8	44	63.8	143	75.3	$P<0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	28	23.1	23	33.8	51	27.0	$\chi^2=2.577$
2.Yıl	17	14.0	9	13.2	26	13.8	SD=3
3.Yıl	36	29.8	17	25.0	53	28.0	$P>0.05$
4.Yıl	40	33.1	19	27.9	59	31.2	
Ders Saatleri							
2 Saat	113	93.4	63	92.6	176	93.1	$\chi^2=6.037$
3 Saat	8	6.6	5	7.4	13	6.9	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Spor bilimlerine giriş" dersinin programda yer almasına yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Zorunlu-seçmeli okutulması gereken ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları bu dersi % 84.8 gibi büyük bir oranda gerekli görürken öğretmenler daha düşük bir oranda % 31.6 gerekli bulmuştur. Gereksiz diyen öğretim elemanlarının oranı % 7.3 iken öğretmenlerde % 32 dir. Kararsızların oranı öğretim elemanlarında % 7.9 gibi nispeten düşük bir rakamdır. Öğretmenlerde % 36.4 gibi öğretim elemanlarına göre oldukça yüksek sayılabilecek bir orandır. Bu sonuçlardan öğretmenlerin beden eğitimi ve sporu bilimsel olarak yeterince özümseyemedikleri görüşünde oldukları ileri sürülebilir (Tablo 44).

TABLO 44 : DENEKLERİN SPOR BİLİMLERİNE GİRİŞ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	151	84.8	78	31.6	229	53.9	$\chi^2=118.06$
Gereksiz	13	7.3	79	32.0	92	21.6	SD=2
Kararsızım	14	7.9	90	36.4	104	24.5	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=0.645$
Zorunlu	118	78.1	58	73.4	176	76.5	SD=1
Seçmeli	33	21.9	21	26.6	54	23.5	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	118	78.1	57	72.2	175	76.1	$\chi^2=1.024$
2.Yıl	33	21.9	22	27.8	55	23.9	SD=1
3.Yıl	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	134	88.7	69	87.3	203	88.3	$\chi^2=0.098$
3 Saat	17	11.3	10	12.7	27	11.7	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Spor felsefesi" dersinin programda yer alması ve zorunlu-seçmeli olmasına yönelik görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$) okutulması gereken yıl ve ders saatleriyle ilgili görüşleri farklılık göstermemiştir ($P>0.05$). Öğretim elemanları %74.7 oranında öğretmenler ise % 42.6 oranında dersin gerekliliğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerde öğretim elemanlarına göre gereksiz ve kararsızım diyenlerin oranı oldukça yüksektir. Öğretim elemanları % 15.2 oranında dersi gereksiz görürken bu oran öğretmenlerde % 34.8 dir. Öğretim elemanları dersin % 51.1 oranında seçmeli okutulmasını isterken, öğretmenler % 72.6 gibi büyük bir oranda zorunlu okutulmasını istemektedir (Tablo 45).

TABLO 45 : DENEKLERİN SPOR FELSEFESİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	133	74.7	106	42.6	239	56.2	$\chi^2=42.527$
Gereksiz	27	15.2	86	34.8	113	26.6	SD=2
Kararsızım	18	10.1	55	22.3	73	17.2	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=13.820$
Zorunlu	65	48.9	77	72.6	142	59.4	SD=1
Seçmeli	68	51.1	29	27.4	97	40.6	$P<0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	24	18.0	21	19.8	45	18.8	$\chi^2=4.872$
2.Yıl	17	12.8	7	6.6	24	10.0	SD=3
3.Yıl	22	16.5	27	25.5	49	20.5	$P>0.05$
4.Yıl	70	52.6	51	48.1	121	50.6	
Ders Saatleri							
2 Saat	120	90.2	96	90.6	216	90.4	$\chi^2=0.007$
3 Saat	13	9.8	10	9.4	23	9.6	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 46'da görüldüğü gibi denekler "Okullarda serbest zaman faaliyetleri" dersinin programda yer alması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur ($P>0.05$). Zorunlu-seçmeli olması ile ilgili görüşler arasındaki farklılık ise anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler farklı oranlarda da olsa dersin okutulmasını istemektedir. (% 54.2-% 74.2). Sonuçlardan da anlaşılacağı gibi denekler bu ders ile ilgili olarak zorunlu-seçmeli olması ile ilgili görüşler dışında yaklaşık olarak benzer görüşleri paylaşmaktadırlar.

TABLO 46 : DENEKLERİN OKULLARDA SERBEST ZAMAN FAALİYETLERİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

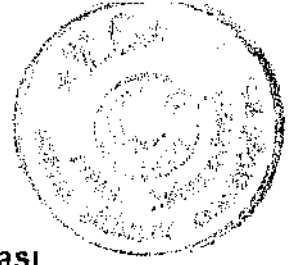
	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	142	79.8	186	75.3	328	77.2	$\chi^2=2.516$
Gereksiz	15	8.4	33	13.4	48	11.3	SD=2
Kararsızım	21	11.8	28	11.3	49	11.5	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=14.217$
Zorunlu	77	54.2	138	74.2	215	65.5	SD=1
Seçmeli	65	45.8	48	25.8	113	34.5	$P<0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	22	15.5	30	16.1	52	15.9	$\chi^2=2.343$
2.Yıl	30	21.1	29	15.6	59	18.0	SD=3
3.Yıl	41	28.9	65	34.9	106	32.3	$P>0.05$
4.Yıl	49	34.5	62	33.3	111	33.8	
Ders Saatleri							
2 Saat	125	88.0	153	82.3	278	84.8	$\chi^2=2.075$
3 Saat	17	12.0	33	17.7	50	15.2	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin tamamı "Beden eğitimi ve sporda adaptasyon" dersinin haftada iki saat okutulması gerektiğini söylemektedirler. Programda yer alması ve zorunlu-seçmeli olması ile ilgili görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P < 0.05$) okutulması gereken yıla yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Öğretim elemanları dersi % 63.5 oranında gerekli görürken öğretmenlerde bu oran % 52.2 dir. Öğretim elemanları dersin % 56.6 oranında seçmeli okutulmasını isterken öğretmenler % 65.1 oranında zorunlu olarak okutulmasını istemektedir (Tablo 47).

TABLO 47: DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA ADAPTASYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	113	63.5	129	52.2	242	56.9	$\chi^2=5.858$
Gereksiz	34	19.1	55	22.3	89	20.9	SD=2
Kararsızım	31	17.4	63	25.5	94	22.1	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=11.514$
Zorunlu	49	43.4	84	65.1	133	55.0	SD=1
Seçmeli	64	56.6	45	34.9	109	45.0	P<0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	51	45.1	69	53.5	120	49.6	$\chi^2=3.318$
2.Yıl	18	15.9	24	18.6	42	17.4	SD=3
3.Yıl	18	15.9	15	11.6	33	13.6	P>0.05
4.Yıl	26	23.0	21	16.3	47	19.4	
Ders Saatleri							
2 Saat	113	100	129	100	242	100	
3 Saat	-	-	-	-	-	-	-
4 Saat	-	-	-	-	-	-	
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

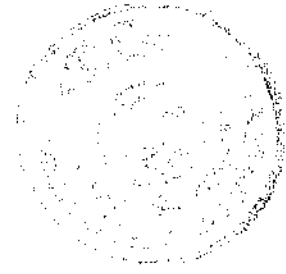

4. Psiko-Sosyal Konularla İlgili Derslerin Öncelik Sıralaması

Tablo 48'de görüldüğü gibi öğretim elemanları ve öğretmenler "Spor psikolojisi ve spor sosyolojisi" dersini aynı oranda birinci sırada göstermiştir. Yine denekler "Bed. eğitimi ve spor tarihi" dersini aynı oranda ikinci gerekli ders olarak görmektedir. "Spor ahlakı" dersi öğretim elemanlarında son sırada gerekli olduğu bildirilirken öğretmenlerde son sırayı "olimpizm ve spor" dersi almıştır. Açıkada (1992,11) nin Ankara'da beden eğitimi öğretmenlerine yönelik olarak yaptığı bir çalışmada denekler "Spor psikolojisi, Spor sosyolojisi ve Spor tarihi" derslerini meslek yaşamlarında kendilerine iyiye yakın derecede faydalı olduğunu bildirmişlerdir. Bu sonuçlar Açıkada'nın elde ettiği sonuçlara oldukça yakındır.

TABLO 48: PSİKO-SOSYAL KONULARA AİT DERSLERİN GEREKLİLİK ORANLARI

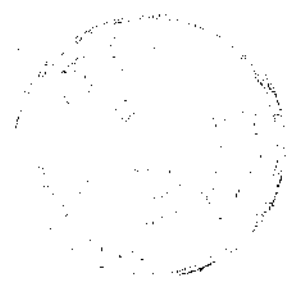
Dersler	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Gruplar %
	Gerekli %	Sıra No	Gerekli %	Sıra No	
Spor Psikolojisi	100.0	1	100.0	1	100.0
Spor Sosyolojisi	100.0	1	100.0	1	100.0
Bed. Eğt. ve Spor Tarihi	91.00	2	76.10	2	83.55
Spor Bilimlerine Giriş	84.80	3	31.60	7	58.20
Okul Serb. Zaman Faaliy.	79.80	4	75.30	3	77.55
Spor Felsefesi	74.70	5	42.90	5	58.80
Olimpizm ve Spor	66.90	6	27.50	8	47.20
Bed. Eğt. ve Sp. Adap.	63.50	7	52.20	4	57.85
Spor Ahlakı	59.60	8	32.40	6	46.00

Öğretim elemanları ve öğretmenler "spor psikolojisi" dersini birinci sırada "Beden eğitimi ve spor tarihi" dersini ikinci sırada "Spor sosyolojisi" dersini ise üçüncü sırada öncelikli zorunlu olması gereken dersler içinde göstermektedir. Öğretmenler öğretim elemanlarına oranla derslerin genellikle daha yüksek bir oranda zorunlu olarak okutulmasını istedikleri görülmektedir (Tablo 49).

TABLO 49: PSİKO-SOSYAL DERSLERE İLİŞKİN ZORUNLU OLMA ORANLARININ SİRALANIŞI

Dersler	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		
	Zorunlu %	Sıra No	Zorunlu %	Sıra No	Gruplar %
Spor Psikolojisi	92.00	1	93.80	1	100.0
Bed. Eğt. ve Sp. Tarihi	87.70	2	84.60	2	86.15
Spor Sosyolojisi	82.20	3	77.10	3	79.65
Spor Bilimlerine Giriş	78.10	4	73.40	4	75.75
Okul Serb. Zaman Faal.	54.20	5	74.20	5	64.20
Spor Felsefesi	48.90	6	72.60	6	60.75
Bed. Eğt. ve Sp. Adapt.	43.40	7	63.10	7	53.25
Spor Ahlakı	18.50	8	60.00	8	39.25
Olimpizm ve Spor	18.20	9	36.20	9	27.20

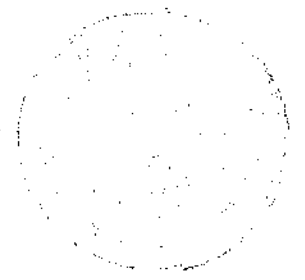
5.Spor Yönetimi ile İlgili Derslere İlişkin Bulgular ve Yorum.

Bu bölümde spor yönetimi ile ilgili derslere ilişkin 10 ders ele alınmış ve değerlendirilmiştir.

Tablo 49'da görüldüğü gibi denekler "Spor yönetimi" dersine ilişkin olarak programda yer alması ve okutulması gereken yıl ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Zorunlu- seçmeli ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları bu derse % 88.2 gibi büyük bir oranda gereklidir derken öğretmenler daha düşük oranda % 68.4 gerekli görmüşlerdir. Derse gereksizdir diyen öğretim elemanlarının oranı % 6.7 ile oldukça düşük olup bu oran öğretmenlerde % 17 ile öğretim elemanlarına oranla yüksektir. Öğretim elemanları dersin % 42 ile üçüncü yılda okutulmasını isterken öğretmenler % 39.1 ile dördüncü yılda okutulmasını istemektedirler.

TABLO 50 : DENEKLERİN SPOR YÖNETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	157	88.2	169	68.4	326	76.7	$\chi^2=22.704$
Gereksiz	12	6.7	42	17.0	54	12.7	SD=2
Kararsızım	9	5.1	36	14.6	45	10.6	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=2.705$
Zorunlu	126	80.3	147	87.0	273	83.7	SD=1
Seçmeli	31	19.7	22	13.0	53	16.3	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	8	5.1	20	11.8	28	8.6	$\chi^2=6.732$
2.Yıl	26	16.6	29	17.2	55	16.9	SD=3
3.Yıl	66	42.0	54	32.0	120	36.8	$P<0.05$
4.Yıl	57	36.3	66	39.1	123	37.7	
Ders Saatleri							
2 Saat	129	82.2	151	89.3	280	85.9	$\chi^2=3.465$
3 Saat	28	17.8	18	10.7	46	14.1	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve Üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Spor teşkilatı" dersinin programda yer alması zorunlu seçmeli olması ve ders saatleri ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş iken ($P>0.05$) okutulması gereken yıla ait görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P<0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler dersin ikinci yılda okutulmasını istemelerine rağmen oranları farklıdır. Öğretim elemanları %34.8 ile ikinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler % 38.1 ile ikinci yılda okutulmasını istemektedir. Görüleceği gibi denekler dersin okutulmasını gereken yılın dışında diğer konularda yaklaşık olarak görüş birliği içindedirler (Tablo 51).

TABLO 51 : DENEKLERİN SPOR TEŞKİLATI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	135	75.8	168	68.0	303	71.3	$\chi^2=3.636$
Gereksiz	27	15.2	44	17.8	71	16.7	SD=2
Kararsızım	16	9.0	35	14.2	51	12.0	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=4.001$
Zorunlu	97	71.9	137	81.5	234	77.2	SD=1
Seçmeli	38	28.1	31	18.5	69	22.8	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	26	19.3	34	20.2	60	19.8	$\chi^2=5.617$
2.Yıl	47	34.8	64	38.1	111	36.6	SD=3
3.Yıl	42	31.1	59	35.1	101	33.3	$P<0.05$
4.Yıl	20	14.8	11	6.5	31	10.2	
Ders Saatleri							
2 Saat	130	96.3	156	92.9	286	94.4	$\chi^2=1.671$
3 Saat	5	3.7	12	7.1	17	5.6	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Sporda organizasyon ve yönetim" dersinin programda yer alması, okutulması, gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$) zorunlu-seçmeli olmasına yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları % 84.8 gibi yüksek bir oranda derse gerekli derken öğretmenlerde bu oran daha düşük olup % 57.5 dir. Öğretim elemanları dersin %46.4 oranında üçüncü yılda okutulmasını isterken öğretmenler % 49.3 oranında dördüncü yılda okutulmasını istemektedir. Denekler dersin haftada iki saat okutulmasını istemekte olup bu oran öğretim elemanlarında % 82.1 öğretmenlerde ise % 70.4 dır (Tablo 52).

TABLO 52 : DENEKLERİN SPORDA ORGANİZASYON VE YÖNETİM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	151	84.8	142	57.5	293	68.9	$\chi^2=36.655$
Gereksiz	17	9.6	56	22.7	73	17.2	SD=2
Kararsızım	10	5.6	49	19.8	59	13.9	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=0.793$
Zorunlu	99	65.6	100	70.4	199	67.9	SD=1
Seçmeli	52	34.4	42	29.6	94	32.1	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	9	6.0	21	14.8	30	10.2	$\chi^2=22.471$
2.Yıl	25	16.6	15	10.6	40	13.7	SD=3
3.Yıl	70	46.4	36	25.4	106	36.2	$P<0.05$
4.Yıl	47	31.1	70	49.3	117	39.9	
Ders Saatleri							
2 Saat	124	82.1	100	70.4	224	76.5	$\chi^2=5.561$
3 Saat	27	17.9	42	29.6	69	23.5	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 54'de görüldüğü gibi deneklerin "Spor teşkilatı ve organizasyonu" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elemanları dersi % 69.7 oranda gerekli görürken öğretmenler %34.8 oranında gereksiz % 35.2 oranında ise kararsızlık göstermişlerdir. Yine öğretim elemanları dersin % 74.2 oranında seçmeli okutulmasını isterken öğretmenler % 60 oranında zorunlu olarak okutulmasını istemektedir. Öğretim elemanları % 41.9 oranında, öğretmenler % 42.7 oranında dersin dördüncü yılda okutulmasını istemektedir. Öğretim elemanları % 93.5 ve öğretmenler % 92.7 dersin haftada iki saat olarak okutulması gerekliliğini ileri sürmektedir. Sonuçlardan da anlaşılabileceği gibi iki grup arasında derse ilişkin olarak görüş farklılıkları bulunmaktadır.

**TABLO 54 : DENEKLERİN SPOR TEŞKİLATI VE ORGANİZASYONU
DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	124	69.7	74	30.0	198	46.6	$\chi^2=66.261$
Gereksiz	31	17.4	86	34.8	117	27.5	SD=2
Kararsızım	23	12.9	87	35.2	110	25.9	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=23.034$
Zorunlu	32	25.8	45	60.0	77	38.7	SD=1
Seçmeli	92	74.2	30	40.0	122	61.3	$P<0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	9	7.3	19	25.3	28	14.1	$\chi^2=16.025$
2.Yıl	15	12.1	9	12.0	24	12.1	SD=3
3.Yıl	48	38.7	15	20.0	63	31.7	$P<0.05$
4.Yıl	52	41.9	32	42.7	84	42.2	
Ders Saatleri							
2 Saat	116	93.5	58	77.3	174	87.4	$\chi^2=11.886$
3 Saat	8	6.5	17	22.7	25	12.6	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Beden eğitimi ve sporda rekreasyon yönetimi" dersinin programda yer almasına ve okutulması gereken yıla yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), zorunlu-seçmeli ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir ($P>0.05$). Öğretim elemanları dersin % 70.2 oranında gerekli olduğunu bildirirken öğretmenler daha düşük bir oranda % 24.7 gerekli olduğunu söylemektedir. Gereksiz ve kararsızım diyenlerin oranları öğretim elemanlarında öğretmenlere göre daha düşük düzeydedir. Derse gereksiz diyen öğretim elemanlarının oranı (% 17.4) iken bu oran öğretmenlerde % 38.9 dur. Öğretim elemanları % 45.6 ile dersin dördüncü yılda okutulmasını isterken, öğretmenler % 36.1 oranında üçüncü yılda okutulmasını uygun görmektedir (Tablo 55).

TABLO 55 : DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA REKREASYON YÖNETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

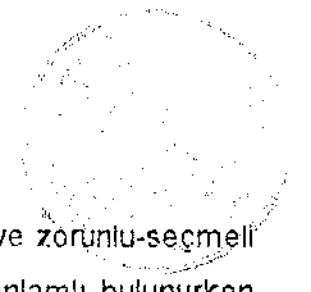
	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	125	70.2	61	24.7	186	43.8	$\chi^2=87.683$
Gereksiz	31	17.4	96	38.9	127	29.9	SD=2
Kararsızım	22	12.4	90	36.4	112	26.4	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=1.686$
Zorunlu	57	45.6	34	55.7	91	48.9	SD=1
Seçmeli	68	54.4	27	44.3	95	51.1	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	7	5.6	13	21.3	20	10.8	$\chi^2=11.705$
2.Yıl	9	7.2	6	9.8	15	8.1	SD=3
3.Yıl	52	41.6	22	36.1	74	39.8	$P<0.05$
4.Yıl	57	45.6	20	32.8	77	41.4	
Ders Saatleri							
2 Saat	115	92.0	57	93.4	172	92.5	$\chi^2=0.318$
3 Saat	10	8.0	5	6.6	15	7.5	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenler "Spor tesisleri işletmeciliği" dersinin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). Zorunlu-seçmeli ve ders saatlerine yönelik görüşler arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Öğretim elemanları % 66.3 oranda derse gerekli derlerken bu oran öğretmenlerde oldukça düşük bir oran olan % 22.7 dir. Öğretmenler öğretim elemanlarına göre büyük bir oranda %40.5 derse gereksiz demişlerdir. Bu oran öğretim elemanlarında % 20.8 dir. Öğretim elemanları % 53.8 oranında dersin dördüncü yılda okutulmasını isterken öğretmenler % 32.1 ile üçüncü yılda okutulması gerektiğini belirtmiştir (Tablo 56).

TABLO 56 : DENEKLERİN SPOR TESİSLERİ İŞLETMECİLİĞİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	118	66.3	56	22.7	174	40.9	$\chi^2=82.598$
Gereksiz	37	20.8	100	40.5	137	32.2	SD=2
Kararsızım	23	12.9	91	36.8	114	26.8	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=1.781$
Zorunlu	27	22.7	18	32.1	45	25.7	SD=1
Seçmeli	92	77.3	38	67.9	130	74.3	P>0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	5	4.2	15	26.8	20	11.4	$\chi^2=23.364$
2.Yıl	9	7.6	7	12.5	16	9.1	SD=3
3.Yıl	41	34.5	18	32.1	59	33.7	P<0.05
4.Yıl	64	53.8	16	28.6	80	45.7	
Ders Saatleri							
2 Saat	112	94.1	51	91.7	163	93.1	$\chi^2=0.036$
3 Saat	7	5.9	5	8.3	12	6.9	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Spor hukuku" dersinin programda yer alması ve zorunlu-seçmeli olmasına ilişkin görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), okutulması gereken yıla ve ders saatlerine ilişkin görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları derse % 74.7 oranında gerekli derken öğretmenler % 47.4 oranında gerekli demiştir. Derse gereksiz diyen öğretim elemanlarının oranı % 18 gibi düşük iken öğretmenlerden gereksiz diyenlerin oranı % 30.8 daha yüksektir. Öğretim elemanları dersin % 58.6 ile seçmeli okutulmasını isterken öğretmenler % 70.1 gibi yüksek bir oranda zorunlu olarak okutulmasını istemektedir (Tablo 58).

TABLO 58 : DENEKLERİN SPOR HUKUKU DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	133	74.7	117	47.4	250	58.8	$\chi^2=33.726$
Gereksiz	32	18.0	76	30.8	108	25.4	SD=2
Kararsızım	13	7.3	54	21.9	67	15.8	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=20.744$
Zorunlu	55	41.4	82	70.1	137	54.8	SD=1
Seçmeli	78	58.6	35	29.9	113	45.2	$P<0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	8	6.0	10	8.5	18	7.2	$\chi^2=3.067$
2.Yıl	51	38.3	33	28.2	84	33.6	SD=2
3.Yıl	74	55.6	74	63.2	148	59.2	$P>0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	128	96.2	107	91.5	235	94.0	$\chi^2=4.152$
3 Saat	5	3.8	10	8.5	15	6.0	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Spor ekonomisi" dersinin programda yer almasına yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), zorunlu-seçmeli olması okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları derse % 68.5 ile gerekli derken bu oran öğretmenlerde düşük bir orandadır % 28.3. Derse "gereksizdir" diyen öğretmenlerin oranı % 39.3 iken öğretim elemanlarında bu oran % 21.9 dur (Tablo 59). Bu durum eğitim ekonomisi ve spor ekonomisi gibi konuların ülkemizde henüz yeni kavramlar olması ve öğretmenler tarafından konunun yeterince anlaşılabilmesi ile açıklanabilir. Oysa Almanya'nın Bayreuth Üniversitesinde lisans seviyesinde spor ekonomisi dersi ağırlıklı olarak okutulmaktadır (Herbert;1991:58).

TABLO 59 : DENEKLERİN SPOR EKONOMİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	122	68.5	70	28.3	192	45.2	$\chi^2=70.389$
Gereksiz	39	21.9	97	39.3	136	32.0	SD=2
Kararsızım	17	9.6	80	32.4	97	22.8	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=3.924$
Zorunlu	12	9.8	14	20.0	26	13.5	SD=1
Seçmeli	110	90.2	56	80.0	166	86.5	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	13	10.7	12	17.1	25	13.0	$\chi^2=1.669$
2.Yıl	33	27.0	17	24.3	50	26.0	SD=2
3.Yıl	76	62.3	41	58.6	117	60.9	$P>0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	117	95.9	62	88.6	179	93.2	$\chi^2=3.786$
3 Saat	5	4.1	8	11.4	13	6.8	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

6. Spor Yönetimi ile İlgili Derslerin Öncelik Sıralaması:

Tablo 60'da görüldüğü gibi her iki grupta da "Spor yönetimi" dersini birinci sırada gerekli görülmektedir. "Sporda organizasyon ve yönetim" dersi öğretim elemanları tarafından ikinci sırada gerekli görülürken öğretmenler bu dersi üçüncü sırada gerekli olarak görmektedir. "Spor ekonomisi" dersi öğretim elemanlarında yedinci sırada gerekli olarak görülürken öğretmenlerde altıncı sırada yer almakta ancak yüzdesi oldukça düşüktür. Ülkemizdeki üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor bilimleri ile yüksekokulların tamamında öğretim programlarında spor yönetimi dersi yer almaktadır. Almanya'nın Ruhr Üniversitesinde de spor yönetimi ve buna benzer dersler ağırlıklı olarak okutulmaktadır (Herbert, 1991, 58).

TABLO 60 : SPOR YÖNETİMİ İLE İLGİLİ DERSLERİN GEREKLİLİK ORANLARI

Dersler	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Gruplar
	Gerekli %	Sıra No	Gerekli %	Sıra No	
Spor Yönetimi	88.20	1	68.40	1	78.30
Sporda Org. ve Yön.	84.80	2	57.50	3	71.15
Spor Teşkilatı	75.80	3	68.00	2	71.90
Spor Hukuku	74.70	4	47.40	4	61.05
BES. Rekreasyon Yön.	70.20	5	24.70	7	47.45
Spor Teşk. ve Org.	69.70	6	30.00	5	49.85
Spor Ekonomisi	68.50	7	28.30	6	48.40
Spor Tesisleri İşletmeciliği	66.30	8	21.90	8	44.10
Spor İşletmeciliği	64.00	9	18.60	10	41.30
Spor Tesisleri Yönetimi	60.70	10	21.90	9	41.30

Öğretim elemanı ve öğretmenler "Spor yönetimi" dersini birinci sırada zorunlu göstermektedir. "Spor teşkilatı" dersini ikinci sırada "Sporda organizasyon ve yönetim" dersini üçüncü sırada gösterilmektedir. Son sırada ise "Spor ekonomisi" dersini koydukları görülmektedir. Oysa gelişmekte olan ülkemizde spor tesisleri, malzemeleri ile ders araç ve gereçlerinin ekonomik kullanımı, üretimi önemlilik arz etmektedir. Yine öğretmen ve antrenörler tarafından çeşitli spor malzemeleri ve tesislerin sağlıklı bir şekilde amaca uygun ve verimli kullanılamadığı da bir gerçektir (Tablo61).

TABLO 61: SPOR YÖNETİMİ İLE İLGİLİ DERSLERİN ZORUNLU OLMA ORANLARININ SIRALANIŞI

Dersler	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Gruplar
	Zorunlu %	Sıra No	Zorunlu %	Sıra No	
Spor Yönetimi	80.30	1	87.00	1	83.65
Spor Teşkilatı	71.90	2	81.50	2	76.20
Sporda Org. ve Yönetim	65.60	3	70.40	3	68.00
BES Rekreasyon Yön.	45.60	4	55.70	6	50.65
Spor Hukuku	41.40	5	70.10	4	55.75
Spor Teşkilatı ve Org.	25.80	6	60.00	5	42.90
Spor Tesisleri İşletmeciliği	22.70	7	32.10	8	27.40
Spor İşletmeciliği	20.20	8	39.10	7	29.65
Spor Tesisleri Yönetimi	13.90	9	25.90	9	19.90
Spor Ekonomisi	9.80	10	20.00	10	14.90

7. Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi ile İlgili Derslere İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde 52 ders ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Öğretmenlik uygulaması (Staj) dersin öğretmenlik formasyon dersi olmasına rağmen önemi açısından ele alınmış ve öğretmenler ile öğretim elemanlarının ders ile ilgili görüşleri öğretilmeye çalışılmıştır.

Deneklerin "Beden eğitimi ve spora giriş" dersine ilişkin olarak dersin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması ve ders saatleri ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı değilken ($P>0.05$), okutulması gereken yıla ilişkin görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanları dersin %90.7 oranında birinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler %85.5 oranında birinci yılda okutulmasını istemektedir. Görüldüğü gibi denekler derse ilişkin olarak yaklaşık benzer görüşleri paylaşmaktadır. Yapılan araştırmada bu ders, öğretmenler ve öğretim elemanları tarafından yüksek düzeyde gerekli bulunurken, Açıkada'nın (1991:11) Ankara'da beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışmada aynı ders orta derecede gerekli ve yararlı görülmüştür. (Tablo 62)

TABLO 62: DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORA GİRİŞ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	172	96.6	227	91.9	399	93.9	$\chi^2=4.023$
Gereksiz	6	3.4	20	8.1	26	6.1	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=2.693$
Zorunlu	167	97.0	217	95.6	386	96.7	SD=1
Seçmeli	5	2.9	10	4.4	13	3.3	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	156	90.7	194	85.5	350	87.7	$\chi^2=5.261$
2.Yıl	10	5.8	28	12.3	38	9.5	SD=2
3.Yıl	6	3.5	5	2.2	11	2.8	$P<0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	92	53.5	145	63.9	237	59.4	$\chi^2=4.755$
3 Saat	72	41.9	76	33.5	148	37.1	SD=2
4 Saat	8	4.7	6	2.6	14	3.5	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 63'de görüldüğü gibi öğretim elemanları ve öğretmenler "İlköğretimde beden eğitimi ve spor" dersinin programda yer alması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamsızdır ($P>0.05$). Zorunlu-seçmeli olmasına yönelik görüşler arasındaki farklılık ise istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Denekler dersin zorunlu olarak okutulmasını istemelerine rağmen gruplar arasında görüş farklılıkları bulunmaktadır. Bu oran öğretim elemanlarında % 54.5 iken öğretmenlerde %81.3tür.

TABLO 63: DENEKLERİN İLKÖĞRETİMDE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik χ^2
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	155	87.1	219	88.7	374	88.0	$\chi^2=0.286$
Gereksiz	15	8.4	19	7.7	34	8.0	SD=2
Kararsızım	8	4.5	9	3.6	17	4.0	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=31.218$
Zorunlu	85	54.5	178	81.3	263	70.1	SD=1
Seçmeli	71	45.5	41	18.7	112	19.9	$P<0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	20	12.8	17	7.8	37	9.9	$\chi^2=4.036$
2.Yıl	31	19.9	41	18.7	72	19.2	SD=3
3.Yıl	59	37.8	101	46.1	160	42.7	$P>0.05$
4.Yıl	46	29.5	60	27.4	106	28.3	
Ders Saatleri							
2 Saat	134	85.9	173	79.0	307	81.9	$\chi^2=2.923$
3 Saat	22	14.1	46	21.0	68	18.1	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Okul spor yönetimi ve organizasyonu" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0,05$). Öğretim elemanları %79.2 oranında ders gereklidir derken öğretmenler daha yüksek bir oranda %93.5 gerekli demektir. Zorunlu olarak dersin okutulmasını isteyen öğretim elemanlarının oranı %61 iken bu öğretmenlerde %90'dır. Öğretim elemanları dersin %41.1 oranında üçüncü yılda okutulmasını isterlerken öğretmenler %45.9 oranında dördüncü yılda okutulmasını istemektedirler. Öğretim elemanları ve öğretmenler dersin haftada iki saat olarak okutulmasını söylemektedirler. Bu oranlar öğretim elemanlarında %85.1 öğretmenlerde ise %57.1'dir. Sonuçlardan anlaşıldığı gibi öğretmenler öğretim elemanlarına göre dersi daha çok önemsemektedir. Bu da öğretmenlerin okullarda çalışmalarının büyük bir kısmını spor organizasyonları yapmak ve bu faaliyetlere katılan öğrencileri sevk ve idare etmekle geçirmesinden kaynaklandığı söylenebilir. (Tablo 64)

TABLO 64: DENEKLERİN OKUL SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	141	79.2	231	93.5	372	87.5	$\chi^2=19.586$
Gereksiz	23	12.9	11	4.5	34	8.0	SD=2
Kararsızım	14	7.9	5	2.0	19	4.5	$p<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	86	61.0	208	90.0	294	79.0	$\chi^2=44.589$
Seçmeli	55	39.0	23	10.0	78	21.0	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P<0.05$
1.Yıl	10	7.1	14	6.1	24	6.5	$\chi^2=7.124$
2.Yıl	28	19.9	36	15.6	64	17.2	SD=3
3.Yıl	58	41.1	75	32.5	133	35.8	$P<0.05$
4.Yıl	45	31.9	106	45.9	151	40.6	
Ders Saatleri							
2 Saat	120	85.1	132	57.1	252	67.7	$\chi^2=31.331$
3 Saat	21	14.9	99	42.9	120	32.3	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 65'de görüldüğü gibi deneklerin "Eğitsel oyunlar ve öğretimi" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatleri ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elemanları derse %92.7 oranında gerekli derken öğretmenler daha da yüksek bir oranda %97.6 gerekli demektedir. Gereksiz diyen öğretim elemanlarının oranı öğretmenlere göre daha yüksek bir düzede %7.3 öğretmenlerde ise daha düşük bir oran olan %2.4'dür. Öğretim elemanları ve öğretmenler büyük bir oranda dersin zorunlu olarak okutulmasını istemektedir. Bu oranlar öğretim elemanlarında %89.1 öğretmenlerde ise %97.1'dir. Dersin öğretim elemanları %37.6 ile öğretmenler ise %40.2 ile ikinci yılda okutulmasını belirtmektedir. Öğretim elemanları dersin haftada %66.7 oranında öğretmenler ise %40.2 oranında iki saat olarak okutulması gerektiğini bildirmektedir. Öğretim elemanlarına oranla öğretmenlerin derse daha çok önem veriyor görünmesi ortaöğretimde eğitsel oyunların bilgisine büyük oranda ihtiyaç duymalarından kaynaklandığı söylenebilir.

TABLO 65: DENEKLERİN EĞİTSEL OYUNLAR VE ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

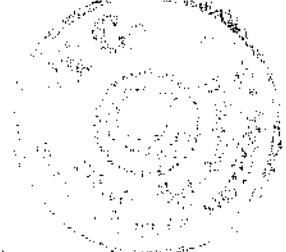
	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik χ^2
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	165	92.7	241	97.6	406	95.5	$\chi^2=5.754$
Gereksiz	13	7.3	6	2.4	19	4.5	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	$p<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	147	89.1	234	97.1	381	93.8	$\chi^2=10.860$
Seçmeli	18	10.9	7	2.9	25	6.2	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P<0.05$
1.Yıl	54	32.7	91	37.8	145	35.7	$\chi^2=5.416$
2.Yıl	62	37.6	97	40.2	159	39.2	SD=3
3.Yıl	32	19.4	27	11.2	59	14.5	$P<0.05$
4.Yıl	17	10.3	26	10.8	43	10.6	
Ders Saatleri							
2 Saat	110	66.7	116	48.1	226	55.7	$\chi^2=14.717$
3 Saat	50	30.3	106	44.0	156	38.4	SD=2
4 Saat	5	3.0	19	7.9	24	5.9	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Okullarda beden eğitimi gözlemi" dersinin programda yer alması ve okutulması gerek yıla ait görüşler arasındaki farklılıklar istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Zorunlu-seçmeli ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık anlamlı değildir ($P>0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler derse gereklidir derken oranları yüksek düzeyde değildir. Öğretim elemanlarında bu oran % 56.2 öğretmenlerde % 40.1 ile öğretim elemanlarına göre düşük düzeydedir. İki grupta dersin ikinci yılda okutulması gerektiğini söylerken bu oranlar öğretim elemanlarında %52 öğretmenlerde ise %37.4 dır. (Tablo 66)

TABLO 66: DENEKLERİN OKULLARDA BEDEN EĞİTİMİ GÖZLEMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	100	56.2	99	40.1	199	46.8	$\chi^2=13.093$
Gereksiz	45	25.3	69	27.9	114	26.8	SD=2
Kararsızım	33	18.5	79	32.0	112	26.4	$p<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	63	63.0	51	51.5	114	57.3	$\chi^2=2.681$
Seçmeli	37	37.0	48	48.5	85	42.7	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P>0.05$
1.Yıl	8	8.0	12	12.1	20	10.1	$\chi^2=19.189$
2.Yıl	5	5.0	22	22.2	27	13.5	SD=3
3.Yıl	52	52.0	37	37.4	89	44.7	$P<0.05$
4.Yıl	35	35.0	28	28.3	63	31.7	
Ders Saatleri							
2 Saat	83	83.0	87	87.9	170	85.4	$\chi^2=0.951$
3 Saat	17	17.0	12	12.1	29	14.6	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Spor ve serbest zaman eğitimi" dersinin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P < 0.05$), zorunlu-seçmeli ve ders saatlerine yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Öğretim elemanları derse %69.1 oranında gerekli derken öğretmenler %57.9 oranında gerekli demektir. Öte yandan gereksiz diyenlerin oranı iki grupta da oldukça yüksek sayılacak bir durumdadır. Bu oranlar öğretim elemanlarında % 30.9 iken öğretmenlerde % 42.1. Bu sonuçlar düşündürücüdür, çünkü Karaküçük, Imamoğlu, Yıldırım ve Ekenci (1993:58) toplumsal beklentilerin giderilmesi ve beden eğitimi ve spordan istenilen verimin elde edilebilmesi için serbest zaman eğitiminin önemli olduğunu bildirmektedirler. Yine sporda ileri gitmiş Almanya'nın Sarland Üniversitesinde bu ders ve benzeri konular ağırlıklı olarak öğrencilere okutulmaktadır (Herbert;1991:59). (Tablo 67)

TABLO 67: DENEKLERİN SPOR VE SERBEST ZAMAN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	123	69.1	143	57.9	266	62.6	$\chi^2=5.548$
Gereksiz	55	30.9	104	42.1	159	37.4	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	$P < 0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	52	41.9	65	45.5	117	43.8	$\chi^2=0.334$
Seçmeli	72	58.8	78	54.5	150	56.2	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P > 0.05$
1.Yıl	15	12.1	21	14.7	36	13.5	$\chi^2=6.326$
2.Yıl	17	13.7	20	14.0	37	13.9	SD=3
3.Yıl	61	49.2	50	35.0	111	41.6	$P < 0.05$
4.Yıl	31	25.0	52	36.4	83	31.1	
Ders Saatleri							
2 Saat	114	91.9	131	91.6	245	91.8	$\chi^2=0.009$
3 Saat	10	8.1	12	8.4	22	8.2	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P > 0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 68'de görüldüğü gibi öğretim elemanları ve öğretmenlerin tamamı "Beden eğitimi öğretmenliği (Staj)" dersinin programda yer almasının, zorunlu olmasını, dördüncü yılda ve çoğunlukla haftada dört saat olarak okutulmasını istemektedir. Dersin haftada dört saat okutulmasını isteyen öğretim elemanlarının oranı %88.8 iken bu oran öğretmenlerde %89.8 dir. Bu sonuçlar Açıkada (1992,10) Ankara'da beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışma sonuçları ile paralellik göstermektedir.

TABLO 68: DENEKİLERİN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ STAJI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	-
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	-
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	178	100	247	100	425	100	-
Seçmeli	-	-	-	-	-	-	-
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	-	-	-	-	-	-	-
2.Yıl	-	-	-	-	-	-	-
3.Yıl	-	-	-	-	-	-	-
4.Yıl	178	100	247	100	425	100	-
Ders Saatleri							
2 Saat	-	-	-	-	-	-	$\chi^2 = 0.115$
3 Saat	20	11.2	25	10.2	45	10.6	SD =1
4 Saat	158	88.8	220	89.8	378	89.4	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	-

Deneklerin tamamı "Karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor" dersinin haftada iki saat olarak okutulmasını istemektedirler. Dersin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P < 0.05$), zorunlu-seçmeli olmasına ilişkin görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Dersə gerekli diyen öğretim elemanlarının oranı %56.2 öğretmenlerin ise %43.3 dır. Öğretim elemanları bu dersin %35.9 ile üçüncü yılda okutulması gerektiğini ileri sürerlerken öğretmenler %32.7 ile birinci yılda okutulmasını istemektedir (Tablo 69).

TABLO 69: DENEKLERİN KARŞILAŞTIRMALI BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	100	56.2	107	43.3	207	48.7	$\chi^2=20.464$
Gereksiz	51	28.7	54	21.9	105	24.7	SD=2
Kararsızım	27	15.2	86	34.8	113	26.6	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	45	43.7	54	50.5	99	47.1	$\chi^2=0.967$
Seçmeli	58	56.3	53	49.5	111	52.9	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P>0.05
1.Yıl	20	19.4	35	32.7	55	26.2	$\chi^2=6.375$
2.Yıl	17	16.5	14	13.1	31	14.8	SD=3
3.Yıl	37	35.9	26	24.3	63	30.0	P<0.05
4.Yıl	29	28.2	32	29.9	61	29.0	
Ders Saatleri							
2 Saat	103	100	107	100	210	100	
3 Saat	-	-	-	-	-	-	-
4 Saat	-	-	-	-	-	-	
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin " Spor bilimlerinde araştırma teknikleri" dersinin programında yer alması, zorunlu- seçmeli olması ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Okutulması gereken yıla ait görüşler arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları öğretmenlere göre daha yüksek bir oranda % 96.1 dersin gerekli olduğunu söylerken öğretmenler daha düşük bir oranda % 71.3 gerekli demektedir. Öğretim elemanlarının öğretmenlere göre yüksek bir düzeyde dersin gerekli olmasını istemeleri daha akademik düşüncelerinden ve üniversitede çalışmalarından kaynaklandığı ileri sürülebilir. Öte yandan öğretmenler genellikle ortaöğretimdeki çalışmalarını akademik bir düzeyde yapamadıkları bilinmektedir. Öğretmenlerin bu derse düşük oranda gerekli demeleri Açıkada'nın (1992, 11) Ankara'da beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışmanın sonuçlarına yakındır. Bu çalışmada da öğretmenler araştırma teknikleri dersinin kendilerine pek yararlı olmadığını söylemektedir (Tablo 71).

TABLO 71: DENEKLERİN SPOR BİLİMLERİNDE ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

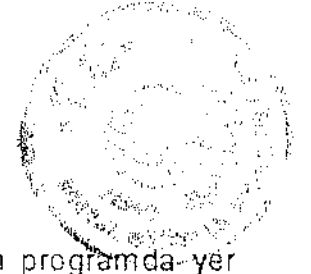
	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	163	91.6	176	71.3	339	79.8	$\chi^2=28.584$
Gereksiz	9	5.1	24	9.7	33	7.8	SD=2
Kararsızım	6	3.4	47	19.0	53	12.5	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=19.507$
Zorunlu	143	87.7	119	67.6	262	77.3	SD=1
Seçmeli	20	12.3	57	32.4	77	22.7	$P<0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	9	5.5	12	6.8	21	6.2	$\chi^2=3.548$
2.Yıl	37	22.7	31	17.6	68	20.1	SD=3
3.Yıl	92	56.4	94	53.4	186	54.9	$P>0.05$
4.Yıl	25	15.3	39	22.2	64	18.9	
Ders Saatleri							
2 Saat	113	69.3	162	92.0	275	81.1	$\chi^2=28.524$
3 Saat	50	30.7	14	8.0	64	18.9	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 72'de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Engellilerde spor" dersinin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P < 0.05$), zorunlu seçmeli olması ve ders saatlerine ait görüşleri arasındaki farklılık anlamsız bulunmuştur ($P > 0.05$). Öğretim elemanları dersin büyük bir oranda % 87.1 gerekli olduğunu söylerken öğretmenler % 74.9 oranında gerekli olduğunu belirtmektedir. Öğretim elemanlarının öğretmenlere oranla derse daha çok önem vermeleri ve gerekli demeleri özürli insanlara okuluçi ve okuldişı etkinliklerle ulaştırılması gerektiği gerçeğini anlamalarından kaynaklanabilir. Öğretmenlerin derse % 8.9 oranında gereksiz ve %16.2 oranında ise programda yer almasında kararsız gözükmeleleri düşündürücüdür. Çünkü ülkemizde yedi milyon civarında özürli bulunduğu ve 1985 Genel Nüfus Sayımına göre 12-14 yaş arası gençliğin oluşturduğu 13.729.336 kişiden yaklaşık 1.8 milyonun özürli olduğu tahmin edilmektedir (MEGSB; 1992: 5).

TABLO 72 : DENEKLERİN ENGELLİLERDE SPOR DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

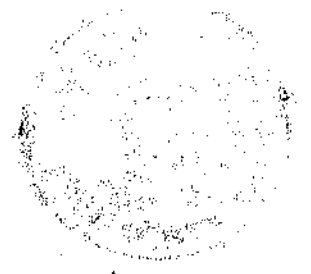
	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik χ^2
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	155	87.1	185	74.9	340	80.0	$\chi^2=13.182$
Gereksiz	14	7.9	22	8.9	36	8.5	SD=2
Kararsızım	9	5.1	40	16.2	49	11.5	$P < 0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=0.655$
Zorunlu	37	23.7	51	27.6	88	25.8	SD=1
Seçmeli	19	76.3	134	72.4	253	74.2	$P > 0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	16	10.3	24	13.0	40	11.7	$\chi^2=10.449$
2.Yıl	33	21.2	65	35.1	98	28.7	SD=3
3.Yıl	58	37.2	55	29.7	113	33.1	$P < 0.05$
4.Yıl	49	31.4	41	22.2	90	26.4	
Ders Saatleri							
2 Saat	120	76.9	158	85.4	278	81.5	$\chi^2=4.042$
3 Saat	36	23.1	27	14.6	63	18.5	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P > 0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanları ve öğretmenler "Ritm eğitimi" dersinin programda yer almasına yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), zorunlu-seçmeli, okutulması gereken yıl ve ders saatleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları dersin % 88.8 oranında gerekli olduğunu söylerken bu oran öğretmenlerde % 78.9'dur. Gereksiz diyen öğretim elemanı sayısı % 7.3 iken öğretmenlerde bu oran % 16.2'dir. Görüleceği gibi öğretim elemanları ve öğretmenler dersin programda yer almasının dışında yaklaşık benzer görüşleri paylaşılmaktadırlar (Tablo 73).

TABLO 73: DENEKLERİN RİTM EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	158	88.8	195	78.9	353	83.1	$\chi^2=7.956$
Gereksiz	13	7.3	40	16.2	53	12.5	SD=2
Kararsızım	7	3.9	12	4.9	19	4.5	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	124	78.5	163	83.6	287	81.3	$\chi^2=1.498$
Seçmeli	34	21.5	32	16.4	66	18.7	SD=
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	114	72.2	146	74.9	260	73.7	$\chi^2=0.947$
2.Yıl	31	19.6	38	19.5	69	19.5	SD=2
3.Yıl	13	8.2	11	5.6	24	6.8	P>0.05
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	137	86.7	166	85.1	303	85.8	$\chi^2=0.830$
3 Saat	16	10.1	19	9.7	35	9.9	SD=2
4 Saat	5	3.2	10	5.1	15	4.2	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Oyun, müzik, dans öğretimi" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamsız bulunurken ($P>0.05$), ders saatlerine ilişkin görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler dersin haftada iki saat olarak okutulmasını isterken farklı oranlarda görüş bildirmişlerdir. Bu oranlar öğretim elemanlarında % 72.1 iken öğretmenlerde % 60.5 dir. Sonuçlardan da anlaşılacağı gibi denekler dersin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması ve okutulması gereken yıla ait olarak benzer görüşleri paylaştıkları görülmektedir (Tablo 74).

TABLO 74: DENEKLERİN OYUN, MÜZİK, DANS ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması:							
Gerekli	155	86.0	219	88.7	372	87.5	$\chi^2=1.536$
Gerekliiz	12	7.3	18	7.3	31	7.3	SD=2
Kararsızım	12	6.7	10	4.0	22	5.2	P>0.05
Zorunlu/Seçmeli:							$\chi^2=3.415$
Zorunlu	131	65.6	163	74.4	294	70.6	SD=1
Seçmeli	63	34.4	66	26.6	109	29.2	P>0.05
Okutulması Gereken Yıl:							
1.Yıl	44	28.6	46	21.0	90	24.1	$\chi^2=3.623$
2.Yıl	62	53.2	135	61.6	217	58.2	SD=3
3.Yıl	22	14.3	32	14.6	54	14.5	P>0.05
4.Yıl	6	3.9	5	2.7	12	3.2	
Ders Saatleri:							
2 Saat	111	72.1	133	60.5	244	65.2	$\chi^2=5.397$
3 Saat	36	24.7	77	35.0	116	30.7	SD=2
4 Saat	5	3.2	10	4.5	15	4.0	P<0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 75'de görüldüğü gibi denekler "Modern dans öğretimi" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması ve ders saatlerine ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Ancak okutulması gereken yıla yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler dersin farklı düzeylerde olsa da ikinci yılda okutulmasını istemektedir. Bu oranlar öğretim elemanlarında % 40.7 iken öğretmenlerde % 50.9 dur.

TABLO 75: DENEKLERİN MODERN DANS ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	134	75.3	163	66.0	294	69.9	$\chi^2=4.337$
Gereksiz	28	15.7	51	20.6	79	18.6	SD=2
Kararsızım	16	9.0	33	13.4	49	11.5	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=0.006$
Zorunlu	27	20.0	32	19.6	59	19.8	SD=1
Seçmeli	108	80.0	131	80.4	239	80.2	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	17	12.6	25	15.3	42	14.1	$\chi^2=5.167$
2.Yıl	55	40.7	83	50.9	138	46.3	SD=3
3.Yıl	53	39.3	46	28.2	99	33.2	$P<0.05$
4.Yıl	10	7.4	9	5.5	19	6.4	
Ders Saatleri						80.9	
2 Saat	117	86.7	124	76.1	241	19.1	$\chi^2=5.356$
3 Saat	18	13.3	39	23.9	57	-	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Folklorik sporlar ve öğretimi" dersinin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş ($P<0.05$), fakat zorunlu-seçmeli ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler derse yaklaşık aynı oranda gerekli demişlerdir. Öğretim elemanları % 16.3 derse gereksiz derken öğretmenlerde bu oran % 9.3 tür. Öğretim elemanları dersin % 42.7 oranında ikinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler % 54.7 oranında ikinci yılda okutulmasını istemektedir (Tablo 76).

TABLO 76: DENEKLERİN FOLKLORİK SPORLAR VE ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	130	73.0	181	73.3	311	73.2	$\chi^2=7.337$
Gereksiz	29	16.3	23	9.3	52	12.2	SD=2
Kararsızım	19	10.7	43	17.4	62	14.6	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							$\chi^2=1.308$
Zorunlu	41	31.3	46	25.4	87	27.9	SD=1
Seçmeli	90	68.7	135	74.6	225	72.1	$P>0.05$
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	24	18.3	44	24.3	68	21.8	$\chi^2=14.475$
2.Yıl	56	42.7	99	54.7	155	49.7	SD=3
3.Yıl	34	26.0	31	17.1	65	20.8	$P<0.05$
4.Yıl	17	13.0	7	3.9	24	7.7	
Ders Saatleri							
2 Saat	107	81.7	149	82.3	256	82.1	$\chi^2=3.569$
3 Saat	14	10.7	26	14.4	40	12.8	SD=2
4 Saat	10	7.6	6	3.3	16	5.1	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Kampçılık ve liderlik eğitimi" dersinin programında yer alması ve ders saatlerine ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($P>0.05$), zorunlu-seçmeli ve okutulması gereken yıla ilişkin görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanları %65 oranında dersin zorunlu olarak okutulmasını isterken bu oran öğretmenlerde %81.3'dür. Öte yandan öğretim elemanları %45.6 ile dersin dördüncü yılda okutulmasını isterken öğretmenler %40.8 ile üçüncü yılda okutulması gerektiğini söylemektedir (Tablo 77).

TABLO 77: DENEKLERİN KAMPÇILIK VE LİDERLİK EĞİTİMİ EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	158	88.8	208	84.2	366	36.1	$\chi^2=1.802$
Gereksiz	10	5.6	19	7.7	29	6.8	SD=2
Kararsızım	10	5.6	20	8.1	30	7.1	P>0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	104	65.0	169	81.3	273	74.2	$\chi^2=12.469$
Seçmeli	56	35.0	39	18.8	95	25.8	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	16	10.0	32	15.4	48	13.0	$\chi^2=12.694$
2.Yıl	20	12.5	33	15.9	53	14.4	SD=3
3.Yıl	51	31.9	85	40.9	136	37.0	P<0.05
4.Yıl	73	45.6	58	27.9	131	35.6	-
Ders Saatleri							
2 Saat	74	46.3	94	45.2	168	45.7	$\chi^2=1.811$
3 Saat	66	41.3	96	46.2	162	44.0	SD=2
4 Saat	20	12.5	18	8.7	38	10.3	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 78'de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve öğretmenler "Mezuniyet semineri" dersinin programda yer almasına ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), zorunlu-seçmeli olması, ve okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları %73.6 gibi yüksek bir oranda derse gerekli derken bu oran öğretmenlerde oldukça düşük olup %22.3'dür. Yine derse öğretim elemanları %19.1 oranında gereksiz derken öğretmenlerde bu oran yüksek olup %64'dür. Bu durumun öğretim elemanlarının öğretmenlere oranla daha akademik düşündükleri görüşüyle açıklanabilir.

TABLO 78: DENEKLERİN MEZUNİYET SEMİNERİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	131	73.6	55	22.3	186	43.8	$\chi^2=112.2$
Gereksiz	34	19.1	158	64.0	192	45.2	SD=2
Kararsızım	13	7.3	34	13.8	47	11.1	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	118	89.4	50	90.9	168	89.8	$\chi^2=0.097$
Seçmeli	14	10.6	5	9.1	19	10.2	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P>0.05$
1.Yıl	9	6.8	5	9.9	14	7.4	$\chi^2=0.03$
2.Yıl	5	3.7	5	9.9	10	5.3	SD=3
3.Yıl	118	89.9	45	81.8	163	87.1	$P>0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	126	94.7	50	90.9	176	93.6	$\chi^2=0.6709$
3 Saat	7	5.3	5	9.9	12	6.4	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 79'da görüldüğü gibi deneklerin "Halk oyunları ve öğretimi" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Görüleceği gibi öğretim elemanları ve öğretmenler bu ders ile ilgili olarak benzer görüşleri paylaşmaktadırlar.

TABLO 79: DENEKLERİN HALK OYUNLARI VE ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	166	93.3	235	95.1	401	94.4	$\chi^2=0.860$
Gereksiz	6	3.4	7	2.8	13	3.1	SD=2
Kararsızım	6	3.4	5	2.0	11	2.6	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	135	80.8	205	87.2	340	84.6	$\chi^2=3.061$
Seçmeli	32	19.2	30	12.8	62	15.4	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P>0.05$
1.Yıl	69	41.3	112	47.7	181	45.0	$\chi^2=1.594$
2.Yıl	76	45.5	96	40.9	172	42.8	SD=2
3.Yıl	22	13.2	27	11.5	49	12.2	$P>0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	99	59.3	117	49.8	216	53.7	$\chi^2=3.904$
3 Saat	54	32.3	98	41.7	152	37.8	SD=2
4 Saat	14	8.4	20	8.5	34	8.5	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin "Sporda beceri öğretimi" dersinin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Ancak zorunlu-seçmeli olması ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.005$). Öğretim elemanları bu dersi %71.9 oranında gerekli görürken bu oran öğretmenlerde %53.4'dür. Öğretim elemanları %43.8 oranında dersin ikinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler %38.6 oranında birinci yılda okutulmasını istemektedir (Tablo 80). Bu sonuçlar Açıkkada'nın (1992: 11) Ankara'da beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışmada elde ettiği sonuçlara yakındır.

TABLO 80: DENEKLERİN SPORDA BECERİ ÖĞRETİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	128	71.9	132	53.4	260	61.2	$\chi^2=14.940$
Gereksiz	33	18.5	73	29.6	109	24.9	SD=2
Kararsızım	17	9.6	42	17.0	59	13.9	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	103	79.8	114	86.4	217	83.1	$\chi^2=1.977$
Seçmeli	26	20.2	18	13.6	44	16.9	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P>0.05
1.Yıl	36	28.1	51	38.6	87	33.5	$\chi^2=7.377$
2.Yıl	56	43.8	37	28.0	93	35.8	SD=3
3.Yıl	29	22.7	37	28.0	66	25.4	P<0.05
4.Yıl	7	5.5	7	5.3	14	5.4	-
Ders Saatleri							
2 Saat	91	71.1	91	68.9	182	70.0	$\chi^2=1.384$
3 Saat	29	22.7	36	27.3	65	25.0	SD=2
4 Saat	8	6.3	5	3.8	13	5.0	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	-

Deneklerin tamamı "Atletizm" dersinin programda yer alması ve zorunlu olarak okutulmasını istemektedir. Ancak okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). İki grup da dersin birinci yılda okutulmasını istemelerine rağmen bu oranlar değişiktir. Öğretim elemanları %70.2 ile dersin birinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler (%65.6) oranında istemektedir. Yine öğretim elemanları %42.1 oranında dersin haftada dört saat okutulmasını isterken bu oran öğretmenlerde %51 dir (Tablo 81).

TABLO 81: DENEKLERİN ATLETİZM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	-
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	178	10.0	247	10.0	425	100	
Seçmeli	-	-	-	-	-	-	-
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	125	70.2	162	65.6	287	67.5	$\chi^2=11.227$
2.Yıl	37	20.8	38	15.4	75	17.6	SD=3
3.Yıl	11	6.2	21	8.5	32	7.5	P<0.05
4.Yıl	5	2.8	26	10.5	31	7.3	
Ders Saatleri							
2 Saat	29	16.3	30	12.1	59	13.9	$\chi^2=5.896$
3 Saat	61	34.3	66	26.7	127	29.9	SD=3
4 Saat	75	42.1	126	51.0	201	47.3	P<0.05
5 ve üstü	13	7.3	25	10.1	38	8.9	

Tablo 82'de görüldüğü gibi deneklerin tamamı "Basketbol" dersinin programda yer almasının gerekli olduğunu ve zorunlu olarak okutulmasını söylemektedir. Ancak okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ilişkin görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elemanları %59 oranında dersin birinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler %50.2 oranında birinci yılda okutulmasını istemektedir. Sonuçlardan da anlaşılabacağı gibi öğretim elemanı ve öğretmenler ders ile ilgili olarak okutulması gereken yıl ve ders saatlerinin süresi hakkında biraz farklı düşüncelerine rağmen diğer konularda yakın görüşleri paylaşmaktadırlar. Bu, basketbol dersinin temel derslerden birisi olarak kabul görmesinin sonucu şeklinde değerlendirilebilir.

TABLO 82: DENEKLERİN BASKETBOL DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	178	100	247	100	425	100	
Seçmeli	-	-	-	-	-	-	
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	105	59.0	124	50.2	229	53.9	$\chi^2=17.310$ SD=2 P<0.05
2.Yıl	61	34.3	70	28.3	131	30.8	
3.Yıl	12	6.7	53	21.5	65	15.3	
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	43	24.2	37	15.0	80	18.8	$\chi^2=7.216$ SD=3 P<0.05
3 Saat	78	43.8	107	43.3	135	43.5	
4 Saat	49	27.5	88	35.6	137	32.2	
5 ve Üstü	8	4.5	15	6.1	23	5.4	

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin tamamı "Voleybol" dersinin programda yer alması gerektiğini ve zorunlu olarak okutulmasını istemektedir. Fakat dersin okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Genelde denekler dersin ikinci yılda ve haftada üç saat okutulmasını istemelerine rağmen aralarında oranlar bakımından farklılık vardır. Öğretim elemanları dersin %52.2 öğretmenler ise %46.6 oranında ikinci yılda okutulmasını söylemektedir. Yine öğretim elemanları %43.5 ile öğretmenlerde %42.9 ile dersin haftada üç saat olarak okutulması gerektiğini bildirmektedir (Tablo 83).

TABLO 83: DENEKLERİN VOLEYBOL DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	-
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	178	100	247	100	425	100	
Seçmeli	-	-	-	-	-	-	-
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	66	37.1	82	32.2	148	34.8	$\chi^2=6.965$
2.Yıl	93	52.2	115	46.6	208	48.9	SD=2
3.Yıl	19	10.7	50	20.2	69	16.2	P<0.05
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	45	25.4	43	17.4	88	20.8	$\chi^2=5.316$
3 Saat	77	43.5	106	42.9	183	43.2	SD=3
4 Saat	47	26.6	84	34.0	131	30.9	P<0.05
5 ve üstü	8	4.5	14	5.7	22	5.2	

Deneklerin tamamı "Hentbol" dersinin programda yer almasını istemektedir. Zorunlu-seçmeli olması ve ters saatlerine ilişkin görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($P>0.05$). Öğretim elemanları dersin %58.4 öğretmenler ise %62.4 oranında ikinci yılda okutulması gerektiğini söylemektedir. Görüleceği gibi iki grup arasında derse ilişkin olarak önemli derecede görüş farklılıkları bulunmamaktadır (Tablo 84).

TABLO 84: DENEKLERİN HENTBOL DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

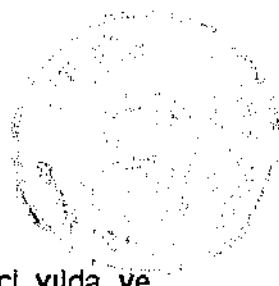
	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	-
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	169	95.5	238	97.1	407	96.4	$\chi^2=0.828$
Seçmeli	8	4.5	7	2.9	15	3.6	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P>0.05
1.Yıl	52	29.2	42	17.1	94	22.2	$\chi^2=10.957$
2.Yıl	104	58.4	153	62.4	257	60.8	SD=2
3.Yıl	22	12.4	50	20.4	72	17.0	P<0.05
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	61	34.3	65	26.5	126	29.8	$\chi^2=3.294$
3 Saat	76	42.7	115	46.9	191	45.2	SD=3
4 Saat	34	19.1	51	20.8	85	20.1	P>0.05
5 ve üstü	7	3.9	14	5.7	21	5.0	

Tablo 85'de görüldüğü gibi deneklerin "Güreş" dersinin programda yer alması zorunlu seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Elde edilen sonuçlardan da anlaşıldığı gibi öğretim elemanı ve öğretmenler ders ile ilgili olarak görüş paralellliği içindedirler.

TABLO 85: DENEKLERİN GÜREŞ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	170	95.5	238	96.3	408	96.0	$\chi^2=0.194$
Gereksiz	8	4.5	96.4	3.6	17	4.0	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	P>0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	147	84.0	187	78.6	334	80.9	$\chi^2=1.921$
Seçmeli	28	16.0	51	21.4	79	19.1	SD=1
							P>0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	38	21.7	39	16.4	77	18.6	$\chi^2=1.936$
2.Yıl	102	58.3	146	61.3	248	60.0	SD=2
3.Yıl	35	20.0	53	22.3	88	21.3	P>0.05
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	73	41.7	80	33.6	153	37.0	$\chi^2=3.277$
3 Saat	73	41.7	119	50.0	192	46.5	SD=2
4 Saat	29	16.6	39	16.4	68	16.5	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin hepsi "Futbol" dersini ikinci yılda ve haftada üç saat olarak okutulmasını istemelerine rağmen birinci ve ikinci yılda okutulması ile haftada iki ve dört saat okutulmasını isteyenler arasında oran farklılıkları bulunmaktadır. Dersin ikinci yılda okutulmasını isteyen öğretim elemanları oranı %68 iken öğretmenlerde %67.1 dir (Tablo 86).

TABLO 86: DENEKLERİN FUTBOL DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	-
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	167	93.8	234	95.1	401	94.6	$\chi^2=0.341$
Seçmeli	11	6.2	12	4.9	23	5.4	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P>0.05
1.Yıl	33	18.5	28	11.4	61	14.4	$\chi^2=7.385$
2.Yıl	121	68.0	165	67.1	286	67.5	SD=2
3.Yıl	24	13.5	53	21.5	77	18.2	P<0.05
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	50	28.2	50	20.2	100	23.6	$\chi^2=6.292$
3 Saat	77	43.5	103	41.7	180	42.5	SD=3
4 Saat	42	23.7	83	33.6	125	29.5	P<0.05
5 ve Üstü	8	4.5	11	4.5	19	4.5	

Deneklerin "Kayak" dersinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl, ders saatlerine ilişkin görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Görüleceği gibi öğretim elemanı ve öğretmenler ders ile ilgili olarak benzer görüşleri paylaşmaktadırlar (Tablo 87).

TABLO 87: DENEKLERİN KAYAK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	160	89.9	211	85.4	371	87.3	$\chi^2=1.857$
Gereksiz	18	10.1	36	14.6	54	12.7	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	P>0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	80	48.8	117	55.2	197	52.4	$\chi^2=1.522$
Seçmeli	84	51.2	95	44.8	179	47.6	SD=1
							P>0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	44	26.8	50	23.6	94	25.0	$\chi^2=1.314$
2.Yıl	67	40.9	99	46.7	166	44.1	SD=3
3.Yıl	46	28.0	55	25.9	101	26.9	P>0.05
4.Yıl	7	4.3	8	3.8	15	4.0	
Ders Saatleri							
2 Saat	172	96.6	236	95.5	408	96.0	$\chi^2=0.315$
3 Saat	6	3.4	11	4.5	17	4.0	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 88'de görüldüğü gibi öğretim elemanları ve öğretmenler "Yüzme" dersinin program da yer alması, zorunlu seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$).

TABLO 88: DENEKLERİN YÜZME DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	172	96.6	236	95.5	408	96.0	$\chi^2=0.315$
Gereksiz	6	3.4	11	4.5	17	4.0	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	P>0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	152	86.9	212	89.1	364	88.1	$\chi^2=0.474$
Seçmeli	23	13.1	26	10.9	49	11.9	SD=1
							P>0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	81	46.0	129	54.2	210	50.7	$\chi^2=4.891$
2.Yıl	69	39.2	71	29.8	140	33.8	SD=3
3.Yıl	18	10.2	22	9.2	40	9.7	P>0.05
4.Yıl	8	4.5	16	6.7	24	5.8	
Ders Saatleri							
2 Saat	46	26.1	53	22.3	99	23.9	$\chi^2=2.082$
3 Saat	58	33.0	85	35.7	143	34.5	SD=3
4 Saat	67	38.1	88	37.0	155	37.4	P>0.05
5 ve üstü	5	2.8	12	5.0	17	4.1	

Öğretim elemanı ve öğretmenler "Kano" dersinin programda yer almasına ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P < 0.05$), zorunlu-seçmeli, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ilişkin görüşler arasındaki farklılık önemli bulunmamıştır $P > 0.05$. Öğretim elemanları dersin %42.7 oranında gerekli olmasını isterken bu oran öğretmenlerde düşük bir düzey olan %14.2 dir. Öğretmenler derse %64.4 oranında gereksiz demektedir. Öğretim elemanlarına göre öğretmenlerin derse daha çok gereksiz demeleri ortaöğretimde kano sporu yapılacak ortamların yeterince bulunamaması veya ülkemizde yeterince tanınmaması düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir (Tablo 89).

TABLO 89: DENEKLERİN KANO DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	76	42.7	35	14.2	111	26.1	$\chi^2=43.697$
Gereksiz	75	42.1	159	64.4	234	55.1	SD=2
Kararsızım	27	15.2	53	21.5	18.8	18.8	$P < 0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	9	11.7	5	13.8	14	12.3	$\chi^2=0.102$
Seçmeli	68	88.3	31	86.1	99	87.6	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P > 0.05$
1.Yıl	18	23.4	10	27.8	28	24.8	$\chi^2=0.937$
2.Yıl	9	11.7	5	13.9	14	12.4	SD=3
3.Yıl	33	42.9	12	33.3	45	39.8	$P > 0.05$
4.Yıl	17	22.1	9	25.0	26	23.0	
Ders Saatleri							
2 Saat	41	53.2	25	69.4	66	58.4	$\chi^2=0.162$
3 Saat	31	40.3	6	16.6	37	32.7	SD=2
4 Saat	5	6.5	5	13.8	10	8.8	$P > 0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 91'de görüldüğü gibi öğretim elemanları ve öğretmenler "Karate" dersinin programda yer almasına ilişkin görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). Ancak zorunlu-seçmeli, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık anlamsızdır ($P > 0.05$). Öğretim elemanları derse %57.9 oranında gerekli erken, öğretmenler %19 oranında gerekli demektedir. Gereksiz diyenlerinin oranı öğretim elemanlarında %27 iken bu oran öğretmenlerde daha yüksek olup %56.7 dir. Bu sonuca göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu dersin gerekli olmadığını belirtmektedir. Bu da dersin travmatik bir yapıya sahip olmasından kaynaklanabilir.

TABLO 91: DENEKLERİN KARATE DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	103	57.9	47	19.0	150	35.3	$\chi^2=69.063$
Gereksiz	48	27.0	140	56.7	188	44.2	SD=2
Kararsızım	27	15.2	60	24.3	87	20.5	$P < 0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	8	7.5	5	10.8	13	8.5	$\chi^2=0.224$
Seçmeli	98	92.5	41	89.1	139	91.4	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	20	18.7	7	15.2	27	17.6	$\chi^2=0.270$
2.Yıl	54	50.5	24	52.2	78	51.0	SD=2
3.Yıl	33	30.8	15	32.6	48	31.4	$P > 0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	92	86.0	36	76.6	128	83.1	$\chi^2=2.049$
3 Saat	15	14.0	11	23.4	26	16.9	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P > 0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Judo" dersinin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P < 0.05$), zorunlu-seçmeli olması ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Öğretim elemanları %65.2 oranında derse gerekli derken bu oran öğretmenlerde oldukça düşük bir düzeyde olup %28.3'dür. Öğretmenler derse %48.2 oranında gereksiz derken, öğretim elemanlarında bu oran daha düşük olup %21.3'dür. Görüleceği gibi öğretmenlerin büyük bir kısmı öğretim elemanlarının aksine derse yeterli ilgiyi göstermemektedir. Bu sonuçlar Açıkada (1992,11)'nin Ankara'da beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışma sonuçlarına yakındır (Tablo 92).

TABLO 92: DENEKLERİN JUDO DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	116	65.2	70	28.3	186	43.8	$\chi^2=57.579$
Gereksiz	38	21.3	119	48.2	157	36.9	SD=2
Kararsızım	24	13.5	58	23.5	82	19.3	$P < 0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	16	13.3	6	8.7	22	11.6	$\chi^2=0.9161$
Seçmeli	104	86.7	63	91.3	167	88.4	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P > 0.05$
1.Yıl	20	16.5	11	15.9	31	16.4	$\chi^2=5.197$
2.Yıl	58	48.3	35	50.7	93	49.2	SD=3
3.Yıl	36	30.0	14	20.3	50	26.5	$P < 0.05$
4.Yıl	6	5.0	9	13.0	15	7.9	
Ders Saatleri							
2 Saat	100	84.7	53	75.7	153	81.4	$\chi^2=2.365$
3 Saat	18	15.3	17	24.3	35	18.6	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P > 0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanı ve öğretmenler "Boks" dersinin programda yer almasına yönelik görüşlerin arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları dersi (%48.9) oranında gerekli bulurken öğretmenler oldukça düşük bir oranda %13 gerekli bulmaktadır. Öğretmenler büyük bir düzeyde derse gereksiz demektedir. Bu oranla öğretmenlerde %63.2 iken öğretim elemanlarında %32'dir. Görüleceği gibi iki grup da derse fazla önem vermemektedir. Bu da boks sporunun insan sağlığına zararlarının tartışılır olmasından kaynaklanabilir (Tablo 93).

TABLO 93: DENEKLERİN BOKS DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	87	48.9	32	13.0	119	28.0	$\chi^2=68.764$
Gereksiz	57	32.0	156	63.2	213	50.1	SD=2
Kararsızım	34	19.1	59	23.9	93	21.9	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	7	8.0	5	16.1	12	10.1	$\chi^2=0.34$
Seçmeli	81	92.0	26	83.8	107	89.9	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	14	15.6	8	25.8	22	18.2	$\chi^2=2.833$
2.Yıl	40	44.4	9	29.0	49	40.5	SD=2
3.Yıl	36	40.0	14	45.2	50	41.3	$P>0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	78	88.6	27	84.4	105	87.5	$\chi^2=0.389$
3 Saat	10	11.4	5	15.6	15	12.5	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 94'de görüldüğü gibi denekler "Masa tenisi" dersinin programda yer alması ve zorunlu-seçmeli olması ile ilgili görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları %86 oranında derse gerekli derken, öğretmenler %94.3 oranında gerekli bulmaktadır. Gereksiz diyenlerin oranı öğretim elemanlarında %14 iken öğretmenlerde daha düşük düzeydedir %5.7. Oranlarda farklılıklar olmasına rağmen özellikle öğretmenler derse daha yüksek düzeyde gerekli görmektedir. Elde edilen bu sonuçlar normaldir. Çünkü masa tenisi etkinlikleri en ekonomik, uygulaması kolay ve herkese yaygın olarak uygulanılabilecek bir faaliyettir.

TABLO 94: DENEKLERİN MASA TENİSİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	153	86.0	233	94.3	386	90.8	$\chi^2=8.410$
Gereksiz	25	14.0	14	5.7	39	9.2	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	70	45.8	157	67.1	227	58.7	$\chi^2=17.76$
Seçmeli	83	54.2	77	32.9	160	41.3	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P<0.05$
1.Yıl	60	38.7	113	48.3	173	44.5	$\chi^2=3.774$
2.Yıl	62	40.0	76	32.5	138	35.5	SD=3
3.Yıl	22	14.2	28	12.0	50	12.9	$P>0.05$
4.Yıl	11	7.1	17	7.3	28	7.2	
Ders Saatleri							
2 Saat	131	84.5	190	80.9	321	82.3	$\chi^2=2.397$
3 Saat	14	9.0	33	14.0	47	12.1	SD=2
4 Saat	10	6.5	12	5.5	22	5.6	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

TABLO 95: DENEKLERİN TENİS DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		Istatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	153	86.0	201	81.4	354	83.3	$\chi^2=3.2163$
Gereksiz	10	5.6	26	10.5	36	8.5	SD=2
Kararsızım	15	8.4	20	8.1	35	8.2	P>0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	58	36.9	104	51.5	162	45.1	$\chi^2=7.544$
Seçmeli	99	63.1	98	48.5	197	54.9	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	34	21.7	28	13.9	62	17.3	$\chi^2=15.539$
2.Yıl	24	15.3	65	32.2	89	24.8	SD=3
3.Yıl	56	35.7	62	30.7	118	32.9	P<0.05
4.Yıl	43	27.4	47	23.3	90	25.1	
Ders Saatleri							
2 Saat	115	73.2	166	82.2	281	78.3	$\chi^2=8.807$
3 Saat	19	12.4	25	12.4	44	12.3	SD=2
4 Saat	23	14.6	11	5.4	34	9.5	P<0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

TABLO 96: DENEKLERİN SU TOPU DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	15	59.0	78	31.6	183	43.5	$\chi^2=31.778$
Gereksiz	43	24.2	96	38.9	139	32.7	SD=2
Kararsızım	30	16.9	73	29.6	103	24.2	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	9	8.5	11	13.9	20	10.8	$\chi^2=1.385$
Seçmeli	97	91.5	68	86.1	165	89.2	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P>0.05
1.Yıl	11	10.3	13	16.5	24	12.9	$\chi^2=2.338$
2.Yıl	15	14.0	13	16.5	28	15.1	SD=3
3.Yıl	37	34.6	27	34.2	64	34.4	P>0.05
4.Yıl	44	41.1	26	32.9	70	37.6	
Ders Saatleri							
2 Saat	60	57.1	60	75.9	120	65.2	$\chi^2=7.560$
3 Saat	35	33.3	13	16.5	48	26.1	SD=2
4 Saat	10	9.5	6	7.6	16	8.7	P<0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin "Badminton" dersinin programda yer alması ve ders saatlerine ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamsızdır ($P>0.05$). Zorunlu-seçmeli ve okutulması gereken yıla ilişkin görüşler arasındaki farklılık ise anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanları dersin (%42.3) oranında zorunlu olmasını isterken, öğretmenler %60.3 oranında zorunlu olması gerektiğini belirtmektedir. Öğretim elemanları bu dersin %29.3 oranında ikinci yılda okutulmasını isterken öğretmenler %39.7 oranında üçüncü yılda okutulmasını arzu etmektedir. Deneklerin derse ilişkin olarak, farklı oranlarda görüş bildirmelerine rağmen genelde gerekli olduğu ve programda yer alması konusunda birleşmektedirler (Tablo 97).

TABLO 97: DENEKLERİN BADMİNTON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	189	78.1	173	70.0	312	73.4	$\chi^2=4.079$
Gereksiz	20	11.2	44	17.8	64	15.1	SD=2
Kararsızım	19	10.7	30	12.1	49	11.5	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	58	42.3	105	60.3	163	52.4	$\chi^2=9.966$
Seçmeli	79	57.7	69	39.7	148	47.6	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P<0.05$
1.Yıl	43	30.7	30	17.2	73	23.2	$\chi^2=15.523$
2.Yıl	41	29.3	44	25.3	85	27.1	SD=3
3.Yıl	29	20.7	69	39.7	98	31.2	$P<0.05$
4.Yıl	27	19.3	31	17.8	58	18.5	
Ders Saatleri							
2 Saat	112	80.0	148	85.1	260	82.8	$\chi^2=1.951$
3 Saat	19	13.6	20	11.5	39	12.4	SD=2
4 Saat	9	6.4	6	3.4	15	4.8	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin tamamı "Temel cımnastik" dersinin programda yer almasını ve gerek olduğunu belirtmektedir. Zorunlu-seçmeli olmasına yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($P>0.05$), okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Öğretim elemanları dersin %44.1 oranında üç saat olarak okutulmasını isterken öğretmenler %41.1 oranında iki saat okutulmasını istemektedir. Görüleceği gibi farklı oranda olmasına rağmen öğretim elemanları ve öğretmenler ders ile ilgili yaklaşık benzer görüşleri paylaşmaktadır. Bu sonuçlar Aşıkada'nın (1992:11) Ankara'da beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışmayı desteklemektedir. Bu çalışmada öğretmenler cımnastik dersinin çok önemli olduğunu ve kendilerine mesleklerinde sürekli gerekli olduğunu bildirmişlerdir (Tablo 98).

TABLO 98: DENEKLERİN TEMEL CİMNASTİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	178	100	247	100	425	100	
Gereksiz	-	-	-	-	-	-	
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	171	97.1	241	98.0	412	97.6	$\chi^2=0.028$
Seçmeli	5	2.8	5	2.0	10	2.3	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P>0.05
1.Yıl	143	80.8	196	79.7	339	80.1	$\chi^2=8.120$
2.Yıl	28	15.8	26	10.6	54	12.8	SD=2
3.Yıl	6	3.4	24	9.8	30	7.1	P<0.05
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	53	29.9	101	41.1	154	36.4	$\chi^2=3.589$
3 Saat	78	44.1	98	39.8	176	41.6	SD=3
4 Saat	41	23.2	35	18.2	76	18.0	P<0.05
5 ve üstü	5	2.8	12	4.9	17	4.0	

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin "Aletli cımnastık" dersinin programda yer alması, zorunlu - seçmeli olmasına ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$).

Değişik oranlarda olmakla birlikte denekler dersin gerekli olduğunu ve zorunlu olarak okutulmasını istemektedir. Derse gereksiz diyen öğretim elemanlarının oranı %3.4 ile küçükken bu oran öğretmenlerde %9.3 gibi daha yüksektir. Öğretmenler öğretim elemanlarına göre daha yüksek düzeyde dersti seçmeli olarak okutulmasını istemektedir. Bu oranlar öğretim elemanlarında %14.2 iken öğretmenlerde %27.2'dir. Öğretim elemanlarına göre öğretmenlerin dersti daha düşük düzeyde zorunlu olarak okutulmasını istemeleri çalıştıkları kurumlarda ders ile ilgili yeterli malzemeleri bulamamalarından kaynaklanabilir (Tablo 99).

TABLO 99. DENEKLERİN ALETLİ CİMNASTİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik χ^2
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	172	96.6	224	90.7	396	93.2	$\chi^2=5.742$
Gereksiz	6	3.4	23	9.3	29	6.8	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	-	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	151	85.8	163	72.8	314	78.5	$\chi^2=9.911$
Seçmeli	25	14.2	61	27.2	86	21.5	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	26	14.8	23	10.3	49	12.3	$\chi^2=2.502$
2.Yıl	122	69.3	170	75.9	292	73.0	SD=2
3.Yıl	28	15.9	31	13.8	59	14.8	P>0.05
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	67	38.1	100	44.6	167	41.8	$\chi^2=2.004$
3 Saat	78	44.3	85	37.9	163	40.8	SD=1
4 Saat	31	17.6	39	17.4	70	17.5	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 100'de görüldüğü gibi deneklerin "Ritmik cimnastik" dersinin programda yer alması, zorunlu - seçmeli olması ve ders saatlerine ilişkin görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($P<0.005$). Öğretim elemanları ve öğretmenler farklı düzeylerde olmasına rağmen dersin ikinci yılda okutulması gerektiğini söylemektedir. Bu oran öğretim elemanlarında % 68.8 dir. Sonuçlardan da anlaşılacağı gibi iki grup da ders ile ilgili olarak yaklaşık benzer görüşleri paylaşmaktadırlar.

TABLO 100: DENEKLERİN RİTMİK CİMNASTİK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	179	95.5	231	93.5	401	94.4	$\chi^2=0.763$
Gereksiz	8	4.5	16	6.5	24	24.5	SD=1
Kararsızım	-	-	-	-	-	6.0	$P>0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	151	87.3	183	79.2	334	82.7	$\chi^2=8.140$
Seçmeli	22	12.7	48	20.8	70	17.3	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P>0.05$
1.Yıl	53	30.6	43	18.6	96	23.8	$\chi^2=8.140$
2.Yıl	104	60.1	159	68.8	263	65.1	SD=2
3.Yıl	16	9.2	29	12.6	45	11.1	$P<0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	-
Ders Saatleri							
2 Saat	83	48.0	119	51.5	202	50.0	$\chi^2=1.012$
3 Saat	66	38.2	87	37.7	153	37.9	SD=2
4 Saat	24	13.9	25	10.8	49	12.1	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	-

Deneklerin "Gösteri cimnastiği" dersinin programda yer alması, zorunlu seçmeli olması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0,05$). Ancak ders saatleri ile ilgili görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0,05$). Öğretim elemanları dersi %57,9 oranında gerekli görürken öğretmenlerde bu oran % 83.4 dır. Zorunlu olarak okutulmasını isteyen öğretim elemanı oranı % 50.5 iken öğretmenlerde %74.8 ile daha yüksektir. Öğretim elemanları ve öğretmenler farklı oranlarda olmasına rağmen dersin dördüncü yılda okutulmasını istemektedir. Öğretmenlerin öğretim elemanlarına göre dersi daha yüksek oranda gerekli görmeleri ve zorunlu olarak okutulmasını istemeleri ortaöğretimde 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramının büyük oranda kendileri tarafından organize edilmesinden kaynaklanması ile açıklanabilir (Tablo 101).

TABLO 101: DENEKLERİN GÖSTERİ CİMNASTİĞİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam N	İstatistik	
	n	%	n	%		%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	103	57.9	206	83.4	309	72.7	$\chi^2=35.627$
Gereksiz	38	21.3	26	10.5	64	15.1	SD=2
Kararsızım	37	20.8	15	6.1	52	12.2	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	54	50.5	154	74.8	208	66.5	$\chi^2=18.637$
Seçmeli	53	49.5	52	25.2	105	33.5	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P<0.05$
1.Yıl	25	23.6	19	9.2	44	14.1	$\chi^2=0.270$
2.Yıl	26	24.5	24	11.7	50	16.0	SD=3
3.Yıl	23	21.7	45	21.8	68	21.8	$P<0.05$
4.Yıl	32	30.2	118	57.3	150	48.1	
Ders Saatleri							
2 Saat	61	58.1	114	55.3	175	56.3	$\chi^2=0.972$
3 Saat	33	31.4	75	36.4	108	34.7	SD=2
4 Saat	11	1.5	17	8.3	28	9.0	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 102'de görüldüğü gibi deneklerin "Rekreasyon" dersinin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunurken ($P < 0.05$), zorunlu - seçmeli olmasına yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler dersin gerekli olduğunu söylerken görüşler arasında oransal farklılıklar vardır. Öğretim elemanları dersi %84.8 oranda gerekli bulurken bu oran öğretmenlerde %65.6'dır. Öğretmenler dersin ikinci yılda okutulmasını %30.5 oranında isterken öğretim elemanları %41.3 oranında üçüncü yılda okutulmasını istemektedir.

TABLO 102: DENEKLERİN REKREASYON DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	151	84.8	162	65.6	313	73.6	$\chi^2=25.652$
Gereksiz	16	9.0	25	10.1	41	9.6	SD=2
Kararsızım	11	6.2	60	24.3	71	16.7	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	91	59.1	112	68.3	203	63.8	$\chi^2=2.913$
Seçmeli	63	40.9	52	31.7	115	36.2	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P>0.05
1.Yıl	29	18.7	37	22.6	66	20.7	$\chi^2=9.782$
2.Yıl	28	18.1	50	30.5	78	24.5	SD=3
3.Yıl	64	4.13	47	28.7	111	34.8	P<0.05
4.Yıl	34	21.9	30	18.3	64	20.1	
Ders Saatleri							
2 Saat	92	59.7	108	65.9	200	62.9	$\chi^2=1.423$
3 Saat	48	31.2	45	27.4	93	29.2	SD=2
4 Saat	14	9.1	11	6.7	25	7.9	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "İzcilik" dersinin programda yer alması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Zorunlu-seçmeli olmasına ait görüşler arasındaki farklılıklar ise anlamlıdır ($P<0.05$). Öğretim elemanları dersin %52 oranında seçmeli olarak okutulmasını isterken öğretmenler %65.4 oranında zorunlu olarak okutulması gerektiğini bildirmektedir. Görüleceği gibi öğretim elemanı ve öğretmenlerin dersin zorunlu-seçmeli olması ile ilgili görüşlerin dışında diğer konularda yaklaşık olarak görüş birliği içindedirler (Tablo 103).

TABLO 103: DENEKLERİN İZCILIK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	185	81.5	216	87.4	361	84.9	$\chi^2=3.505$
Gereksiz	16	9.0	18	7.3	34	8.0	SD=2
Kararsızım	17	9.6	13	5.3	30	7.1	P>0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	71	48.0	142	65.4	213	58.4	$\chi^2=11.043$
Seçmeli	77	52.0	75	34.6	152	41.6	SD=1
							P<0.05
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	24	16.1	21	9.7	45	12.3	$\chi^2=3.693$
2.Yıl	28	18.8	49	22.7	77	21.1	SD=3
3.Yıl	69	46.3	106	48.1	175	47.9	P>0.05
4.Yıl	28	18.8	40	18.5	68	18.6	
Ders Saatleri							
2 Saat	70	47.3	96	44.4	166	45.6	$\chi^2=0.435$
3 Saat	61	41.2	91	42.1	152	41.8	SD=2
4 Saat	17	11.5	29	13.4	46	12.6	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 104'de görüldüğü gibi deneklerin "Dağcılık" dersinin programda yer alması okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($P>0.05$), zorunlu seçmeli olmasına yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($P>0.05$). Öğretim elemanları %60 oranında dersin seçmeli olarak okutulmasını isterken öğretmenler %61 oranında zorunlu okutulmasını istemektedirler.

TABLO 104: DENEKLERİN DAĞCILIK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	140	78.7	194	78.5	334	78.6	$\chi^2=0.141$
Gereksiz	20	11.2	30	12.1	50	11.8	SD=2
Kararsızım	18	10.1	23	9.3	41	9.6	P>0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	58	40.0	119	61.0	177	52.1	$\chi^2=14.730$
Seçmeli	87	60.0	76	39.0	163	47.9	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	17	11.7	21	10.8	38	11.2	$\chi^2=0.678$
2.Yıl	21	14.5	34	17.4	55	16.2	SD=3
3.Yıl	39	26.9	54	27.7	93	27.4	P>0.05
4.Yıl	68	46.9	86	44.1	154	45.3	
Ders Saatleri							
2 Saat	64	44.1	96	49.2	160	47.1	$\chi^2=0.870$
3 Saat	61	42.1	75	38.5	136	80.0	SD=2
4 Saat	20	13.8	24	12.3	44	12.9	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin tamamı "Düzen alıştırmaları" dersinin zorunlu olarak okutulması gerektiğini söylemektedir. Programda yer almasına yönelik görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretmenler derse %91.9 gibi yüksek oranda gerekli derken öğretim elemanları %32.6 gibi düşük oranda gerekli demektedir. Dersin gereksiz olduğunu söyleyen öğretim elemanlarının oranı %52.2 iken öğretmenlerde %5.3'dür. Görüldüğü gibi öğretmenler öğretim elemanlarına göre oldukça yüksek oranda bu derse ihtiyaç duymaktadır. Sonuçlar Açıkada'nın (1992:11) Ankara'da beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışma sonuçları ile paralellik göstermektedir. Bu çalışmada öğretmenler dersi çok yararlı olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Bunun nedeni halen uygulamada olan beden eğitimi ve spor öğretim programlarının sınırlayıcı ve dikte ettirici özellik taşımasından kaynaklandığı ile açıklanabilir (Tablo 105).

TABLO 105: DENEKLERİN DÜZEN ALIŞTIRMALARI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	58	32.6	227	91.9	285	67.1	$\chi^2=166.64$
Gereksiz	100	56.2	13	5.3	113	26.6	SD=2
Kararsızım	20	11.2	7	2.8	27	6.4	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	62	100	227	100	289	100	
Seçmeli	-	-	-	-	-	-	-
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	49	79.0	194	85.5	243	84.1	$\chi^2=3.486$
2.Yıl	7	11.3	11	4.8	18	6.2	SD=2
3.Yıl	6	9.7	22	9.7	28	9.7	$P>0.05$
4.Yıl	-	-	-	-	-	-	
Ders Saatleri							
2 Saat	50	80.6	204	89.9	254	87.9	$\chi^2=4.357$
3 Saat	5	8.1	12	5.3	17	5.9	SD=2
4 Saat	7	11.3	11	4.8	18	6.2	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Orientiring" dersinin programda yer alması ve zorunlu-seçmeli olmasına yönelik görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.056$). Ancak okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları derse %42.1 oranında gerekli derken öğretmenler %19.4 oranında gerekli demektedir. Gereksiz diyen öğretim elemanlarının oranı %42.7 iken öğretmenlerde bu oran %48.6'dır. Öğretim elemanları %92.2 gibi büyük bir oranda dersin seçmeli olarak okutulması gerektiğini söylerken öğretmenlerde ise bu oran %52.1'dir (Tablo 106).

TABLO 106: DENEKLERİN ORIENTİRİNG DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	75	42.1	48	19.4	123	28.9	$\chi^2=30.926$
Gereksiz	76	42.7	120	48.6	196	46.1	SD=2
Kararsızım	27	15.2	79	32.0	106	24.9	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	6	7.8	23	47.9	29	23.2	$\chi^2=26.717$
Seçmeli	71	92.2	25	52.1	96	76.8	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							
							$P<0.05$
1.Yıl	11	14.3	10	20.8	21	16.8	$\chi^2=1.581$
2.Yıl	11	14.3	7	14.6	18	14.4	SD=3
3.Yıl	28	36.4	13	27.1	41	32.8	$P>0.05$
4.Yıl	27	35.1	18	37.5	45	36.0	
Ders Saatleri							
2 Saat	63	82.9	36	75.0	99	79.8	$\chi^2=1.139$
3 Saat	13	17.1	12	25.0	25	20.2	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 107 de görüldüğü gibi deneklerin "Halter" dersinin programda yer alması ve ders saatlerine alt görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), zorunlu-seçmeli olması ve okutulması gereken yıla ilişkin görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları dersin %77.5 oranında gerekli olduğunu söylerken öğretmenlerde bu oran %47.4 dür. Öğretim elemanları %17.4 oranında gereksiz derken öğretmenler %33.2 oranında gereksiz demektedir. İki grup da dersin haftada iki saat okutulmasını isterlerken oranlar arasında farklılıklar vardır. Öğretmenlerin öğretim elemanlarına göre derse daha olumsuz bakmaları öğrenci velileri ve okul yöneticileri arasında yaygın olan halter dersinin çocuk gelişimini olumsuz yönde etkileyeceği görüşünden kaynaklandığı ile açıklanabilir. Ayrıca malzeme yetersizliği de bu noktada etken olabilir.

TABLO 107: DENEKLERİN HALTER DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	138	75.5	117	47.4	255	60.0	$\chi^2=41.318$
Gereksiz	31	17.4	82	33.2	113	26.6	SD=2
Kararsızım	9	5.1	48	19.4	57	13.4	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	14	10.0	19	16.2	33	12.8	$\chi^2=2.216$
Seçmeli	126	90.0	98	83.8	224	87.2	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P>0.05$
1.Yıl	24	17.0	17	14.5	41	15.9	$\chi^2=1.591$
2.Yıl	71	50.4	55	47.0	126	48.8	SD=3
3.Yıl	34	24.1	30	25.6	64	24.8	$P>0.05$
4.Yıl	12	8.5	15	12.8	27	10.5	
Ders Saatleri							
2 Saat	133	94.3	100	85.5	233	90.3	$\chi^2=5.730$
3 Saat	8	5.7	17	14.5	25	9.7	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P<0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

TABLO 108: DENEKLERİN OKÇULUK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	123	69.1	95	38.5	218	51.3	$\chi^2=44.606$
Gereksiz	43	24.2	88	35.6	131	30.8	SD=2
Kararsızım	12	6.7	64	25.9	76	17.9	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	8	6.4	19	20.0	27	12.3	$\chi^2=9.272$
Seçmeli	17	93.6	76	80.0	193	87.7	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	19	15.2	11	11.6	30	13.6	$\chi^2=0.615$
2.Yıl	30	24.0	24	25.3	54	24.5	SD=3
3.Yıl	36	28.8	29	30.5	65	29.5	P>0.05
4.Yıl	40	32.0	31	32.6	71	32.5	
Ders Saatleri							
2 Saat	117	93.6	84	88.4	201	91.4	$\chi^2=1.834$
3 Saat	8	6.4	11	11.6	19	8.6	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Deneklerin "Kürek" dersinin programda yer almasına ilişkin görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Ancak zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine ait görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanı derse %66.3 gibi yüksek bir oranda gerekli derken öğretmenler %21.1 oranında ve düşük düzeyde gerekli demektedir. Gereksiz diyen öğretmenlerin oranı öğretim elemanlarına göre daha yüksektir. Bu oranlar öğretim elemanlarda %26.4 iken öğretmenlerde %50.2 dir (Tablo 109).

TABLO 109: DENEKLERİN KÜREK DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	118	66.3	52	21.1	170	40.0	$\chi^2=91.554$
Gereksiz	47	26.4	124	50.2	171	40.2	SD=2
Kararsızım	13	7.3	71	28.7	84	19.8	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	5	4.2	5	9.6	10	5.8	$\chi^2=0.859$
Seçmeli	13	95.8	47	90.3	60	94.1	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P>0.05$
1.Yıl	11	9.3	5	9.6	16	9.4	$\chi^2=3.278$
2.Yıl	12	10.2	9	17.3	21	12.4	SD=3
3.Yıl	49	41.5	15	28.8	64	37.6	$P>0.05$
4.Yıl	46	39.0	23	44.2	69	40.6	
Ders Saatleri							
2 Saat	90	76.3	40	76.9	130	76.5	$\chi^2=0.008$
3 Saat	28	23.7	12	23.1	40	40.0	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 110'da görüldüğü gibi öğretim elemanları ve öğretmenler "Eskrim" dersinin programda yer alması ve okutulması gereken yıla ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), zorunlu-seçmeli olması ve ders saatlerine yönelik görüşleri arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları %70.2 gibi oldukça yüksek bir oranla bu dersi gerekli bulurken bu oran öğretmenlerde (%21.9) ile çok düşüktür. Öte yandan öğretim elemanları dersin %44 oranında üçüncü yılda okutulmasını isterken öğretmenler %46.3 oranında dördüncü yılda okutulması gerekliliğini bildirmektedir. Öğretmenlerin derse yeterince ilgi göstermemeleri eskrim sporunun ülkemizde yaygın olarak uygulanmaması ve henüz geniş halk tabanına yayılmamış olmasına bağlanabilir.

TABLO 110: DENEKLERİN ESKRİM DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	125	70.2	54	21.9	179	42.1	$\chi^2=101.49$
Gereksiz	41	23.0	124	50.2	165	38.8	SD=2
Kararsızım	12	6.7	69	27.9	81	19.1	$P<0.05$
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	6	4.8	5	9.3	11	6.1	$\chi^2=1.300$
Seçmeli	119	95.2	49	90.7	168	93.9	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							$P>0.05$
1.Yıl	11	8.8	6	11.1	17	9.5	$\chi^2=6.072$
2.Yıl	11	8.8	9	16.7	20	11.2	SD=3
3.Yıl	55	44.0	14	25.9	69	38.5	$P<0.05$
4.Yıl	48	38.4	25	46.3	73	40.8	
Ders Saatleri							
2 Saat	111	88.8	47	87.0	158	88.3	$\chi^2=0.113$
3 Saat	14	11.2	7	13.0	21	11.7	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	$P>0.05$
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

TABLO 111: DENEKLERİN ÇİM KAYAĞI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam		İstatistik
	n	%	n	%	N	%	
Programda Yer Alması							
Gerekli	98	55.1	37	15.0	135	31.8	$\chi^2=83.781$
Gereksiz	67	37.6	139	56.3	206	48.5	SD=2
Kararsızım	13	7.3	71	28.7	84	19.8	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	-	-	-	-	-	-	
Seçmeli	98	100	37	100	135	100	-
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	6	6.1	6	16.2	12	8.9	$\chi^2=6.0521$
2.Yıl	6	6.1	5	13.5	11	8.1	SD=3
3.Yıl	34	34.7	9	24.3	43	31.9	P<0.05
4.Yıl	52	53.1	17	45.9	69	51.1	
Ders Saatleri							
2 Saat	82	83.7	32	86.4	114	84.4	$\chi^2=0.980$
3 Saat	16	16.3	5	13.5	21	15.5	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin tamamı "Su altı sporları" dersinin seçmeli olarak okutulmasını istemektedir. Programda yer almasına ait görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P < 0.05$), okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P > 0.05$). Öğretim elemanları derse %64.6 oranında gerekli derken öğretmenler oldukça düşük oranda %19.8 gerekli demektedir. Dersin gereksiz olduğunu söyleyen öğretim elemanlarının oranı %27 iken bu oran öğretmenlerde daha yüksek düzey olan %51 dir. Öğretmenlerin derse yeterli ilgiyi göstermemeleri öğretim kurumlarında genellikle tesisin bulunmaması ve malzeme noksanlıklarından kaynaklanabilir (Tablo 112).

TABLO 112: DENEKLERİN SU ALTI DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	115	64.6	49	19.8	164	38.6	$\chi^2=90.042$
Gereksiz	48	27.0	126	51.0	174	40.9	SD=2
Kararsızım	15	8.4	72	29.1	87	20.5	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	-	-	-	-	-	-	
Seçmeli	116	100	49	100	165	100	-
Okutulması Gereken Yıl							
1.Yıl	7	6.0	8	16.3	15	9.1	$\chi^2=4.595$
2.Yıl	16	13.8	7	14.3	23	13.9	SD=3
3.Yıl	35	30.2	12	24.5	47	28.5	P>0.05
4.Yıl	58	50.0	22	44.9	80	48.5	
Ders Saatleri							
2 Saat	84	72.4	34	69.4	118	71.5	$\chi^2=0.154$
3 Saat	32	27.6	15	30.6	47	28.5	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

Tablo 113'de görüldüğü gibi deneklerin "Bisiklet" dersinin programda yer almasına ve zorunlu-seçmeli olmasına ait görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları derse %71.3 oranında gerekli derken bu oran öğretmenlerde %55.1 dir. Öğretim elemanları dersin %92.1 oranında seçmeli olarak okutulmasını isterken öğretmenler %55.1 oranında zorunlu olarak okutulmasını istemektedir. Öğretim elemanlarının öğretmenlere oranla bisiklet dersine daha çok önem vermeleri bu spor dalının kitle sporu olma özelliğinden kaynaklandığı söylenebilir.

TABLO 113: DENEKLERİN BİSİKLET DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	Öğretim Elemanı N:178		Öğretmen N:247		Toplam	İstatistik	
	n	%	n	%	N	%	χ^2
Programda Yer Alması							
Gerekli	127	71.3	136	55.1	263	61.9	$\chi^2=16.356$
Gereksiz	41	23.0	69	27.9	110	25.9	SD=2
Kararsızım	10	5.6	42	17.0	52	12.2	P<0.05
Zorunlu/Seçmeli							
Zorunlu	10	7.9	75	55.1	85	32.3	$\chi^2=67.094$
Seçmeli	117	92.1	61	44.9	178	67.7	SD=1
Okutulması Gereken Yıl							P<0.05
1.Yıl	12	9.4	13	9.6	25	9.5	$\chi^2=1.952$
2.Yıl	13	10.2	21	15.4	34	12.9	SD=3
3.Yıl	36	28.3	40	29.4	76	28.9	P>0.05
4.Yıl	66	52.0	62	45.6	128	48.7	
Ders Saatleri							
2 Saat	96	75.6	89	65.4	185	70.3	$\chi^2=3.242$
3 Saat	31	24.4	47	34.6	78	29.7	SD=1
4 Saat	-	-	-	-	-	-	P>0.05
5 ve üstü	-	-	-	-	-	-	

8. Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi İle İlgili Derslerin Öncelik Sıralaması

Tablo 114'de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve öğretmenlerin tamamı "Atletizm, Basketbol, Voleybol, Hentbol, Staj, Temel cimnastik ve Futbol" derslerini gerekli görmekte ve birinci öncelikli olarak kabul etmektedir. Elde edilen sonuçlar normaldir çünkü bu dersler alanın en önemli dersler olarak kabul edilmektedir.

Öğretim elemanlarının ikinci sırada gösterdiği "Beden eğitimi ve spora giriş, Yüzme, Aletli cimnastik" dersleri sırasıyla öğretmenlerde 10, 4 ve 11. sıradadır. Öğretmenlerin derslere ilişkin görüşlerini mezun oldukları öğretim kurumlarındaki tesis ve malzeme durumları etkilemiş olabilir.

TABLO 114 BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ DERSLERİN GEREKLİLİK ORANLARI

Dersler	Öğretim Elemanları N:178		Öğretmen N:247		
	%	S.N	%	SN	Gruplar %
Atletizm	100.0	1	100.0	1	100.0
Basketbol	100.0	1	100.0	1	100.0
Voleybol	100.0	1	100.0	1	100.0
Hentbol	100.0	1	100.0	1	100.0
Beden Eğt. Öğrt (staj)	100.0	1	100.0	1	100.0
Temel Cimnastik	100.0	1	100.0	1	100.0
Futbol	100.0	1	100.0	1	100.0
Beden Eğt ve Spora Giriş	96.60	2	91.60	10	94.10
Yüzme	96.60	2	95.50	4	96.05
Aletli Cimnastik	96.60	2	90.70	11	93.65
Ritmik Cimnastik	95.50	3	93.50	8	94.50
Güreş	95.50	3	96.30	3	95.90
Halk Oyunları Öğrt.	93.30	4	95.10	5	94.20
Eğitsel Oyunlar ve Öğrt.	92.70	5	97.60	2	95.15
Spor Bilimleri Arş. Teknik	91.60	6	71.30	22	81.45
Kayak	89.90	7	85.40	14	87.65
Ritm Eğitimi	88.80	8	78.90	18	83.85
Kampçılık ve Liderlik Eğt.	88.80	8	84.20	16	86.50
İlk öğrt. bed. eğt. ve Spor	87.10	9	88.70	12	87.90
Engellilerde Spor	87.10	9	74.90	20	81.00
Oyun, müzik, dans öğrt.	86.00	10	88.70	12	87.35
Masa Tenisi	86.00	10	94.30	6	90.15
Tenis	86.00	10	81.40	18	83.70
Rekreasyon	84.80	11	65.60	25	75.20

TABLO 114'ÜN DEVAMI

İzcilik	81.50	12	87.40	13	84.45
Okul Spor. Yönt. ve Org.	79.20	13	93.50	7	86.35
Dağcılık	78.70	14	78.50	19	78.60
Badminton	78.10	15	70.00	23	74.05
Halter	77.50	16	47.40	29	62.45
Modern Dans Öğrt.	75.30	17	66.00	24	70.65
Mezuniyet Semineri	73.60	18	22.30	36	47.95
Folklorik Sporlar ve Öğrt.	73.00	19	73.30	21	73.15
Sporda Beceri Öğrt.	71.90	20	53.40	28	62.65
Bisiklet	71.30	21	55.10	27	63.20
Eskrim	70.20	22	21.90	37	46.05
Spor ve Serbest Zam. Eğt.	69.10	23	57.90	26	63.50
Okçuluk	69.10	23	38.50	32	53.80
Kürek	66.30	24	21.10	38	43.70
Judo	65.20	25	28.30	34	46.75
Su Altı Sporları	64.60	26	19.80	39	42.20
Taek-won-do	63.50	27	27.10	35	45.30
Su Topu	59.00	28	31.60	33	45.30
Gösteri Jimnastiği	57.90	29	83.40	17	70.65
Karate	57.90	29	19.00	41	38.45
Okulda Bed. eğt. Gözlemi	56.20	30	40.10	31	48.15
Karşılaştırmalı Bed. eğt.	56.20	30	43.40	30	49.80
Çim Kayağı	55.10	31	15.00	42	35.05
Boks	48.90	32	13.00	44	30.95
Saha ve Malzeme Bilgisi	48.30	33	85.00	15	66.65
Kano	42.70	34	14.20	43	28.45
Orientiring	42.10	35	19.40	40	30.75
Düzen Alıştırmaları	32.60	36	100.0	1	66.30

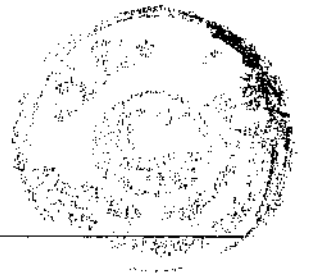

Tablo'115 de görüldüğü gibi deneklerin tamamı "Düzen alıştırma, Atletizm, Basketbol, Voleybol, Öğretmenlik stajı" derslerinin zorunlu olmasını istemekte ve birinci öncelikli olarak göstermektedir. İkinci öncelikli sırayı ise "Temel cımnastik" dersi almaktadır. Öğretim elemanlarında son sırayı %4.2 ile "Kürek" dersi alırken öğretmenlerde %8.7 ile Judo dersi son sırayı almaktadır. Deneklerin tamamı Su altı sporları ve Çim kayağı dersinin seçmeli okutulması görüşünü benimsemektedir.

Berg (1988:72) ortaöğretim beden eğitimi ve spor programlarında Tenis, Masa tenisi, Okculuk, Yüzme, Kayak, Bisiklet ve yakın mücadele ve dövüş sanatlarını ön plana alan uygulama derslerini öncelikli sırayı ayırmak gerektiğini söylemekte ve mümkünse bu hizmetlerin her öğrenciye götürülmesini istemektedir. Oysa ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin adı geçen derslerin, son sıralarda zorunlu olarak okutulmasını istedikleri görülmektedir. Bu da öğrencilerin genellikle farklı faaliyetleri yapmasını engelleyecek, onların belli bir maharet kazanmasının temin edilmesi ve güçlü bir hayat aktivitesine yönlendirilmesini zorlaştıracaktır.

TABLO 115: BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ DERSLERİN ZORUNLU OLMA ORANLARININ SİRALANIŞI

Dersleri	Öğretim Elemanları N:178		Öğretmen N:247		
	%	S.N	%	SN	Gruplar %
Düzen Araştırmaları	100.0	1	100.0	1	100.0
Atletizm	100.0	1	100.0	1	100.0
Basketbol	100.0	1	100.0	1	100.0
Voleybol	100.0	1	100.0	1	100.0
Beden Eğt.Öğrt. (staj)	100.0	1	100.0	1	100.0
Temel Cımnastik	97.10	2	98.00	2	97.55
Beden Eğt. ve Spora Giriş	97.00	3	95.60	4	96.30
Hentbol	95.00	4	97.10	3	96.05
Futbol	93.80	5	95.10	5	94.45
Mezuniyet Semineri	89.40	6	90.90	7	90.15
Eğitsel Oyunlar ve Öğrt.	89.10	7	97.10	3	93.01
Spor Bilimleri Arş. Teknik.	87.70	8	67.60	20	77.65
Ritmik Cımnastik	87.30	9	79.20	15	83.25
Yüzme	86.90	10	89.10	9	88.00

TABLO 15'İN DEVAMI

Aletli Cimnastik	85.80	11	72.80	19	79.30
Güreş	84.00	12	78.60	16	81.30
Halk Oyunları ve Öğretimi	80.80	13	87.20	10	84.00
Sporda Beceri Öğretimi	79.80	14	86.40	11	83.10
Ritm Eğitimi	78.50	15	83.60	12	81.05
Saha ve Malzeme Bilgisi	67.80	16	94.80	6	81.30
Oyun, Müzik, Dans Öğretimi	65.60	17	74.40	18	70.00
Kampçılık ve Liderlik Eğt.	65.00	18	81.30	14	73.15
Okulda bed. Eğt. Gözlemi	63.00	19	51.50	27	57.25
Okul Spor Yönt. ve Organiz.	61.00	20	90.00	8	75.50
Rekreasyon	59.10	21	68.30	19	63.70
İlköğretimde Bed. Eğt. ve Spor	54.50	22	81.30	13	67.90
Gösteri Cimnastiği	50.50	23	74.80	17	62.65
Kayak	48.80	24	55.20	25	52.00
İzcilik	48.00	25	65.40	22	56.70
Masa Tenisi	45.80	24	67.10	21	56.45
Karşılaştırmalı Bed. Eğt ve Spor	43.70	25	50.50	28	47.10
Badminton	42.30	26	60.30	24	51.30
Spor ve Serbest Zaman Eğt.	41.90	27	45.50	30	43.70
Dağcılık	40.00	28	61.00	23	50.50
Tenis	36.90	29	51.50	27	44.20
Folklorik Sporlar ve Öğretimi	31.30	30	25.40	32	28.35
Engellilerde Spor	23.70	31	27.60	31	25.65
Modern Dans Öğretimi	20.00	32	19.60	34	19.80
Judo	13.30	33	8.70	43	11.00
Kano	11.70	34	13.80	39	12.75
Taek-won-do	10.30	35	19.10	35	14.70
Halter	10.00	36	16.20	36	13.10
Su Topu	8.50	37	13.90	38	11.20
Boks	8.00	38	16.10	37	12.05
Bisiklet	7.90	39	55.10	26	31.50
Orientiring	7.80	40	47.90	29	27.85
Karate	7.50	41	10.80	40	9.15
Okçuluk	6.40	42	20.00	33	13.20
Eskrim	4.80	43	9.30	42	7.05
Kürek	4.20	44	9.60	41	6.90
Su Altı Sporları	-	-	-	-	-
Çim Kayağı	-	-	-	-	-

BÖLÜM V

ÖZET, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde öğretim elemanı ve öğretmenlerin, beden eğitimi ve sporun bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçlarının gerçekleşme/gereklilik dereceleri ile alan derslerine ilişkin olarak derslerin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerine yönelik görüşlerini almayı hedefleyen bu araştırmanın kısa bir özeti çıkarılmıştır. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar verilmiş ve bu sonuçlara göre öneriler geliştirilmiştir.

ÖZET VE SONUÇ

Bu araştırmanın temel amacı, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yüksekokul/bölümlerin alan eğitimleri ile ilgili mevcut öğretim programlarından hareketle, yüksekokul/bölümlerde görev yapan öğretim elemanları ve bu kurumlardan mezun olmuş halen ortaöğretimde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ve sporun amaçlarına, alan öğretim programına yönelik olarak görüşlerini belirleyip bu görüşler doğrultusunda bir öğretim programı önerisi hazırlamaktır. Bu amaca ulaşabilmek için şu soruların cevapları aranmıştır: (1) Beden eğitimi ve sporun bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçlarının gerçekleşme ve gereklilik dereceleri nasıl algılanmaktadır? (2)Denekler alan derslerinin programda yer alması, zorunlu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl ve ders saatlerinin süresinin nasıl olmasını istemektedirler?

Araştırma verileri anket yöntemiyle gruptan elde edilmiştir. Ankette beden eğitimi ve sporla ilgili seçilen amaçlar Milli Eğitim Bakanlığının ilköğretim okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi için öğretim programında belirlediği amaçlar ile ulaşılabilen mevcut yerli ve yabancı literatürden seçilmiştir. Alan dersleri ise, halen 11 yüksekokul / bölümlerin öğretim programlarında yer alan derslerdir. Evreni beden eğitimi ve spor yüksekokulları / bölümlerinde görev yapan öğretim elemanları ve bu kurumlardan mezun öğretmenler oluşturmuştur. Örnekleme ise halen mezun veren kurumlardan olan; Gazi, ODTÜ, Hacettepe, Marmara, Uludağ, Celal Bayar, Selçuk, Çukurova, Cumhuriyet, KTÜ ve Ondokuz Mayıs Üniversitelerine bağlı yüksekokul/bölümlerde görev yapan 178 öğretim elemanı ile Elazığ, Malatya, Muş, Bolu, Yozgat, Giresun, Gaziantep,

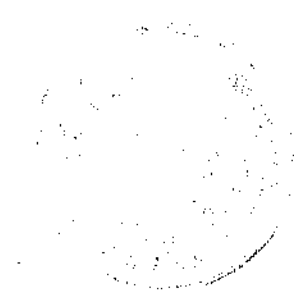
Kahramanmaraş, İçel, Konya, Afyon ve Kütahya illerinde görev yapan 247 beden eğitimi öğretmeni oluşturmuştur. Toplam 555 anket deneklere gönderilmiş, bunlardan 425'i geri dönmüştür %76.57. Anket yöntemiyle bu gruplardan toplanan veriler istatistiksel yöntemlerle çözümlenerek değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Kişisel Bilgiler

Anket yoluyla elde edilen sonuçlar şöyledir: Öğretim elemanlarının %79.8'i erkek %20.8'i kadındır. Öğretmenlerin %70.4'ü erkek %29.6'sı kadındır. Deneklerin hizmet yılları beş ve altı ile 26 yıl ve üstünde değişmektedir. Denekler çoğunlukla %34.8 ile beş ve altı hizmet yılına sahiptir. Bunu %23.1 ile altı ve on yıllarası hizmet yılı takip etmektedir. Deneklerin büyük bir oranı %55.1 ile eğitim fakültesi mezunudur. Bu oran öğretim elemanlarında %41.6 öğretmenlerde ise %64.8'dir. Öğretim elemanlarının akademik unvanları ise şöyle bir dağılım göstermektedir: profesör %1.1, doçent %5.1, yardımcı doçent %20.8, öğretim görevlisi %46.6, okutman %13.5 ve araştırma görevlisi %12.9'dur.

Araştırmaya katılan deneklerin büyük bir çoğunluğu erkektir. Bu durum yüksekokul / bölümlere alınan bayan öğrenci sayısının az olmasıyla açıklanabilir. Öğretim elemanı ve öğretmenlerin hizmet yılları beş yıl ve altı yıl ile 26 yıl ve üstünde değişmektedir. Öğretim elemanlarının çoğunluğu 11 -15 arası hizmet yılına sahipken bu oran öğretmenlerde 6 - 10 yıl arasındır. Öğretmenlerde 26 yıl üstü hizmet yılına sahip olanların oranı oldukça düşüktür. Bu ise öğretmenlerin yaş ilerledikçe yöneticilik gibi görevleri tercih etmelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

Öğretim elemanı ve öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu Eğitim Fakültesi mezunudur. Bu sonuç eğitim fakültelerinin fazla öğrenci mezun etmeleriyle açıklanabilir. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının çoğunluğu öğretim görevlisidir. Profesör ve doçent oranı ise düşüktür. Bu durum yüksekokul / bölümlerin akademik çalışmalarına başlamaları ve bu kurumların eski eğitim enstitülerine dayanmasıyla açıklanabilir.

Amaçlar

1. Bilişsel Amaçlar

Beden eğitimi ve sporun bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçlarının gerçekleşme ve gereklilik derecelerine ilişkin olarak öğretim elemanı ve öğretmenlerin görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($P < 0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler bilişsel amaçlardan en çok "Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgileri kavrama" amacının birinci sırada gerçekleştiğini bildirmiştir ($\bar{X}$: 3.09 - X :3.15). Son sırada ise öğretim elemanlarında "Yeni kurallar geliştirebilme ve duruma göre kurallarda değişiklikler yapma"nın önemini bilmesi amacı $\bar{X}$: 2.22, öğretmenlerde "Olimpizm kavramının özünü açıklama" amacı yer almaktadır ($\bar{X}$: 2.43). Bilişsel amaçların gereklilik derecesine göre sıralamasında öğretim elemanlarında "Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama" amacı birinci sırada gerekli görülürken $\bar{X}$: 3.92, öğretmenlerde "Eğitmcilerin beden eğitimi ve sporla ilgili görüşlerini açıklayabilme" amacı birinci sırada gerekli görülmüştür ($\bar{X}$:3.59). Son sırayı öğretim elemanlarında "Amatörlük ve profesyonelliğin anlamını kavrama" amacı yer alırken $\bar{X}$: 3.54, öğretmenlerde "Olimpizm kavramının özünü açıklama" amacı yer almıştır ($\bar{X}$: 3.15).

2. Psiko-motor Amaçlar

Öğretim elemanları psiko-motor amaçlardan "Fiziksel gelişimi sağlama" ve "Grup ve takım etkinliklerine katılma" amacının birinci sırada gerçekleştiğini $\bar{X}$:2.84 söylerken öğretmenler "Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma" amacının birinci sırada gerçekleştiğini belirtmiştir ($\bar{X}$:3.15). Gerçekleşme bakımından öğretim elemanlarında son sırayı "İyi bir lider olma" amacı alırken $\bar{X}$:2.45, öğretmenlerde "Motor becerileri geliştirecek günlük etkinliklere katılma" amacı almıştır ($\bar{X}$:2.71). Psiko-motor amaçların gereklilik derecesine göre öğretim elemanlarında birinci sırayı "İyi bir lider olma" amacı alırken $\bar{X}$: 3.82, öğretmenlerde birinci sırayı "Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma" amacı almıştır ($\bar{X}$:3.57). Son sırayı öğretim elemanlarında "Organik gelişmeyi sağlama" amacı alırken $\bar{X}$: 3.62, öğretmenlerde "İyi bir izleyici olma" amacı almıştır ($\bar{X}$: 3.34).

C- Duyuşsal Amaçlar

Öğretim elemanları ve öğretmenler en çok gerçekleşen duyuşsal amaçların "Kendine güven duyma, kendini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etme" amacı olduğunu söylemiştir ($\bar{X}$:2.80 - $\bar{X}$:3.13). İki grupta da son

sırayı "Eleştirilere açık olma" amacı yer almaktadır ($\bar{X}$:2.34 - $\bar{X}$:2.79). Öğretim elemanı ve öğretmenler duyuşsal amaçların gereklilik önceliği olarak birinci sırada "Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme" amacını göstermiştir ($\bar{X}$:3.89 - $\bar{X}$:3.94). İki grupta da son sırayı "Sosyal ve duyuşsal gelişimi sağlama" amacı almıştır ($\bar{X}$:3.73 - $\bar{X}$:3.38).

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin beden eğitimi ve sporun bilişsel, psiko-motor, duyuşsal amaçlarının gerçekleşme / gereklilik derecelerine yönelik görüşleri arasında farklılık vardır.

İki grup arasındaki farklılık olgusu; gerek beden eğitimi öğretmeni yetiştiren öğretim kurumlarındaki öğretim programlarının gerekse ortaöğretim beden eğitimi öğretim programlarını hazırlayanların öğrencilere kazandırılması gereken önceliklerin neler olması gerektiğini gelişen ve değişen toplum yapısı göz önünde bulundurularak yeniden belirlenmesi gerektiğini ortaya çıkardığı söylenebilir. Öte yandan elde edilen sonuçlara göre zihinsel ve duyuşsal amaçların öğretim elemanı ve öğretmenler tarafından psiko-motor amaçlara oranla daha çok gerekli denmesine rağmen yüksekokul / bölümlerin öğretim programları ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından (MEGSB;1988:16) ortaöğretim için hazırlanan resmi programda psiko-motor amaçların ön planda olduğu görülmektedir. Ayrıca, programda psiko-motor amaçların nasıl uygulanacağı ve öğrencilere nasıl kazandırılacağı ayrıntılı bir şekilde öğretmenlere gösterilirken, zihinsel ve duyuşsal amaçların beden eğitimi ve spor dersi içinde nasıl gerçekleşeceği açık bir şekilde belirtilmemektedir.

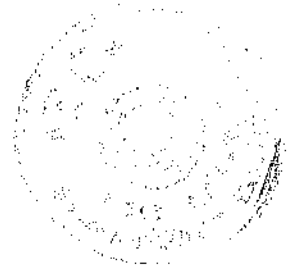
Amaçların gerçekleşme ve gereklilik dereceleri değerlendirildiğinde iki grup arasındaki görüş farklılığı önemlilik arz etmektedir. Öğretmenler ile onları yetiştiren öğretim elemanlarının görüş birliği içinde olmamaları yüksekokul / bölümlerdeki alan derslerinin hedefine yeterince ulaşamadığı ihtimalini kuvvetlendirmektedir. Beden eğitimi ve sporda sadece fiziksel eğitim yaklaşımlarıyla insan yetiştirmek ve geliştirmenin mümkün olmayacağı söylenebilir. Yani koşma, atma, atlama ve buna benzer hareket disiplinleri insanın karakter ve ahlak oluşumunu sadece uygulandıkları için şekillendiremez. Bunlar kişilik gelişiminin mümkün olduğunca iyi tamamlanması yolunda insanın ulaşması gereken hedefler için uygun bir ortam teşkil eder. Daha açık bir ifadeyle, zihinsel ve duyuşsal davranış biçimleri geliştirmek, onları pratiğe geçirmek ve değerlendirmek için yaşamın bir alanı olarak beden eğitimi ve spor oldukça güzel fırsatlar sunmaktadır. Buradan hareketle ülkemizde genellikle psiko-motor amaçların ön planda tutularak hazırlanan ve uygulanması istenen öğretim programlarının bu doğrultuda geliştirilmesi gerektiği ileri sürülebilir.

Dersler

1. Hareket - Antrenman ve Sağlıkla İlgili Dersler

Hareket - antrenman ve sağlıkla ilgili derslerden "Spor fizyolojisi, Antrenman bilimi, Fonksiyonel anatomi, Sporda beslenme, Sporda ilk yardım ve Spor masajı" derslerinin öğretim elemanı ve öğretmenlerin tamamı programda yer almasını istemektedir. "Psiko-motor" ve "Sağlık bilgisi ve spor" dersini programda yer alması ile ilgili olarak iki grup arasındaki görüş farklılığı istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Ancak "Kineantropometri, Biyomekanik, Sporda gözlem ölçme ve değerlendirme, Çocuklarda spor, Yaşlılarda spor, Bayanlarda spor, Kondisyon, Spor sakatlıkları ve rehabilitasyon, Yüksek irtifa ve spor, Hastalıklar ve egzersiz, Doping ve ergojenik yardım" derslerine yönelik görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Deneklerin tamamı "Sporda ilk yardım" dersinin zorunlu olarak okutulmasını istemektedir. "Spor fizyolojisi, Antrenman bilimi, Kineantropometri, Biyomekanik, Fonksiyonel anatomi, Sporda gözlem ölçme ve değerlendirme, Çocuklarda spor, Bayanlarda spor, Kondisyon, Spor sakatlıkları ve rehabilitasyon, Yüksek irtifa ve spor, Hastalıklar ve egzersiz, Sağlık bilgisi ve spor ile Doping ve ergojenik yardım" derslerinin zorunlu-seçmeli olmasına yönelik olarak iki grup görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$) "Psiko-motor gelişim, Yaşlılarda spor, Sporda beslenme, Spor masajı" derslerine yönelik görüşler arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Denekler " Spor fizyolojisi, Antrenman bilimi, Fonksiyonel anatomi, Sporda beslenme, Sporda ilk yardım, Spor masajı" derslerini birinci sırada gerekli olarak görmektedir. Son sırayı öğretim elemanlarında "Çocuklarda spor" dersi alırken %9.1, öğretmenlerde "Yüksek irtifa ve spor" dersi son sırayı almıştır %12.9 deneklerin tamamı "Sporda ilk yardım" dersinin zorunlu okutulmasını istemektedir. Bunu öğretim elemanlarında ikinci sırada "Spor fizyolojisi" dersi takip etmektedir % 97.7. Bu ders öğretmenlerde yedinci sıradadır %76.9. Son sırayı iki grupta da "Yüksek irtifa ve spor" dersi almaktadır (%7.4 - %30.3).

2. Psiko-Sosyal Konularla İlgili Dersler

Psiko-sosyal konularla ilgili derslerden "Spor psikolojisi ve spor sosyolojisi" dersine deneklerin tamamı programda yer almasını istemiştir. "Beden eğitimi ve spor tarihi, Spor ahlakı, Olimpizm ve spor, Spor bilimlerine giriş, Spor felekesesi ve bedene eğitimi ve sporda adaptasyon" dersine yönelik iki grup görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), "Okullarda serbest zaman faaliyetleri" dersine ilişkin görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Zorunlu-seçmeli olmasına yönelik olarak "Spor ahlakı, olimpizm ve spor, Spor felsefesi, Okullarda serbest zaman faaliyetleri, Beden eğitimi ve sporda adaptasyon" derslerine ilişkin görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunurken ($P<0.05$), "Spor psikolojisi, Spor sosyolojisi, Beden eğitimi ve spor tarihi, Spor bilimlerine giriş" derslerine yönelik görüşler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanları ve öğretmenler en çok "Spor psikolojisi ve Spor sosyolojisi" dersine gereklidir derken son sırayı öğretim elemanlarında %59.6 ile "Spor ahlakı" dersi, öğretmenlerde ise "Olimpizm ve spor" dersi %27.5 almıştır. Öğretim elemanları ve öğretmenlerde zorunlu olarak en çok okutulması istenen ders "Spor psikolojisi" dersidir (%92-%93.8). İki grupta da ikinci sırayı "Beden eğitimi ve spor tarihi" dersi almaktadır (%87.7 - %84.6). Son sırayı ise "olimpizm ve spor" dersi almıştır (%18.2 - %36.2).

3. Spor Yönetimi İle İlgili Dersler

Spor yönetimi ile ilgili derslerden "Spor teşkilatı" dersinin programda yer almasına ilişkin olarak öğretim elemanları ve öğretmenlerin görüşleri arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($P>0.05$), "Spor yönetimi, Sporda organizasyon ve yönetim, Spor işletmeciliği, Spor teşkilatı ve organizasyon, Beden eğitimi ve sporda rekreasyon yönetimi, Spor tesisleri işletmeciliği, Spor tesisleri yönetimi, Spor hukuku ile Spor ekonomisi" derslerine yönelik görüşler arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). "Sporda organizasyon ve yönetim, Spor işletmeciliği, Spor teşkilatı ve organizasyon, Beden eğitimi ve sporda rekreasyon yönetimi, Spor tesisleri işletmeciliği, Spor tesisleri yönetimi, Spor hukuku ve spor ekonomisi" derslerinin zorunlu - seçmeli olmasına yönelik olarak deneklerin görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı iken ($P<0.05$), "Spor yönetimi ve spor teşkilatı" dersine yönelik görüşler arasındaki fark anlamsızdır ($P>0.05$). Öğretim elemanı ve öğretmenlerde birinci

öncelikli sırayı "Spor yönetimi" dersi almaktadır (%88.2 - %68.4). Öğretim elemanlarında son sırayı "Spor tesisleri yönetimi" dersi alırken öğretmenlerde "Spor işletmeciliği" dersi son sırayı almaktadır (%60.7 - %18.6). Öğretim elemanları öğretmenler "Spor yönetimi" dersinin birinci sırada zorunlu olarak okutulmasını istemektedir (%80.3 - %87). İkinci grupta da son sırayı "Spor ekonomisi" dersi almaktadır (%9.8 - %20).

4. Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi ile İlgili Dersler

Beden eğitimi ve spor öğretimi ile ilgili derslerden "Öğretmenlik uygulaması (Staj), Atletizm, Basketbol, Voleybol, Hentbol, Futbol ve Temel cimnastik" derslerini deneklerin tamamı programda yer almasını istemektedir. "Beden eğitimi ve spora giriş, İlköğretimde beden eğitimi ve spor, oyun-müzik-dans öğretimi, Modern dans öğretimi, Liderlik eğitimi, Halk oyunları öğretimi, Güreş, Kayak, Yüzme, Tenis, Badminton, Ritmik cimnastik, İzcilik ve dağcılık" derslerinin programda yer almasına yönelik görüşler arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($P>0.05$), bunların dışında kalan derslere ilişkin görüşler arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Deneklerin tamamı "Öğretmenlik uygulaması (Staj), Atletizm, Basketbol, Voleybol, Düzen alıştırma" dersinin zorunlu olarak okutulmasını isterken yine deneklerin tamamı "Çim kayağı ve su altı sporları" dersinin seçmeli olarak okutulmasını istemektedir (Bu derslere gerekli diyenler). Deneklerin "İlköğretimde beden eğitimi ve spor, Okul spor yönetimi ve organizasyonu, Eğitsel oyunlar ve öğretimi, saha ve malzeme bilgisi, Spor bilimlerinde araştırma teknikleri, Kampçılık ve liderlik eğitimi, Masa tenisi, Tenis, Badminton, Atletik cimnastik, İzcilik, Dağcılık, Orientiring, Okçuluk, Bisiklet" derslerine yönelik olarak zorunlu - seçmeli olmasına ilişkin görüşler arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($P<0.05$). Bu derslerin dışında kalan derslere ait görüşler arasında ise farklılık anlamlı bulunmamıştır ($P>0.05$). Öğretim elemanı ve öğretmenlerin tamamı "Atletizm, Basketbol, Voleybol, Hentbol, Staj, Temel cimnastik, Futbol" derslerinin gerekli olduğunu ve programda yer almasını istemektedir. Ayrıca buna ilave olarak öğretmenlerde "Düzen alıştırma" dersi birinci öncelikli amaçlar içindedir. Deneklerin zorunlu olarak okutulmasını istedikleri dersler "Düzen alıştırma, Atletizm, Basketbol, Voleybol ve Staj" dersleridir. Bu dersleri iki grupta da "Temel Cimnastik" dersi takip etmektedir (%97.1 - %98). Son sırayı öğretim elemanı ve Öğretmenlerde "Kürek" dersi almaktadır (%4.2 - %9.6).

Deneklerin tamamı farklı yüzdelerde olmasına rağmen hareket-antrenman-sağlık, psiko-sosyal, spor yönetimi ve beden eğitimi ve spor öğretimi ile ilgili konulara temel teşkil eden derslerin programda yer almasını ve zorunlu olarak okutulmasını istemektedir. Ancak öğretmenler, öğretim elemanlarına göre ortaöğretimde sıklıkla karşılaşmıyacakları ve özellik arzeden bazı derslerin ya seçmeli olarak okutulmasını ya da programda düşük yüzdelerle yer almasını söylemektedir.

Öğretim elemanlarında beden eğitimi ve spor öğretimi dersinden "Düzen Alistirmaları" dersi gereklilik sıralamasında son sırayı alırken öğretmenlerde birinci sırayı almaktadır. Buna karşılık "Kanu, Boks, Orientiring, Çim Kayağı, Karate, Kürek, Eskrim, Sualtı Sporları, Judo, Taek-won-do" gibi dersler son sıralarda yer almaktadır. Elde edilen bu bulguların değerlendirilmesinde, okul içerisindeki uygulamayı etkileyen bir kısım faktörlerin belirleyici olduğu şüphesizdir. "Düzen Alistirmaları" ve buna benzer derslerin öğretmenler tarafından en önemli dersler içinde görülmesi geleneksel program modellerinin ön planda olduğu gerçeğine bizi götürmektedir. Öte yandan bu durum modern eğitim sisteminden uzaklaşıldığının bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Ancak, beden eğitimi öğretmeni yetiştirmede uygulanan öğretim programlarının; mevcut olan eğitim sistemi, sosyo-kültürel birikim ve beklentiler ile diğer faktörler ışığında gereksiz birçok bilgi ile yüklü olabileceği düşüncesini de akla getirmektedir.

Elde edilen bulguların değerlendirilmesinde, öğretmenlere yönelik olarak, okul içindeki uygulamayı etkileyen bir kısım faktörlerin belirleyici olduğu şüphesizdir. Ancak teorik olarak düşünüldüğü zaman, modern eğitim anlayışı açısından çok daha farklı derslerin yüksek düzeyde gerekli olması yönünde görüş bildirmeleri beklenebilirdi. (Dağcılık, Rekreasyon, Beden eğitimi ve Spora Giriş, İzcilik, Kamçılık ve Liderlik Eğitimi vb.) Berg (1988:71) gençlerin fiziksel faaliyetlerinin yüzde sekseninden fazlasının okul dışı faaliyetler olduğunu belirtmekte, modern ve çağdaş okul beden eğitimi ve spor öğretim programlarının buna yönelik olması gerektiğini ileri sürmektedir.

Öğretmenlerde "Düzen Alistirmaları" dersinin en önemli derslerden birisi olarak kabul edilmesi, modern eğitim sisteminin yeterince uygulanmadığının bir göstergesi olarak kabul etmek mümkündür. Ancak, beden eğitimi öğretmeni

yetistirmede uygulanan alan derslerine yönelik 6đretim programlarının; sosyo-k6lt6rel birikim ve beklentiler ile diğer fakt6rler ışığında gereksiz bir6ok bilgi ile y6kl6 olabileceği d6ř6ncesini de akla getirmektedir.

Diğer yandan 6đretim elemanı ve 6đretmenler "Boks,Karete ve Taek-won-do" gibi travmatik derslere alt sıralarda 6ncelik verdiği g6r6lmektedir. Bu da orta6đretimde buna benzer derslerin fazla 6nemli g6r6lmediği ger6eğine bizi g6t6rmektedir.

ÖNERİLER

Öneriler iki başlık altında değerlendirilmiştir.

A- Araştırma bulgularına dayalı öneriler

1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yüksekokul / bölümlerin öğretim programları çağın koşullarına ve toplumun yapısına, ihtiyacına cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmelidir.
2. Genellikle psiko-motor gelişim amaçlarının ön planda tutulduğu öğretim programları bilişsel ve duyuşsal amaçlara da gerekli ağırlık verilecek şekilde düzenlenmelidir..
- 3.Öğretim programlarında uygulama derslerinin yanı sıra öğretmen adaylarına beden eğitimi ve sporun duyuşsal amaçlarını gerçekleştirecek; sporda ahlaki değerler, centilmenlik, spor felsefesi, spor ve sosyalleşme gibi konulara önem ve öncelik verilmelidir.
- 4.Yüksekokul / bölümlerin öğretim programlarındaki farklılıklar en aza indirilmeli, belirli aralıklarla programlar üzerinden karşılaştırılmalı çalışmalar yapılmalıdır.
5. Yüksekokul / bölümlerin öğretim programlarında yer alan / alacak olan derslerin programda yer alması, zorunu-seçmeli olması, okutulması gereken yıl / yarıyıl ve ders saatleri ihtiyaçlara ve araştırma sonuçlarına göre tespit edilmelidir.
- 6.Beden eğitimi ve spor multi disipliner bir yapıya sahip olmasından dolayı okutulması gereken zorunlu ve seçmeli dersler; derslerin çokluğu, bireysel farklılıklar, coğrafi farklılıklar, tesis ve zaman göz önüne alınarak iyi tespit edilmelidir.
- 7.Ders içerikleri belirlenirken ve konular işlenirken bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçlara gerekli ağırlık verilmelidir.

8. Yüksekokul / bölümlerin öğretim programlarının öğretmen adaylarını elit sporcu yetiştirmekten çok rekreasyonel faaliyetler yönlendirecek bilgi birikimini sağlayacak şekilde geliştirilmelidir.

9.Hareket-antrenman ve sağlıkla ilgili "Spor fizyolojisi, Antrenman bilimi, Fonksiyonel Anatomi, Sporda Beslenme, Sporda ilk yardım, Spor masajı, Biyomekanik, Psiko-motor gelişim" gibi dersler öğretim programlarında öncelikli ve zorunlu olarak okutulmalıdır. Bunun yanında "Yüksek irtifa ve spor, Doping ve ergojenik yardım, Kineantropmetri, Kondisyon, Spor sakatlıkları ve rehabilitasyon, Yaşlılarda spor, Bayanlarda spor, Hastalıklar ve egzersiz" gibi dersler seçmeli okutulmalıdır.

10. Psiko-sosyal konularla ilgili "Spor psikolojisi, Spor sosyolojisi, Beden eğitimi ve spor tarihi, Okul serbest zaman faaliyetleri" derslerinin öğretim programlarında öncelikli ve zorunlu olarak, öte yandan "Spor felsefesi, Spor ahlakı, Beden eğitimi ve sporda adaptasyon, Olimpizm ve spor" Derslerinin seçmeli olarak okutulmalıdır.

11. Spor yönetimi ile ilgili "Spor yönetimi, Sporda organizasyon ve yönetim, Spor teşkilatı" derslerinin öğretim programlarında öncelikli ve zorunlu olarak okutulması "Spor tesisleri işletmeciliği, Spor işletmeciliği, Spor tesisleri yönetimi, Beden eğitimi ve sporda rekreasyon yönetimi, Spor teşkilatı ve organizasyonu, Spor ekonomisi" derslerinin seçmeli ders olarak okutulmalıdır.

12. Beden eğitimi ve spor öğretimi ile ilgili "Atletizm, Basketbol, Voleybol, Hentbol, Öğretmenlik uygulaması (Staj), Temel cimnastik, Futbol, Beden eğitimi ve spora giriş, Yüzme, Güreş, Aletli cimnastik, Ritmik cimnastik, Halk oyunları, Eğitsel oyunlar ve öğretimi" derslerinin öğretim programında öncelikli ve zorunlu olarak yer almalıdır. Ortaöğretimde çoğunlukla ihtiyaç duyulmayan bilgiler ve aktiviteleri içine alan derslerin seçmeli olarak okutulmalıdır.

B-Genel Öneriler

- 1.Yüksekokul / bölümler arası sürekli işbirliği ve iletişimi sağlayacak bir yayın organı oluşturulmalıdır.
- 2.Yüksekokul / bölümlerde sınırlı spor dalına yönelik bir öğretim programı yaklaşımından uzaklaşıp, çok yönlü spor dalına yönelik öğretmen yetiştirme düşüncesi benimsenmelidir.
- 3.Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirmede bilgi kaynağı hareket kökeni ve hareket pedagojisine dayandırılmalıdır.
- 4.Öğretim programlarındaki uygulamalı dersler, ortaöğretim kurumlarındaki eğitime yönelik olarak; öğrencilerin yaş, cinsiyet, beceri, öğrenme ve bireysel farklılıkları dikkate alınarak verilmelidir.
5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yüksekokul / bölümlerin öğretim programlarında yer alan ve aynı konuları içine alan derslerin tek ders altında birleştirilmesi için derslerin içerik analizleri yapılmalı, tekrarlar önlenip devamlılık sağlanmalıdır.
- 6.Geleceğe yönelik olarak beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yüksek okul / bölümlerin öğretim programlarının temelini insanların yaşam stilini değiştirmeye ve düzenlemeye yönelik hale getirilmelidir.
- 7.Seçmeli dersler artırılıp modüler programlamaya gidilerek çevre ve bireysel ihtiyaçlara uygun programlar hazırlanmasına imkan sağlanmalıdır.
- 8.Yüksekokul / bölümlerin öğretim programları yatay ve dikey geçişlere uygun olmalıdır.
9. Öğretim programları öğrencileri yaşam boyu spora katılma ve yaşam boyu yaptıkları aktivitelerden hoşnut olamaya yönlendirmelidir.
- 10.Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yüksekokul / bölümlerin öğretim programları kültürel değişime ve gelişime uygun biçimde geliştirilmelidir.

11. Yüksekokul / bölümlerin programları her dört yılda bir alanın ihtiyaçları belirlendikten sonra yeniden geliştirilmelidir. Bunun içinde konu ile ilgili olarak ayrıntılı araştırmalar yapılmalıdır ve mezunlar izlenmelidir.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN YÜKSEKOKUL / BÖLÜMLERİN ALAN DERSLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ

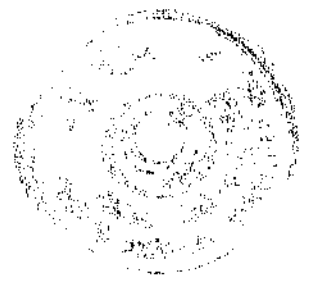
Bu model önerisi, araştırma sonucunda elde edilen verilere dayalı olarak geliştirilmiştir. Dersler çoğunlukla öğretim elemanı ve öğretmenlerin görüşlerini yansıtacak şekilde yıl / yarıyıllara dağıtılmış, teorik ve uygulama saatleri ile birlikte zorunlu / seçmeli dersler gösterilmiştir. Programda zorunlu olarak gösterilen dersler öğretim elemanı ve öğretmenlerin %60'ın üzerinde zorunlu olarak okutulmasını istedikleri derslerden seçilmiştir. %60'ın altında kalan derslerin içinden ise seçmeli dersler programa konulmuştur. Derslerin yarıyıllara dağılımında da çoğunlukla deneklerin tercihleri esas alınmıştır. Halen mezun veren 11 yüksek okul / bölümlerin öğretim programlarındaki alan derslerinin sayısı 35 - 86 arasında değişmektedir. Bu derslerin saat toplamı ise, 110 - 180 arasındadır. Bu modelde ise toplam 33 alan dersi 143 saat olarak verilmiştir.

Alanda beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak görev yapacak olan öğretmen adaylarının programda belirtilen zorunlu ve seçmeli dersleri başarı ile tamamladıktan sonra beden eğitimi ve sporun aşağıda belirtilen bilişsel, psiko-motor ve duyuşsal amaçlarını gerçekleştirecek davranış ve bilgilere sahip olması beklenmektedir.

AMAÇLAR

A- Bilişsel Amaçlar

1. Beden Eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama.
2. Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler yaratabilme.
3. Kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirmeyi bilme.
4. Zihinsel gelişimi sağlama.
5. Fiziksel etkinlikler yoluyla başkaları ile ilişkide bulunmanın önemini kavrama.
6. Estetik duygu ve moral gelişimi sağlama.
7. Güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak, sınırlılıklarını bilme.
8. Eğitimcilerin beden eğitimi ve sporla ilgili görüşlerini açıklayabilme.
9. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgileri kavrama.
10. Olimpiyat kavramının önemini açıklama.

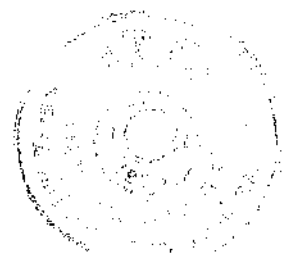
11. Amatörlük ve profesyonelliğin anlamını kavrama.
12. Beden eğitimi ve sporda sosyal hareketliliğin önemini kavrama.
13. Yeni kurallar geliştirebilme ve duruma göre kurallarda değişiklik yapmanın önemini bilme.

B- Psiko-Motor Amaçlar

- 1- Fiksel gelişimi sağlama.
- 2- Motorsal beceri gelişimi sağlama.
- 3- Organik gelişimi sağlama.
- 4- Sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılma.
- 5- Motor becerileri geliştirecek günlük etkinliklere katılma.
- 6- Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma.
- 7- Fiziksel etkinlikleri zevk olarak yapma.
- 8- Hareketler yolu ile çevreye uyum sağlama.
- 9- Hareketler yolu ile iyi ve arzu edilen sosyal alışkanlıkları kazanma.
- 10- Grup ve takım etkinliklerine katılma.
- 11- İyi bir lider olma.
- 12- İyi bir izleyici olma.

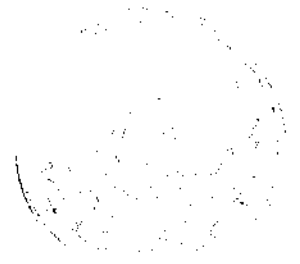
B- Duyuşsal Amaçlar

1. Sosyal ve duyuşsal gelişimi sağlama.
2. Sorumluluk kabul etme özelliklerini geliştirme.
3. Otoriteye ve kurallara saygı duyma
4. Başkalarının varlığını kabul ederek onlara saygılı davranma.
5. Kendine güven duyma, kendini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etme.
6. Boş zamanlarını yararlı bir şekilde kullanma
7. Eleştirilere açık olma.
8. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme, yenme ve yenilmeyi kabul etme.
9. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.

I. SINIF

<u>I.YARIYIL</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>	<u>Gruplar %</u>
Beden Eğitimi ve Spora Giriş	2	-	2	96.30
Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	2	-	2	86.15
Halk Oyunları ve Ritim Eğitimi I	1	2	3	84.00
Atletizm I	1	2	3	100.0
Temel Cimnastik	1	2	3	97.55
Seçmeli Ders	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	-
Toplam	8	8	16	

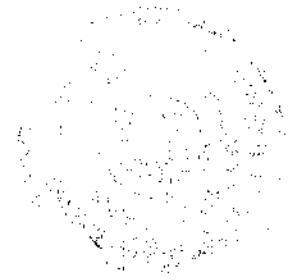
<u>II.YARIYIL</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>	<u>Gruplar %</u>
Fonksiyonel Anatomi	2	1	3	100.0
Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	2	1	3	90.00
Atletizm II	1	2	3	100.0
Halk Oyunları ve Ritim Eğitimi II	1	2	3	84.00
Basketbol I	1	2	3	100.0
Seçmeli Ders	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	-
Toplam	8	10	18	

III SINIF

<u>V.YARIYIL</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>	<u>Gruplar %</u>
Biyomekanik	2	-	2	74.05
Psiko-Motor Gelişim	2	-	2	78.00
Spor Psikolojisi	2	-	2	100.0
Hentbol II	1	2	3	96.05
Futbol II	1	2	3	94.45
Yüzme I	1	2	3	88.00
Seçmeli Ders	1	2	3	-
Toplam	10	8	18	

<u>VI.YARIYIL</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>	<u>Gruplar %</u>
Antrenman Bilgisi	3	-	3	85.75
Sporda Beslenme	2	-	2	89.30
Spor Sosyolojisi	2	-	2	79.65
Türk Spor Yönetimi ve Teşkilatı	2	-	2	76.20
Yüzme II	1	2	3	88.00
Güreş I	1	2	3	81.30
Seçmeli Ders	1	2	3	-
Toplam	12	6	18	

IV. SINIF

<u>VII. YARIYIL</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>	<u>Gruplar %</u>
Spor Bilimlerinde Araştırma Teknikleri	2	-	2	77.65
İlköğretimde Beden Eğitimi ve Spor	2	-	2	67.90
Spor Masajı	1	2	3	85.75
Güreş II	1	2	3	81.30
Okul Spor Yönetimi ve Organizasyonu	2	-	2	75.50
Rekreasyon ve İzcilik	1	2	3	60.00
Seçmeli Ders	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	-
Toplam	10	8	18	

* Öğretmenlik Uygulaması (Haftada dört saat)

<u>VIII.YARIYIL</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>	<u>Gruplar %</u>
Kamçılık ve Liderlik Eğitimi	1	2	3	73.15
Doğa Sporları ve Dağcılık	1	2	3	60.50
Spor Felsefesi	2	-	2	60.75
Masa Tenisi	1	2	3	90.15
Spor Masajı	1	2	3	85.75
Aletli Cimnastik	1	2	3	79.30
Seçmeli Ders	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	-
Toplam	8	12	20	

* Öğretmenlik Uygulaması (Haftada dört saat)

SEÇMELİ DERSLER

I. SINIF

I.YARIYIL

Oyun, Müzik Dans Öğretimi
Modern Dans Öğretimi
Judo

<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>
1	2	3
1	2	3
1	2	3

II.YARIYIL

Taek-won-do
Bisiklet
Okçuluk

<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>
1	2	3
1	2	3
1	2	3

II.SINIF

III.YARIYIL

Halter
Karete
Ritmik Cimnastik

<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>
1	2	3
1	2	3
1	2	3

IV.YARIYIL

Kayak
Folklorik Sporlar
Eskrim

<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>
1	2	3
1	2	3
1	2	3

III. SINIF

V.YARIYIL

Aerobik Cimnastik
Olimpizm ve Spor
Animatörlük

T	U	K
1	2	3
1	2	3
1	2	3

VI.YARIYIL

Tenis
Spor Turizmi
Halkla İlişkiler
Engellilerde Spor

T	U	K
1	2	3
1	2	3
1	2	3
1	2	3

IV. SINIF

VII.YARIYIL

Çocuk ve Spor
Badminton
Performans Testleri
Sporda Bilgisayar Kullanımı

T	U	K
1	2	3
1	2	3
1	2	3
1	2	3

VIII. YARIYIL

Sporda Güç Geliştirme
Sporda Basın ve Yayın
Can Kurtarma
Gösteri Cimnastiği

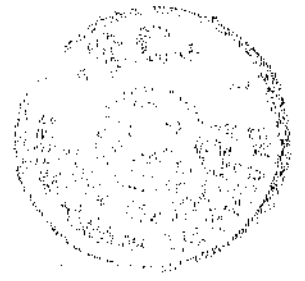
T	U	K
1	2	3
1	2	3
1	2	3
1	2	3

* Açıklama: Öğrenciler dört yılda 33 zorunlu ders alacaktır. 25 dersten ise dört yılda her sömestri bir, toplam 8 dersi zorunlu seçmeli olarak alacaklardır.

Zorunlu derslerin kredi toplamı : 119

Zorunlu seçmeli derslerin kredi toplamı : 24

Toplam 143

KAYNAKLAR

- Acar, M. (1991). Beden Eğitimi ve Spor Eğitmcilerinin Okul Sonrası Seçtikleri Meslek, Uğraşı Alanlarının İstatistik Sonuçlarından Yola Çıkararak Eğitim Programlarının Çağdaş Revizyonu. **I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu**. Milli Eğitim Bakanlığı Okulî Beden Eğitimi Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- Açıkada, C. (1992). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirmede Müfredat Programı Sorunları. **Spor Bilimleri Dergisi**. Cilt 3, Sayı 4, 3-13.
- Adalı, S., İmamoğlu, F., Ekenci, E. (1992). Yükseköğretim Kurumlarındaki Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinin Öğretim Programları Üzerine Bir Araştırma. **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 8, 4: 260-289.
- Akgün, N. (1992). **Egzersiz Fizyolojisi**. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (4. Baskı), 1. Cilt, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir.
- Akyüz, Y. (1989). **Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1988'e)**. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- Alkan, C. (1989). Modüler Programlama ve Türkiye'de Uygulama. **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**. 22 (1), 13 - 22
- Alpman, C. (1971). **Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyu Gelişimi**. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Austin, D. , Willeke, M. (1986). A Curriculum Development Study. Scholl - Community Collaboration **JOPERD**. November - December, 50 - 53

Arnold, P. J. (1979). **Meaning in Movement Sport and Physical Education.**
London, Heinemann.

Başer, E. (1981). **Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi.** Yayınlanmamış
Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara.

Bain, L.L. (1988). **Curriculum for Critical Reflection in Physical Education In:**
R.S. Brandt, ed., *Content of the Curriculum*. VA: Association for Supervision
and Curriculum Development.

Barret, K. R. (1983). **Is Our Content Theory Theoretically Sound?** In: A. E. Jewet,
ed., *Proceeding of the Third Conference on Curriculum Theory in*
Physical Education, (122-146), Athens, GA.

BEÖD, (1979). **Örgün Spor Öğretimi Projesi. Beden Eğitimi Öğretmenleri**
Derneği Yayın Organı, 43. Sayı, : 7-16.

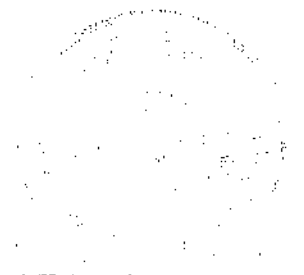
Berg, K. (1988). **National Curriculum in Physical Education. JOPERD**, 61 (4) 58-69.

Bilge, N. (1988). **Türkiye'de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi. Kültür**
Bakanlığı Yayınları: 1095, Kültür Eserleri Dizisi: 137, Ofset Repramant
Matbaası, Ankara.

Bilgin, O. (1990). **Spor Şurası. Sporda Eğitim-Öğretim Komisyonu Raporu, Sevinç**
Matbaası, Ankara.

Bohus, J. (1986). **Sportgeschichte: Gesellschaft und von Mykene Bis heute.**
München, Wien, Zürich: BLV Verlagsgesellschaft.

Boroviak, P. (1989). **The Status of Physical Education Basic Instruction Programs In**
Selected Large Universities in the United States. JOPERD, 56 (6) 23-25.

Bowdlear, C., Buskirk, L. (1926). An Analysis of the Aims of Physical Education.

Amerikan Physical Education Review, 31, 592-595.

Brown, C., Cassidy, R. (1963). **Theory In Physical Education : A Guide to Program Change**, Philadelphia: Lea and Febiger.

BTGEM. (1985). **Avrupa Konseyinin Sporla İlgili Yayınları**. Sevinç Matbaası, Ankara.

BTGEM, (1988). **Unesco'nun Beden Eğitimi ve Sporla İlgili Yayınları**. Sevinç Matbaası, Ankara.

Bucher, A. C. (1979). **Foundations of Physical Education**. The C. V. Mosby Company, London.

Bucher, A. C., Wuest, D. A. (1987). **Foundation and Physical Education and Sport**. Times Mirror / Mosby Colleg Publishing.

Chapman, P. A. (1974). **Evaluation of Affective Responses of Students to a Selected List of Purposes for Human Movement**. Unpublished doctoral dissertation. University of Wisconsin.

Cicioğlu, H. (1985). **Türkiye Cumhuriyeti İlk ve Ortaöğretim (Tarihî Gelişim)**. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.

Çamlıyar, H. (1991). **İlkokullarda Beden Eğitimi Ders Uygulamalarının Öğretim Programı, I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu**. Millî Eğitim Bakanlığı Okul İçi Beden Eğitimi Spor İzcilik Dairesi Bakanlığı, Millî Eğitim Basımevi, Ankara.

Çilenti, K. (1984). **Eğitim Teknolojisi ve Öğretim**. Gül Yayınevi, Ankara.

Çobanoğlu, Y. (1992). **Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ortaöğretim Kurumlarında İliere Göre Dağılımı. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu**. Milli Eğitim Bakanlığı Okul İçi Beden Eğitimi Spor ve İzclilik Dalre Başkanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

Dalen, V. B. D., Bennett, L., Bruce, S. (1971). **A World History of Physical Education, Cultural, Physical, Comparative**. Englewood Cliffs NJ: Prentice Hall.

Demirhan, G. (1991). **Lise Beden Eğitimi Müfredat Programının Çağdaş Program Geliştirme İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu**. Milli Eğitim Bakanlığı Okul İçi Beden Eğitimi Spor ve İzclilik Dalresi Başkanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

Demirpolat, A. (1988). **Toplum ve Spor**. Kadioğlu Matbaası, Ankara.

DPT. (1983). **V. Beş Yıllık Kalkınma Planı Spor Özel İhtisas Komisyonu Raporu** Ankara.

Doğan, H. (1982). **Analiz ve Program Hazırlama**. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No:120 A.Ü. Basımevi. Ankara.

Dürüşken, Ç. (1991). **Antik Çağda Sporun Anlamı, Önemi ve Eğitimi, Spor Ahlakı ve Felsefesine Yeni Yaklaşımlar**. Maya Matbaacılık, İstanbul.

Eisner, E. W., Vallance, E. (1974). **Conflicting of curriculum**. Berkeley: Mc Cutchan.

Eisner, E. W. (1988). The Ecology of School Improvement. **Educational Leadership** 45 (5): 24-29.

Ennis, C. D. (1987). **Purpose Concepts In Physical Education Curriculum Development**. Unpublished doctoral dissertation, University of Georgia.

Erkal, M. (1992). **Sosyolojik Açidan Spor, (2. Baskı)**. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı. Kutsan Matbaa ve Reklamcılık Merkezi, İstanbul.

Ertürk, S. (1979). **Eğitimde Program Geliştirme, (3. Baskı)**. Gül Yayınevi, Meteksan Ltd. Şti., Ankara.

Fişek, K. (1980). Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi. **A.Ü. SBF. Yayınları No:445** Ankara: SBF. Basımevi. Ankara.

Fişek, K. (1983). **Spor Yönetimi**. A.Ü. SBF.Basın ve Yayın Yüksekokulu Basımevi, Ankara.

Fişek, K. (1985). **100 Soruda Türkiye Spor Tarihi**. Gerçek Yayınevi, İstanbul.

Frelmann, E (1973). Zeka ve Motor Gelişimi Hakkında Araştırma Raporu. Çeviren: Düriye KÖPRÜLÜ. **Beden Eğitimi Dergisi**. Nisan, 30-31.

Gallahue, D. (1976). **Motor Development and Movement Experiences for Young Children**. New York, John Wiley and Sons, Inc.

Gallahue, D. (1982). **Understanding Motor Development in Children**. New York: John Wiley and Sons.

Giroux, H.A.,Penna, A. W., Pinar, W. F. (1981). **Curriculum and Instruction: Alternatives in Education**. Berkley: Mc Cutchan.

- Gökmen, H., Schitger, W. (1984). **Zorunlu-Seçmeli Beden Eğitimi Dersleri ve Orta Doğu Teknik Üniversitesinde Uygulanabilirliği**. DSI Basım ve Fotofilm, Ankara.
- Gökmen, H. (1988). Gençlerin Gelişmelerinde Beden Eğitiminin Rolü, Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları. **TED Yayınları**. Şafak Matbaası, Ankara.
- Gökmen, H. (1994). Fiziksel ve Devinimsel Gelişimin Zihinsel Gelişim ile Akademik Başarıya Etkisi. **Spor Bilimleri Dergisi**. Cilt V, Sayı 4, 28-37.
- Grineski, S. (1989). Children, Games and Prosocial Behavior: Insights and Connections. **JOPERD**. 60 (8), 20-25.
- Hedlun, R. (1990). Non - Traditional Team Sports - Taking Full Advantage Of the Teachable Moment. **JOPERD**. 61 (4), 76 - 79.
- Hellison, D. (1985). **Goals and Strategies for Teaching Physical Education**. Champaign, IC: Human Kinetics Publishers.
- Herbert, H. (1991). **Einführung in Das Studium Der Sport Wissennschaft**. Schorndorf Hofmann, 58 - 59
- Irwin, L. (1960). **The Curriculum In Heat and Physical Educatin**. The C. V. Mosby Coy.
- İmamoğlu, F. (1992). Beden Eğitimi ve Sporun Genel Eğitim İçindeki Yeri. **Eğitim Dergisi**. Cilt :1, Sayı:2, 51 - 55.

Jackson, C. (1972). "Are You Meeting the Needs?" **Journal of the American Association for Health, Physical Education**. 24, 3; 18 - 26.

James, G. M. (1985). **Older Adult Perspectives on Purposes for Engaging in Movement Activities**. Unpublished doctoral dissertation. University of Georgia.

Jewett, A. E. (1977). Relationships in Physical Education: A Curriculum viewpoint. In: **The Academy Papers 11**, (87 - 98). Washington, DC: **American Academy for Physical Education**.

Jewett, A. E., Mullan, M. R. (1977). **Curriculum Design: Purposes and Processes in Physical Education Teaching - Learning**. Reston, VA: **AAHPERD**.

Jewett, A. E., Bain, E. (1987). The Purpose Process Curriculum Frame Works: A Personal Meaning Model for Physical Education (Monograph). **Journal of Teaching in Physical Education**. 6 (3) : 195 - 366

Jewett, A. E. (1989). **International (Review of Education. Unesco Institute for Education)**. Hamburg and Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, 35 (1): 35 - 39

Karasar, N. (1986). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. (Üçüncü baskı), Haccettepe - Tıp Kitapçılık Ltd. Şti, Ankara

Karaküçük, S. (1987). Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitimlerinde Üniversitelerin Fonksiyonları. **Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 3, (1) 15 - 25.

Karaküçük, S. (1989). Beden Eğitimi Öğretmeninin Eğitimi. **Gazi Üniversitesi Yayın**
No:146, **Gazi Eğitim Fakültesi Yayın No:19**. G.Ü.T.E.F. Matbaası,
Ankara.

Karaküçük, S., İmamoğlu, F., Yıldırım, İ., Ekenci, G. (1993). Beden Eğitimi ve Spor
Öğrenimi Veren Yükseköğretim Toplumsal Beklentilere Uygunluk
Düzeyleri Bakımından Analizleri. **Eğitim Dergisi**. Sayı 3, 55 - 70.

Karagözoğlu, G. (1987). Öğretmen Yetiştirme Politikamız. **Öğretmen Dünyası**.
9 (100), 6 - 8

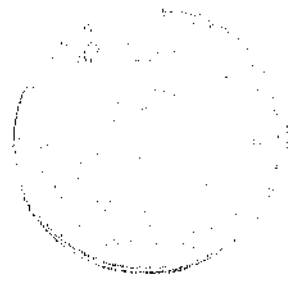
Karagül, T. (1993). Beden Eğitimi Öğretim Yöntemleri. **Anadolu Üniversitesi**
Açıköğretim Fakültesi. **Anadolu Üniversitesi Yayın No: 589**, AÖF
Yayın No: 283. Etam A. Ş. Web-Ofset Basımevi, Eskişehir.

Kirkpatrick, B. (1987). Ultra Physical Education In Middle Schools. **JOPERD**.
56(8), 16 - 20

Koruç, Z., Bayer, P. (1991). Açıkokul (Hümaniter Sistemde) Spor Dersleri ve Spor
Öğretmeninin Konumu. **I. Eğitim Kurumları Beden Eğitimi ve Spor**
Sempozyumu. Milli Eğitim Bakanlığı Okulçi Beden Eğitimi Spor ve İzcilik
Dairesi Başkanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

Koç, Ş. (1990). Sporda Hümanist Perspektifler. **Eğitim Bilimleri Dergisi**. BEF.
Yayın Organı. Yıl: 1, Sayı, 1.

Küçükahmet, L. (1989). Öğretim İlke ve Yöntemleri. **Gazi Üniversitesi Yayınları**
No: 137, **Gazi Eğitim Fakültesi Yayınları No: 17**. Ankara.

Külahçı, Ş. (1984). Öğretmen Yetiştirmede Yeterliğe Dayalı Eğitim Yaklaşımı. **Eğitim ve Bilim**. 9 (52), 19 - 26.

Külahçı, Ş. Külahçı, M. (1987). 2000 Yılı'nın Öğretmenini Yetiştirme. **Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarının Dünü-Bugünü-Geleceği Sempozyumu**. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim-Mesleki Eğitim-Teknik Eğitim Fakülteleri, 8-11 Haziran, Ankara.

Külahçı, Ş. (1995). Analiz ve Program Geliştirme. **Eğitim Programları-Temel Kavramlar ve Program Türleri, Öğretmen Yetiştirme model Serisi A-2** Öz Işık Ofset Matbaacılık, Ankara.

Külahçı, Ş. (1995). Analiz ve Program Geliştirme. **Program Geliştirme ve Sistem Yaklaşımı. Öğretmen Yetiştirme model Serisi A-3**. Öz Işık Matbaacılık, Ankara.

La Plante, M. J. (1973). **Evaluation of a Selected List of Purposes for Physical Education Using a Modified Delphi Technique**. Unpublished doctoral dissertation., University of Wisconsin.

Lashuk, M., Wickers, J. (1987). The Ranking of Physical Education Objectives by Four Groups. **International Journal of Physical Education**. 24, (3) 18-26

Lukas, J. A. (1986). **Physical Education**. Times Mirror / Mosby College Publishing, Toranto, Santa Clara.

Lumkin, A. (1986). **Physical Education A. Contemporary Introduction**. Times Mirror / Mosby College Publishing. Santa Clara.

- Macdonald, J. B. (1977). **Curriculum Theory**. Values Bases and Issues for Curriculum, in A. Molnar and J. A. Zahorik (Eds). Washington, D. C.: Association for supervision and Curriculum Development.
- Macdonald, J. B. (1981). Theory-Practice and the Hermeneutic Circle. **Journal of Curriculum Theorizing Summer**: 47 (6) 130-138.
- Masser, L. S. (1990). Teaching for Affective Learning in Elementary Physical Education. **JOPERD**, 61 (7), 18-19.
- Mackenzie, M. M. (1969). **A New Curriculum in Physical Education**. New York: Mc Graw-Hill Book Co.
- Mangham, P. N. (1979). **Attitudes of Selected Secondary School Students Toward Purposes of Human Movement**. Unpublished Master's thesis, University of Georgia.
- Mc Neil, J. D. (1985). **Curriculum A. Comprehensive Introduction**. 3rd. Ed. Boston. Little, Brown.
- MEGSB. (1988). İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları. **Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı**. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- MEB. (1992). Öğretmen Yetiştirmede Koordinasyon. **Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı**. Ders Aletleri Yapım Merkezi Matbaası, Ankara.
- Mosston, M. (1981). **Teaching Physical Education**. Second Edition. Columbus: Charles E. Merrill Publishing Co.

- Muska, M., Ashworth, S. (1986). **Teaching Physical Education**. Merrill Publishing Company. Columbus.
- Nash, J. (1948). **Physical Education. Interpretation and Objectives**. New York, A. S. Barnes and Co.
- Neikirk, M. M. (1985). **Characteristics of Re-entry Women Students and Their Purposes for Participating in Movement Activities**. Unpublished doctoral dissertation, University of Georgia.
- Nixon, J., Jewet, A. (1974). **An Introduction to Physical Education**. Philadelphia, W.B. Saunders Company.
- Norton C. J. (1982). **Student Purposes for Engaging in Fitness Activities**. Unpublished doctoral dissertation, University of Georgia.
- Oğuzkan, F. (1976). **Öğretmenliğin Üç Yönü**. Tekışık Matbaası, Ankara.
- Oğuzkan, F. (1983). **Orta Dereceli Okul Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi. Cumhuriyet Döneminde Eğitim**. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Orlosky, D. E., Smith, B. O. (1978). **Curriculum Development. Issues and Insights**. Chicago. Rand Mc Nally.
- Ögel, B. (1978). **Türk Kültür Tarihine Giriş. Kültür Bakanlığı Yayınları. Cilt I**, Ankara.
- Özmen, Ö. (1976). **Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni**. Yeniçağ Yayınları, İzmir.
- Pasnerak, M. (1981). **Adult Perspectives on Purposes for Moving 1980-2000**. Unpublished doctoral dissertation, University of Georgia.

Pinar, W. F. (1988). **Contemporary Curriculum Discourses**. Scottsdale, AZ:

Goreuch Scariebrick Publishers.

Polidaro, J. R. (1985). Rebalancing the University: A Surial Story. **JOPERD**. 56 (8), 16-20.

Pye, R. L., Alexander, R. H. (1971). Physical Education Concepts: **A Teaching-Learning Guide**. Mddletown, Maxwell Co.

Rink, J. (1988). Ther Motor Skill / Fitness Development Dilemma. **Presentation to AAHPERD National Convention**. Kansas City, MO, 7 April, Tape 21.

Rogers, C. R. (1979). **Freedom to Learn**. Columbus. Charles E. Merrill Publishing Company.

Rösch, H. E. (1965). **Leibe serzlehung in der Volksschule**. Schrigten für die Schulpraxis, Frankfurt, München, Paul List Verlaf.

Sarialp, R. (1987). Fizik Kondisyon. **İ.T.Ü. Beden Eğitimi Bölümü Yayın No: 2**. İ.T.Ü. Rektörlük Ofset Matbaası, İstanbul.

Schurr, E. (1980). **Movement Experlences for Children**. Third Edition. New Jersey: Prentice-Hall. Inc. Englewood Cliffs.

Sel, R. (1993). Beden Eğitimi-Oyun Öğretimi. **MIIII Eğitim Bakanlığı Yayınları**. İstanbul.

Selçuk, H. (1990). İlk ve Ortaöğretim Okullarında Beden Eğitimi. **MIIII Eğitim Bakanlığı Yayınları**. İstanbul.

Sezgin, İ. (1984). **Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme**. Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaası. Ankara

Singer, R. N. (1980). Motor Learning and Human Performance: **"An Application to Motor Skills and Movement Behavlers."** New York: Mac Millan Pub. Co., Inc.,

Speakman, J. A. (1985). **A Cross-Cultural Comparison of Purposes for Moving**. Unpublished doctoral dissertation. University of Georgia.

Stanley, S. (1969). **Physical Education. A Movement Orientation**-Toronto. Mc Graw-Hill Book Co.

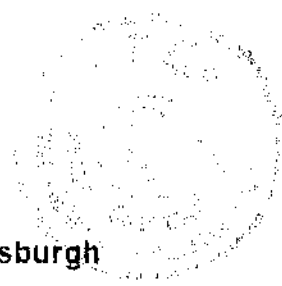
Sümer, R. (1983). Amatör Spor. **Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu Dergisi**. Sayı 65, 17-20.

Tamer, K. (1988). **Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 200, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 101. Wet-Ofset Matbaası, Eskişehir.

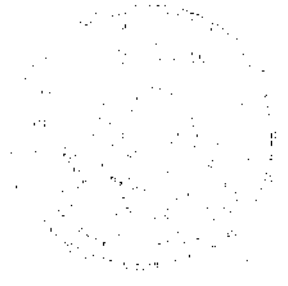
Tamer, K. (1987). **Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi**. Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları. TED. Yayınları. Şafak Matbaası, Ankara.

Tebliğler Dergisi (1992). **Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaöğretim Kurumlarında Ders Geçme ve Kredi Yönetmeliği**. Tarih: 28-8-1992 No:2367

Tezcan, M. (1977). **Boş Zamanlar Sosyolojisi**. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.

- Tillotson, J.(1969). **A Program of Movement Education for the Plattsburgh Elementary Schools**. Final Report of Title III. Elementary and Secondary Education Program.
- Tomme, P. M., Wendt, J. C. (1993). Affective Teaching. Psycho-Social Aspects of Physical Education. **JOPERD**, October, 62 (5), 76-79.
- Unat, R. F. (1964). **Türkiye’de Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış**. Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- Üçışık, F. (1989). Yükseköğretimde Beden eğitimi ve Spor Eğitimi. I. **Milli Beden Eğitimi ve Spor Kongresi**. Konya.
- Ünlü, F. (1990). **Spor Şurası**. Sporda Eğitim-Öğretim Komisyonu Raporu. Sevinç Matbaası, Ankara.
- Ünlü, F. (1994). Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Şurası İçin Sunulan Gençlik ve Beden Eğitimi Raporu. **Beden Eğitimi ve Spor Dergisi**. 32-33.
- Varış, F. (1978). Eğitimde Program Geliştirme Teori ve Teknikleri.(3. Baskı) **Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No: 75, A. Ü. Basımevi, Ankara.**
- Williams, J.(1964). **The Principles of Physical Education**. Philidiphia. W. B.-Sunders Company,8th. Ed.
- Yıldıran, İ., Azmi,Y. (1994). Ortaöğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma. **Hacettepe Üniversitesi III. Ulusal Spor Bilimleri Kongresi**. 20-22 Ekim, Ankara.

EKLER**EK****Sayfa**

- I. ANKET VE İZİN YAZILARI
- II. ÖRNEKLEMİ ALINAN YÜKSEKOKUL / BÖLÜMLERİN
1994 - 1995 ÖĞRETİM YILINDA OKUTULAN ALAN DERSLERİ
- III. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN BİLİŞSEL, PSİKO - MOTOR VE
DUYUŞSAL AMAÇLARINI GERÇEKLEŞME / GEREKLİLİK
DERECELERİ.....

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Kod No:.....

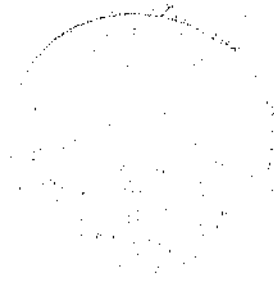
Sayın Meslektaşımız,

Genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olan beden eğitiminin temel amacı, çocukların ve gençlerin fiziksel etkinlikler, yani hareketler yolu ile eğitimi sağlayarak her öğrencinin hareket kapasitesinin en üst düzeye çıkmasına yardımcı olmaktır. Milli eğitimin amaçları doğrultusunda arzu edilen davranışları öğrencilere kazandıracak olan öğretmenlerdir. Öğretmenlerin de ihtiyaçları karşılayacak düzeyde yetiştirilmeleri önemlidir. Ancak bu güne kadar yapılan gözlem ve araştırma sonuçlarına göre beden eğitimi öğretmeni yetiştiren yüksek okul / bölümlerin ders sayısı, kredi / saat, okutulduğu yarıyıl ve derslerin isimleri hakkında farklı yaklaşımlar içinde olduğu bilinmektedir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmeni yetiştiren yüksek okul / bölümlerin öğretim programı açısından araştırılıp yukarıda belirtilen amaçların gerçekleştirilmesine yardımcı olacak örnek bir "Öğretim Programı" modeli geliştirilmesi düşünülmektedir. Bu amaçla Elazığ Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim dalında doktora tezi olarak bir araştırma planlanmıştır.

Önemli görülen böylesi bir konuda sonuç alınabilmesi tarafınızdan bütün soruların eksiksiz ve dikkatli bir şekilde cevaplandırılmasına bağlıdır. Ayrıca gizlilik ilkesine bağlı kalınarak anket formu üzerine herhangi bir ismin yazılmaması da önem taşımaktadır. Göstereceğiniz ilgiye şimdiden teşekkür eder saygılar sunarız.

Prof. Dr. Şadlye G. KÜLAHÇI
Fırat Üniversitesi
TEF. Eğitim Bilimleri Bölümü

Beytullah DÖNMEZ
Fırat Üniversitesi Fen Ed. Fak.
Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

BÖLÜM I

Bu bölümde kişisel bilgiler ile ilgili 6 soru yer almaktadır.

1. Cinsiyetiniz?

1. () Erkek 2. () Kadın

2. Hizmet yılınız?

1. () 5 Yıdan az 4. () 16 - 20 Yıl
2. () 6 - 10 Yıl 5. () 21 - 25 Yıl
3. () 11 - 15 Yıl 6. () 26 Yıl üstü

3. Bitirdiğiniz yükseköğretim kurumu?

1. () Eğitim Enstitüsü 4. () Gençlik ve Spor Akademisi
2. () Eğitim Yüksekokulu 5. () Başka (lütfen yazınız)
3. () Eğitim Fakültesi

4. Lisans üstü eğitim durumunuz?

1. () Yüksek lisans öğrencisiyim 4. () Doktorayı bitirdim
2. () Yüksek lisansı bitirdim 5. () Lisans üstü eğitim yapmıyorum.
3. () Doktora öğrencisiyim.

5. Çalıştığınız öğretim kurumu?

1. () Yükseköğretim 2. () Ortaöğretim

6. Yükseköğretim kurumunda çalışıyorsanız akademik ünvanınız?

1. () Profesör 4. () Öğretim Görevlisi
2. () Doçent 5. () Okutman
3. () Yrd. Doçent 6. () Araştırma Görevlisi

BÖLÜM II

Bu bölümde amaçlar verilip gerçekleşme ve gereklilik açısından değerlendirilmesi istenmiştir. Lütfen her biri ile ilişkin görüşlerinizi ilgili yerlere "X" işareti koyarak belirtiniz.

A MA Ç L A R (Bilişsel Amaçlar)	Gerçekleşme Derecesi				Gereklilik Derecesi			
	Bütünyle Gerçekleşiyor	Orta Derecede Gerçekleşiyor	Az Gerçekleşiyor	Gerçekleşmiyor	Gerekli	Orta Derecede Gerekli	Az Gerekli	Gereksiz
Bed. Eğt. ve Spor etkinliklerinin önemini kavrama.								
Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler yaratabilme.								
Kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirmeyi bilme.								
Zihinsel gelişimi sağlama								
Fiziksel etkinlikler yoluyla başkaları ile ilişkide bulunmanın önemini kavrama.								
Estetik duygu ve moral gelişimini sağlama.								
Güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak, sınırlılıklarını bilme.								
Eğitmcilerin beden eğitimi ve sporla ilgili görüşlerini açıklayabilme.								
Bed. Eğt. ve sporla ilgili temel bilgileri kavrama.								
Olimpizm kavramının özünü açıklama.								
Amatörlük ve profesyonelliğin anlamını kavrama.								
Beden eğitimi ve sporda sosyal hareketliliğin önemini kavrama.								
Yeni kurallar geliştirebilme ve duruma göre kurallarda değişiklikler yapmanın önemini bilme.								

AMAÇLAR (Psiko - Motor Amaçlar)	Gerçekleşme Derecesi				Gereklilik Derecesi			
	Bütünüyle Gerçekleşiyor	Orta Derecede Gerçekleşiyor	Az Gerçekleşiyor	Gerçekleşmiyor	Gerekli	Orta Derecede Gerekli	Az Gerekli	Gereksiz
Fiziksel gelişimi sağlama.								
Motorsal beceri gelişimi sağlama.								
Organik gelişimi sağlama.								
Sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılma.								
Motor becerileri geliştirecek günlük etkinliklere katılma.								
Düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma.								
Fiziksel etkinlikleri zevk alarak yapma.								
Hareketler yolu ile çevreye uyum sağlama.								
Hareketler yolu ile iyi ve arzu edilen sosyal alışkanlıklar kazanma.								
Grup ve takım etkinliklerine katılma.								
İyi bir lider olma.								
İyi bir izleyici olma.								

AMAÇLAR (Duyuşsal Amaçlar)	Gerçekleşme Derecesi				Gereklilik Derecesi			
	Bütünyle Gerçekleşiyor	Orta Derecede Gerçekleşiyor	Az Gerçekleşiyor	Gerçekleşmiyor	Gerekli	Orta Derecede Gerekli	Az Gerekli	Gereksiz
Sosyal ve duygusal gelişimi sağlama.								
Sorumluluk kabul etme özelliklerini geliştirme.								
Otoriteye ve kurallara saygı duyma.								
Başkalarının varlığını kabul ederek onlara saygılı davranma.								
Kendine güven duyma, kendini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etme.								
Boş zamanlarını yararlı bir şekilde kullanma.								
Eleştirilere açık olma.								
Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme, yenme ve yenilmeyi kabul etme.								
Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.								

Bu bölümde beden eğitimi öğretmeni yetiştiren yüksekokul / bölüm öğretim programına yönelik alan derslerinin her birine ilişkin sorular bulunmaktadır. Dersler hakkındaki görüşlerinizi ilgili kısımlara "X" işareti koyarak belirtiniz. Lütfen soruları cevapsız bırakmayınız.

[illegible]

[illegible]

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

245

SAYI : B.08.0.APK.0.03.01.00-311/3289

KONU : Anket Uygulaması

ANKARA
19/12/1994

BAKANLIK MAKAMINA

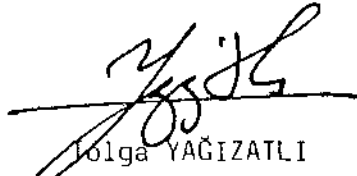
İLGİ : a) Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 14/11/1994 gün ve 11988 sayılı yazısı.

b) Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 12/12/1994 gün ve 20047 sayılı yazısı.

Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı doktora öğrencisi olan Beytulla DÖNMEZ " Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştiren Programlardaki Alan Derslerinin Karşılaştırılması" amacına yönelik anketi; Elazığ, Muş, Malatya, Gaziantep, Yozgat, Mersin, Giresun, Konya, Bolu, Afyon, Kütahya, Kahramanmaraş illerindeki ortaöğretim kurumlarında görevli olan öğretmenlere uygulamak istediğini belirtmiştir.

Araştırma sonucundan bir örneğinin Bakanlığımıza verilmesi kaydıyla anketin uygulanmasında sakınca bulunmamaktadır.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde sözkonusu anketin uygulanmasına müsaade edilmesini arz ederim.

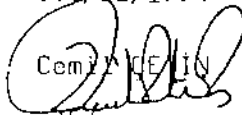

Tolga YAGIZATLI
Kurul Başkan V.

EKLER :

Ek-1 Anket

O L U R

16/12/1994

Cemil ÇELİK
Bakan a.

Müsteşar Yardımcısı

T. C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.00-311.2/3237

KONU : Araştırma Talebi

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜNE

İlgi : a) 14.11.1994 gün ve 11988 sayılı yazınız.

b) Millî Eğitim Bakanlığının 19.12.1994 gün ve 3289 sayılı onayı.

Üniversiteniz, Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Doktora öğrencisi Beytullah DÖNMEZ'in "Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştiren Programlardaki Alan Derslerinin Karşılaştırılması" konulu tez çalışması için Elazığ, Muş, Malatya, Gaziantep, Yozgat, Mersin, Giresun, Konya, Bolu, Afyon, Kütahya, Kahramanmaraş illerindeki ortaöğretim kurumlarında görevli olan öğretmenlere uygulamak istediği anketle ilgili onay ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Talga YAĞIZATLI

Bakan a.

Kurul Başkan V.

EKLER :

Ek-1. Onay

**EK II- ÖRNEKLEME ALINAN YÜKSEKOKUL / BÖLÜMLERİN 1994-1995 ÖĞRETİM
YILINDA OKUTULAN ALAN DERSLERİ**

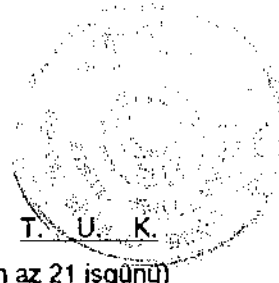

GAZİ ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU ALAN DERSLERİ

<u>I.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>II.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Futbol	2	2	3	Futbol Öğrt. Met. (Erkek)	2	-	2
Voleybol	2	2	3	Ritm Eğitimi (Bayan)	2	-	2
Serbest Cimnastik	-	2	1	Voleybol Öğrt. Met.	2	-	2
Beden Eğt. ve Spor Bil. Giriş	3	-	3	Aletli Cimnastik	2	2	3
TOPLAM	7	6	10	Atletizm	2	2	3
				Sağlık Bil. ve İlk Yrd.	3	-	3
				TOPLAM	13	4	15

<u>III.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>IV.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Spor Kaz. Kar. ve Rehabilitasyon	3	-	3	Spor Arş. Teknikleri	3	-	3
Güreş (Erkek)	2	2	3	Güreş Öğrt. Met. (Erkek)	2	-	2
Ritmik Cimnastik (Bayan)	2	2	3	Ritm. Cim. Öğrt. Met. (Bayan)	2	-	2
Atletizm Öğrt. Met.	2	2	3	Basketbol	2	2	3
Halk Bilimi ve Oyunları	2	2	3	Serb. Cim. Öğrt. Met.	2	-	2
TOPLAM	11	8	15	Yüzme	2	2	3
				TOPLAM	13	4	15

<u>V.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VI.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Egzersiz Fizyolojisi	3	2	4	Spor Psikolojisi	3	-	3
Genel Ant. Bilgisi	4	-	4	Bed. Eğt. Spor Tarihi	3	-	3
Basketbol Öğrt. Met.	2	-	2	Biyomekanik	3	-	3
Hentbol	2	2	3	Spor Org. Tek.	2	-	2
Alet. Cim. Öğrt. Met.	2	2	3	Hentbol Öğrt. Met.	2	-	2
Seçmeli Ders	-	-	3	Masaj	1	2	2
TOPLAM	13	6	19	Halk Oyun. Öğrt. Met.	2	-	2
				Seçmeli Ders	-	-	3
				TOPLAM	16	2	20

<u>VII. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VIII. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Sporda Beslenme	3	-	3	Öğretmenlik Stajı	(En az 21 işgünü)		
Psiko-Motor Gel. ve Öğrenimi	3	-	3	Rekreasyon Liderliği	3	-	3
Eğitsel Oyunlar	1	2	2	Sp. Tes. Plan. ve İşletmeciliği	3	-	3
Spor Yönetimi	2	-	2	Özürlüler için Bed. Eğt. ve Sp.	3	-	3
Seçmeli Ders	-	-	3	Spor Sosyolojisi	2	-	2
Seçmeli Ders	-	-	3	Öğretmenlik Semineri	2	-	2
TOPLAM	9	2	16	Mezuniyet Tezi	-	-	-
				Seçmeli Ders	-	-	3
				TOPLAM	13	-	16

<u>SEÇMELİ DERSLER</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
İzcilik ve Dağ Kampçılığı	2	2	3
Masa Tenisi	2	2	3
Bedminton	2	2	3
Judo	2	2	3
Olimpik Hareket	3	-	3
Sporda Bilgisayar Kullanımı	3	-	3
Modern Dans	2	2	3
Can Kurtarma	2	2	3
Halter	2	2	3
Okçuluk	2	2	3
Tenis	2	2	3
Dağcılık	2	2	3
Buz Pateni	2	2	3
Beden Eğitimi ve Spor Felsefesi	3	-	3
Sporda Basın Yayın ve Halkla İlişkiler	3	-	3
Gösteri Cimnastiği	2	2	3
Kürek	2	2	3
Kayak	2	2	3
Buz Hokeyi	2	2	3
Su Topu	2	2	3

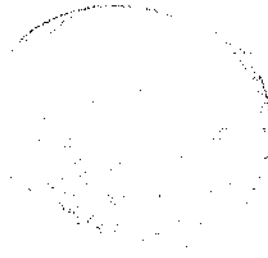
Kaynak: Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü
Ders Programı, 1994 - 1995 Öğretim Yılı

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TEKNOLOJİSİ
YÜKSEK OKULU ALAN DERSLERİ**

<u>I.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>II.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Spor Biyolojisi	2	-	2	Fizyoloji	2	-	2
Kinezyolojik Anatomi	3	-	3	Kinezyoloji	3	-	3
Sporda İlk Yardım	-	2	1	Spor Psikolojisi	3	-	3
Spor Bilimlerine Giriş	2	-	2	Atletizm Teori ve Pratiği II.	-	2	1
Atletizm Teori ve Pratiği I	-	2	1	Yüzme Teori ve Pratiği II	-	2	1
Voleybol Teori ve Pratiği I	-	2	1	Cimnastik Teori ve Pratiği II	-	2	1
Basketbol Teori ve Pratiği I	-	2	1	Hentbol Teori ve Pratiği	-	2	1
Cimnastik Teori ve Pratiği I	-	2	1	Seçmeli Ders	-	2	1
Seçmeli Ders	-	2	1	TOPLAM	8	10	13
TOPLAM	7	12	13				

<u>III. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>IV. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Spor Biyomekaniği I	1	2	2	Spor Biyomekaniği II	1	2	2
Spor Fizyolojisi I	1	2	2	Spor Fizyolojisi II	1	2	2
Sporda Arş. Teknikleri	2	-	2	Kinantropometri	-	2	1
Spor Psikolojisi II.	2	-	2	Sporda Beceri Öğrenimi	2	-	2
Psiko - Motor Gelişim	1	2	2	Spor Sosyolojisi	2	-	2
Yüzme Teori ve Pratiği II	-	2	1	Güreş Teori ve Pratiği I (Erkek)	-	2	1
Kayak Teori ve Pratiği I	-	2	1	Doğa Sporları Teori ve Pratiği I	-	2	1
Seçmeli Ders	-	2	1	Ritmik Cimnastik Teori ve Prt. I	-	2	1
TOPLAM	7	12	13	Futbol Teori ve Pratiği I	-	2	1
				Seçmeli Ders	-	2	1
				TOPLAM	6	16	14

<u>V. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VI. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Antreman Bilgisi I	1	2	2	Antreman Bilgisi	3	-	3
Rekreasyon	-	2	1	Spor Hekimliği	2	-	2
Spor Tarihi	2	-	2	Spor Org. ve Yöntemi I	2	-	2
Hentbol Teori ve Pratiği II	-	2	1	Sporda Özel Eğitim Met.	-	2	1
Cimnastik Teori ve Pratiği III	-	2	1	Atletizm Teori ve Pratiği III	-	2	1
Basketbol Teori ve Pratiği II	-	2	1	Su Sporları Teori ve Pratiği I	-	2	1
Güreş Teori ve Pratiği (Erkek) II	-	2	1	Yüzme Teori ve Pratiği III	-	2	1
Rit.Cim.Teori ve Pratiği(Bayan) II	-	2	1	Seçmeli Ders	-	2	1
Voleybol Teori ve Pratiği II	-	2	1	TOPLAM	7	10	12
Seçmeli Ders	-	2	1				
TOPLAM	3	18	12				

<u>VII. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VIII. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Spor Bilimleri ve Tek. Stajı	4	2	5	Spor Bilimleri ve Tek. Projesi	3	2	4
Karşılaştırmalı Spor Eğitimi	2	-	2	Öğretmenlik Stajı	2	2	3
Spor Bilimleri ve Tek.(Seç.)	4	2	5	Spor Bilimleri ve Tek. II (Seç)	4	2	5
Spor Eğitimi ve Tek. (Seç.)	4	2	5	Spor Eğitimi ve Tek. II (Seç)	4	2	5
TOPLAM	14	6	17	TOPLAM	13	8	17

SEÇMELİ DERSLER

<u>I. YARIYIL</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>II. YARIYIL</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Halk Dansları Teori ve Pratiği	-	2	1	Bisiklet Teori ve Pratiği	-	2	1
Halter Teori ve Pratiği	-	2	1	Modern Dans Teori ve Pratiği	-	2	1
Aerobik Teori ve Pratiği	-	2	1	Kondisyon Çalı. Teo. ve Prt.	-	2	1
				Orientinif Teori ve Pratiği	-	2	1
				Badminton Teori ve Pratiği	-	2	1

III.YARIYIL	T.	U.	K.	IV.YARIYIL	T.	U.	K.
Genel Cim. Teori ve Pratiği	-	2	1	Halk Dansları Teori ve Pratiği II	-	2	1
İzcilik Teori ve Pratiği	-	2	1	Kürek Teori ve Pratiği	-	2	1
Taek-won-do Teori ve Pratiği	-	2	1	Tenis Teori ve Pratiği	-	2	1
Eskrim Teori ve Pratiği	-	2	1	Okçuluk Teori ve Pratiği	-	2	1
Masa Tenisi Teori ve Pratiği	-	2	1				

V.YARIYIL	T.	U.	K.	VI.YARIYIL	T.	U.	K.
Vücut Geliştirme Teori ve Pratiği	-	2	1	Masaj Teori ve Pratiği	-	2	1
Özürlüler İçin Spor Teori ve Prt.	-	2	1	Kaya Tırmanışı Teori ve Pratiği	-	2	1
Judo Teori ve Pratiği	-	2	1	Sualtı Teori ve Pratiği	-	2	1
Modern Dans Teori ve Pratiği II	-	2	1	Çim Kayağı Teori ve Pratiği	-	2	1
				Buz Pateni Teori ve Pratiği	-	2	1

VII. YARIYIL	T.	U.	K.	VIII. YARIYIL	T.	U.	K.
Spor Bilimleri ve Tek. I Seç. Drs.	4	2	5	Spor Bilimleri ve Tek. II. Seçmeli Dersleri			
Spor Psiko-Sosyal Alanlar I.	4	2	5	Spor Psiko-Sosyal Alanlar II.	4	2	5
Antrenman ve Hareket Bilimleri I	4	2	5	Antrenman ve Hareket Bilimleri II.	4	2	5
Spor Organizyonu ve Yönetimi II.	4	2	5	Spor Organizyonu ve Yönetimi III.	4	2	5
Spor Eğitimi ve Tek. I. Seçmeli Dersleri				Sporun Sağlığı II.	4	2	5
Atletizm Teori ve Pratiği III	4	2	5	Spor Eğitimi ve Tek. II. Seçmeli Dersleri			
Cimnastik Teori ve Pratiği III	4	2	5	Yüzme Teori ve Pratiği V	4	2	5
Basketbol Teori ve Pratiği III	4	2	5	Hentbol Teori ve Pratiği IV	4	2	5
Futbol Teori ve Pratiği III	4	2	5	Voleybol Teori ve Pratiği IV	4	2	5
Güreş Teori ve Pratiği III	4	2	5	Su Sporları Teori ve Pratiği III	4	2	5
Rit. Cimnastik Teori ve Pratiği III	4	2	5	Kayak Teori ve Pratiği III	4	2	5
Doğa Sporları Teori ve Pratiği II	4	2	5	Atletizm Teori ve Pratiği V	4	2	5
Yüzme Teori ve Pratiği IV	4	2	5	Cimnastik Teori ve Pratiği V	4	2	5
Hentbol Teori ve Pratiği III	4	2	5	Basketbol Teori ve Pratiği IV	4	2	5
Voleybol Teori ve Pratiği III	4	2	5	Futbol Teori ve Pratiği IV	4	2	5
Su Sporları Teori ve Pratiği II	4	2	5	Güreş Teori ve Pratiği IV	4	2	5
Kayak Teori ve Pratiği II	4	2	5	Rit. Cimnastik Teori ve Pratiği IV	4	2	5
				Doğa Sporları Teori ve Pratiği III	4	2	5

Kaynak: Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksek Okulu Ders Programı .

**MARMARA ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENLİĞİ ALAN DERSLERİ**

<u>I.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>	<u>II.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>
Beden Eğitimi ve Spora Giriş	2	Sporda Arş. Teknikleri	2
Temel Cimnastik	2	Spor Tarihi	2
Yüzme	2	Atletizm	2
Sportif Oyunlar		Yüzme	2
(Bask., Vol., Hent., Futbol)	4	Sportif Oyunlar	
Seçmeli Uygulamalı Dersler	2	(Bask., Vol., Hent., Futbol)	4
Temel Ritim Eğitimi	<u>2</u>	Seçmeli Uygulamalı Dersler	2
TOPLAM	14	Oyun, Müzik, Dans	<u>2</u>
		TOPLAM	16

<u>III.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>	<u>IV.YARIYIL DERSLERİ</u>	
Atletizm	2	Atletizm	2
Sportif Oyunlar	4	Sportif Oyunlar	4
Seçmeli Uygulamalı Dersler	2	Eğitsel Oyunlar	2
Artistik Cimnastik	2	Seçmeli Uygulamalı Dersler	2
Sp. Ritmik Cimnastik/Güres	2	Halk Oyunları	2
İlk Yardım ve Spor Travmatolojisi	2	Artistik Cimnastik	2
Ritmik Cimnastik (K)	2	Fonksiyonel Anatomi	2
Motor Gelişim	2	İlk Yardım ve Spor Travmatolojisi	2
Antropometri	<u>2</u>	Motorik Öğrenme	2
TOPLAM	20	Ritmik Cimnastik (K)	2
		Egzersiz Fizyolojisi	<u>2</u>
		TOPLAM	26

<u>V.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>	<u>VI.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>
Eğitsel Oyunlar	2	Spor Biyomekaniği	2
Halk Oyunları	2	Atletizm Metodiği	2
Liderlik ve Kampçılık	2	Futbol Metodiği	2
Spor Psikolojisi	2	Öğretmenlik Uygulaması	4
Basketbol Metodiği	2	Anadal Teori ve Pratiği	4
Öğretmenlik Uygulaması	4	Seçmeli Teorik Dersler	2
Anadal Teori ve Uygulaması	4	Sp. Ritmik Cim. / Güreş Metod.	2
Genel Antreman Bilgisi	2	TOPLAM	18
Seçmeli Teorik Dersler	2		
TOPLAM	22		

<u>VII.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>	<u>VIII.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>
Sporda Beslenme	2	Spor Sosyolojisi	2
Artistik Cimnastik Metodiği	2	Spor Teşkilatı ve Yönetimi	2
Hentbol Metodiği	2	Voleybol Metodiği	2
Öğretmenlik Uygulaması	4	Öğretmenlik Uygulaması	4
Anadallar Teori ve Uygulaması	4	Ana Dallar Teori ve Uygulaması	4
Okul Öncesi ve İlköğretimde Har. Eğt. 2	2	Cocuk ve Antremanı	2
Seçmeli Teorik Dersler	2	Seçmeli ve Teorik Dersler	2
Tıbbi Cimnastik ve Masaj	2	Tıbbi Cimnastik ve Masaj	2
TOPLAM	20	TOPLAM	20

Kaynak: Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi Öğretmenliği
Bölümü Ders Programı 1994 - 1995

ODTÜ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİ

<u>I.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>II.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Beden eğitimi ve Spora Giriş	3	-	3	Cimnastik	2	2	3
Ritim Eğt. ve Türk Halk Dansları	2	2	3	Atletizm	2	2	3
Basketbol	2	2	3	Voleybol	2	2	3
TOPLAM	7	4	9	İlk Yardım	3	-	3
				TOPLAM	9	6	12

<u>III.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>IV.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Aletli Cimnastik	2	2	3	Futbol	2	2	3
Ritmik Cimnastik (Bayan)	2	2	3	Atletik Sak. Önlenmesi ve Bak.	3	-	3
Güreş (Erkek)	2	2	3	Motor Gelişim	3	-	3
Bed. Eğt. ve Sporda Arş. Tek.	3	-	3	TOPLAM	8	2	9
TOPLAM	9	6	12				

<u>V.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VI.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Sağlık Eğitimi ve Spor	3	-	3	Hentbol	2	2	3
Motor Öğrenme	4	-	4	Rekreasyon Liderliği	3	-	3
Egzersiz Fizyolojisi	3	2	4	Kinesiyoloji	3	-	3
TOPLAM	10	2	11	Antreman Terileri	3	-	3
				Seçmeli Ders	-	-	3
				TOPLAM	11	2	15

<u>VII.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VIII.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Bed. Eğt. ve Sporda Öğrt. Met.	4	-	4	Spor Psikolojisi	3	-	3
Bed. Eğt. ve Sporda Organizasyonda				Spor Alanları Planlanması			
Rekreasyon ve Yönetimi	3	-	3	ve Yönetimi	3	-	3
Özütörlere Uygulamalı Spor	3	-	3	Bed. Eğt. ve Sporda Pratik Öğr.	2	4	4
Rekreasyonel Yaz Kampı	2	4	4	Sporda Beslenme	3	-	3
Biomekanik	3	-	3	Seçmeli Ders	-	-	3
Seçmeli Ders	-	-	3	TOPLAM	11	4	16
TOPLAM	15	4	20				

SEÇMELİ DERSLER

	T.	U.	K.
Modern Dans	2	2	3
Spor Masajı	2	2	3
Genel Fizik ve Kondisyon Gelişi	2	2	3
Tenis	2	2	3
Dağcılık	2	2	3
Kürek	2	2	3
Yüzme ve Can Kurtarma	2	2	3
Oyun Teorisi ve Anlamı	2	2	3
Spor Sosyolojisi	2	2	3
Kayak	2	2	3
Bed. Eğt. ve Spor Tarihi Felsefe	2	2	3
Cimnastikte Branş	2	2	3
Atletizm Branş	2	2	3
Futbol Branş	2	2	3
Basketbol Branş	2	2	3
Ritmik Cimnastik Branş	2	2	3
Güreş Branş	2	2	3
Henibol Branş	2	2	3

Kaynak: ODTÜ Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Ders Programı 1994 - 1995

ULUDAG ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİM VE SPOR BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİ

<u>I. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>	<u>II. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>
Atletizm Öğrt. Yönt.	3	Atletizm Öğrt. Yönt.	2
Temel Cimnastik Yönt.	2	Artistik Cimnastik Öğrt. Yönt.	4
Futbol Öğrt. Yönt.	2	Voleybol Öğrt. Yönt.	2
Basketbol Öğrt. Yönt.	4	Hentbol Öğrt. Yönt.	3
Ritm. Eğt. ve Dans Öğrt. Yönt.	2	Fonk. Anatomi ve Hareket Bilgisi	3
Hareket Sistemi Anatomisi	4	Bed. Eğt. Giriş ve Spor Tarihi	3
TOPLAM	17	TOPLAM	17

<u>III. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>	<u>IV. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>
Temel Cimnastik Öğretim Yönt.	2	Atletizm Öğretim Yönt.	2
Güreş (Rit. Cim) Öğrt. Yönt.	3	Futbol Öğretim Yönt.	2
Halk Oyunları Öğrt. Yönt.	4	Basketbol Öğrt. Yönt.	3
Sporda İlk Yardım	3	Voleybol Öğrt. Yönt.	2
Zorunlu Seçmeli Dersler	4	Güreş (Rit. Cim)	2
Seçmeli Dersler	4	Spor Masajı	2
TOPLAM	20	Egzersiz Fizyolojisi	2
		Zorunlu Seçmeli Dersler	4
		Seçmeli Dersler	4
		TOPLAM	23

<u>V. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>	<u>VI. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>
Artistik Cimnastik Öğrt. Yönt.	3	Atletizm Öğrt. Yönt.	2
Voleybol Öğrt. Yönt.	3	Futbol Öğrt. Yönt.	3
Hentbol Öğrt. Yönt.	4	Güreş (Rit. Cim.) Öğrt. Yönt.	2
Antreman Bilgisi	3	Halk Oyunları Öğrt. Yönt.	3
Biyomekanik	2	Antreman Bilgisi	3
Zorunlu Seçmeli Dersler	4	Beden Eğt. Öğrt. Yöntemi	4
Seçmeli Dersler	4	Zorunlu Seçmeli Dersler	4
TOPLAM	23	Seçmeli Dersler	4
		TOPLAM	25

<u>VII. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>	<u>VIII. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>SAAT</u>
Sporda Arş. Teknikleri	2	Spor Psikolojisi	2
Spor Tesisleri İşletmeciliği	2	Ana Branş Atletizm Bilgisi	2
Ana Branş Ant. Bilgisi	2	Spor Teşk. Org. ve Yöntemi	2
Sporda Beslenme	3	Spor Sosyolojisi	2
Seçmeli Dersler	4	Antropometri	2
Seçmeli Ana Branş	4	Rekreasyon	2
Seçmeli Yardımcı Branş	4	Okul Öncesi Temel Beden	
Öğretmenlik Uygulaması	<u>6</u>	Eğitimi ve Spor	2
TOPLAM	27	Seçmeli Dersler	4
		Seçmeli Ana Branş	4
		Seçmeli Yardımcı Branş	<u>4</u>
		TOPLAM	28

Kaynak: Uludağ Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Ders Programı
1994 - 1995.

**CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU ALAN
DERSLERİ**

<u>I.YARITIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>II.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Beden Eğt. ve Spor Bil. Giriş	2	-	2	Bed. Eğt. ve Spor Bil. Giriş	2	-	2
Spor Yaralanmaları ve İlk Yardım	2	-	2	Spor Yaralanmaları ve İlk Yardım	2	-	2
Atletizm	1	2	2	Atletizm	1	2	2
Basketbol	1	2	2	Basketbol	1	2	2
Voleybol	1	2	2	Voleybol	1	2	2
Hentbol	1	2	2	Hentbol	1	2	2
Halk Oyunları	1	2	2	Halk Oyunları	1	2	2
Güreş (Erkek)	1	2	2	Futbol (Erkek)	1	2	2
Ritm Eğitimi (Bayan)	1	2	2	Ritm ile Cimnastik (Bayan)	1	2	2
Serbest Cimnastik	1	2	2	Serbest Cimnastik	1	2	2
TOPLAM	12	16	20	TOPLAM	12	16	20

<u>III.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>IV. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Fonksiyonel Anatomi	2	-	2	Egzersiz Fizyolojisi	3	-	3
Sporun Sağlığı ve Beslenme	2	-	2	Antreman Bilgisi	2	-	2
Spor Masajı	1	2	2	Atletizm	1	2	2
Atletizm	1	2	2	Basketbol	1	2	2
Voleybol	1	2	2	Kayak	1	2	2
Hentbol	1	2	2	Aletli Cimnastik	1	2	2
Aletli Cimnastik	1	2	2	Güreş (Erkek)	1	2	2
Güreş (Erkek)	1	2	2	Masa Tenisi (Bayan)	1	2	2
Halk Oyunları (Bayan)	1	2	2	Ritmik Cimnastik (Bayan)	1	2	2
Ritmik Cimnastik (Bayan)	1	2	2	Futbol (Erkek)	1	2	2
Futbol (Erkek)	1	2	2		13	16	21
TOPLAM	13	18	22				

V. YARIYIL DERSLERİ

	T.	U.	K.
Spor Sosyolojisi	2	-	2
Antreman Bilgisi	2	-	2
Biomekanik	2	-	2
Spor Tes. ve İşletmeciliği	2	-	2
Aletli Cimnastik	1	2	2
Kayak	1	2	2
Eğitsel Oyunlar	1	2	2
Yüzme	1	2	2
TOPLAM	12	8	16

VI. YARIYIL DERSLERİ

	T.	U.	K.
Spor Psikolojisi	2	-	2
Sporda Arş. Teknikleri	2	-	2
Spor Bilimi	2	-	2
Uzmanlık Spor Dalı Seç. Ders.	4	2	5
Yrd Uzm. Spor Dalı Seç. Ders.	2	2	3
TOPLAM	12	4	14

VII. YARIYIL DERSLERİ

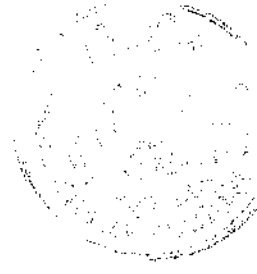
	T.	U.	K.
Spor. Org. ve Türk Sp. Teşkilatı	2	-	2
Antropometri	2	-	2
Uzm. Spor Dalı Seç. Ders.	4	2	5
Yrd. Uzm. Spor Dalı Seç. Ders.	2	2	3
TOPLAM	10	4	12

VIII. YARIYIL DERSLERİ

	T.	U.	K.
Spor Hukuku	2	-	2
Sağlıklı Yaşam ve Spor	2	-	2
Uzm. Spor Dalı Seç. Ders.	4	2	5
Yrd. Uzm. Dalı Seç. Ders.	3	-	3
TOPLAM	11	2	12

Kaynak: Cumhuriyet Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Ders Programı

1994 - 1995

K.T.Ü. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİ

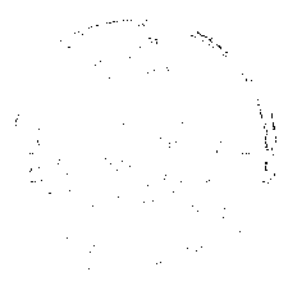
<u>I.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>II.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Sağlık Eğitimi ve Spor	3	-	3	Spor İstatistiği	2	-	2
Bed. Eğt. ve Spor Bilimleri	2	-	2	Fonksiyonel Anatomi	3	-	3
Atletizm	2	2	3	Spor Kazaları ve İlk Yardım	2	-	2
Voleybol	2	2	3	Voleybol	2	2	3
Hentbol	2	2	3	Hentbol	2	2	3
TOPLAM	11	6	14	TOPLAM	13	6	16

<u>III.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>IV.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Çocuklarda Motorik Gelişim	3	-	3	Hareket Bilgisi	3	-	3
Sporcu Beslenmesi	3	-	3	Spor Fizyolojisi	2	2	3
Basketbol	2	2	3	Basketbol	2	2	3
Serbest Cimnastik	2	2	3	Aletli Cimnastik	2	2	3
Futbol	2	2	3	Futbol	2	2	3
TOPLAM	12	6	15	Yüzme	2	2	3
				TOPLAM	13	10	18

<u>V.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VI.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Spor Fizyolojisi	3	-	3	Genel Antreman Bilgisi	3	-	3
Spor Psikolojisi	3	-	3	Spor Sosyolojisi	2	-	2
Halk Oyunları	2	2	3	Halk Oyunları	2	2	2
Güreş (Erkek)				Güreş (Erkek)			
Modern Dans (Bayan)	2	2	3	Modern Dans (Bayan)	2	2	3
Seçmeli Spor Dersi	2	2	3	İzcilik ve Kampçılık	2	2	3
Yüzme	2	2	3	Seçmeli Spor Dersi	2	-	2
TOPLAM	14	8	18	TOPLAM	13	6	15

<u>VII.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VIII.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Bed. Eğt. ve Sporda Org. Tek.	2	-	2	Serbest Zamanları Değ.	3	-	3
Seçmeli Uzmanlık Spor Dersi	4	-	4	Spor Tesisleri İşt. ve Yönetimi	2	-	2
Seçmeli Uzmanlık Ant. Bilimi	2	-	2	Seçmeli Uzmanlık Spor Dersi	4	-	4
Seçmeli Yardımcı Spor Dersi	1	2	2	Staj	-	6	3
Seçmeli Yardımcı Ant. Bilimi	1	-	1	Seçmeli Uzmanlık Ant. Bil.	2	-	2
Eğitsel Oyunlar	1	1	1.5	Seç. Yrd. Uzmanlık Spor Dersi	2	-	2
Biomekanik	3	-	3	Seç. Yrd. Ant. Bilimi	1	-	1
TOPLAM	14	3	15.5	TOPLAM	14	6	17

Kaynak: K.T.Ü. Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Ders Programı, 1994 - 1995

ON DOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİ

<u>I.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>II.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Beden Eğitimi ve Spora Giriş	2	-	2	Spor Kazaları ve İlk Yardım	2	-	2
Türk Kültürü ve Spor Tarihi	2	-	2	Fonksiyonel Anatomi	2	-	2
Güreş (Erk.) Ritmik Cim. (Bay.)	1	2	2	Güreş	1	2	2
Halk Oyunları	1	2	2	Ritmik Cimnastik	1	2	2
Voleybol	1	2	2	Halk Oyunları	1	2	2
Basketbol	1	2	2	Voleybol	1	2	2
Serbest Cimnastik	1	2	2	Basketbol	1	2	2
Sporda Organizasyon	2	2	3	Atletizm	1	2	2
TOPLAM	11	12	17	Sporda Gösteri ve Organizasyon	2	2	3
				TOPLAM	12	14	19

<u>III.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>IV. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Spor Fizyolojisi	4	-	4	Araştırma Teknikleri	2	-	2
Güreş - Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2	Güreş	2	-	2
Voleybol	2	-	2	Güreş - Ritmik Cim. Öğrt. Yönt.	2	-	2
Basketbol	2	-	2	Voleybol Öğrt. Yönt.	2	-	2
Atletizm	2	-	2	Basketbol Öğrt. Yönt.	2	-	2
Futbol - Aerobik	1	2	2	Atletizm Öğrt. Yönt.	2	-	2
Aletli Cimnastik	1	2	2	Futbol II. - Aerobik	1	2	2
Hentbol	1	2	2	Aletli Cimnastik II	1	2	2
TOPLAM	15	6	18	Hentbol II	1	2	2
				Spor Sosyolojisi	2	-	2
				TOPLAM	17	6	20

V. YARIYIL DERSLERİ

Futbol Öğrt. Yönt.	2	-	2
Hentbol Öğrt. Yönt.	2	-	2
Atletizm Öğrt. Yönt.	2	-	2
Sporcu Sağlığı ve Beslenmesi	2	-	2
Spor Yönetimi	2	-	2
Biomekanik ve Hareket Bilgisi	3	-	3
Antreman Bilgisi I	2	-	2
Seçmeli Ders	2	-	2
TOPLAM	17	-	17

VI. YARIYIL DERSLERİ

Aletli Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2
Spor Psikolojisi	2	-	2
Futbol - Aerobik Öğrt. Yönt.	2	-	2
Sporcu Sağlığı ve Beslenme	2	-	2
Spor Masajı	1	2	2
Spor İstatistiği	2	-	2
Antreman Bilgisi II	2	-	2
Spor Teskilatı ve Org.	2	-	2
Halter Eğitimi	2	-	2
Aerobik Eğitimi	2	-	2
TOPLAM	18	2	20

VII. YARIYIL DERSLERİ

Spor Tes. ve Plan. İşletmesi	2	-	2
Seçmeli Uzmanlık Spor Dersi	3	4	4
Seçmeli Yrd. Uzm. Sp. Dersi	2	2	3
Yüzme	1	2	2
İzcilik ve Kampçılık	2	-	2
Özel Öğretim Yöntemleri	3	-	3
Seçmeli Ders	2	-	2
TOPLAM	15	8	18

VIII. YARIYIL DERSLERİ

Boş Zamanları Değerlendirme	2	-	2
Seçmeli Uzmanlık Spor Dersi	3	4	4
Seçmeli Yrd. Uzm. Sp. Dersi	2	3	3
Antrenörlük Uygulaması	2	-	2
Öğretmenlik Uygulaması (Staj)	2	2	-
Havacılık Eğitimi	2	-	2
Spora Yönelimler	2	-	2
TOPLAM	15	9	15

Kaynak: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Ders Programı.

1994 - 1995

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU ALAN DERSLERİ

<u>I YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>	<u>II YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>
Fonksiyonel Anatomi	2	-	2	Fonksiyonel Anatomi	2	-	2
Spor Fizyolojisi	2	-	2	Spor Fizyolojisi	2	-	2
Halk Oyunları	2	-	2	Halk Oyunları	2	-	2
Bed. Eğt. ve Spor Bilgisi	2	-	2	Bed. Eğt. ve Spor Bilgisi	2	-	2
Basketbol Öğrt. Yönt.	2	-	2	Basketbol Öğrt. Yönt.	2	-	2
Futbol Öğrt. Yönt.	2	-	2	Futbol Öğrt. Yönt.	2	-	2
Ritmik Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2	Ritmik Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2
Aletizm Öğrt. Yönt.	2	-	2	Aletizm Öğrt. Yönt.	2	-	2
Aletli Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2	Aletli Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2
Serbest Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2	Serbest Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2
TOPLAM	20	-	20	TOPLAM	20	-	20

<u>III YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>	<u>IV YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T</u>	<u>U</u>	<u>K</u>
Spor Sosyolojisi	2	-	2	Spor Psikolojisi	2	-	2
Sporcu Beslenmesi	2	-	2	Sporcu Beslenmesi	2	-	2
Voleybol Öğrt. Yöntemleri	2	-	2	Voleybol Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Basketbol Öğretim Yönt.	2	-	2	Basketbol Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Futbol Öğrt. Yöntemleri (Erkek)	2	-	2	Futbol Öğrt. Yöntemleri (Erkek)	2	-	2
Ritim Eğitimi Öğrt. Yöntemleri	2	-	2	Ritim Eğitimi Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Atletizm Öğrt. Yöntemleri	2	-	2	Atletizm Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Aletli Cimnastik Öğrt. Yöntemleri	2	-	2	Aletli Cimnastik Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Sporda İlk Yardım ve Masaj	2	-	2	Sporda İlk Yardım	2	-	2
Hentbol Öğrt. Yöntemleri	2	-	2	Güreş Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Ritmik Cimn. Öğrt. Yönt. (Bayan)	2	-	2	Ritmik Cimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2
TOPLAM	24	-	24	TOPLAM	24	-	24

<u>V.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VI.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Atletizm Öğrt. Yöntemleri	2	-	2	Atletizm Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Voleybol Öğrt. Yöntemleri	2	-	2	Voleybol Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Beden Eğt. ve Spor Tarihi	1	-	1	Bed. Eğt. ve Spor Tarihi	1	-	1
Güreş Eğt. Yönt.	2	-	2	Güreş Öğrt. Yönt.	2	-	2
Ritim Eğitimi Öğrt. Yönt. (Bayan)	2	-	2	Ritim Eğitimi Öğrt. Yönt. (Bayan)	2	-	2
Antreman Bilgisi ve Spor				Antreman Bilgisi ve Sporda			
Ölçme Değerlendirme	2	-	2	Ölçme Değerlendirme	2	-	2
Spor Organizasyonları ve				Spor Organizasyonları ve			
Boş Zaman Faaliyetleri	2	-	2	Boş Zaman Faaliyetleri	2	-	2
Hentbol Öğrt. Yöntemleri	2	-	2	Hentbol Öğrt. Yöntemleri	2	-	2
Spor Teskilatı ve Spor Yönt.	2	-	2	Spor Teskilatı ve Spor Yönt.	2	-	2
Serbest Gimnastik Öğrt. Yönt.	2	-	2	Seçmeli Ders	2	-	2
Seçmeli Ders	2	-	2	TOPLAM	19	-	19
TOPLAM	21	-	21				

<u>VII.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VIII.YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Spor İstatistiği	2	-	2	Staj (En az 21 iş günü)			
Antrenörlük Bilgisi	2	-	2	Antrenörlük Bilgisi	2	-	2
Spor Tes. Plan. ve İşletmesi	2	-	2	Spor İstatistiği	2	-	2
Türk Halk Edeb. ve Folklor	2	-	2	Spor Tes. Plan ve İşletmesi	2	-	2
Biomekanik ve Hareket Bilgisi	2	-	2	Türk Halk Ed. ve Folklor	2	-	2
Uzmanlık Spor Branşı	4	-	4	Biomekanik ve Hareket Bilgisi	2	-	2
Yardımcı Uzmanlık Spor Brş.	2	2	2	Uzmanlık Spor Branşı	4	-	4
Bitirme Tezi	-	2	1	Yardımcı Uzmanlık Spor Brş.	2	2	2
TOPLAM	16	8	17	Bitirme Tezi	-	2	1
				TOPLAM	16	4	17

Kaynak: Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Ders Programı:

1974 - 1995

V.YARIYIL DERSLERİ

Aletli Cimnastik III
Antrenörlük Bilgisi
Yüzme ve Cankurtarma
Eğitici Oyunlar
Spor Psikolojisi
Bed. Eğt. ve Spor Tarihi
Halk Oyunları
Seçmeli Ders
TOPLAM

T. U. K.

1	1	1.5
2	-	2
1	1	1.5
1	1	1.5
2	-	2
2	-	2
1	1	1.5
1	1	1.5
11	5	13.5

VI.YARIYIL DERSLERİ

Seçmeli Spor Dersi
Rehabilitasyon ve Ted. Yönt.
Antrenörlük Bilgisi
Spor Biomekaniği
Halk Oyunları
Seçmeli Ders
Spor Arş. Teknikleri
Laboratuvar
TOPLAM

T. U. K.

4	4	6
2	-	2
2	-	2
2	-	2
1	1	1.5
1	1	1.5
2	-	2
-	2	1
14	8	18

VII.YARIYIL DERSLERİ

Seçmeli Spor Dalı
Sağlık Bilgisi ve Beslenme
B. Eğt. ve Sporda O.Y.
Yardımcı Seçmeli Spor Dalı
Seçmeli Ders III
TOPLAM

T. U. K.

4	4	6
2	-	2
2	-	2
2	2	3
1	1	1.5
11	7	14.5

VIII.YARIYIL DERSLERİ

Seminer
Seçmeli Spor Dalı
Spor Masajı
Spor Yönt. Tesisleri İşlet.
İstatistik
Yrd. Spor Dalı II
Seçmeli Ders IV
TOPLAM

T. U. K.

1	2	2
4	4	6
2	-	2
2	-	2
2	-	2
2	2	3
1	1	1.5
14	9	18.5

Kaynak: Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Ders Programı:

1994 - 1995

CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU

ALAN DERSLERİ

I.YARIYIL DERSLERİ	T.	U.	K.	II.YARIYIL DERSLERİ	T.	U.	K.
Spor Bilimine Giriş I	2	-	2	Spor Bilimine Giriş II	2	-	2
Fonksiyonel Anatomi I	3	-	3	Fonksiyonel Anatomi II	2	-	2
Atletizm I	1	1	1.5	Spor Fizyolojisi I	2	-	2
Serbest Cimnastik I	1	1	1.5	Atletizm II	1	1	1.5
Basketbol I	1	1	1.5	Serbest Cimnastik II	1	1	1.5
Voleybol I	1	1	1.5	Basketbol II	1	1	1.5
Halk Oyunları I	1	1	1.5	Voleybol II	1	1	1.5
TOPLAM	10	5	12.5	Yüzme I	1	1	1.5
				Halk Oyunları II	1	1	1.5
				TOPLAM	12	6	15

III.YARIYIL DERSLERİ	T.	U.	K.	IV.YARIYIL DERSLERİ	T.	U.	K.
Hareket Bilgisi ve Mekaniği	2	-	2	Hareket Bilgisi ve Mekaniği	2	-	2
Spor Fizyolojisi	2	-	2	Spor Fizyolojisi III	2	-	2
Atletizm III	2	-	2	Atletizm IV	2	-	2
Serbest Cimnastik	1	1	1.5	Aletli Cimnastik I	1	1	1.5
Hentbol I	1	1	1.5	Serbest Cimnastik IV	1	1	1.5
Futbol (E) Ritmik Cimnastik (B)	1	1	1.5	Voleybol III	2	-	2
Güreş I	1	1	1.5	Futbol (E) Ritmik Cimnastik (B)	1	1	1.5
Basketbol III	2	-	2	Yüzme ve Can Kurtarma II	1	1	1.5
Antreman Bilgisi I	2	2	-	Antreman Bilgisi II	2	-	2
TOPLAM	13	5	15.5	Yaz - Kış Eğitim Kampı	2	-	2
				TOPLAM	16	4	18

<u>V. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VI. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Sporla Ars. Teknikleri	3	-	3	Spor Sosyolojisi	2	-	2
Spor Psikolojisi	2	-	2	Sağlık Bilgisi ve Beslenme	2	-	2
Aletli Cimmastik II	1	1	1.5	Yüzme ve Cankurtarma III	2	-	2
Hentbol II	1	1	1.5	Hentbol III	2	-	2
Güreş II	1	1	1.5	Serb. Zam. Eğt. ve Liderlik II	2	-	2
Futbol (E) Ritmik Cimn. (B) III	2	-	2	Seçmeli Alan Dersi	2	-	2
Seçmeli Spor Dersi	1	2	1.5	Öğretmenlik Uygulaması ve Göz.	2	-	2
Serb. Zam. Eğt. ve Liderlik I	2	-	2	Aletli Cimmastik III	2	-	2
Sp. Kaz. Kur. ve İlk Yardım	2	-	2	Güreş III	2	-	2
TOPLAM	15	5	17	TOPLAM	18	-	18

<u>VII. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>	<u>VIII. YARIYIL DERSLERİ</u>	<u>T.</u>	<u>U.</u>	<u>K.</u>
Bed. Eğt. ve Sp. Org. ve Yönt.	2	-	2	Seçmeli Der II	2	-	2
Seçmeli Ders	2	2	3	Alan. Çalış. Seç. Spor Dalı	2	4	4
Seçmeli Spor Dalı Öğretimi	2	4	4	Bed. Eğt. ve Spor Tarihi	2	-	2
Spor Masajı	1	1	1.5	Okut. Özet Öğretmenlik Uyg.	2	-	2
Öğretmenlik Uyg. ve Gözlem	1	3	1.5	Mezuniyet Çalışması	2	-	2
TOPLAM	8	10	13	TOPLAM	10	4	12

Kaynak: Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Ders Programı.

1994-1995

EK III. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN BİLİŞSEL, PSİKO-MOTOR VE DUYUŞSAL AMAÇLARINI GERÇEKLEŞME / GEREKLİLİK DERECELERİ

I. BİLİŞSEL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECEİ

TABLO 116: DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ETKİNLİKLERİNİN ÖNEMİNİ KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	35	19,7	75	30,4	110	25,9
Ort. Drc. Gerç.yor	92	51,7	86	34,8	178	41,9
Az Gerçekleşir	51	28,6	86	34,8	137	32,2
Gerçekleşmiyor	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=12,825$, $SD=2$, $P<0,05$

TABLO 117: DENEKLERİN FİZİKSEL HAREKETİNİN YAPISINI ANLAMA VE YENİ HAREKETLER YARATABİLMEME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	20	11,2	56	22,7	76	17,9
Ort. Drc. Gerç.yor	82	46,1	72	29,1	154	36,2
Az Gerçekleşir	69	38,8	101	40,9	170	40,9
Gerçekleşmiyor	7	3,9	18	7,3	25	5,9
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=7,833$, $SD=3$, $P<0,05$

TABLO 118: DENEKLERİN KİŞİSEL YAPICILIK VE YARATICILIĞINI GELİŞTİRMİYİ BİLMEME İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	16	9	61	24,7	77	18,1
Ort. Drc. Gerç.yor	58	32,6	75	30,4	133	31,3
Az Gerçekleşir	89	50	92	37,2	181	42,6
Gerçekleşmiyor	15	8,4	19	7,7	34	8
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=18,271$, $SD=3$, $P<0,05$

TABLO 119: DENEKLERİN ZİHİNSEL GELİŞİMİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	13	7.3	26.3	78	78	18.4
Ort. Drc. Gerç.yor	68	38.6	83	151	151	35.5
Az Gerçekleşir	61	45.5	55	166	166	39.1
Gerçekleşmiyor	16	9	14	5.7	30	7.1
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=18.271$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 120: DENEKLERİN FİZİKSEL ETKİNLİKLER YOLUYLA BAŞKALARI

İLE İLİŞKİDE BULUNMANIN ÖNEMİNİ KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	32	18.0	74	30.0	106	24.9
Ort. Drc. Gerç.yor	85	47.8	91	36.8	176	41.4
Az Gerçekleşir	57	32.0	72	29.1	129	30.4
Gerçekleşmiyor	4	2.2	10	4.0	14	3.3
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=10.228$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 121: DENEKLERİN ESTETİK DUYGU VE MORAL GELİŞİMİNİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	21	11.8	74	30.0	95	22.4
Ort. Drc. Gerç.yor	58	32.6	63	25.5	121	28.5
Az Gerçekleşir	91	51.1	92	37.2	183	43.1
Gerçekleşmiyor	8	4.5	18	7.3	26	6.1
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=23.031$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 122: DENEKLERİN GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİNİ TANİYARAK
SINIRLILIKLARINI BİLMEME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	26	14.6	72	29.1	98	23.1
Ort. Drc. Gerç.yor	74	41.6	82	33.2	156	36.7
Az Gerçekleşir	60	33.2	74	30.0	90	31.5
Gerçekleşmiyor	18	10.1	19	7.7	37	8.7
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=12.672$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 123: DENEKLERİN EĞİTİMCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORLA
İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİ ACIKLAYABİLMEME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

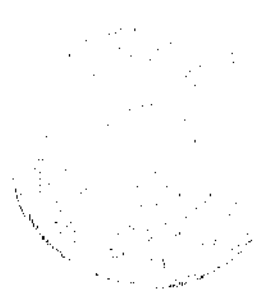
Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	31	17.4	82	33.2	113	26.6
Ort. Drc. Gerç.yor	84	47.2	87	35.2	171	40.2
Az Gerçekleşir	53	29.8	35.2	23.9	112	26.4
Gerçekleşmiyor	10	5.6	19	7.7	29	6.8
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=15.328$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 124: DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ SPORLA İLGİLİ TEMEL BİLGİLERİ
KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	56	31.5	99	40.1	155	36.5
Ort. Drc. Gerç.yor	86	48.3	93	37.7	179	42.2
Az Gerçekleşir	36	20.2	55	22.2	91	21.3
Gerçekleşmiyor	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=5.102$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 125: DENEKLERİN OLİMPİZM KAVRAMININ ÖZÜNDÜ

AÇIKLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ						
Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	24	13.5	50	20.2	74	17.4
Ort. Drc. Gerç.yor	35	19.7	59	23.9	94	22.2
Az Gerçekleşir	90	50.6	86	34.8	176	41.1
Gerçekleşmiyor	29	16.3	52	21.1	81	19
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=10.971$ SD=3, P<0.05

TABLO 126: DENEKLERİN AMATÖRLÜK VE PROFESYONELLİĞİN

ANLAMINI KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ						
Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	32	18	71	28.7	103	24.2
Ort. Drc. Gerç.yor	57	32	81	32.8	138	32.2
Az Gerçekleşir	68	38.2	67	27.1	135	31.6
Gerçekleşmiyor	21	11.8	28	11.3	49	11.5
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=8.962$, SD=3, P<0.05

TABLO 127: DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA SOSYAL

HAREKETLİLİĞİN ÖNEMİNİ KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ						
Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	21	11.8	60	24.3	81	19.1
Ort. Drc. Gerç.yor	67	37.6	93	37.7	160	37.6
Az Gerçekleşir	77	43.3	80	32.4	157	36.9
Gerçekleşmiyor	13	7.3	14	5.7	27	6.4
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=12.216$, SD=3, P<0.05

TABLO 128: DENEKLERİN YENİ KURALLAR GELİŞTİREBİLME VE DURUMA GÖRE KURALLARDA DEĞİŞİKLİKLER YAPMANIN ÖNEMİNİ BİLMEME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Böl. Gerçekleşiyor	17	9.6	61	24.7	78	18.4
Ort. Drc. Gerç.yor	47	26.4	63	25.5	110	25.9
Az Gerçekleşir	71	39.9	80	32.4	151	35.5
Gerçekleşmiyor	43	24.2	43	17.4	86	20.2
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=16.928$, $SD=3$, $P<0.05$

II BİLİŞSEL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECESİ

TABLO 129:DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ETKİNLİKLERİNİN ÖNEMİNİ KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	169	94.9	170	68.8	339	79.7
Ort. Drc. Gerekli	4	2.2	42	17	46	11
Az Gerekli	5	2.8	35	14.1	40	9.3
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=13.848$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 130:DENEKLERİN FİZİKSEL HAREKETİN YAPISINI ANLAMA VE YENİ HAREKETLER YARATABİLME'YE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	161	90.4	149	60.3	310	72.9
Ort. Drc. Gerekli	12	6.7	52	21.1	64	15.5
Az Gerekli	5	2.8	46	18.6	51	12
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=48.501$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 131: DENEKLERİN KİŞİSEL YAPICILIK VE YARATICILIĞINI
GELİŞTİRMİYİ BİLMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	163	91.6	164	66.4	327	76.9
Ort. Drc. Gerekli	9	5.1	45	18.2	54	12.7
Az Gerekli	6	3.4	38	15.3	44	10.3
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=37.05$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 132: DENEKLERİN ZİHİNSEL GELİŞİMİ SAĞLAMAYA
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	157	88.2	169	68.4	326	76.7
Ort. Drc. Gerekli	15	8.4	40	16.2	55	12.9
Az Gerekli	6	3.4	38	15.4	44	10.3
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=24.522$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 133: DENEKLERİN FİZİKSEL ETKİNLİKLER YOLUYLA BAŞKALARI

İLE İLİŞKİDE BULUNMANIN ÖNEMİNİ KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	149	83.7	151	61.1	300	70.5
Ort. Drc. Gerekli	23	12.9	55	22.3	78	18.3
Az Gerekli	6	3.4	41	16.8	47	11.05
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=28.761$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 131: DENEKLERİN KİŞİSEL YAPICILIK VE YARATICILIĞINI
GELİSTİRMİYİ BİLMEMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	163	91.6	164	66.4	327	76.9
Ort. Drc. Gerekli	9	5.1	45	16.2	54	12.7
Az Gerekli	6	3.4	38	15.3	44	10.3
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=37.05$, SD=2, P<0.05

**TABLO 132: DENEKLERİN ZİHİNSEL GELİŞİMİ SAĞLAMAYA
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	157	88.2	169	68.4	326	76.7
Ort. Drc. Gerekli	15	8.4	40	16.2	55	12.9
Az Gerekli	6	3.4	38	15.4	44	10.3
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

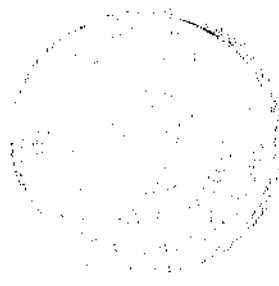
$\chi^2=24.522$, SD=3, P<0.05

TABLO 133: DENEKLERİN FİZİKSEL ETKİNLİKLER YOLUYLA BAŞKALARI

İLE İLİŞKİDE BULUNMANIN ÖNEMİNİ KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	149	83.7	151	61.1	300	70.5
Ort. Drc. Gerekli	23	12.9	55	22.3	78	18.3
Az Gerekli	6	3.4	41	16.8	47	11.05
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=28.761$, SD=3, P<0.05

**TABLO 134:DENEKLERİN ESTETİK DUYGU VE MORAL GELİŞİMİNİ
SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	145	81.5	146	59.1	291	68.5
Ort. Drc. Gerekli	27	15.2	66	26.7	93	21.9
Az Gerekli	6	3.4	35	14.2	41	9.6
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=26.363$, SD=2, P<0.05

**TABLO 135:DENEKLERİN GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİNİ TANIYARAK
SINIRLILIKLARINI BILMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	146	82	164	66.4	310	72.9
Ort. Drc. Gerekli	29	16.3	53	21.5	82	19.2
Az Gerekli	3	1.7	30	12.1	33	7.7
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=19.471$, SD=2, P<0.05

**TABLO 136:DENEKLERİN EĞİTİMCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORLA İLGİLİ
GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLAYABİLMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	154	86.5	169	68.4	323	76.0
Ort. Drc. Gerekli	19	10.7	57	23.1	76	17.9
Az Gerekli	5	2.8	21	8.5	26	6.1
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=18.837$, SD=2, P<0.05

**TABLO 137: DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORLA İLGİLİ
BİLGİLERİ KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	162	91	165	66.8	327	76.9
Ort. Drc. Gerekli	11	6.2	36	14.6	47	11.5
Az Gerekli	5	36	46	47	51	12.0
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=36.034$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 138: DENEKLERİN OLİMPİZİM KAVRAMININ ÖZÜNÜ
AÇIKLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	123	69.1	118	47.8	241	56.7
Ort. Drc. Gerekli	38	21.3	62	25.1	100	23.5
Az Gerekli	17	9.5	67	27.2	84	19.7
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=25.329$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 139: DENEKLERİN AMATÖRLÜK VE PROFESYONELLİĞİN
ANLAMINI KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLER**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	116	65.2	132	53.4	248	58.4
Ort. Drc. Gerekli	44	24.7	53	21.5	97	22.8
Az Gerekli	18	10.1	62	25.1	80	18.8
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=15.592$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 140:DENEKLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA SOSYAL HAREKETLİLİĞİN ÖNEMİNİ KAVRAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	138	77.5	156	63.2	294	69.2
Ort. Drc. Gerekli	26	14.6	31	12.6	57	13.4
Az Gerekli	14	7.9	60	24.3	74	17.4
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=19.445$, $SD=2$, $P<0.05$

TABLO 141:DENEKLERİN YENİ KURALLAR GELİŞTİREBİLME VE DURUMA GÖRE KURALLARDA DEĞİŞİKLİKLER YAPMANIN ÖNEMİNİ BİLMEME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	127	71.3	133	53.8	260	61.2
Ort. Drc. Gerekli	43	24.2	68	27.5	111	26.1
Az Gerekli	8	4.5	46	18.6	54	12.7
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=21.884$, $SD=3$, $P<0.05$

III. PSİKO-MOTOR AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECEĞİ

TABLO 142:DENEKLERİN FİZİKSEL GELİŞİMİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	27	15.2	80	32.4	107	25.1
Ort. Drc. Gerçekleşiyor	99	55.6	100	40.5	199	46.8
Az Gerçekleşiyor	47	26.4	59	23.9	106	24.7
Gerçekleşmiyor	5	2.8	8	3.2	13	3.5
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=17.568$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 143: DENEKLERİN MOTORSAL BECERİ GELİŞİMİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	21	11.8	76	30.8	97	22.8
Ort. Drc. Gerç.yor	90	50.6	81	32.8	171	40.2
Az Gerçekleşir	57	32	81	32.8	138	32.8
Gerçekleşmiyor	10	5.6	9	3.6	19	4.4
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=25.351$, SD=3, P<0.05

TABLO 144: DENEKLERİN ORGANİK GELİŞİMİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	16	9	63	25.5	79	18.9
Ort. Drc. Gerç.yor	71	39.9	84	34	155	36.4
Az Gerçekleşir	69	38.8	85	34.4	154	36.3
Gerçekleşmiyor	22	12.4	15	6.1	37	8.7
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=21.400$, SD=3, P<0.05

TABLO 145: DENEKLERİN SAĞLIKLI OLABİLMEK İÇİN SPORİF FAALİYETLERE KATILMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	30	16.9	86	34.8	116	27.2
Ort. Drc. Gerç.yor	65	36.5	83	33.6	148	34.8
Az Gerçekleşir	71	39.9	67	27.1	138	32.4
Gerçekleşmiyor	12	6.7	11	4.5	23	5.4
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=18.672$, SD=3, P<0.05

**TABLO 146:DENEKLERİN MOTOR BECERİLERİNİ GELİŞTİRECEK
GÜNLÜK ETKİNLİKLERE KATILMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	20	11.2	62	25.1	82	18.3
Ort. Drc. Gerç.yor	59	33.1	78	31.6	137	32.2
Az Gerçekleşir	74	41.6	82	33.2	156	36.7
Gerçekleşmiyor	25	14	25	10.1	50	11.8
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=13.716$, SD=3, P<0.05

**TABLO 147:DENEKLERİN DÜZGÜN HAREKET ETME VE İYİ DURUŞ
ALİŞKANLIKLARI KAZANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	36	20.2	100	40.5	136	32.1
Ort. Drc. Gerç.yor	76	42.7	92	37.2	168	39.5
Az Gerçekleşir	51	28.7	50	20.2	101	23.7
Gerçekleşmiyor	15	8.4	5	2	20	4.7
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=26.137$, SD=3, P<0.05

**TABLO 148: DENEKLERİN FİZİKSEL ETKİNLİKLERİ ZEVK ALARAK
YAPMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	36	20.2	95	38.5	131	30.8
Ort. Drc. Gerç.yor	81	45.5	86	34.8	167	39.2
Az Gerçekleşir	51	28.7	55	22.3	106	24.9
Gerçekleşmiyor	10	5.6	11	4.5	21	4.9
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=16.143$, SD=3, P<0.05

**TABLO 149: DENEKLERİN HAREKETLER YOLU İLE ÇEVREYE UYUM
SAGLAMAYA İLİSKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	26	14.6	78	31.6	104	24.8
Ort. Drc. Gerç.yor	67	37.6	88	35.6	155	36.8
Az Gerçekleşir	65	36.5	65	26.3	130	30.6
Gerçekleşmiyor	20	11.2	16	6.5	36	8.4
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=18.576$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 150: DENEKLERİN HAREKETLER YOLU İLE İYİ VE ARZU EDİLEN
SOSYAL ALIŞKANLIKLAR KAZANMAYA İLİSKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	29	16.3	76	30.8	105	24.7
Ort. Drc. Gerç.yor	56	31.5	80	32.4	136	32
Az Gerçekleşir	76	42.7	79	32	155	36.8
Gerçekleşmiyor	17	9.6	12	4.9	29	6.8
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=15.397$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 151: DENEKLERİN GRUP VE TAKIM ETKİNLİKLERİNE
KATILMAYA İLİŞKİ GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	37	20.9	85	34.4	122	28.5
Ort. Drc. Gerç.yor	78	44.1	96	38.9	174	40.8
Az Gerçekleşir	56	31.6	59	23.9	115	27.4
Gerçekleşmiyor	6	3.4	7	2.8	13	3.2
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=9.607$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 152: DENEKLERİN İYİ BİR LİDER OLMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	23	13	78	31.6	101	23.7
Ort. Drc. Gerç.yor	55	31.1	73	29.6	128	30.1
Az Gerçekleşir	75	42.4	72	29.1	147	34.5
Gerçekleşmiyor	24	13.6	24	9.7	48	11.2
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=21.574$, SD=3, P<0.05

TABLO 153: DENEKLERİN İYİ BİR İZLEYİCİ OLMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	28	15.7	86	34.1	114	26.8
Ort. Drc. Gerç.yor	79	44.4	91	36.8	170	40
Az Gerçekleşir	56	31.5	53	21.5	109	25.6
Gerçekleşmiyor	15	8.4	17	6.9	32	7.5
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=19.885$, SD=3, P<0.05

IV. PSİKO-MOTOR AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECESİ

TABLO 154: DENEKLERİN FİZİKSEL GELİŞİMİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	145	81.5	156	63.2	301	70.90
Ort. Drc. Gerekli	30	6.9	52	21.1	82	19.3
Az Gerekli	3	1.7	39	15.8	42	9.8
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=26.662$, SD=2, P<0.05

TABLO 155: DENEKLERİN MOTORSAL BECERİ GELİŞİMİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	141	79.2	152	61.5	293	68.9
Ort. Drc. Gerekli	32	18	45	18.2	77	18.1
Az Gerekli	5	2.8	50	20.3	55	12.9
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=28.988$, $SD=2$, $P<0.05$

TABLO 156: DENEKLERİN ORGANİK GELİŞİMİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	125	70.2	140	56.7	265	62.3
Ort. Drc. Gerekli	41	23	75	30.4	116	27.2
Az Gerekli	12	6.7	32	13	44	10.3
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=8.939$, $SD=2$, $P<0.05$

TABLO 157: DENEKLERİN SAĞLIKLI OLABİLMEK İÇİN SPOR TİF FAALİYETLERE KATILMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	148	83.1	165	66.8	313	73.6
Ort. Drc. Gerekli	23	12.9	30	12.1	53	12.4
Az Gerekli	7	4	52	21	59	12.9
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=25.643$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 158: DENEKLERİN MOTOR BECERİLERİ GELİŞTİRECEK GÜNLÜK ETKİNLERE KATILMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	133	74.7	151	61.1	284	66.8
Ort. Drc. Gerekli	39	21.9	69	27.9	108	25.4
Az Gerekli	6	3.3	27	10.9	33	7.7
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=4.672$, $SD=2$, $P<0.05$

TABLO 159: DENEKLERİN DÜZGÜN HAREKET ETME VE İYİ DURUŞ ALIŞKANLIKLARI KAZANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

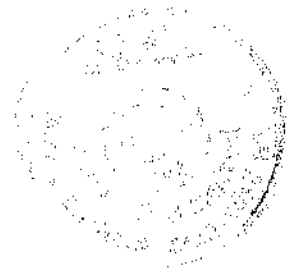
Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	146	82	171	69.2	317	74.5
Ort. Drc. Gerekli	25	14	48	19.4	73	17.1
Az Gerekli	7	3.9	28	11.3	35	8.2
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=10.903$, $SD=2$, $P<0.05$

TABLO 160: DENEKLERİN FİZİKSEL ETKİNLİKLERİ ZEVK ALARAK YAPMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerekli Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	145	81.5	153	61.9	298	70.1
Ort. Drc. Gerekli	27	15.2	55	22.3	82	19.2
Az Gerekli	6	3.4	39	15.8	45	10.5
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=18.431$, $SD=2$, $P<0.05$

TABLO 161: DENEKLERİN HAREKETLER YOLU İLE ÇEVREYE UYUM

SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerekli Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	134	75.3	142	57.5	276	64.9
Ort. Drc. Gerekli	33	18.5	62	25.1	95	22.3
Az Gerekli	11	6.2	43	17.4	54	12.7
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

 $\chi^2=18.431$, SD=2, P<0.05

TABLO 163: DENEKLERİN HAREKETLER YOLU İLE İYİ VE ARZU EDİLEN

SOSYAL ALIŞKANLIKLAR KAZANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	145	81.5	161	65.2	306	72
Ort. Drc. Gerekli	31	17.4	60	24.3	91	21.4
Az Gerekli	2	1.2	26	10.5	28	6.5
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

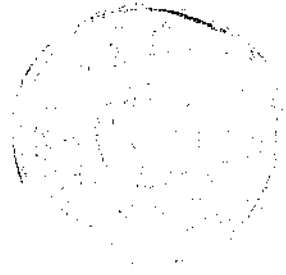
 $\chi^2=19.974$, SD=2 P<0.05

TABLO 164: DENEKLERİN GRUP VE TAKIM ETKİNLİKLERİNE

KATILMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	147	83.1	157	63.6	304	71.5
Ort. Drc. Gerekli	26	14.7	36	14.6	62	14.9
Az Gerekli	5	2.1	54	21.9	59	13.7
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

 $\chi^2=34.427$, SD=2, P<0.05

TABLO 164: DENEKLERİN İYİ BİR LİDER OLMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	151	85.3	156	63.2	307	72.2
Ort. Drc. Gerekli	22	12.4	68	27.5	90	21.1
Az Gerekli	5	2.3	23	9.3	28	6.5
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

 $X^2=26.118$, SD=2, P<0.05
TABLO 165: DENEKLERİN İYİ BİR İZLEYİCİ OLMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	145	81.5	147	59.5	292	68.7
Ort. Drc. Gerekli	24	13.5	44	17.8	68	16
Az Gerekli	9	5	56	22.6	65	15.2
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

 $X^2=29.455$, SD=2, P<0.05

V. DUYUŞSAL AMAÇLARIN GERÇEKLEŞME DERECESİ

TABLO 166: DENEKLERİN SOSYAL VE DUYGUSAL GELİŞİMİ SAĞLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	22	12.4	53	21.5	75	17.6
Ort. Drc. Gerç.yor	71	39.9	96	38.9	167	39.2
Az Gerçekleşir	69	38.8	86	34.8	155	36.4
Gerçekleşmiyor	16	9	12	4.9	28	6.5
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

 $X^2=8.000$, SD=3, P<0.05

**TABLO 167: DENEKLERİN SORUMLULUK KABUL ETME ÖZELLİKLERİNİ
GELİŞTİRMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	20	11.2	76	30.8	96	22.5
Ort. Drc. Gerç.yor	68	38.2	79	32	147	34.5
Az Gerçekleşir	81	45.5	78	31.6	159	37.4
Gerçekleşmiyor	9	5.1	14	5.7	23	5.4
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=24.065$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 168: DENEKLERİN OTORİTEYE VE KURALLARA SAYGI
DUYMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	27	15.2	92	37.2	119	28
Ort. Drc. Gerç.yor	74	41.6	98	39.7	172	40.4
Az Gerçekleşir	69	38.8	50	20.2	119	28
Gerçekleşmiyor	8	4.5	7	2.8	15	3.5
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=31.583$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 169: DENEKLERİN BAŞKALARININ VARLIĞINI KABUL EDEREK
ONLARA SAYGILI DAVRANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	26	14.6	86	34.8	112	26.3
Ort. Drc. Gerç.yor	66	37.1	93	37.7	159	37.4
Az Gerçekleşir	72	40.4	58	23.5	130	30.5
Gerçekleşmiyor	14	7.9	10	4	18	4.2
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=28.449$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 170: DENEKLERİN KENDİNE GÜVEN DUYMA, KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME
VE DAVRANIŞLARINI KONTROL ETMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	31	17.4	102	41.3	168	31.2
Ort. Drc. Gerç.yor	86	48.3	82	33.2	168	39.5
Az Gerçekleşir	53	29.8	58	23.5	11	2.5
Gerçekleşmiyor	8	4.5	5	2	10	2.3
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=28.462$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 171: DENEKLERİN BOŞ ZAMANLARINI YARARLI BİR ŞEKİLDE
KULLANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

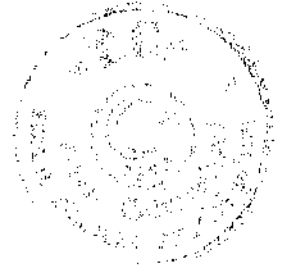
Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	23	12.9	83	33.6	106	24.9
Ort. Drc. Gerç.yor	46	25.8	72	29.1	118	27.7
Az Gerçekleşir	84	47.2	76	30.8	160	37.6
Gerçekleşmiyor	25	14	16	6.5	41	5.6
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=31.699$, $SD=3$, $P<0.05$

**TABLO 172: DENEKLERİN ELEŞTİRİLERE AÇIK OLMAYA
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	22	12.4	84	34	106	24.9
Ort. Drc. Gerç.yor	47	26.4	52	21.1	99	23.2
Az Gerçekleşir	78	43.8	87	35.2	165	38.8
Gerçekleşmiyor	31	17.4	24	9.7	55	12.9
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=27.418$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 173: DENEKLERİN DEMOKRATİK HAYATIN GEREKTİRDİĞİ TAVIR VE ALIŞKANLIKLAR EDİNEBİLME, YENME VE YENİLMİYİ KABUL ETMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	23	12.9	85	34.4	108	25.4
Ort. Drc. Gerç.yor	67	37.6	68	27.5	135	31.7
Az Gerçekleşir	68	38.2	74	30	142	33.4
Gerçekleşmiyor	20	11.2	20	8.1	40	9.4
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=25.318$, $SD=3$, $P<0.05$

TABLO 174: DENEKLERİN KAMU KAYNAKLARINI İYİ KULLANMA VE KORUYABİLMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gerçekleşme Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Büt. Gerçekleşiyor	22	12.4	87	35.2	109	25.6
Ort. Drc. Gerç.yor	55	30.9	70	28.3	125	29.4
Az Gerçekleşir	72	16.3	68	27.5	140	32.9
Gerçekleşmiyor	29	16.3	22	8.9	51	12
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

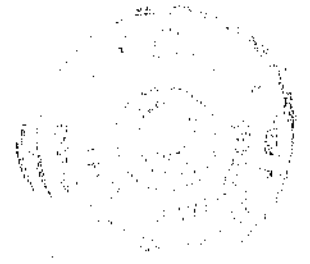
$\chi^2=31.258$, $SD=3$, $P<0.05$

VI. DUYUŞSAL AMAÇLARIN GEREKLİLİK DERECELERİ

TABLO 175: DENEKLERİN SOSYAL VE DUYGUSAL GELİŞİMİ SAGLAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	138	77.5	135	54.7	273	64.2
Ort. Drc. Gerekli	33	18.5	71	28.7	104	24.4
Az Gerekli	7	3.9	41	16.6	48	11.2
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=27.524$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 176: DENEKLERİN SORUMLULUK KABUL ETME ÖZELLİKLERİNİ
GELİŞTİRMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	155	87.1	170	68.8	328	76.4
Ort. Drc. Gerekli	20	11.2	50	20.2	70	16.4
Az Gerekli	3	1.7	27	10.9	30	7
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=22.13$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 177: DENEKLERİN OTORİTEYE VE KURALLARA SAYGI
DUYMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

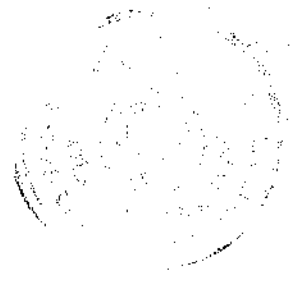
Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	149	83.7	159	64.4	308	72.5
Ort. Drc. Gerekli	25	14	60	24.3	85	22
Az Gerekli	4	2.3	28	11.3	32	7.5
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=22.117$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 178: DENEKLERİN BAŞKALARININ VARLIĞINI KABULEDEREK
ONLARA SAYGILI DAVRANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	153	86	179	72.5	332	78.1
Ort. Drc. Gerekli	18	10.1	45	18.2	63	14.8
Az Gerekli	7	4	23	9.3	30	7.5
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$X^2=11.235$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 179: DENEKLERİN KENDİNE GÜVEN DUYMA, KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME
VE DAVRANIŞLARINI KONTROL ETMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	162	91	171	69.2	333	78.3
Ort. Drc. Gerekli	11	6.2	29	11.2	40	9.4
Az Gerekli	5	1.8	47	19	52	12.2
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=31.905$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 180: DENEKLERİN BOŞ ZAMANLARINI YARARLI BİR ŞEKİLDE
KULLANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	156	87.6	167	67.6	323	76
Ort. Drc. Gerekli	16	9	39	15.8	55	12.9
Az Gerekli	6	3.3	41	16.6	47	11.5
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=25.527$, $SD=2$, $P<0.05$

**TABLO 181: DENEKLERİN ELEŞTİRİLERE AÇIK OLMAYA
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	155	87.1	165	66.8	320	75.2
Ort. Drc. Gerekli	15	8.4	48	19.4	63	14.8
Az Gerekli	8	4.5	34	13.7	42	9.8
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=23.1$, $SD=2$, $P<0.05$

TABLO 182: DENEKLERİN DEMOKRATİK HAYATIN GEREKTİRDİĞİ TAVIR VE ALIŞKANLIKLAR EDİNEBİLME, YENME VE YENİLMİYİ KABUL ETMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	161	90.4	173	70	334	78.5
Ort. Drc. Gerekli	7	3.9	49	26	55	12.9
Az Gerekli	10	5.6	26	10.5	36	8.5
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=27.632$, $SD=2$, $P<0.05$

TABLO 183: DENEKLERİN KAMU KAYNAKLARINI İYİ KULLANANMA VE KORUYABİLMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Gereklilik Derecesi	Öğretim Elemanı		Öğretmen		Toplam	
	n	%	n	%	N	%
Gerekli	166	93.3	238	96.4	404	95.3
Ort. Drc. Gerekli	7	3.9	5	2	12	2.7
Az Gerekli	5	2.8	4	1.6	9	2.1
Gereksiz	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	178	100	247	100	425	100

$\chi^2=2.13$ $SD=2$, $P<0.05$